

Základní škola a Mateřská škola Nečín

Škola pro všechny

Školní vzdělávací program

Ne pro školu, ale pro sebe se učíme.

Obsah školního vzdělávacího programu:

1. Identifikační údaje	3
2. Charakteristika školy	4
2.1 Úplnost a velikost školy	4
2.2 Vybavení školy	4
2.3 Charakteristika pedagogického sboru	4
2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	5
2.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	5
2.6 Vlastní hodnocení školy	5
3. Charakteristika ŠVP	6
3.1 Zaměření školy	6
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie	7
3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	18
3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	19
3.5 Začlenění průřezových témat	20
4. Učební plán	39
4.1 Učební plán pro 1.stupeň	39
4.2 Učební plán pro 2.stupeň	41
5. Učební osnovy	
5.1 Učební osnovy I. stupeň	
5.1.1 Český jazyk	43
5.1.2 Anglický jazyk	55
5.1.3 Matematika	60
5.1.4 Informatika	69
5.1.5 Člověk a svět, Přírodověda, Vlastivěda	73
5.1.6 Hudební výchova	93
5.1.7 Výtvarná výchova	99
5.1.8 Tělesná výchova	105
5.1.9 Pracovní výchova	113
5.2 Učební osnovy II. stupeň	
5.2.1 Český jazyk	117
5.2.2 Anglický jazyk	131
5.2.3 Konverzace v anglickém jazyce	143
5.2.4 Ruský jazyk	148
5.2.5 Matematika	155
5.2.6 Informatika	164

5.2.7 Dějepis	168
5.2.8 Výchova osobnosti	178
5.2.9 Fyzika	187
5.2.10 Chemie	195
5.2.11 Přírodopis	200
5.2.12 Zeměpis	210
5.2.13 Hudební výchova	220
5.2.14 Výtvarná výchova	226
5.2.15 Výchova ke zdraví	231
5.2.16 Tělesná výchova	239
5.2.17 Pracovní výchova	248

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	257
--	------------

1. Identifikační údaje

Název dokumentu:

Školní vzdělávací program „ŠKOLA PRO VŠECHNY“

ÚDAJE O ŠKOLE: Základní škola a Mateřská škola Nečín

Adresa: Nečín 70, 262 13 Nečín

IČO: 75033631

Telefony: 318 588 186, 734 388 030

E-mail: zs.necin@seznam.cz

Web: www.zsnecin.cz

Ředitelka školy: Mgr. Jolana Vaněčková

jolana.vaneckova@zsnecin.cz

Koordinátor ŠVP: Mgr. Jolana Vaněčková

jolana.vaneckova@zsnecin.cz

Škola je zařazena do sítě škol pod názvem Základní škola a Mateřská škola Nečín, s identifikačním číslem 600 054 519 a sdružuje:

	kapacita	IZO
Základní škola	270 žáků	114 001 651
Mateřská škola	59 dětí	150 044 950
Školní družina	60 žáků	114 001 669
Školní klub	60 žáků	181 084 171
Školní jídelna	250 žáků	114 001 677

ZŘIZOVATEL: Obec Nečín

Adresa: Nečín 18, 262 13 Nečín

IČO: 00242799

Telefon: 318 588 125, 731 510 943

E-mail: starosta.necin@seznam.cz

Web: www.necin.cz

Starosta: Ing. Josef Kaiser

CÍLOVÁ SKUPINA:

1. - 9. ročník ZŠ

PLATNOST DOKUMENTU:

Verze platná od 1. 9. 2020 ŠVP „Škola pro všechny“ nabývá platnosti dne 1. září 2020.

Schváleno pedagogickou radou dne 25. 8. 2020.

Projednáno školskou radou dne 25. 8. 2020.

V Nečíně 1. 9. 2020

.....
Mgr. Jolana Vaněčková, ředitelka školy

2. Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola v Nečíně je **státní školou**. Je to **úplná** základní škola se všemi devíti ročníky. Od 1. 1. 2003 se základní škola a mateřská škola spojily v jeden právní subjekt pod názvem **Základní škola a Mateřská škola Nečín, okres Příbram. Zřizovatelem a provozovatelem je Obecní úřad v Nečíně**. Objekt základní školy je tvořen dvěma budovami, rekonstruovanou budovou původní školy z r. 1893 a novou budovou z r. 1988. V nové budově se nachází většina tříd ZŠ a jedna třída MŠ, kanceláře a kabinety, učebna pro TV. V původní budově je školní jídelna a mateřská škola. Školní jídelna je součástí subjektu. Budova školy je **poměrně dobře geograficky situována na křižovatce hlavních komunikací**. Nejbližší úplné školy jsou v Kamýku nad Vltavou, v Dobříši, v Dolních Hbitech a v Novém Kníně s dojezdovou vzdáleností 9 - 15 km.

Naše škola je **spíše menší venkovskou školou**, kterou **navštěvuje cca 150 žáků**, z toho přibližně 80 žáků je na 1. stupni a 70 žáků na 2. stupni. **Kapacitně je ovšem připravena pro 270 žáků. Kapacita mateřské školy je 59 dětí.**

Do školy dojíždějí děti z obcí ze širokého okolí: Borotice, Čelina, Daleké Dušníky, Druhlice, Dražetice, Drevníky, Drhovy, Homole, Hřiměždice, Vestec, Hubenov, Nechalov, Skalice, Kamýk nad Vltavou, Obory, Svaté Pole, Županovice, Lipiny, Háje, Žebrák, Bělohrad, Vaječnick, Rybníky.

Naše děti a žáci jsou přivyklí životu na vesnici, mají menší možnost kontaktů s nástrahami větších měst. Jejich volný čas je více zaměřen na pobyt v přírodě. Dle analýzy si rodiče školu pro své děti vybírají nejen pro dobrou dopravní dostupnost, ale zejména pro **otevřenost školy**, její rodinné prostředí, přátelské mezilidské vztahy, menší počet žáků ve třídách a vstřícný přístup učitelů k žákům.

2.2 Vybavení školy

Uspořádání školy je úplná škola. Žáci mají k dispozici školní jídelnu, která se nachází v budově školy. V 1. patře nedávno vybudované tělocvičny je moderně zařízena školní družina. Pro starší žáky je otevřen školní klub v nově vybavené školní knihovně. Ve venkovním areálu se nachází oplocený komplex budov, pěstitelský pozemek, pracoviště pro odborné vzdělávání, sportovní hřiště, zahrada/park, dětské hřiště.

Bezbariérový přístup je zajištěn částečně, pouze v hlavní budově. Volný čas mohou žáci trávit na školní zahradě, dětském hřišti nebo ve školní knihovně. Všichni žáci mají uzamykatelné šatní skříňky.

Škola disponuje těmito odbornými učebnami: učebna přírodních věd, počítačová učebna, učebna EVVO, školní dílna, tělocvična. Škola poskytuje žákům v počítačové učebně možnost připojení k internetu na 24 pracovních stanicích a bezdrátové připojení v celé škole. K dispozici je také 20 Apple iPadů. Odborné učebny a některé třídy jsou vybaveny dataprojektory a počítači s připojením k internetu. K modernímu vybavení patří interaktivní tabule různých typů, kterými je škola postupně vybavována.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří mladí i zkušení pedagogové, asistenti pedagoga, vychovatelky školní družiny a učitelky MŠ. Většina pedagogického sboru je plně kvalifikována, všichni pedagogové si doplňují či rozšiřují vzdělání různými kurzy, semináři nebo dalším studiem. Ve škole pracuje koordinátor ŠVP, výchovný poradce, metodik prevence sociálně patologických jevů a koordinátor EVVO.

2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

V uplynulých letech škola realizovala projekt Environmentální prvek, projekt EU Peníze školám, projekt WOSA a projekt OPV VV Šablony I.

V současné době realizujeme projekt MŠMT **Šablony III** a projekt MMR **Vybudování odborných učeben**.

V blízké budoucnosti budeme realizovat projekt MŽP **Dovybavení zahrady ZŠ Nečín v přírodním stylu pro kvalitní výuku EVVO** a projekt MF **Rekonstrukce ZŠ a MŠ Nečín**.

Mezinárodní spolupráce s jinou partnerskou školou není navázána.

2.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Ve škole pracuje **žakovský parlament**. Zástupci tříd se schází pravidelně s koordinátorkou parlamentu, kde mohou mít otázky, připomínky nebo případné návrhy k chodu školy. Koordinátorka návrhy předává ke zvážení vedení školy.

Ve škole dále pracuje **Spolek rodičů**, který spolupracuje s vedením školy a disponuje peněžním fondem RR. Spolek přispívá na společné akce školy, na lyžařský výcvik, pořádá dětský karneval a další akce.

Škola má zvolené zástupce do **školské rady**, která umožňuje rodičům, pracovníkům školy, zřizovateli a dalším osobám se podílet na správě školy.

Škola úzce spolupracuje se svým **zřizovatelem – OÚ v Nečíně a pověřenou obcí P 3 Dobříš**.

2.6 Vlastní hodnocení školy

Za úroveň výchovně vzdělávacího procesu a za výsledky vzdělávání zodpovídá ředitelka školy. Na rozdíl od stěžejní evaluační role vyučujícího daného vzdělávacího předmětu, který hodnotí zejména úspěšnost žáků při dosahování dílčích kompetencí v průběhu vyučovací hodiny, (za čtvrtletí, pololetí atd.), úloha ředitelky školy spočívá především ve zhodnocení úspěšnosti žáků v dosahování očekávaných výstupů jednotlivých (oborů) vzdělávacích oblastí, a to především na konci 1., 2. a 3. vzdělávacího období ŠVP.

Oblasti autoevaluace

- podmínky ke vzdělávání - bezpečnostní a hygienické, demografické (motivace žáků/děti, postoje žáků/děti ke škole), ekonomické, personální, materiální
- obsah a průběh vzdělávání - mimovýukové aktivity (ankety pro rodiče), plánování výuky, podpurné výukové materiály, realizace výuky (interakce učitele a žáků/děti, strategie učení cizímu jazyku, rozvoj kompetencí k učení)
- výsledky vzdělávání žáků/děti - hodnocení výuky (interakce učitele a žáků/děti), klíčové kompetence, motivace (motivace žáků), postoje (postoje žáků ke škole), úspěšnost absolventů, znalosti a dovednosti
- podpora školy žákům, spolupráce s rodiči - klima školy (interakce učitele a žáků, klima pedagogického sboru), spolupráce s odbornými institucemi a zřizovatelem, spolupráce s rodiči (ankety pro rodiče), systém podpory žákům/dětem, zohlednění individuálních potřeb žáků/děti
- vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků - organizační řízení školy, partnerství školy a externí vztahy, pedagogické řízení školy, profesionalita a rozvoj lidských zdrojů, strategické řízení
- úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům: kvalitativní analýza, kvantitativní analýza

Cíle a kritéria autoevaluace

Cílem autoevaluace školy je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.

Kritéria autoevaluace jsou vymezena pro jednotlivé dílčí cíle v jednotlivých oblastech, které si škola stanovuje na střednědobé období. Kritérii autoevaluace jsou jednotlivé dílčí otázky v jednotlivých autoevaluačních oblastech. Všechny plány jsou v příslušných časových intervalech vyhodnocovány.

Nástroje autoevaluace

- analýza školní dokumentace
- anketa pro rodiče
- anketa pro učitele
- anketa pro žáky/děti
- hospitace vedením (ředitel, zástupce ředitele, zástupce předmětové komise apod.)
- vzájemné hospitace pedagogů
- zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků/děti
- zpětná vazba absolventů, zpětná vazba externích subjektů
- Inspekční zprávy ČŠI

Časové rozvržení autoevaluačních činností

- hospitační činnost (v průběhu celého školního roku)
- sebehodnocení práce učitelů (v průběhu celého školního roku)
- projednání vlastního hodnocení školy v pedagogické radě za uplynulý školní rok
- dovednostní testy žáků – externí testování (dle potřeby)
- srovnávací prověrky (průběžně celý školní rok)
- dotazníky na klima školy (dle potřeby)
- rozhovory s učiteli a žáky, výstupy z jednání školské rady (průběžně)

3. Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Školní vzdělávací program (ŠVP) vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP ZV a koncepce, která vznikla několikaletou snahou o inovaci pedagogického procesu a života školy vůbec, analýzou vlastních možností a schopností pedagogického sboru, požadavků rodičů a navázáním na tradice školy. Klade důraz na principy humanistické pedagogiky.

Název našeho školního vzdělávacího programu vyjadřuje základní myšlenku vzdělávacího programu – **otevřenost školy** všem dětem, rodičům, veřejnosti. Tuto myšlenku chceme naplnit obsahem vzdělání, uplatňováním demokratických principů, respektováním žáka jako osobnosti, širokou nabídkou možností vlastního rozvoje, individuálním přístupem k rozdílným potřebám žáků.

Podporujeme vytváření pozitivních vztahů ve škole, usilujeme o naplňování nejzákladnějších potřeb žáka tak, aby si vážil sebe i druhých. Společné prožitky učitelů, rodičů a žáků, úspěšné zapojení školy i jejich absolventů do veřejného života, jejich příprava na budoucí povolání, schopnost svobodné a tvůrčí práce, rozvoj samostatného myšlení a odpovědného rozhodování, chápání globálních vztahů, spřízněnost s přírodou a jejími zákony, soulad s obecně uznávanými životními a mravními hodnotami a demokratickými občanskými postoji – to vše má místo v našem ŠVP a podporuje **všestranný rozvoj osobnosti** každého jedince.

Důležitou úlohu plní právě v této oblasti **úzká spolupráce s mateřskou školou a činnost školní družiny**. Nabízíme různé zájmové útvary a kroužky, organizujeme jednotlivé akce o vedlejších prázdninách a celoškolní akce v průběhu školního roku.

Uvědomujeme si, že škola je složitým sociálním systémem s mnoha vnitřními a vnějšími vztahy. **Komunikace** a vztahy uvnitř školy i navenek s rodiči a veřejností jsou jedním z nejdůležitějších témat pro školu a její vedení. Chceme, aby naše komunikace byla oboustranně otevřená, příjemná a smysluplná. Proto také klademe důraz na dobrou spolupráci se všemi rodiči i s jejich zástupci ve Spolku rodičů a přátel školy a ve Školské radě, organizováním společenských akcí (Vánoční setkání, Zahradní slavnost).

Pro úspěšný rozvoj dítěte má velký význam život v populační skupině, kde jsou zastoupeni jedinci s různými vlohami a vlastnostmi. Patří sem také žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Náš ŠVP počítá s **integrací** těchto žáků, hlavně dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky nadanými. Funguje i dobrá spolupráce s odborníky (Pedagogicko-psychologická poradna, Středisko výchovné péče). Většina pedagogů má zkušenosti s reedukací poruch žáků a aplikují speciální postupy ve výuce a individuální přístup k žákům. Pro tyto žáky máme asistenty pedagoga. Minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření jsou v souladu s RVP ZV (Metodický portál RVP).

Velmi významné je také úsilí školy o **prohloubení jazykových dovedností** se zaměřením na využití cizího jazyka v praxi (možnost konverzovat v cizím jazyce).

Značný důraz v učebním plánu je kladen na **informační a komunikační technologie**, jejichž využívání by se mělo stát pro absolventy našeho programu běžné.

Považujeme za nutné naznačit cestu ke **zdravému životnímu stylu**, dbát na prevenci sociálně patologických jevů a předcházet rizikům s tím souvisejících, vést ke schopnosti **kulturního a estetického prožitku**, či vlastní tvořivosti i k zájmu o věci veřejné jak lokálního, tak globálního charakteru.

Program sleduje rozvíjení **klíčových kompetencí žáků**, důležitých pro život každého jedince, propojujících navzájem více vzdělávacích oblastí a oborů a tvořících základ celkové vzdělanosti žáků.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě. Pro přehlednější sledování a vyhodnocování dosažených kompetencí členíme školní docházku žáka na tři období (1.- 3. ročník; 4. - 5. ročník; 6. - 9. ročník).

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Jaké strategie používáme na naší škole
1.	
KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit se strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	<ul style="list-style-type: none"> ➤ během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a informacemi ➤ vedeme žáky k sebehodnocení, což je zahrnuto i v žakovských knížkách ➤ vedeme žáky k plánování si učení, učíme je hledat si nejvhodnější způsoby a metody učení ➤ individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch ➤ umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a podněcujeme jejich tvořivost ➤ žáci se zúčastňují různých soutěží, testů a olympiád

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vytváříme pro žáky takové situace, které jim přináší radost z učení a mají přínos pro další život
2.	
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU - podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> ➤ připravujeme vyučování tak, aby žáci hledali různá řešení problémů, řešili netradiční problémové úkoly a svoje řešení si dokázali obhájit ➤ žáci se aktivně zapojují do práce žakovského parlamentu ➤ ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy – Klokán, Pythagoriáda ... ➤ žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů (ústních, tištěných, mediálních, počítačových – včetně internetu), aby je uměli vyhledávat, třídít a využívat ➤ na Škole v přírodě a v projektových dnech používáme k logickému řešení problémů miniprojekty ➤ žáci prezentují své názory, myšlenky a nápady na internetových stránkách školy, ve školním Zpravodaji a v regionálním tisku ➤ vedeme žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti (plánování, přípravě, realizaci i hodnocení)
3.	
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vedeme žáky ke vhodné verbální i neverbální komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni ➤ učíme žáky argumentovat a obhajovat svůj názor vhodnou formou a zároveň naslouchat ostatním ➤ podporujeme přátelské vztahy ve třídách i mezi nimi ➤ začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme žáky ke spolupráci při vyučování ➤ do výuky začleňujeme projektové dny, kterých se účastní všichni žáci školy ➤ ke komunikaci a informovanosti ve škole využíváme školní zpravodaj a internetové stránky naší školy ➤ žáci se podílejí na zpracování videozáznamů a různé další dokumentace ze školního života
4.	
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	<ul style="list-style-type: none"> ➤ během vzdělávání zařazujeme mimo jiné skupinovou práci žáků, tím je učíme vzájemné pomoci ➤ usilujeme o to, aby žáci prokázali schopnosti střídat role ve skupině ➤ vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí ➤ učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky ➤ sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech (při TV, na školách v přírodě, při projektových dnech, při setkávání s rodiči) ➤ vedeme žáky k tomu, aby uměli ocenit práci svou i druhých ➤ učíme žáky základům kooperace a týmové práce
5.	

KOMPETENCE OBČANSKÉ – připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	<ul style="list-style-type: none"> ➤ žáci ve třídách společně stanovují pravidla chování ➤ školní řád navazuje na pravidla chování vytvořená ve třídách ➤ učitelé i žáci respektují a tolerují individuální rozdíly, kulturní a náboženské odlišnosti spolužáků ve třídách ➤ vedeme žáky k tomu, aby se chovali ekologicky (projekt Den Země, třídění odpadu) ➤ při ozdravných pobytech v přírodě se žáci chovají jako zodpovědné osoby ➤ žáci reprezentují svou školu při různých veřejných vystoupeních (Vánoční zpívání) a při sportovních turnajích či vědomostních soutěžích ➤ vedeme žáky k tomu, aby dokázali pomáhat slabším, potřebným a při různých mimořádných situacích
6.	
KOMPETENCE PRACOVNÍ – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vedeme žáky umět si stanovit cíl, metody, postupy své práce ➤ učíme žáky spolupracovat s ostatními a respektovat názory jiných ➤ chceme docílit, aby žáci pracovali soustředěně, uměli svou práci zhodnotit a poučili se z chyb ➤ vedeme žáky k tomu, aby se chovali bezpečně, ekologicky a kulturně ➤ snažíme se, aby žáci dokázali ocenit práci svou i ostatních ➤ systematicky vedeme žáky k plnění všech povinností a závazků ➤ směřujeme žáky ke správné volbě jejich budoucího povolání

K 1 – KOMPETENCE K UČENÍ

K 1.1 Žák se umí naučit se učit

1. období	2. období	3. období
Vyhledá klíčová slova v textu.	Vyhledá základní myšlenku v textu.	Umí vybrat a určit podstatné v textu a umí to prezentovat ostatním.
Na základě vlastních zážitků předává informace ostatním.	Reprodukuje obsah naučeného a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	Odlišuje a ověřuje fakta od názorů a hodnocení.
Umí požádat o pomoc spolužáky, učitele, rodiče.	Požádá o pomoc v případě, že sám nenalezl řešení. Umí vhodně oponovat a dokáže být sebekritický.	Je schopen o pomoc požádat a případně ji umí i poskytnout.
Chce se učit a poznávat nové.	Umí kooperativně pracovat, nestydí se požádat o pomoc.	Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby, uvede příklady zdrojů informací a pojmenuje je.

Má radost z úspěchu a učí se sebehodnotit.	Umí se sebehodnotit.	Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních a společných cílů. Objasní si význam vůle při překonávání překážek.
Dokáže se soustředit, porozumí pokynům přiměřené obtížnosti.	Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb.	Využívá správný způsob a vhodnou dobu k učení. Chce se učit a ví proč, chápe vzdělání jako životní nutnost.
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	Píše věcně i formálně správně složitější sdělení.	Výstižně formuluje myšlenky.

K 1.2 Umí pracovat s informacemi

1. období	2. období	3. období
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.	Čte plynule, výrazně, s prožitkem a s porozuměním, využívá základy studijního čtení.
Zapamatuje si přečtené a volně ho reprodukuje.	Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení. Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	Určí v daném tématu společné a rozdílné vlastnosti, vyhledává, vyhodnocuje, zpracovává a porovnává data.
Využívá základní funkce počítače.	Hledá jednoduché informace na internetu.	Vyhledává a ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost.
Píše v textovém editoru.	Pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru.	Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel.
Vyhledává informace přiměřené věku v knihách, encyklopediích, v tisku.	Hledá informace na portálech, v knihovně a databázích a třídí je.	Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří k nim svůj postoj.

K 1.3 Umí samostatně aplikovat naučené v praxi

1. období	2. období	3. období
Odůvodňuje a píše správně i/y po měkkých a tvrdých souhláskách.	Píše správně i/y po obojetných souhláskách – zvládá vyjmenovaná slova.	Umí se vyjadřovat spisovně v mluveném i písemném projevu. V písemném projevu zvládá pravopis, bere zřetel na odlišnosti českého jazyka.
Řeší jednoduché problémy s dopomocí.	Řeší jednoduché problémy.	Analyzuje, řeší a modeluje problémové situace.
Snaží se pracovat vytrvale.	Snaží se pracovat zodpovědně.	Uvede naučené na příkladech z běžného života. Chápe mezipředmětové vztahy a naučené využije v budoucnu. Pracuje

		vytrvale, soustavně a zodpovědně.
Dokáže si opravit chybu.	Rozpozná chybu a opraví si ji.	Kriticky zhodnotí svou práci a své výsledky, objeví chybu a napraví ji a umí s ní dále pracovat.
Umí si poradit s jednoduchými životními situacemi.	Poradí si s běžnými životními situacemi.	Samostatně řeší běžné životní situace. Rozpozná nebezpečné životní situace, předvídá možný dopad a pomáhá potřebným.

K 2 – KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

K 2.1 Žák umí pojmenovat, analyzovat a plánovat vhodné postupy a metody

1. období	2. období	3. období
Vnímá problémy ve svém nejbližším okolí (rodina, třída, kamarádi)	Rozpozná problém ve škole i mimo ni.	Vnímá problémy v širším kontextu, pochopí je, dokáže odlišit podstatné od nepodstatného.
Jednoduchými slovy pojmenovává problém (popř. obrázky).	Popíše problém.	Výstižně a přesně pojmenuje problém a provede jeho rozbor.
Promýšlí způsob řešení jednoduchých problémů.	Promýšlí a navrhuje řešení jednoduchých problémů.	Promýšlí, navrhuje a zdůvodňuje způsob řešení složitějších problémů.
Spolupracuje s učitelem.	Předkládá svůj návrh řešení.	Respektuje názor většiny. Spoléhá se na vlastní úsudek, umí přehodnotit vlastní názor.
Hledá příčiny problému.	Nachází příčiny problému.	Vysvětluje příčiny problému, přemýšlí o nich a rozebírá je.
Seznamuje se s příčinami problému.	Dokáže najít více příčin problému.	Třídí příčiny, vysvětluje hlavní příčinu/y.

K 2.2 Umí využívat zkušenosti, vyvodit a formulovat závěry, hledat východiska

1. období	2. období	3. období
Získává informace od dospělých a spolužáků.	Učí se vyhledávat informace v odborné literatuře.	Umí vyhledat informace v doporučené literatuře a na internetu, vyhledává je samostatně.
Čte s porozuměním.	Vysvětluje vlastními slovy obsah.	Vyhodnocuje získané informace ve vztahu k problému a s těmito informacemi dále pracuje.
Formuluje jednoduché otázky.	Dokáže položit vhodnou otázku.	Umí pokládat odbornější systematické otázky.
Provede jednoduchý zápis nebo obrázek.	Zpracuje jednoduché poznámky	Zpracuje výtah, přehledné poznámky.
Získává nové zkušenosti a dovednosti.	Porovnává získané zkušenosti a dovednosti.	Posuzuje nové zkušenosti a dovednosti, hodnotí jejich použitelnost.
Poznává možný neúspěch.	Učí se překonávat neúspěch.	Vytrvale hledá konečné řešení.

Umí naslouchat.	Umí naslouchat a vcítit se.	Umí poradit, kde najít pomoc, umí pomoci.
Seznamuje se s různými postupy.	Rozvíjí schopnost používat různé postupy.	Vyhledává postupy, které vedou k dosažení cíle.

K 2.3 Kriticky myslí, umí obhájit rozhodnutí a zhodnotí svou práci

1. období	2. období	3. období
Své rozhodnutí vyjadřuje jednoduchými slovy.	Vysvětluje své myšlenky, nápady a názory.	Hodnotí své myšlenky, názory a získané informace, dokáže přehodnotit své názory a myšlenky, hledá souvislosti.
Své rozhodnutí vyjadřuje jednoduchými slovy, popř. obrázky.	Hodnotí své rozhodnutí.	Objasňuje důvody svého rozhodnutí – pro i proti. Umí obhájit svůj postoj a nést následky svého řešení.
Pracuje podle osvědčených postupů.	Aplikuje osvědčené postupy v nových situacích.	Porovnává různé postupy, vybírá nejlepší řešení a určuje postup v podobných situacích.
Prakticky se snaží ověřit správnost svého řešení.	Ověřuje správnost svého řešení.	Snaží se vybrat nejlepší praktické ověření, umí posoudit různé alternativy.
Vnímá různé myšlenky a názory ve třídě.	Respektuje různost myšlenek a názorů, sám se nebojí vyjádřit.	Porovnává své názory s názory ostatních, podílí se společně na vytváření bezpečného prostředí. Je schopen přijmout i cizí názor.
Umí vyslechnout kritiku.	Naslouchá kritice od spolužáků.	Vnímá význam kritiky. Přijímá ji jako výzvu k hlubšímu zamyšlení.

K 3 – KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

K 3.1 Žák se podílí na vytváření, respektování a dodržování pravidel komunikace

1. období	2. období	3. období
Podílí se vhodnou formou na vytváření pravidel.	Respektuje a dodržuje pravidla komunikace.	Zná a dodržuje pravidla komunikace.
Snaží se o dodržování základních pravidel komunikace.	Vede správně dialog, telefonický rozhovor, umí psát SMS a chatovat (dodržuje pravidla bezpečné komunikace na internetu).	Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru.
Porozumí písemným i mluveným pokynům přiměřené složitosti.	Uvědomuje si manipulativní komunikaci v reklamě.	Uvědomuje si rizika manipulativní komunikace v masmédiích.
Snaží se pečlivě vyslovovat a opravovat svou nesprávnou či nedbalou výslovnost.	Pečlivě vyslovuje a opravuje svou nesprávnou či nedbalou výslovnost.	Dorozumívá se kultivovaně, výstižně a vhodně.
V mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.	Volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního	Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně využívá spisovné jazykové prostředky.

	záměru.	
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluv. projev.	Na základě vlastních zážitků tvoří delší mluvený projev.	Na základě vlastní zkušenosti vytváří kultivovaný projev.
Poznává vhodné verbální i neverbální prostředky řeči.	Začíná používat vhodné verbální i neverbální prostředky řeči.	V projevu vhodně využívá verbální i neverbální prostředky řeči.
Umí pozdravit, požádat, poděkovat, omluvit se, oslovit. Snaží se najít a přiznat chybu.	Umí pozdravit, požádat, poděkovat, omluvit se, oslovit i neznámé osoby. Umí přiznat chybu.	Zapojuje se do diskuze, umí ji řídit a využívá pravidel komunikace.

K 3.2 Prezentuje a prosazuje názor

1. období	2. období	3. období
Volí vhodné verbální i neverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.	Rozlišuje podstatné a nepodstatné. Volí vhodné verbální i neverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.	Odlíší spisovný a nespisovný projev a vhodně využívá verbální i neverbální prostředky řeči, využívá poznatky o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému projevu.
Popíše věcně i formálně svůj názor.	Píše správně po stránce obsahové i formální. Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost.	Argumentuje, diskutuje, dokáže svůj názor obhájit, určí si priority. Konkretizuje, posoudí a doloží na příkladech.
Vybere si podstatné.	Učí se argumentovat a slušným způsobem vyjádřit svůj názor.	Při prosazování názoru zvládá své emoce. Dodržuje pravidla pro diskusi.
Učí se diskutovat.	Uvědomuje si pravidla pro diskusi.	Umí diskutovat.

K 3.3 Naslouchá ostatním, snaží se porozumět a spolupracovat

1. období	2. období	3. období
Při naslouchání udržuje pozorné ticho.	Při pozorném naslouchání vědomě používá mluvy těla.	Naslouchá s cílenou pozorností.
Nezasahuje do repliky mluvčího před jejím ukončením.	Poskytuje mluvčímu známky zaujetí.	Dává mluvčímu najevo známky zaujetí (parafrázuje, shrnuje, komentuje, diskutuje). Je přístupný návrhům a názorům jiných.
Udržuje s mluvčím kontakt očima.	Vhodně vyzývá mluvčího k pokračování, k upřesnění řečeného.	Uvědoměle usiluje o pochopení postojů a záměrů účastníků rozhovoru. Adekvátně dešifruje i neverbální sdělení.
Vědomě nastaví celé tělo k naslouchání.	Umí parafrázovat.	Je přístupný návrhům a názorům jiných. Reaguje na pocity druhého.
Zapamatuje si vyslechnuté, reprodukuje a jednoduše to komentuje.	Umí shrnout a komentovat vyslechnuté.	Konkretizuje, posoudí a doloží na příkladech.
Snaží se vyjádřit souhlas či nesouhlas.	Projevuje souhlas či nesouhlas.	Umí projevovat souhlas a nesouhlas.
Učí se zapojit do diskuze.	Diskutuje o tom, co bylo	Vhodně argumentuje při diskusi.

	řečeno.	
Snaží se zapamatovat si podstatné.	Zapamatuje si a reprodukuje podstatné myšlenky.	Dokáže reprodukovat podstatné.
Vyslechne mínění druhého.	Reaguje na mínění druhého.	Reaguje a diskutuje.
Poznává možnosti neverbálního sdělení.	Adekvátně dešifruje i neverbální sdělení mluvčího.	Používá neverbální komunikaci.

K 4 – KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

K 4.1 Žák umí ocenit úspěchy druhých a svoje vlastní

1. období	2. období	3. období
Učí se pracovat ve skupině.	Pracuje ve skupině.	Pracuje ve skupině, uvědomuje si své postavení. Respektuje názory druhých, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce.
Přijímá a snaží se dodržet navržená pravidla.	Dodržuje pravidla a napomáhá při jejich vytváření.	Spoluvytváří pravidla, uvědomuje si důsledky jejich neplnění.
Dokáže říci svůj názor, vyjádřit postoj.	Svůj názor se snaží obhájit.	Dokáže oponovat a porovnávat své postoje s ostatními, diskutuje, uvádí klady a zápory. Provádí kritiku s nabídnutím řešení, zdůvodňuje své jednání, zhodnotí vzniklou situaci.

K 4.2 Zná práva a povinnosti svoje i ostatních

1. období	2. období	3. období
Začíná spolupracovat ve skupině – vyslechne názor druhých a reaguje na něj.	Spolupracuje a podílí se na práci ve skupině.	Spoluvytváří pravidla práce v týmu a řídí se jimi. Pozitivně ovlivňuje práci skupiny.
Uvědomuje si, že je součástí týmu a že může přispět k jeho činnosti.	Uvědomuje si své místo v týmu, ví, že může říci svůj názor.	Přispívá k diskusi v malé skupině i debatě celé třídy. Dovede obhájit, ocenit a podpořit slabší.
Učí se spolupracovat a oceňovat druhé.	Respektuje role ve skupině.	Chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých, respektuje různá hlediska.

K 4.3 Umí být partnerem = uznává učitele i další osoby

1. období	2. období	3. období
Umí naslouchat a po dohodnutou dobu udržet pozornost.	Naslouchá a poté umí reprodukovat a komentovat.	Diskutuje, umí nabídnout pomoc, i o ni požádat. Oceňuje práci svoji i práci druhých, je ohleduplný, taktní.
Uvědomuje si úlohu učitele.	Aktivně s učitelem spolupracuje.	Je učitelem partnerem v přijímání pravidel pro práci ve třídě. Oceňuje autoritu, vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která vede k sebedůvěře a samostatnému rozvoji.

Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu.	Je ohleduplný, dovede poskytnout pomoc.	Prispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů. Ovládá své chování tak, aby potlačil případná negativa (bezohlednost, rasismus, netolerance odlišných názorů).
--	---	---

K 5 – KOMPETENCE OBČANSKÉ

K 5.1 Žák zná historii, osobnosti a významná místa, chce se aktivně zapojovat do kulturního a sportovního dění, chce reprezentovat

1. období	2. období	3. období
Seznamuje se s místními kulturními a historickými památkami.	Objasňuje tradice v okolí školy a v regionu. Chová se zodpovědně.	Orientuje se v nejvýznamnějších historických a kulturních památkách z různých oblastí lidské činnosti. Hodnotí význam památek pro sebe a dnešní generaci vůbec. Je si vědom jejich důležitosti pro budoucnost.
Snaží se vytvářet jednoduchá umělecká díla.	Tvořivě navrhuje a sestavuje vlastní umělecké dílo.	Rozlišuje, co je umělecké dílo a co je kýč. Hodnotí dílo z různých hledisek, improvizuje, samostatně tvoří.
Seznamuje se s kulturními a sportovními akcemi v rámci třídy, školy, aktivně se do nich zapojuje.	Aktivně se zapojuje do kulturních a sportovních akcí v rámci třídy a školy.	Spolupracuje na přípravě a sám se zapojuje do kulturních a sportovních akcí.

K 5.2 Zná hodnotu svou i druhých, je zodpovědný za své chování, je tolerantní, umí ocenit práci a vážít si jí, zná svá práva a povinnosti

1. období	2. období	3. období
Seznamuje se se školním řádem a vytváří pravidla ve třídách s pomocí učitele.	Objasňuje vlastními slovy pravidla školního řádu.	Chápe důležitost dodržování stanovených pravidel, uvědomuje si zodpovědnost za své chování. Zobecňuje principy školního řádu i jako společenské normy.
Umí ocenit své schopnosti, umí sám sebe zhodnotit.	Rozlišuje rozdíly mezi sebou a ostatními.	Je sebekritický, umí vyjádřit svůj názor a zastat se slabšího.
Uvědomuje si své dovednosti, porovnává je s dovednostmi ostatních.	Využívá svých dovedností, dokáže je ocenit i u ostatních.	Cíleně využívá svých dovedností v jednotlivých předmětech. Dokáže je aplikovat v nejširších souvislostech.
Vnímá problémy, pocity a nálady své i svých spolužáků.	Vnímá problémy, pocity a nálady lidí ze svého okolí.	Pokouší se porozumět různým situacím a odůvodnit chování druhých lidí na základě těchto poznatků. Toleruje chování druhého člověka, snaží se ho pochopit, je citlivý a chápavý k problémům druhých.
Seznamuje se s různými situacemi a pokouší se rozeznat, kdy je schopen sám pomoci.	Poznává způsoby poskytnutí pomoci. Odhaduje, kdy sám na pomoc nestačí a navrhuje jiné způsoby (osoby).	Vybírá možnosti a posuzuje, jak nejlépe pomoci. Umí poskytnout první pomoc.
Seznamuje se s pojmy rasa, náboženství.	Rozlišuje různá náboženství, rasy – různé způsoby života.	Zaujímá stanoviska k různým náboženským přesvědčením a rasám,

		vnímá případná nebezpečí. Je tolerantní k odlišnému přesvědčení.
Seznamuje se s pojmy právo, povinnost – Úmluva o právech dítěte.	Pojmenovává svá práva a povinnosti ve škole i mimo ni.	Posuzuje svá práva a povinnosti a jedná na jejich základě.

K 5.3 Umí se chovat ekologicky

1. období	2. období	3. období
Seznamuje se s pojmem ekologie, s enviromentálními problémy.	Odhadne, co je pro zdraví prospěšné.	Umí se rozhodnout v zájmu podpory a ochrany svého zdraví. Z dostupných informačních zdrojů má přehled o globálních problémech ve světě.
Vytváří si vztah k přírodě ve svém okolí.	Uvědomuje si ekologické souvislosti a enviromentální problémy v rámci ČR.	Uvědomuje si ekologické souvislosti a enviromentální problémy v rámci EU. Vytváří si vztah k přírodě v rámci celé planety.
Seznamuje se s významem třídění druhotných surovin – proč třídíme.	Třídí druhotné suroviny v rámci třídy, školy a bydliště.	Aktivně se podílí na zlepšování ochrany životního prostředí. Třídí uvědoměle druhotné suroviny.
Chápe klady a zápory ekologického chování.	Uvědomuje si nutnost ochrany životního prostředí.	Navrhuje zlepšení životního prostředí a jeho ochranu. Uvědomuje si, že způsob, jak se chová a žije, ovlivňuje jeho vlastní zdraví a životní prostředí.
Učí se šetřit přírodními materiály, energiemi.	Uvědomuje si nutnost šetření přírodními materiály a energiemi.	Šetří přírodní materiály, zdroje a energie. Cílevědomě chrání své zdraví před nebezpečnými vlivy prostředí.
Seznamuje se se zásadami ochrany svého zdraví a jedná v souladu s těmito zásadami.	Pečuje uvědoměle o své zdraví.	Uvědomuje si nebezpečí užívání návykových látek a snaží se podle toho chovat.

K 6 – KOMPETENCE PRACOVNÍ

K 6.1 Žák se snaží pracovat pilně, vážit si práce a spolupracovat s ostatními

1. období	2. období	3. období
Seznamuje se s cíli své práce, určenou metodou a postupem plní úkoly.	Podílí se na návrhu postupu a na volbě metody k plnění úkolů, vedoucích k dosažení cíle.	Umí si určit cíl a plní své povinnosti a závazky, umí stanovit metody a postupy.
Dodržuje základní pravidla a podílí se na sestavování třídních pravidel.	Dodržuje všeobecná pravidla, umí formulovat jednoduchá pravidla.	Umí sestavit pravidla, zvolit cestu a pružně reagovat na změny.
Učí se komunikovat a spolupracovat s ostatními, podílí se na prezentaci. Učí se respektovat jiné názory.	Komunikuje a spolupracuje s ostatními, svou práci umí prezentovat. Respektuje jiné názory.	Využívá teoretické znalosti a praktické zkušenosti s ohledem na budoucí povolání. Prezentuje různými způsoby svou práci.
Dokáže pracovat za určitých pracovních	Dokáže interpretovat získané znalosti.	Dokáže se přizpůsobit změnám pracovním podmínkám.

podmínek.		
Po určitou dobu se dokáže soustředit.	Snaží se soustředěně pracovat. Rozeznává chybné kroky a pracuje s chybou.	Pracuje soustředěně. Provádí zhodnocení a dokáže se poučit z chyb.

K 6.2 Umí chránit majetek a životní prostředí, zdraví své i ostatních a uznává hodnoty kulturní a společenské

1. období	2. období	3. období
Snaží se pracovat bezpečně s jednoduchými nástroji.	Pod dohledem používá bezpečně a účinně jednoduché nástroje, vybavení a různé materiály.	Pracuje bezpečně a uvědoměle.
Seznamuje se s důležitostí ochrany životního prostředí a majetku.	Uvědomuje si důležitost ochrany životního prostředí a majetku.	Dokáže vysvětlit důležitost ochrany životního prostředí a majetku.
Osvojuje si základní hygienická pravidla.	Řídí se hygienickými pravidly, pečuje o svůj zevnějšek.	Zná, jak se chovat a žít kulturně - estetické cítění.
Snaží se ocenit a podpořit snahu ostatních.	Oceňuje, porovnává a podporuje práci ostatních.	Váží si výsledků práce všech generací a chrání je.
Dokáže ocenit práci svou i ostatních – úmyslně neničí práci ostatních.	Dokáže si vážit práce vytvořené staršími generacemi.	Posuzuje umělecké a kulturní hodnoty.
Seznamuje se se zásadami 1. pomoci.	Nacvičuje poskytnutí 1. pomoci.	Umí poskytnout 1. pomoc.

K 6.3 Chápe principy trhu práce

1. období	2. období	3. období
Seznamuje se s povoláním zákonných zástupců.	Poznává blíže určité profese a povolání.	Chápe nutnost doplňovat si znalosti ve zvoleném oboru. Má snahu si vybrat vhodné studium – povolání. Zná požadavky nutné pro určité povolání.
Zjišťuje údaje o své rodině.	Zná svoje osobní údaje. Zamýšlí se nad volbou povolání.	Umí napsat životopis, žádost. Umí zhodnotit své schopnosti a dovednosti nutné pro výběr povolání.
Poznává nejčastěji zastoupené druhy řemesel, práci v zemědělství.	Seznamuje se s různými podnikatelskými aktivitami.	Orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci. Chápe podstatu, cíl a riziko podnikání.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem, žákem a studentem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte, žáka nebo studenta. Děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením.

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami využíváme vhodná podpůrná opatření při **spolupráci školy, žáka, jeho zákonných zástupců a školského poradenského zařízení**.

V rámci školy jde pak především o spolupráci třídního učitele, ostatních vyučujících žáka, výchovného poradce a vedení školy. Tito jmenovaní spolu s pracovníky školských poradenských zařízení spolupracují při řešení problémů týkajících se vzdělávání těchto dětí. Velký význam pro úspěšné vzdělávání má spolupráce a komunikace mezi školou a rodinou žáka. Za nutné považujeme stále zkvalitňování odbornosti pedagogických pracovníků.

Zásady komunikace učitele se zákonným zástupcem:

- vytvoření klidné atmosféry (pochvala dítěte, optimismus);
- dopřání dostatku času pro rozhovor se zákonným zástupcem (vhodnost využití konzultačních hodin);
- popsání (nehodnocení) situací, chování a příhod se žákem;
- uvádění zdrojů svých informací (totéž umožnit zákonným zástupcům);
- ujasnění si pojmů spolu se zákonnými zástupci (nastolení „pravidel hry“);
- uvádění konkrétních příkladů a objasňování svých stanovisek (rozebrat se zákonnými zástupci možné souvislosti, uvést důvody, co vše učitel zvážil, než se rozhodl takto reagovat);
- snaha citlivě zákonným zástupcům poradit a nabídnout jim pomoc.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

V zákoně č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění zákona č.82/2015 Sb. a vyhlášce č.27/2016 Sb. (Podpora vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami) jsou popsány možnosti a podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

O zařazení dítěte do školy rozhoduje ředitel po dohodě se zákonnými zástupci žáka na základě lékařského a speciálně - pedagogického vyšetření a s přihlédnutím k možnostem školy (architektonické řešení, možnost asistenta pedagoga, počet žáků ve třídě, zkušenosti a vzdělání učitelského sboru, zabezpečení materiálně technickým vybavením školy, spolupráce se školským poradenským zařízením, spolupráce s rodiči apod.) i místním specifickým (dopravní obslužnost, dostupnost zdravotně sociální péče, vzdálenost jiné školy od bydliště dítěte a tak dále).

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) pro děti se SVP:

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Text doplní

v případě varianty a) nebo b) o informace o využití minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření.

a) stručná varianta: "V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV."

b) podrobnější varianta: "V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ."

Ve spolupráci s odborným pracovištěm je možné:

- seznámit vhodným způsobem všechny pedagogy, ale i spolužáky, s daným postižením žáka;
- dohoda se zákonnými zástupci a odborným pracovištěm na možnostech úzké spolupráce;
- pomoc při vypracování individuálního vzdělávacího plánu;
- vysvětlení a objasnění způsobu hodnocení žáka (slovní hodnocení, možnosti úlev);
- zabezpečení potřebných kompenzačních a didaktických pomůcek;
- zajištění odborné literatury;

Zásady práce pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků;
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi;
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu;
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů;
- střídání forem a činností během výuky;
- u mladších žáků využívání skupinové výuky;
- postupný přechod k systému kooperativní výuky;
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka;
- zařazení předmětů speciálně pedagogické péče;

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Vzdělávání dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných se uskutečňuje v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 561/2004 Sb., zákona č.82/2015 Sb. a vyhlášky č.27/2016 Sb. (Podpora vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami).

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) mimořádně nadaného žáka:

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín

průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Možné úpravy způsobů výuky mimořádně nadaných žáků:

- individuální vzdělávací plány;
- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu;
- zadávání specifických úkolů;
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů;
- vnitřní diferenciaci žáků v některých předmětech;
- účast ve výuce některých předmětů se staršími žáky;
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka;
- přeřazení do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku.

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata prostupují celým vzděláváním a svým formativním charakterem vstupují do mnoha činností ve výuce i mimo ni. Průřezová témata jsou realizována třemi základními formami: **integrací** obsahu tematických okruhů průřezového tématu **do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu, školním projektem** nebo **samostatným předmětem**.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	Přínos k rozvoji osobnosti žáka	Tematické okruhy
1.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV) Tematické okruhy: Osobnostní rozvoj Sociální rozvoj Mravní rozvoj Začlenění v oblastech: Jazyk a jazyková komunikace Člověk a jeho svět Člověk a společnost Člověk a příroda Umění a kultura Člověk a zdraví Člověk a svět práce	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vede k porozumění sobě samému a druhým ➤ napomáhá k zvládnutí vlastního chování ➤ přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni ➤ rozvíjí komunikaci ➤ utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci ➤ umožňuje získat sociální dovednosti pro řešení složitých situací (konfliktů) ➤ formuje studijní dovednosti ➤ podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny ➤ pomáhá k utváření pozitivního postoje k sobě samému a k druhým ➤ vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci ➤ vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů 	<ul style="list-style-type: none"> 1.1 Rozvoj schopností poznávání 1.2 Sebepoznávání a sebepojetí 1.3 Seberegulace a sebeorganizace 1.4 Psychohygiena 1.5 Kreativita 1.6 Poznávání lidí 1.7 Mezilidské vztahy 1.8 Komunikace 1.9 Kooperace a kompetice 1.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 1.11 Hodnoty, postoje, praktická etika

	<p>k řešení problémů</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ přispívá k uvědomování mravních rozměrů různých způsobů lidského chování ➤ napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování 	
--	--	--

2.	Přínos k rozvoji osobnosti žáka	Tematické okruhy
<p>VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)</p> <p>Tematické okruhy: Občanská společnost a škola</p> <p>Občan, občanská společnost a stát</p> <p>Formy participace občanů v politickém životě</p> <p>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>Začlenění v oblastech: Člověk a společnost Člověk a jeho svět</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod ➤ vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti ➤ umožňuje participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní zodpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich důsledků ➤ rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti ➤ prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování ➤ vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení ➤ vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě ➤ vychovává k úctě k zákonu ➤ rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku ➤ učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti ➤ přispívá k utváření hodnot jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a zodpovědnost ➤ rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů ➤ motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším ➤ umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu ➤ vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností ➤ vede k asertivnímu jednání a 	<p>2.1 Občanská společnost, škola</p> <p>2.2 Občan, občanská společnost a stát</p> <p>2.3 Formy participace občanů v politickém životě</p> <p>2.4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>

	ke schopnosti kompromisu	
--	--------------------------	--

3.	Přínos k rozvoji osobnosti žáka	Tematické okruhy
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VMEGS)</p> <p>Tematické okruhy: Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané</p> <p>Začlenění v oblastech: Člověk a jeho svět Člověk a společnost Člověk a příroda Jazyk a jazyková komunikace Informační a komunikační technologie Umění a kultura Člověk a zdraví</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy ➤ prohlubuje porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech ➤ prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a dodržování lidských práv ➤ rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech ➤ rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru ➤ prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu ➤ vede k pochopení významu společenských politik a institucí Evropské unie ➤ vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobnostní vzory ➤ rozvíjí schopnost racionálně uvažovat, projevovat a korigovat emocionální zaujetí v situacích motivujících k setkání, srovnávání a hledání společných evropských perspektiv 	<p>3.1 Evropa a svět nás zajímá</p> <p>3.2 Objevujeme Evropu a svět</p> <p>3.3 Jsme Evropané</p>

4.	Přínos k rozvoji osobnosti žáka	Tematické okruhy
<p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MV)</p> <p>Tematické okruhy: Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>Začlenění v oblastech: Jazyk a jazyková komunikace Člověk a zdraví Člověk a společnost Informační a komunikační technologie Umění a kultura Člověk a příroda</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti ➤ rozvíjí dovednosti orientovat se v pluralitní společnosti a využívat interkulturních kontaktů obohacení sebe i druhých ➤ učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých ➤ učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, rovnocennosti všech kultur ➤ rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národností, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s nimi ➤ rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci vzniku xenofobie ➤ učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání ➤ poskytuje znalost pojmů kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance ➤ pomáhá žákům vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným skupinám a uznávat je ➤ napomáhá si uvědomit vlastní identitu ➤ stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků ➤ pomáhá uvědomovat si neslučitelnost rasové intolerance s principy života v demokratické společnosti ➤ vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu ➤ učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám 	<p>4.1 Kulturní diference</p> <p>4.2 Lidské vztahy</p> <p>4.3 Etnický původ</p> <p>4.4 Multikulturalita</p> <p>4.5 Princip sociálního smíru a solidarity</p>

5.	Přínos k rozvoji osobnosti žáka	Tematické okruhy
<p>ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV)</p> <p>Tematické okruhy: Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí</p> <p>Začlenění v oblastech: Člověk a jeho svět Člověk a příroda Člověk a společnost Člověk a zdraví Informační a komunikační technologie Člověk a svět práce Umění a kultura</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí ➤ vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování ➤ přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa ➤ umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí ➤ poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí ➤ ukazuje modelové příklady jednání, která jsou žádoucí i nežádoucí z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje ➤ napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na různých úrovních ➤ seznamuje se s principy udržitelnosti rozvoje společnosti ➤ učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů ➤ učí komunikovat o problémech životního prostředí ➤ přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty ➤ vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů ➤ vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti ➤ podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí ➤ přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí ➤ vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí ➤ vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví 	<p>5.1 Ekosystémy</p> <p>5.2 Základní podmínky života</p> <p>5.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>5.4 Vztah člověka k prostředí</p>

6.	Přínos k rozvoji osobnosti žáka	Tematické okruhy
<p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MV)</p> <p>Tematické okruhy: <u>Receptivní činnosti:</u> Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p><u>Produktivní činnosti:</u> Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu</p> <p>Začlenění v oblastech: Člověk a společnost Jazyk a jazyková komunikace Informační a komunikační technologie Umění a kultura</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace ➤ umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritickému odstupu od nich ➤ učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času ➤ umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů ➤ vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů ➤ umožňuje získat představy o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec ➤ vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu ➤ vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci ➤ rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu ➤ přispívá k využívání vlastních schopností v práci i v redakčním kolektivu ➤ přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu 	<p>6.1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>6.2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>6.3 Stavba mediálních sdělení</p> <p>6.4 Vnímání autora mediálních sdělení</p> <p>6.5 Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>6.6 Tvorba mediálního sdělení</p> <p>6.7 Práce v realizačním týmu</p>

Začlenění průřezových témat ve školních projektech

PROJEKT 1 - DEN ZEMĚ

	I. stupeň					II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA									
1.1 Rozvoj schopností poznávání									
1.2 Sebepoznávání a sebezpečí									
1.3 Seberegulace a sebeorganizace									
1.4 Psychohygienu									
1.5 Kreativita									
1.6 Poznávání lidí									
1.7 Mezilidské vztahy									
1.8 Komunikace									
1.9 Kooperace a kompetice									
1.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti									
1.11 Hodnoty, postoje, praktická etika									
2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA									
2.1 Občanská společnost a škola									
2.2 Občan, občanská společnost a stát									
2.3 Formy participace občanů v politickém životě									
2.4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování									
3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH									
3.1 Evropa a svět nás zajímá									
3.2 Objevujeme Evropu a svět									
3.3 Jsme Evropané									
4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA									
4.1 Kulturní diference									
4.2 Lidské vztahy									
4.3 Etnický původ									
4.4 Multikulturalita									
4.5 Princip sociálního smíru a solidarity									
5. ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA									
5.1 Ekosystémy									
5.2 Základní podmínky života									

5.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí										
5.4 Vztah člověka k prostředí										
6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA										
6.1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení										
6.2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality										
6.3 Stavba mediálních sdělení										
6.4 Vnímání autora mediálních sdělení										
6.5 Fungování a vliv médií ve společnosti										
6.6 Tvorba mediálního sdělení										
6.7 Práce v realizačním týmu										

PROJEKT 2 - OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ

	I. stupeň					II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA									
1.1 Rozvoj schopností poznávání									
1.2 Sebepoznávání a sebepojetí									
1.3 Seberegulace a sebeorganizace									
1.4 Psychohygiena									
1.5 Kreativita									
1.6 Poznávání lidí									
1.7 Mezilidské vztahy									
1.8 Komunikace									
1.9 Kooperace a kompetice									
1.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti									
1.11 Hodnoty, postoje, praktická etika									
2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA									
2.1 Občanská společnost a škola									
2.2 Občan, občanská společnost a stát									
2.3 Formy participace občanů v politickém životě									
2.4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování									
3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH									
3.1 Evropa a svět nás zajímá									
3.2 Objevujeme Evropu a svět									
3.3 Jsme Evropané									
4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA									
4.1 Kulturní diference									

4.2 Lidské vztahy									
4.3 Etnický původ									
4.4 Multikulturalita									
4.5 Princip sociálního smíru a solidarity									
5. ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA									
5.1 Ekosystémy									
5.2 Základní podmínky života									
5.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí									
5.4 Vztah člověka k prostředí									
6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA									
6.1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení									
6.2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality									
6.3 Stavba mediálních sdělení									
6.4 Vnímání autora mediálních sdělení									
6.5 Fungování a vliv médií ve společnosti									
6.6 Tvorba mediálního sdělení									
6.7 Práce v realizačním týmu									

PROJEKT 3 - ŠKOLA V PŘÍRODĚ

	I. stupeň					II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA									
1.1 Rozvoj schopností poznávání									
1.2 Sebepoznávání a sebezpečí									
1.3 Seberegulace a sebeorganizace									
1.4 Psychohygienu									
1.5 Kreativita									
1.6 Poznávání lidí									
1.7 Mezilidské vztahy									
1.8 Komunikace									
1.9 Kooperace a kompetice									
1.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti									
1.11 Hodnoty, postoje, praktická etika									
2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA									
2.1 Občanská společnost a škola									
2.2 Občan, občanská společnost a stát									
2.3 Formy participace občanů v politickém životě									
2.4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování									

3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH																				
3.1 Evropa a svět nás zajímá																				
3.2 Objevujeme Evropu a svět																				
3.3 Jsme Evropané																				
4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA																				
4.1 Kulturní diference																				
4.2 Lidské vztahy																				
4.3 Etnický původ																				
4.4 Multikulturalita																				
4.5 Princip sociálního smíru a solidarity																				
5. ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA																				
5.1 Ekosystémy																				
5.2 Základní podmínky života																				
5.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí																				
5.4 Vztah člověka k prostředí																				
6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA																				
6.1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení																				
6.2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality																				
6.3 Stavba mediálních sdělení																				
6.4 Vnímání autora mediálních sdělení																				
6.5 Fungování a vliv médií ve společnosti																				
6.6 Tvorba mediálního sdělení																				
6.7 Práce v realizačním týmu																				

PROJEKT 4 - VÝZNAMNÉ DNY

	I. stupeň					II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA									
1.1 Rozvoj schopností poznávání									
1.2 Sebepoznávání a sebepojetí									
1.3 Seberegulace a sebeorganizace									
1.4 Psychohygiena									
1.5 Kreativita									
1.6 Poznávání lidí									
1.7 Mezilidské vztahy									
1.8 Komunikace									

1.9 Kooperace a kompetice																				
1.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti																				
1.11 Hodnoty, postoje, praktická etika																				
2. VÝCHOVA DEMOKRATICKEHO OBČANA																				
2.1 Občanská společnost a škola																				
2.2 Občan, občanská společnost a stát																				
2.3 Formy participace občanů v politickém životě																				
2.4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování																				
3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH																				
3.1 Evropa a svět nás zajímá																				
3.2 Objevujeme Evropu a svět																				
3.3 Jsme Evropané																				
4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA																				
4.1 Kulturní diference																				
4.2 Lidské vztahy																				
4.3 Etnický původ																				
4.4 Multikulturalita																				
4.5 Princip sociálního smíru a solidarity																				
5. ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA																				
5.1 Ekosystémy																				
5.2 Základní podmínky života																				
5.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí																				
5.4 Vztah člověka k prostředí																				
6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA																				
6.1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení																				
6.2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality																				
6.3 Stavba mediálních sdělení																				
6.4 Vnímání autora mediálních sdělení																				
6.5 Fungování a vliv médií ve společnosti																				
6.6 Tvorba mediálního sdělení																				
6.7 Práce v realizačním týmu																				

PROJEKT 5 - LYŽAŘSKÝ VÝCVIKOVÝ KURZ

	I. stupeň					II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.

5.4 Vztah člověka k prostředí									
6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA									
6.1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení									
6.2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality									
6.3 Stavba mediálních sdělení									
6.4 Vnímání autora mediálních sdělení									
6.5 Fungování a vliv médií ve společnosti									
6.6 Tvorba mediálního sdělení									
6.7 Práce v realizačním týmu									

PROJEKT 7 - OHLÉDNUTÍ ZA ŠKOLNÍM ROKEM

	I. stupeň					II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA									
1.1 Rozvoj schopností poznávání									
1.2 Sebepoznávání a sebezpečí									
1.3 Seberegulace a sebeorganizace									
1.4 Psychohygiena									
1.5 Kreativita									
1.6 Poznávání lidí									
1.7 Mezilidské vztahy									
1.8 Komunikace									
1.9 Kooperace a kompetice									
1.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti									
1.11 Hodnoty, postoje, praktická etika									
2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA									
2.1 Občanská společnost a škola									
2.2 Občan, občanská společnost a stát									
2.3 Formy participace občanů v politickém životě									
2.4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování									
3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH									
3.1 Evropa a svět nás zajímá									
3.2 Objevujeme Evropu a svět									
3.3 Jsme Evropané									
4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA									
4.1 Kulturní diference									

4.2 Lidské vztahy									
4.3 Etnický původ									
4.4 Multikulturalita									
4.5 Princip sociálního smíru a solidarity									
5. ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA									
5.1 Ekosystémy									
5.2 Základní podmínky života									
5.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí									
5.4 Vztah člověka k prostředí									
6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA									
6.1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení									
6.2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality									
6.3 Stavba mediálních sdělení									
6.4 Vnímání autora mediálních sdělení									
6.5 Fungování a vliv médií ve společnosti									
6.6 Tvorba mediálního sdělení									
6.7 Práce v realizačním týmu									

PROJEKT 8 - SPOLEČNĚ VE ŠKOLE

	I. stupeň					II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA									
1.1 Rozvoj schopností poznávání									
1.2 Sebepoznávání a sebepojetí									
1.3 Seberegulace a sebeorganizace									
1.4 Psychohygiena									
1.5 Kreativita									
1.6 Poznávání lidí									
1.7 Mezilidské vztahy									
1.8 Komunikace									
1.9 Kooperace a kompetice									
1.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti									
1.11 Hodnoty, postoje, praktická etika									
2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA									
2.1 Občanská společnost a škola									
2.2 Občan, občanská společnost a stát									
2.3 Formy participace občanů v politickém životě									

2.4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování										
3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH										
3.1 Evropa a svět nás zajímá										
3.2 Objevujeme Evropu a svět										
3.3 Jsme Evropané										
4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA										
4.1 Kulturní diference										
4.2 Lidské vztahy										
4.3 Etnický původ										
4.4 Multikulturalita										
4.5 Princip sociálního smíru a solidarity										
5. ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA										
5.1 Ekosystémy										
5.2 Základní podmínky života										
5.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí										
5.4 Vztah člověka k prostředí										
6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA										
6.1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení										
6.2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality										
6.3 Stavba mediálních sdělení										
6.4 Vnímání autora mediálních sdělení										
6.5 Fungování a vliv médií ve společnosti										
6.6 Tvorba mediálního sdělení										
6.7 Práce v realizačním týmu										

PROJEKT 9 - SETKÁNÍ S VÝZNAMNOU OSOBNOSTÍ

	I. stupeň					II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA									
1.1 Rozvoj schopností poznávání									
1.2 Sebepoznávání a sebepojetí									
1.3 Seberegulace a sebeorganizace									
1.4 Psychohygiena									
1.5 Kreativita									
1.6 Poznávání lidí									
1.7 Mezilidské vztahy									

1.8 Komunikace																				
1.9 Kooperace a kompetice																				
1.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti																				
1.11 Hodnoty, postoje, praktická etika																				
2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA																				
2.1 Občanská společnost a škola																				
2.2 Občan, občanská společnost a stát																				
2.3 Formy participace občanů v politickém životě																				
2.4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování																				
3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH																				
3.1 Evropa a svět nás zajímá																				
3.2 Objevujeme Evropu a svět																				
3.3 Jsme Evropané																				
4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA																				
4.1 Kulturní diference																				
4.2 Lidské vztahy																				
4.3 Etnický původ																				
4.4 Multikulturalita																				
4.5 Princip sociálního smíru a solidarity																				
5. ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA																				
5.1 Ekosystémy																				
5.2 Základní podmínky života																				
5.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí																				
5.4 Vztah člověka k prostředí																				
6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA																				
6.1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení																				
6.2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality																				
6.3 Stavba mediálních sdělení																				
6.4 Vnímání autora mediálních sdělení																				
6.5 Fungování a vliv médií ve společnosti																				
6.6 Tvorba mediálního sdělení																				
6.7 Práce v realizačním týmu																				

PROJEKT 10 - ŠKOLNÍ DIVADLO

	I. stupeň					II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.

1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA																				
1.1 Rozvoj schopností poznávání																				
1.2 Sebepoznávání a sebezpojetí																				
1.3 Seberegulace a sebeorganizace																				
1.4 Psychohygiena																				
1.5 Kreativita																				
1.6 Poznávání lidí																				
1.7 Mezilidské vztahy																				
1.8 Komunikace																				
1.9 Kooperace a kompetice																				
1.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti																				
1.11 Hodnoty, postoje, praktická etika																				
2. VÝCHOVA DEMOKRATICKEHO OBČANA																				
2.1 Občanská společnost a škola																				
2.2 Občan, občanská společnost a stát																				
2.3 Formy participace občanů v politickém životě																				
2.4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování																				
3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH																				
3.1 Evropa a svět nás zajímá																				
3.2 Objevujeme Evropu a svět																				
3.3 Jsme Evropané																				
4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA																				
4.1 Kulturní diference																				
4.2 Lidské vztahy																				
4.3 Etnický původ																				
4.4 Multikulturalita																				
4.5 Princip sociálního smíru a solidarity																				
5. ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA																				
5.1 Ekosystémy																				
5.2 Základní podmínky života																				
5.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí																				
5.4 Vztah člověka k prostředí																				
6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA																				
6.1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení																				
6.2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality																				
6.3 Stavba mediálních sdělení																				
6.4 Vnímání autora mediálních sdělení																				
6.5 Fungování a vliv médií ve společnosti																				

5.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí										
5.4 Vztah člověka k prostředí										
6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA										
6.1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení										
6.2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality										
6.3 Stavba mediálních sdělení										
6.4 Vnímání autora mediálních sdělení										
6.5 Fungování a vliv médií ve společnosti										
6.6 Tvorba mediálního sdělení										
6.7 Práce v realizačním týmu										

4. Učební plán

4.1 Učební plán pro 1.stupeň

Vzdělávací oblast:	Vyučovací předmět:	RVP	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem	Celkem oblast
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	33	7+2	6+3	6+2	7+1	7+1	33+9	51
	Anglický jazyk	9			3	3	3	9	
Matematika a její aplikace	Matematika	20	4	4+1	4+1	4+1	4+1	20+4	24
Informační a komunikační technologie	Informatika	1					1	1	1
Člověk a jeho svět	Člověk a svět	12	2	2	2+1			6+1	15
	Přírodověda					1+1	1+1	2+2	
	Vlastivěda					2	2	4	
Umění a kultura	Hudební výchova	12	1	1	1	1	1	5	12
	Výtvarná výchova		1	2	1	2	1	7	
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	5	1	1	1	1	1	5	5
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	2	2	2	2	2	10	10
Celkem hodin:		116	21	22	24	25	26	102+16	118

Rozsah a způsob využití disponibilní časové dotace je uveden způsobem: minimální časová dotace + x.

Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň

Vyučovací jednotkou na 1. stupni je vyučovací hodina. V průběhu školního roku je zařazováno projektové vyučování při dodržování zásad hygieny školní práce (přestávky, relaxace apod.).

Český jazyk

V 1. ročníku má předmět komplexní charakter;

Ve 2.- 5. ročníku je pro přehlednost členěn do složek specifického charakteru:

- mluvnice – jazykové vyučování
- čtení a literární výchova
- slohová a komunikační výchova
- psaní se vyučuje zpravidla v menších časových celcích, než je celá vyučovací hodina; o časové dotaci jednotlivých složek rozhodne vyučující.

Anglický jazyk

Ve 3. je předmět koncipován jako úvodní seznámení s jazykem, ve 4. a 5. ročníku jako hlubší seznámení s jazykem s důrazem na konverzaci v celkové dotaci 3 hodiny týdně;

Informatika

Obsah výuky je zaměřen na uživatelské seznámení s počítačem (a dalšími ICT) jako pracovním nástrojem.

O výběru jednotlivých témat a organizaci výuky ve vyučovaných předmětech rozhodne vyučující tak, aby byly splněny očekávané výstupy na konci 1. období ZV (dle ŠVP) a 2. období (dle ŠVP a RVP ZV).

4.2 Učební plán pro 2. stupeň

Vzdělávací oblast:	Vyučovací předmět:	RVP	6.	7.	8.	9.	Celkem předmět	Celkem oblast
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	15	4+1	4+1	4+1	3+2	15+5	38
	Anglický jazyk	12	3	3	3	3	12	
	Ruský jazyk	6		2	2	2	6	
Matematika a její aplikace	Matematika	15	4+1	4+1	4+1	3+2	15+5	20
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	1	0+1	0+1		1+2	3
Člověk a společnost	Dějepis	11	2	2	1+1	2	7+1	12
	Výchova osobnosti		1	1	1	1	4	
Člověk a příroda	Fyzika	21	2	1	1+1	2	6+1	24
	Chemie				2	2	4	
	Přírodopis		2	1+1	2	1	6+1	
	Zeměpis		1	1+1	1	2	5+1	
Umění a kultura	Hudební výchova	10	1	1	1	1	4	10
	Výtvarná výchova		2	2	1	1	6	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	2	2	2	2	8	10
	Rodinná výchova				1	1	2	
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	3	1	1	0	1	3	3
Volitelný předmět	Konverzace v AJ				0+1	0+1	0+2	2
Celkem hodin:		104	29	30	31	32	104+18	122

Rozsah a způsob využití disponibilní časové dotace je uveden způsobem: minimální časová dotace + x.

Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň

Vyučovací jednotkou na 2. stupni je vyučovací hodina.

Český jazyk

Vzdělávací obsah má komplexní charakter, pro přehlednost je členěn do specifických složek

- komunikační a slohová výchova
- jazyková výchova
- literární výchova

O časové dotaci jednotlivých složek rozhodne vyučující v souladu se ŠVP.

Anglický jazyk

Předmět je zařazen v týdenní dotaci 3 vyučovací hodiny.

Ruský jazyk

Předmět je zařazen jako II. povinný cizí jazyk od 7. ročníku v týdenní dotaci 2 vyučovací hodiny.

Tělesná výchova

Na výuku jsou spojeni 6. - 7. a 8. - 9. ročník, výuka probíhá v oddělených skupinách – chlapci, dívky.

Pracovní výchova, výtvarná výchova, hudební výchova, výtvarná výchova

O výběru jednotlivých témat a organizaci výuky ve vyučovaných předmětech rozhodne vyučující tak, aby byly splněny očekávané výstupy na konci období ZV (dle ŠVP).

Volitelný předmět

Žákům **8. - 9. ročníku** nabízíme volitelný předmět Konverzace v anglickém jazyce;

Výuka probíhá zpravidla ve dvouhodinových blocích (1x 14 dní);

O výběru jednotlivých témat a organizaci výuky ve volitelném předmětu rozhodne vyučující tak, aby byly splněny očekávané výstupy dle ŠVP.

Významné celoškolské akce

➤ **společné akce**

- Chování za mimořádných situací
- Den Země
- Den dětí
- Mikuláš ve ŠD a MŠ
- Předvánoční bruslení

➤ **sportovní soutěže**

- Olympijský den v olympijském roce

➤ **veřejně prospěšné akce**

- sběr papíru
- sběr bylin
- sběr kaštanů
- recyklování

➤ **prezentační akce**

- vánoční jarmark / velikonoční jarmark
- tradiční vánoční koncert pro děti a rodiče, spojený s ohňostrojem (ve spolupráci s místním SDH a OÚ)

5. Učební osnovy

5.1 Učební osnovy I. stupeň

5.1.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech **Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk**. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru **Český jazyk a literatura** jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci tohoto vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti poznávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím *Dramatické výchovy*, zařazené v RVP ZV jako doplňující vzdělávací obor.

Cílové zaměření vyučovacího předmětu

Vzdělávání v daném vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství

- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založeným na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílového zaměření vyučovacího předmětu je dosahováno skrze konkretizované kompetence. Vzdělávací přístup, volba organizačních forem výuky a výukových metod musí být prováděny tak, aby vedly k naplňování kompetencí.

Charakteristika, časové a organizační vymezení předmětu

Na I. stupni žáci získávají dovednosti, které jsou základem pro osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Žáci se učí číst s porozuměním. Neméně důležitým úkolem je vytváření předpokladů pro efektivní komunikaci a poznávání a chápání společensko-kulturního vývoje lidské společnosti.

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk má komplexní charakter, pro přehlednost je rozdělen do tří složek - komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova. Ve výuce se jejich vzdělávací obsah prolíná.

Časová dotace

1. a 2. ročník - 9 hodin týdně
3. - 5. ročník - 8 hodin týdně

Organizační vymezení

Vyučování probíhá převážně v kmenových třídách, využíváme také počítačovou učebnu a knihovnu. Předmět je realizován v samostatných vyučovacích hodinách, uplatňujeme skupinové a projektové vyučování.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru 1. stupeň

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti

ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti

ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru

ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost

ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči

ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích

ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev

ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním

ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní

písemný projev

ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení

ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty

ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti

ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání

ČJL-3-1-08p zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním

ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen, spojuje písmena a slabiky, převádí slova z mluvené do psané podoby, dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost

ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas

ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává

ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení

ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta

ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku

ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě

ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru

ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace

ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry

ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích

ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování

ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči

ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje

ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty

ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení

ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy

ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo, tvoří otázky a odpovídá na ně

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky

ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem

- souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
- ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
- ČJL-3-2-01p tvoří slabiky
- ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
- ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
- ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa
- ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
- ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik - určuje samohlásky a souhlásky - seřadí slova podle abecedy - správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu

ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
 ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně

ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je

ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma

ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů

ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek

ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy

ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti

ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše - rozlišuje pohádkové prostředí od reálného - ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

Ročník 1.
Časová dotace: 9 hodin týdně
Portfolio: doplňovací cvičení
 opisy, přepisy
 diktáty
 čtenářské listy

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<u>KOMUNIKAČNÍ</u> <u>A SLOHOVÁ VÝCHOVA</u> Čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, znalost jednoduchých orientačních prvků v textu) Naslouchání - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem)	ČJL-3-1-01 ČJL-3-1-02 ČJL-3-1-03 ČJL-3-1-04 ČJL-3-1-05 ČJL-3-1-07 ČJL-3-1-08 ČJL-3-1-09 ČJL-3-1-11	- rozvíjet fonetický sluch (využití her) - poznávat jednotlivá písmena a hlásky - provádět zrakovou a sluchovou analýzu a syntézu všech druhů slabik a slov - rozeznat délku samohlásek - roztleskat slovo na slabiky - určit počet slabik ve slově - číst hlasitě slabiky, slova a jednoduché věty (správná intonace) - uspořádat slova ve větě - porozumět přečtené větě - přiřadit písmeno k odpovídající hláске - rozlišit písmeno velké a malé, tiskací a psací - poznat nadpis, řádek, stránku - navazovat oční kontakt - naslouchat předčítaným veršům, pohádkám, hádankám, příběhům

<p>Mluvený projev -základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislá na komunikační situaci</p> <p>Písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) - technika psaní (úhledný, čitelný písemný projev)</p>		<ul style="list-style-type: none"> - správně dýchat, nasadit měkký hlasový začátek - volit vhodné tempo řeči - správně vyslovovat - spojovat slovo s pohybem (správné držení těla) - vést komunikaci - pozdrav, oslovení, omluva, poděkování, prosba - osvojit si návyky pro psaní (uvolňovací cviky, pracovní prostředí, správné sezení, držení psacího náčiní) - rozlišovat psací a tiskací písmo a číslice - psát písmena, slova a jednoduché věty - opisovat a přepisovat jednoduchá slova a věty - psát diktát jednoduchých slov (nácvik)
<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA Zvuková stránka jazyka - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov</p>	<p>ČJL-3-2-01 ČJL-3-2-02 ČJL-3-2-03 ČJL-3-2-08</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat zvukovou a grafickou podobu slova, členit slova na hlásky, odlišovat krátké a dlouhé samohlásky - porovnávat a třídit slova podle zobecněného významu - porovnávat významy slov (antonyma, synonyma) - rozlišovat spisovný tvar slova - psát velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech
<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA - poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání - tvořivé činnosti s literárním textem - dramatizace, vlastní výtvarný doprovod</p>	<p>ČJL-3-3-01 ČJL-3-3-02 ČJL-3-3-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyjádřit své pocity z přečteného textu - recitovat říkadlo, rozpočítadlo, jednoduché verše - vyprávět příběh podle obrázkové osnovy - dramatizovat text (přiměřeně k věku) - ilustrovat text - reprodukovat krátký text podle otázek a ilustrací - nacvičovat udržení pozornosti při poslechu pohádek a krátkých příběhů - poznat pohádku a odlišit ji od ostatních vyprávění

Ročník: 2.
Časová dotace: 9 hodin týdně
Portfolio: doplňovací cvičení
opisy, přepisy
diktáty
čtenářské listy

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu) - věcné čtení (čtení jako zdroj informací)</p> <p>Naslouchání - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) - věcné naslouchání (pozorné, soustředěné)</p>	<p>ČJL-3-1-01 ČJL-3-1-02 ČJL-3-1-03 ČJL-3-1-04 ČJL-3-1-05 ČJL-3-1-06 ČJL-3-1-07 ČJL-3-1-08 ČJL-3-1-09 ČJL-3-1-11</p>	<ul style="list-style-type: none"> - plynule číst jednoduché texty (správná hlasitost, výslovnost) - číst s porozuměním (správná intonace) - začít s tichým čtením - začít s individuálním čtením - zdvořile naslouchat při dialogu - střídát role mluvčího a posluchače - pozorně naslouchat přednesu

<p>Mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislá na komunikační situaci - komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vypravování, mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem - technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev) - žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin 		<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřovat se ústně ve větách - vypravovat podle obrázkové osnovy - osvojit si základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, zdvořilé vystupování) - sdělit vlastní názor, vyjádřit své pocity - užívat mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) - vyjadřovat se spisovně <ul style="list-style-type: none"> - užít správné tvary písmen abecedy - opsat, přepsat jednoduché texty - psát vlastní adresu - užít interpunkční znaménka nad písmeny a za větami - seřadit věty v textu
<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči, intonace - rozlišit druhy vět podle postoje mluvčího, volit vhodné jazykové i zvukové prostředky <p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> - slova a pojmy, význam slov, antonyma, synonyma <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy - podstatná jména a slovesa <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> - věta jednoduchá a souvětí – seznámení <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> - psaní velkých písmen na začátku věty a u vlastních jmen osob a zvířat - samohlásky krátké, dlouhé, dvojhásky - souhlásky měkké, tvrdé – psaní i, y (obojetné pouze vyjmenovat) 	<p>ČJL-3-2-01 ČJL-3-2-02 ČJL-3-2-03 ČJL-3-2-04 ČJL-3-2-06 ČJL-3-2-07 ČJL-3-2-08</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat zvukovou a grafickou podobu slova, členit slova na hlásky, odlišovat krátké a dlouhé samohlásky <ul style="list-style-type: none"> - porovnávat a třídit slova podle zobecněného významu - porovnávat významy slov - rozlišit spisovný tvar slova - dělit slova na konci řádků v jednoduchých případech - seznámit se s abecedou - vyslovovat správně slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě <ul style="list-style-type: none"> - obohacovat slovní zásobu - porovnávat významy slov - vyhledat podstatná jména a slovesa <ul style="list-style-type: none"> - rozlišit větu jednoduchou a souvětí - psát velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech - rozlišovat věty podle významu a podle postoje mluvčího (oznamovací, rozkazovací, tázací, přací) - určovat hlásky (písmena) ve slabikách, slabiky ve slovech - určit počet slov ve větě - řadit slova ve větě <ul style="list-style-type: none"> - napsat velká písmena na začátku věty a u vlastních jmen (osob, zvířat...) - zvládnout pravopis měkkých a tvrdých slabik (vyjmenovat souhlásky obojetné) - správně napsat slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - zdůvodnit a správně napsat párovou souhlásku - zdůvodnit pravopis ú/ů

<ul style="list-style-type: none"> - písmeno ě – slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě (psaní, výslovnost) - párové souhlásky - psaní ú/ů 		
<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání - tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod - na jednoduchých textech rozlišení poezie a prózy - rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka - rozdíl báseň - píseň - spisovatel, ilustrátor 	<p>ČJL-3-3-01 ČJL-3-3-02 ČJL-3-3-03 ČJL-3-3-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pracovat tvořivě s literárním textem - ilustrace (spojitost s textem), dramatizace, vyprávění příběhu, vymyšlení vlastního názvu příběhu - rozlišit poezii a prózu na jednoduchých textech - řešit hádanky - rozlišit báseň - píseň - rozlišit spisovatel - ilustrátor

Ročník:
Časová dotace:
Portfolio:

3.
8 hodin týdně
pravopisná a doplňovací cvičení
diktáty
čtenářské listy
testy přiměřené náročnosti
jednoduché slohové útvary dle uvážení vyučujícího

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu) - věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací) <p>Naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) - věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní - reagovat otázkami) <p>Mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) - vyjadřování závislá na komunikační situaci - komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, dialog na základě obrazového materiálu) - základní komunikační 	<p>ČJL-3-3-01 ČJL-3-3-02 ČJL-3-3-03 ČJL-3-3-04 ČJL-3-3-05 ČJL-3-3-06 ČJL-3-3-07 ČJL-3-3-08 ČJL-3-3-09 ČJL-3-3-10 ČJL-3-3-11</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zdokonalovat techniku čtení (plynulost, hlasitost, výslovnost, intonace, frázování, tempo) - číst s porozuměním - zdokonalovat tiché čtení - zdokonalovat individuální čtení - orientovat se v textu, pracovat s textem - využít četbu jako zdroj zážitků a poznatků - vyjádřit pocity z přečteného - zdvořile a pozorně naslouchat - střídat role mluvčího a posluchače - procvičit orientaci v slyšeném textu (otázka, odpověď, jednoduchý záznam slyšeného) - osvojit si základy ústního vyjadřování ve větách - správně dýchat, vyslovovat, tvořit hlas - vypravovat podle obrázkové osnovy - osvojit si základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, zdvořilé vystupování) - sdělit vlastní názor, vyjádřit své pocity - vhodně užívat mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) - fixovat spisovné vyjadřování - upevňovat znalost komunikačních žánrů (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu)

<p>pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování)</p> <p>- mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)</p> <p>Písemný projev</p> <p>- základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem)</p> <p>- technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev)</p> <p>- žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, vzkaz, popis)</p>		<p>- zdokonalit správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku a zacházení s grafickým materiálem</p> <p>- užít správných tvarů písmen abecedy</p> <p>- dokončit výcvik psaní, zdokonalovat tempo psaní</p> <p>- zdokonalit úpravu, čitelnost, přehlednost</p> <p>- provádět sebekontrolu textu</p> <p>- opsat, přepsat text</p> <p>- psát adresu</p> <p>- napsat různé žánry písemného projevu (adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, dopis, popis, vypravování)</p> <p>- seřadit věty v textu</p>
<p><u>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</u></p> <p>Zvuková stránka jazyka</p> <p>-sluchové rozlišení hlásek</p> <p>-výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin</p> <p>-modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <p>- slova a pojmy</p> <p>- význam slov (antonyma, synonyma, slova jednoznačná a mnohoznačná)</p> <p>- stavba slova (kořen, část předponová, příponová)</p> <p>Tvarosloví</p> <p>- slovní druhy</p> <p>- tvary slov</p> <p>Skladba</p> <p>-věta jednoduchá a souvětí</p> <p>Pravopis</p> <p>- lexikální</p>	<p>ČJL-3-2-01</p> <p>ČJL-3-2-02</p> <p>ČJL-3-2-03</p> <p>ČJL-3-2-04</p> <p>ČJL-3-2-05</p> <p>ČJL-3-2-06</p> <p>ČJL-3-2-07</p> <p>ČJL-3-2-08</p>	<p>- sluchově rozlišit hlásky</p> <p>- zdokonalit výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin,</p> <p>- volit vhodné jazykové i zvukové prostředky</p> <p>- osvojit si abecedu</p> <p>- obohatit si slovní zásobu</p> <p>- poznat a vysvětlit význam některých slov</p> <p>- rozlišovat slova nadřazená, podřazená, souřadná, antonyma, synonyma</p> <p>- rozlišit kořen slova, předponovou a příponovou část</p> <p>- vyhledat a určit slovní druhy v základních tvarech</p> <p>- u podstatných jmen určit rod, číslo a pád</p> <p>- u sloves určit osobu a číslo</p> <p>- rozlišit u sloves určitý a neurčitý tvar (infinitiv)</p> <p>- rozlišit větu jednoduchou a souvětí</p> <p>- zvládnout pravopis vyjmenovaných a příbuzných slov</p> <p>- zvládnout pravopis vlastních jmen</p>
<p><u>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</u></p> <p>- poslech literárních textů</p> <p>- zážitkové čtení a naslouchání</p> <p>- tvořivé činnosti s literárním textem (přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce, dramaturgie, vlastní výtvarný doprovod)</p> <p>- základní literární pojmy (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, básně, pohádka, bajka; spisovatel, básník, kniha, čtenář, verš, rým)</p>	<p>ČJL-3-3-01</p> <p>ČJL-3-3-02</p> <p>ČJL-3-3-03</p> <p>ČJL-3-3-04</p>	<p>- pozorně naslouchat literární texty</p> <p>- vyjádřit pocity z přečteného textu</p> <p>- využít četbu jako zdroj zážitků</p> <p>- přednést vhodný literární text, volně reprodukovat přečtený nebo slyšený text, zdramatizovat text, vytvořit vlastní výtvarný doprovod</p> <p>- seznámit se s literárními druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, básně, pohádka,</p> <p>- rozlišit pojmy: spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, verš, rým</p>

Ročník:	4.
Časová dotace:	8 hodin týdně
Portfolio:	pravopisná a doplňovací cvičení diktáty čtenářské listy testy přiměřené náročnosti jednoduché slohové útvary dle uvážení vyučujícího

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Čtení - praktické čtení - věcné čtení Naslouchání - praktické naslouchání - věcné naslouchání Mluvený projev - základy techniky mluveného projevu - vyjadřování závislá na komunikační situaci - komunikační žánry - základní komunikační pravidla - mimojazykové prostředky řeči Písemný projev - základní hygienické návyky - technika psaní - žánry písemného projevu	ČJL-5-1-01 ČJL-5-1-02 ČJL-5-1-03 ČJL-5-1-04 ČJL-5-1-05 ČJL-5-1-07 ČJL-5-1-08 ČJL-5-1-09 ČJL-5-1-10	- zdokonalit techniku čtení (intonace, přízvuk, přednes, plynulost, frázování, tempo, hlasitost, výslovnost) - číst s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - orientovat se v textu, pracovat s textem - užít čtení jako zdroj získání informací - pracovat s textem, vyhledávat klíčová slova - vyjádřit pocity z přečteného - užít základní komunikační pravidla v rozhovoru - naslouchat při dialogu a přednesu - procvičit orientaci v slyšeném textu (otázka, odpověď, jednoduchý záznam slyšeného) - vychovat pozorného diváka (posluchače) - zvyšovat úroveň vyjadřovacích schopností - užít výstižných spisovných a citově zabarvených slov a synonym - vypravovat zážitky podle dané osnovy. - vypravovat na dané téma - reprodukovat text - osvojit si základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, zdvořilé vystupování) - užít mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) - osvojit si komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, telefonický rozhovor, dialog na základě obrazového materiálu) - dodržovat hygienické návyky při psaní - dodržovat správné tvary písmen při respektování osobního rukopisu - dodržovat úpravu napsaného textu - kontrolovat napsaný text - osvojit si žánry písemného projevu (adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, pozvánka, vzkaz, dopis, popis, přihláška, dotazník, vypravování)
JAZYKOVÁ VÝCHOVA Slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy - význam slov - stavba slova Tvarosloví - slovní druhy - tvary slov	ČJL-5-2-01 ČJL-5-2-02 ČJL-5-2-03 ČJL-5-2-04 ČJL-5-2-06 ČJL-5-2-07 ČJL-5-2-08	- obohatit si slovní zásobu - poznat a vysvětlit význam některých slov - rozlišit slova nadřazená, podřazená, souřadná, antonyma, synonyma, slova mnohoznačná, spisovná a nespisovná - rozlišit ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - určit slovní druhy - u podstatných jmen určit rod, číslo, pád a vzor - u sloves určit osobu a číslo, čas (u slovesných tvarů v oznamovacím způsobu) - rozlišit u sloves určitý a neurčitý tvar (infinitiv) - určit zvrtné sloveso - seznámit se s jednoduchým a složeným slovesným tvarem

<p>Skladba - věta jednoduchá a souvětí</p> <p>Pravopis - lexikální - morfologický</p>		<ul style="list-style-type: none"> - rozlišit větu jednoduchou a souvětí - spojit věty v souvětí - užít vhodných spojovacích výrazů - seznámit se se vzorci souvětí - zvládnout pravopis vyjmenovaných a příbuzných slov - zvládnout pravopis vlastních jmen (zeměpisné názvy v jednoduchých případech) - napsat správně skupiny bě - bje, pě, vě - vje - zvládnout pravopis předpon od-, nad-, pod-, před-, bez-, roz-, vz- - zvládnout pravopis podstatných jmen
<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA - poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání - tvořivé činnosti s literárním textem - základní literární pojmy</p>	<p>ČJL-5-3-01 ČJL-5-3-02 ČJL-5-3-03 ČJL-5-3-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pozorně naslouchat literární texty - využít četbu jako zdroj zážitků, vyjádřit své dojmy z četby a zaznamenat je - přednést vhodný literární text, volně reprodukovat přečtený nebo slyšený text, zdramatizovat text, vytvořit vlastní výtvarný doprovod - seznámit se s literárními druhy a žánry: hádanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, pověst - rozlišit pojmy: spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, verš, rým, sloka

Ročník:
Časová dotace:
Portfolio:

5.
8 hodin týdně
pravopisná a doplňovací cvičení
diktáty
čtenářské listy
testy přiměřené náročnosti
jednoduché slohové útvary dle uvážení vyučujícího

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Čtení - praktické čtení - věcné čtení</p> <p>Naslouchání - praktické naslouchání - věcné naslouchání</p> <p>Mluvený projev -základy techniky mluveného projevu - vyjadřování závislá na komunikační situaci - komunikační žánry - základní komunikační pravidla - mimojazykové prostředky řeči</p>	<p>ČJL-5-1-01 ČJL-5-1-02 ČJL-5-1-03 ČJL-5-1-04 ČJL-5-1-05 ČJL-5-1-06 ČJL-5-1-07 ČJL-5-1-08 ČJL-5-1-09 ČJL-5-1-10</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zdokonalit techniku čtení (intonace, přízvuk, pauza, přednes, plynulost, frázování, tempo, hlasitost, výslovnost) - číst s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - orientovat se v textu, pracovat s textem - užít čtení jako zdroj získání informací - vyjádřit pocity z přečteného - užít základní komunikační pravidla v rozhovoru - naslouchat při dialogu a přednesu - procvičit orientaci v slyšeném textu (otázka, odpověď, jednoduchý záznam slyšeného) - rozpoznat manipulativní komunikaci v reklamě - vychovat pozorného diváka (posluchače) - zvyšovat úroveň vyjadřovacích schopností - užít výstižných spisovných a citově zabarvených slov a synonym - vypravovat zážitky podle dané osnovy. - vypravovat na dané téma - reprodukovat text - zdokonalit si základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, zdvořilé vystupování) - užít mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) - zdokonalit si komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, telefonický rozhovor, dialog na základě obrazového materiálu)

<p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní hygienické návyky - technika psaní - žánry písemného projevu 		<ul style="list-style-type: none"> - dodržovat hygienické návyky při psaní - dodržovat správné tvary písmen při respektování osobního rukopisu - dodržovat úpravu napsaného textu - kontrolovat napsaný text - osvojit si žánry písemného projevu (adresa, pozdrav, zpráva, oznámení, inzerát, dopis, popis, jednoduché tiskopisy, přihláška, dotazník, vypravování) - sestavit osnovu vyprávění a na jejím základě vytvořit krátký písemný projev s dodržáním časové posloupnosti
<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> - slova a pojmy - význam slov - stavba slova <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy - tvary slov <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> - věta jednoduchá a souvětí - základní skladební dvojice <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> - lexikální - morfologický - syntaktický 	<p>ČJL-5-2-01</p> <p>ČJL-5-2-02</p> <p>ČJL-5-2-03</p> <p>ČJL-5-2-04</p> <p>ČJL-5-2-05</p> <p>ČJL-5-2-06</p> <p>ČJL-5-2-07</p> <p>ČJL-5-2-08</p> <p>ČJL-5-2-09</p>	<ul style="list-style-type: none"> - obohatit si slovní zásobu - poznat a vysvětlit význam některých slov - rozlišit synonyma, antonyma, homonyma, slova jednoznačná a mnohoznačná, citově zabarvená, spisovná a nespisovná, příbuzná - rozlišit ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - určit slovní druhy - časovat slovesa v oznamovacím způsobu ve všech časech - určit zvrtné sloveso, slovesné tvary jednoduché a složené - rozlišit u sloves určitý a neurčitý tvar (infinitiv) - seznámit se se slovesným způsobem - určit druhy přídavných jmen a používat vzory přídavných jmen tvrdých a měkkých - správně používat tvary zájmen já, ty, se, my, vy, on, ona, ono - zvládnout použití předložek s, z - rozlišit větu jednoduchou a souvětí - spojit věty v souvětí - užít vhodných spojovacích výrazů - pracovat se vzorci souvětí - vyhledat základní skladební dvojici - určit podmět vyjádřený, nevyjádřený - určit přísudek - v neúplné základní skladební dvojici označit základ věty - zvládnout pravopis vyjmenovaných a příbuzných slov - zvládnout pravopis vlastních jmen (národnosti, víceslovné názvy států a jejich zkratky) - napsat správně skupiny bě - bje, pě, vě - vje, mě - mně - zvládnout pravopis předpon od-, nad-, pod-, před-, bez-, roz-, z-, s-, vz- - zvládnout pravopis zdvojených souhlásek v morfologickém švu - zvládnout pravopis podstatných jmen - zvládnout pravopis přídavných jmen tvrdých a měkkých - napsat správně koncovky přičestí minulého v jednoduchých případech (shoda přísudku s holým podmětem)
<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání - tvořivé činnosti s literárním textem - základní literární pojmy 	<p>ČJL-5-3-01</p> <p>ČJL-5-3-02</p> <p>ČJL-5-3-03</p> <p>ČJL-5-3-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pozorně naslouchat literární texty - využít četbu jako zdroj zážitků, vyjádřit své dojmy z četby a zaznamenat je - přednést vhodný literární text, volně reprodukovat přečtený nebo slyšený text, zdramatizovat text, vytvořit vlastní výtvarný doprovod - seznámit se s literárními druhy a žánry: hádanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, pověst, komiks - rozlišit pojmy: spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, sloka, přirovnání

5.1.2 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - CIZÍ JAZYK - ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry, a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Další cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v mateřském jazyce a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vyučovacího předmětu

Vzdělávání v daném vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založeným na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílového zaměření vyučovacího předmětu je dosahováno skrze konkretizované kompetence. Vzdělávací přístup, volba organizačních forem výuky a výukových metod musí být prováděny tak, aby vedly k naplňování kompetencí.

Charakteristika, časové a organizační vymezení předmětu

Výuka anglického jazyka ve 3. - 5. ročníku tvoří úvod do cizojazyčného vzdělávání žáků. Proto je v tomto období nejdůležitější probudit u žáků zájem o jazyk a vytvářet pozitivní vztah k učení cizího jazyka. Abychom tohoto dosáhli, musí být vyučovací hodiny v průběhu celého roku prostoupeny zajímavými a pro žáky poutavými činnostmi, hrami a písničkami. Výuka jazyka vychází z jeho praktického použití. Výklad pravidel gramatiky je omezen na nezbytně nutné minimum potřebné k tvorbě jednoduchých vět. Slovní zásoba je volena především z okruhu zájmů dětí.

Časová dotace

3. - 5. ročník – 3 hodiny týdně

Organizační vymezení

Vyučování probíhá převážně v kmenových třídách, využíváme také počítačovou učebnu. Předmět je realizován v samostatných vyučovacích hodinách, uplatňujeme skupinové a projektové vyučování.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru 1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

žák

CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně

CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal

CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu

CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu

CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení

CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Očekávané výstupy – 2. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

MLUVENÍ

žák

CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů

CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje

CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk

CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům

CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

žák

CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života

CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

Ročník: 3.
Časová dotace: 3 hodiny týdně
Portfolio: testy přiměřené náročnosti – dle výběru vyučujícího
projekty – dle výběru vyučujícího

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<u>ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</u>		
Pozdravy, představení	CJ-3-1-01	- pozdravit dospělého i kamaráda v různou denní dobu a rozloučit se
- Hello, Good morning	CJ-3-1-02	- zeptat se, jak se kamarád jmenuje a kolik je mu let
- Bye, Goodbye	CJ-3-1-04	- představit sebe, odpovědět na otázku „Kolik je ti let?“

Abeceda - spelling	CJ-3-1-01 CJ-3-1-05	- seznámit se s názvy jednotlivých písmen anglické abecedy - hláskovat své jméno a některá jednoduchá slova ve srozumitelném rytmu - používat abecední slovník v učebnici
Neurčitý člen a/an, člen určitý	CJ-3-1-02	- seznámit se s použitím členu určitého a neurčitého - seznámit se s pravidlem při použití a/an na známých slovíčkách
Číslovky 1-20, množné číslo - sčítání - odečítání - množné číslo	CJ-3-1-01 CJ-3-1-02 CJ-3-1-03 CJ-3-1-04 CJ-3-1-06	- počítat v angličtině v oboru do 20 - rozlišit jednotné a množné číslo díky znalosti čísel - používat číslovky v mluveném projevu - seznámit se s tvořením množného čísla u podstatných jmen v jednoduchých případech
Časování slovesa to be - oznamovací věta - zápor - otázka	CJ-3-1-01 CJ-3-1-02 CJ-3-1-03 CJ-3-1-04	- seznámit se s různými tvary slovesa to be v krátkých větách (am, is, are) - seznámit se s tvořením záporu (pouze jako s frází) - seznámit se s tvořením otázky (pouze jako s frází)
Slovesa to have got, to like - oznamovací věta	CJ-3-1-01 CJ-3-1-03 CJ-3-1-04	- rozlišit tato dvě slovesa a aktivně je používat v jednoduché konverzaci - vyjádřit, co máme a co máme rádi
Osobní a přivlastňovací zájmena - osobní zájmena - přivlastňovací zájmena	CJ-3-1-01 CJ-3-1-02 CJ-3-1-03 CJ-3-1-04	- seznámit se se zájmeny označujícími osobu - seznámit se s některými zájmeny přivlastňovacími - uvědomit si souvislost mezi osobními a přivlastňovacími zájmeny a umět je aktivně používat v jednoduché konverzaci
Tematické okruhy		Seznámit se s jednoduchou slovní zásobou v těchto okruzích rodina, škola, volný čas, kalendářní rok (celé hodiny, dny v týdnu), lidské tělo, jídlo, oblékání, domácí mazlíčci

Ročník:
Časová dotace:
Portfolio:

4.
3 hodiny týdně
testy přiměřené náročnosti – dle výběru vyučujícího
projekty – dle výběru vyučujícího

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<u>POSLECH</u> <u>S POROZUMĚNÍM</u> Slovní zásoba - základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	CJ-5-1-01 CJ-5-1-02 CJ-5-1-03	- porozumět jednoduchým pokynům a otázkám učitele, classroom language - porozumět jednoduchým větám a sdělením souvisejícím s probíranými tematickými okruhy - porozumět jednoduchému poslechovému textu souvisejícímu s probíranými tematickými okruhy
<u>MLUVENÍ</u> Zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně) - základní výslovnostní návyky Slovní zásoba - základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů - práce se slovníkem	CJ-5-2-01 CJ-5-2-02 CJ-5-2-03	- přečíst jednoduché slovíčko na základě zkušenosti s anglickou výslovností - upevňovat si základní výslovnostní návyky Pozdravy, oslovení - pozdravit dospělého nebo kamaráda s ohledem na různou denní dobu a rozloučit se - zeptat se, jak se kamarád jmenuje, kolik je mu let, kde bydlí, jak se má - představit sebe, odpovědět na otázky: Kolik je ti let? Kde bydlíš? Jak se máš? Rodina, zájmy, koníčky - představit svou rodinu, její jednotlivé členy, jednoduše o nich

Mluvnice - základní gramatické struktury		vyprávět - používat „My favorite“ k vyjádření toho, co máme rádi - jednoduše mluvit o svých zájmech seznámit se s těmito gramatickými strukturami: - sloveso TO BE - časování v přítomném čase prostém, tvoření otázky a záporu - sloveso CAN - časování v přítomném čase prostém, tvoření otázky a záporu - sloveso HAVE GOT - časování v přítomném čase prostém, tvoření otázky a záporu - časování v přítomném čase prostém, tvoření otázky a záporu u vybraných plnovýznamových sloves - vazba There is / There are - časování v přítomném čase prostém, tvoření otázky a záporu
<u>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</u> Zvuková a grafická podoba jazyka - vztah mezi grafickou a zvukovou podobou slov	CJ-5-3-01 CJ-5-3-02	- přečíst jednoduchý text související s probíranými tematickými okruhy - přečíst a vyplnit jednoduché pokyny
<u>PSANÍ</u> Zvuková a grafická podoba jazyka - vztah mezi grafickou a zvukovou podobou jazyka	CJ-5-4-01	- napsat jednoduchý text související s probíranými tematickými okruhy - uplatnit znalosti jednoduché komunikace v psaném projevu - napsat jednoduchá blahopřání, pozdrav: Happy birthday! Merry Christmas! Happy Easter!
<u>TEMATICKÉ OKRUHY</u>		Upevnit a rozšířit slovní zásobu v těchto tematických okruzích rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, domácí mazlíčci Seznámit se s jednoduchou slovní zásobou v těchto okruzích bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, digitální čas), příroda

Ročník:
Časová dotace:
Portfolio:

5.
3 hodiny týdně
testy přiměřené náročnosti – dle výběru vyučujícího
projekty – dle výběru vyučujícího

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<u>POSLECH S POROZUMĚNÍM</u> Slovní zásoba - základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	CJ-5-1-01 CJ-5-1-02 CJ-5-1-03	- porozumět vybraným pokynům a otázkám učitele, classroom language - porozumět vybraným větám a sdělením souvisejícím s probíranými tematickými okruhy - porozumět jednoduchému poslechovému textu souvisejícímu s probíranými tematickými okruhy
<u>MLUVENÍ</u> Zvuková a grafická podoba jazyka -fonetické znaky (pasivně) -základní výslovnostní návyky Slovní zásoba - základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů - práce se slovníkem	CJ-5-2-01 CJ-5-2-02 CJ-5-2-03	- pasivně se seznámit s vybranými fonetickými znaky - přečíst jednoduché slovíčko na základě zkušenosti s anglickou výslovností - upevňovat a zdokonalovat základní výslovnostní návyky Rodina, zájmy, koníčky - jednoduše mluvit o sobě s využitím znalostí gramatických struktur a slovíček - představit svou rodinu, její jednotlivé členy, jejich jména, věk, zájmy - vyjádřit, co rádi dělají ve volném čase, jaký sport nebo činnost jsou naše oblíbené - vyjádřit, co rádi snídají, obědvají, večeří

<p>Mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět</p>		<p>Kultura, volný čas - rozlišit různé světové měny (euro, dolar, koruny, libry), požádat o něco v obchodě, zeptat se kolik co stojí a na tuto otázku odpovědět - jednoduše vyjádřit jakou knihu (film, pořad, ...) mají rádi a proč - jednoduše popsat svůj denní režim</p> <p>Upevnit si a používat tyto gramatické struktury (v jednoduchých případech): - sloveso TO BE - časování v přítomném čase prostém, tvoření otázky a záporu - sloveso CAN - časování v přítomném čase prostém, tvoření otázky a záporu - sloveso HAVE GOT - časování v přítomném čase prostém, tvoření otázky a záporu - plnovýznamová slovesa - časování v přítomném čase prostém, tvoření otázky a záporu</p> <p>Seznámit se s těmito gramatickými strukturami: - přítomný čas průběhový - v jednoduchých a jasných případech - stupňování přídavných jmen pomocí přípon</p>
<p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Zvuková a grafická podoba jazyka - vztah mezi grafickou a zvukovou podobou slov</p>	<p>CJ-5-3-01 CJ-5-3-02</p>	<p>- přečíst jednoduchý text související s probíranými tematickými okruhy - přečíst a vyplnit jednoduché pokyny - seznámit se se základními informacemi o vybraných anglicky mluvících zemích</p>
<p>PSANÍ Zvuková a grafická podoba jazyka - vztah mezi grafickou a zvukovou podobou jazyka</p>	<p>CJ-5-4-01 CJ-5-4-02</p>	<p>- napsat jednoduchý text související s probíranými tematickými okruhy - uplatnit znalosti jednoduché komunikace v psaném projevu - napsat dopis kamarádovi - vyplnit jednoduchý dotazník</p>
<p>TEMATICKÉ OKRUHY</p>		<p>Upevnit a rozšířit slovní zásobu v těchto tematických okruzích rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, domácí mazlíčci, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, digitální čas), příroda</p> <p>Seznámit se s jednoduchou slovní zásobou v těchto okruzích domov, povolání, nákupy, kalendářní rok (roční období, měsíce, hodiny), zvířata, počasí</p>

5.1.3 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - MATEMATIKA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

V tematickém okruhu Čísla a početní operace na prvním stupni, na který na druhém stupni navazuje a dále ho prohlubuje tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles, a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruuji a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového softwaru nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Cílové zaměření vyučovacího předmětu

Vzdělávání v daném vyučovacím předmětu oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojování si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojování si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu

- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílového zaměření vyučovacího předmětu je dosahováno skrze konkretizované kompetence. Vzdělávací přístup, volba organizačních forem výuky a výukových metod musí být prováděny tak, aby vedly k naplňování konkretizovaných kompetencí.

Charakteristika, časové a organizační vymezení předmětu

Matematika a její aplikace poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití. Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy: Čísla a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy. Pro svou nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Časová dotace

1. ročník - 4 hodiny týdně
2. - 5. ročník - 5 hodin týdně

Organizační vymezení

Vyučování probíhá převážně v kmenových třídách, využíváme také počítačovou učebnu. Předmět je realizován v samostatných vyučovacích hodinách, uplatňujeme skupinové a projektové vyučování.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru 1. stupeň

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy – 1. období

žák

M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků

M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti

M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose

M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly

M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20

M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100

M-3-1-02p zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat

M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20

M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20

Očekávané výstupy – 2. období

žák

M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení

M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel

M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel

M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel

M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku

M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel

M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty

M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000

M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla

M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100

M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách

M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100

M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy

M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla - používá kalkulátor

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy – 1. období

žák

M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času

M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života

M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek

M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 - zvládá "orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

Očekávané výstupy – 2. období

žák

M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data

M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu

M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce - určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích - provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy – 1. období

žák

M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci

M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky

M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit

M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují

M-3-3-02p používá pravítko

Očekávané výstupy – 2. období

žák

M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce

M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran

M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice

M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu

M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary

M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky

M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran

M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice

M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru - pozná základní tělesa

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

žák

M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

Ročník: 1.
Časová dotace: 4 hodiny týdně
Portfolio: minutovky
 pracovní listy

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<u>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</u> - číselný obor 0–20 - pamětné sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu desítky - pamětné sčítání a odčítání v oboru do 15 s přechodem desítky	M-3-1-01 M-3-1-02 M-3-1-03 M-3-1-04 M-3-1-05	- určit daný počet, počítat po jedné, vytváření souborů o daném počtu prvků - určit hned za, hned před, za, před, první, poslední - řadit a porovnávat čísla - řešit jednoduché slovní úlohy - orientovat se na číselné ose - psát a číst číslice, znaménka +, -, = - znázornit příklad, zapsat příklad - rozkládat čísla
<u>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</u> - orientace v čase	M-3-2-01 M-3-2-03	- orientovat se v čase - celá hodina, půlhodina - manipulovat s hodinami (papírový ciferník)
<u>GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU</u> - základní geometrické útvary v rovině - lomená čára, křivá čára, přímá čára, čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník - základní útvary v prostoru – koule, krychle, kvádr, válec	M-3-3-01 M-3-3-02	- pojmenovat a vysvětlit rozdíl mezi geometrickými útvary - nakreslit křivou čáru - narysovat lomenou čáru - orientovat se v prostoru - nad, pod, vedle, vlevo, vpravo, mezi

Ročník: 2.
Časová dotace: 5 hodin týdně
Portfolio: minutovky
 pracovní listy

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<u>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</u> - pamětné sčítání a odčítání v oboru do 20 s přechodem desítky - číselný obor 0–100 - pamětné sčítání a odčítání v oboru do 100 bez přechodu desítky a s přechodem desítky - seznámení s násobkou 2, 3, 4, 5	M-3-1-01 M-3-1-02 M-3-1-03 M-3-1-04 M-3-1-05	- určit daný počet, počítat po jedné, po desítkách, vytvářet soubory o daném počtu prvků - orientovat se na číselné ose - hned za, hned před, za, před, první, poslední - číst a znázorňovat čísla na číselné ose - porovnávat čísla, orientovat se v číselných řadách - řešit jednoduché slovní úlohy (znázornění, příklad, odpověď) - psát a číst číslice, znaménka +, -, x, :, = - znázornit příklad, zapsat příklad - rozkládat čísla, určovat řády – jednotky, desítky, stovky - odhadovat výsledky - využít vzdělávacího programu pro matematiku při práci s PC - počítat s penězi – seznámení s bankovkami a mincemi do 100 - počítat se závorkami - seznámit se s početními operacemi násobení a dělení (2, 3, 4, 5)
<u>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</u>	M-3-2-01	- orientovat se v čase - celá hodina, půlhodina, čtvrt, třičtvrtě, minuta

- orientace v čase – čtvrt, půl, třičtvrtě, celá, minuty - tabulky	M-3-2-02 M-3-2-03	- manipulovat s hodinami (papírový ciferník) - přečíst časové údaje na různých typech hodin (digitální číslice) - sledovat jednoduché závislosti na čase - doplnit a přečíst tabulky různých závislostí - převádět jednotky času
<u>GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU</u> - základní geometrické útvary v rovině - lomená čára, křivá čára, přímá čára, přímka, úsečka, čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník - základní útvary v prostoru – koule, krychle, kvádr, válec, jehlan, kužel - délka úsečky - jednoduché souměrné útvary v rovině	M-3-3-01 M-3-3-02 M-3-3-03	- pojmenovat a vysvětlit rozdíl mezi geometrickými útvary - nakreslit křivou čáru - narýsovat lomenou čáru - orientovat se v prostoru - nad, pod, vedle, vlevo, vpravo, mezi - rozeznat útvary v rovině i v prostoru - narýsovat přímku a úsečku - vyznačit a označit úsečku - měřit a porovnávat délku úsečky - dokreslovat souměrné útvary v rovině

Ročník:
Časová dotace:
Portfolio:

3.
5 hodin týdně
písemné práce různého rozsahu po probrání tematického celku

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<u>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</u> - číselný obor 0 – 1 000 - pamětné a písemné sčítání a odčítání čísel do 1000 - násobení a dělení v oboru malé násobilky - násobení a dělení násobků 10 - zaokrouhlování čísel - řešení slovních úloh - jednotky délky, hmotnosti, času	M-3-1-01 M-3-1-02 M-3-1-03 M-3-1-04 M-3-1-05	- zapsat a přečíst číslo v oboru do 1000 - určit daný počet, počítat po jedné, po desítkách, po stovkách, vytvářet soubory o daném počtu prvků - orientovat se na číselné ose do 1000 - hned za, hned před, za, před, první, poslední - číst a znázorňovat čísla na číselné ose - porovnávat čísla, orientovat se v číselných řadách - rozkládat čísla, určovat řady – jednotky, desítky, stovky - znázornit příklad, zapsat příklad, odhadnout a ověřit výsledek - sčítat a odčítat čísla do 1000 pamětně i písemně - dodržovat správný zápis písemného sčítání a odčítání - upevnit početní operace násobení a dělení v celém oboru malé násobilky - násobit a dělit násobky 10 v jednoduchých případech - počítat se závorkami - zaokrouhlit čísla na 10 a 100 v jednoduchých případech - vytvářet, provést zápis, navrhnout řešení a vyřešit přiměřené slovní úlohy - převádět jednotky délky, hmotnosti a času - počítat s penězi - používat vhodné mince a bankovky - využít vzdělávacího programu pro matematiku při práci na PC
<u>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</u> - závislosti a jejich vlastnosti - tabulky, jízdní řády	M-3-2-01 M-3-2-02 M-3-2-03	- zdokonalit se v orientaci v čase - přečíst časový údaj na různých typech hodin - převádět jednotky času - sestavit, doplnit a přečíst tabulky různých závislostí - sestavit tabulku cen zboží - přečíst a vyhledat údajů v jízdním řádu - sledovat jednoduché závislosti na čase (teplota, délka vyučování)

<p>GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní geometrické útvary v rovině - lomená čára, křivá čára, přímá čára, přímka, úsečka, bod, kruh, kružnice, trojúhelník, čtverec, obdélník - základní útvary v prostoru - koule, krychle, kvádr, válec, jehlan, kužel - délka úsečky, jednotky délky a jejich převody - vzájemná poloha dvou přímek v rovině - osově souměrné útvary 	<p>M-3-3-01 M-3-3-02 M-3-3-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozeznat a narýsovat přímku, úsečku, bod - rozeznat a narýsovat rovinné útvary ve čtvercové síti a najít v realitě jejich reprezentaci - seznámit se s prací s kružítkem - rozeznat, pojmenovat a popsat tělesa a najít v realitě jejich reprezentaci - odhadovat, měřit a porovnávat délky úseček - seznámit s různými měřidly délky - používat jednotky délky (mm, cm, dm, m) - převádět jednotky délky v jednoduchých případech - určit vzájemnou polohu dvou přímek v jednoduchých případech (rovnoběžky, různoběžky, kolmice) - znázornit ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary - orientovat se v narýsovaném úkolu
---	---	---

Ročník:
Časová dotace:
Portfolio:

4.
5 hodin týdně
písemné práce různého rozsahu po probrání tematického celku

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<p>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</p> <ul style="list-style-type: none"> - číselný obor 0 – 1 000 000 - pamětné a písemné sčítání a odčítání čísel do 1 000 000 - násobení a dělení v oboru malé násobilky - písemné násobení a dělení mimo obor násobilky - násobení a dělení násobků 10 - zaokrouhlování čísel - řešení slovních úloh - jednotky délky, hmotnosti, času, objemu - římské číslice - celek, část, zlomek 	<p>M-5-1-01 M-5-1-02 M-5-1-03 M-5-1-04 M-5-1-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zapsat a přečíst číslo v oboru do 1 000 000 - určit daný počet, počítat po jedné, po desítkách, po stovkách, tisících, desetitisících a statisících, vytvářet soubory o daném počtu prvků - orientovat se na číselné ose do 1000 000, číst a znázorňovat čísla na číselné ose - porovnávat čísla, orientovat se v číselných řadách - rozkládat čísla, určovat řády – jednotky, desítky, stovky, tisíce, desetitisíce a statisíce - zapsat příklad, odhadnout a ověřit výsledek - sčítat a odčítat čísla do 1 000 000 pamětně i písemně - dodržovat správný zápis písemného sčítání a odčítání - pamětně násobit a dělit v celém oboru malé násobilky - dělit se zbytkem - písemně násobit jednociferným a dvojciferným činitelem - písemně dělit jednociferným dělitelem - dodržovat správná zápis písemného násobení a dělení - násobit a dělit násobky 10 - při pamětném i písemném počítání využívat komutativnost a asociativnost - počítat se závorkami - zaokrouhlit čísla na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce, statisíce - vytvářet, provést zápis, navrhnout řešení a vyřešit přiměřené slovní úlohy - převádět jednotky délky, hmotnosti a času - seznámit se s jednotkami a převody jednotek objemu - poznat římské číslice do 20 a umět je převést na arabské - číst, zapsat a pojmenovat zlomek (čitatel, jmenovatel, zlomková čára) - využít vzdělávacího programu pro matematiku při práci na PC
<p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <ul style="list-style-type: none"> - závislosti a jejich vlastnosti - grafy a tabulky, jízdní řády 	<p>M-5-2-01 M-5-2-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sledovat jednoduché závislosti na čase (teplota, délka vyučování) - přečíst časové údaje na různých typech hodin (digitální, římské číslice atd.) - doplnit tabulky, schémata, posloupnosti čísel - vyhledat, sbírat a třídit data, sestavit tabulku cen zboží - přečíst a vyhledat údajů v jízdním řádu - orientovat se v soustavě souřadnic

		- vypočítat aritmetický průměr v jednoduchých případech
<u>GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU</u> - základní geometrické útvary v rovině - lomená čára, křivá čára, přímá čára, přímka, polopřímka, úsečka, bod, kruh, kružnice, trojúhelník, čtverec, obdélník, - základní útvary v prostoru - koule, krychle, kvádr, válec, jehlan, kužel - délka úsečky, jednotky délky a jejich převody - obvod obrazce - vzájemná poloha dvou přímek v rovině - osově souměrné útvary	M-5-3-01 M-5-3-02 M-5-3-03 M-5-3-05	- rozeznat a narýsovat přímku, polopřímku, úsečku, bod - vyznačit počátek polopřímky, poznat polopřímky opačné - graficky sčítat, odčítat a násobit úsečky - narýsovat kružnici a kruh s daným středem a daným poloměrem, průměrem - seznámit se s trojúhelníkovou nerovností - seznámit s pravouhlým trojúhelníkem - řešit konstrukce trojúhelníku pomocí kružítka - řešit konstrukce čtverce a obdélníka ve čtvercové síti - pojmenovat a popsat tělesa a najít v realitě jejich reprezentaci - odhadovat, měřit a porovnávat délky úseček a stran - používat jednotky délky (mm, cm, dm, m) - převádět jednotky délky - vypočítat obvod trojúhelníku, čtverce a obdélníku v jednoduchých případech - určit vzájemnou polohu dvou přímek (rovnoběžky, různoběžky, kolmice) - narýsovat různoběžky a kolmice, označit jejich průsečík - rozpoznat a znázornit ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary - určit osu souměrnosti překládáním papíru - seznámit se s osou a středem úsečky - orientovat se v narýsovaném úkolu
<u>NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY</u> - slovní úlohy - číselné a obrázkové řady - magické čtverce - prostorová představivost	M-5-4-01	- vyřešit slovní úlohy na více početních výkonů - seznámit se s číselnými a obrázkovými řadami, magickými čtverci - vytvořit různé stavby z krychlí

Ročník:
Časová dotace:
Portfolio:

5.
5 hodin týdně
písemné práce různého rozsahu po probrání tematického celku

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<u>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</u> - číselný obor přirozených čísel - sčítání, odčítání, násobení a dělení v oboru přirozených čísel - zaokrouhlování čísel - řešení slovních úloh - jednotky délky, hmotnosti, času, objemu - římské číslice - celek, část, zlomek - desetinná čísla - záporná čísla	M-5-1-01 M-5-1-02 M-5-1-03 M-5-1-04 M-5-1-05 M-5-1-06 M-5-1-07 M-5-1-08	- zapsat a přečíst číslo v oboru přirozených čísel - určit daný počet, počítat po jedné, po desítkách, po stovkách, tisících, desetitisících, statisících a milionech, vytvářet soubory o daném počtu prvků - orientovat se na číselné ose, číst a znázorňovat čísla na číselné ose - porovnávat čísla, orientovat se v číselných řadách - rozkládat čísla, určovat řady – jednotky, desítky, stovky, tisíce, desetitisíce, statisíce, miliony - sčítat, odčítat, násobit a dělit čísla v oboru přirozených čísel pamětně i písemně - seznámit se s písemným dělením dvojciferným dělitelem - dodržovat správný zápis písemného sčítání, odčítání, násobení a dělení - při pamětném i písemném počítání využívat komutativnost a asociativnost - počítat se závorkami - zaokrouhlit čísla na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce, statisíce a miliony - vytvářet, provést zápis, navrhnout řešení a vyřešit slovní úlohy - převádět jednotky délky, hmotnosti, času a objemu - seznámit se římskými číslicemi a jejich převodem na arabské

		<ul style="list-style-type: none"> - číst, zapsat a pojmenovat zlomek (čitatel, jmenovatel, zlomková čára) - porovnat, sčítat a odčítat zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel - přečíst zápis desetinného čísla a vyznačit ho na číselné ose - porozumět významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačit na číselné ose - využít vzdělávacího programu pro matematiku při práci s PC
<p><u>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - závislosti a jejich vlastnosti - diagramy, grafy a tabulky, jízdní řády 	<p>M-5-2-01 M-5-2-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> - doplnit tabulky, schémata, posloupnosti čísel - vyhledat, sbírat a třídít data - sestavit jednoduchou tabulku, graf a diagram ze získaných dat - orientovat se některých typech grafů a diagramů - využít diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády a ceníky jako zdroje informací - orientovat se v soustavě souřadnic - vypočítat aritmetický průměr
<p><u>GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - základní geometrické útvary v rovině - lomená čára, křivá čára, přímá čára, rovina, polorovina, přímka, polopřímka, úsečka, bod - kruh, kružnice, trojúhelník, čtverec, obdélník, mnohoúhelník - základní útvary v prostoru – koule, krychle, kvádr, válec, jehlan, kužel - délka úsečky, jednotky délky a jejich převody - obvod a obsah obrazce - vzájemná poloha dvou přímek v rovině - osově souměrné útvary 	<p>M-5-3-01 M-5-3-02 M-5-3-03 M-5-3-04 M-5-3-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> - seznámit se s pojmy rovina, polorovina - zdokonalit se v rýsování přímek, polopřímek, úseček, bodů - narýsovat kružnici a kruh s daným středem a daným poloměrem, průměrem, seznámit se s některými vlastnostmi kruhu a kružnice - používat a řešit trojúhelníkovou nerovnost - narýsovat trojúhelník pomocí kružítka - seznámit s typy trojúhelníků a jejich vlastnostmi (pravoúhlý, rovnostranný, rovnoramenný) - prohloubit si znalosti o vlastnostech čtverce a obdélníku - řešit konstrukce čtverce a obdélníku pomocí kružítka - pojmenovat a popsat tělesa a najít v realitě jejich reprezentaci - zdokonalit se v převodech jednotek délky - vypočítat obvod trojúhelníku, čtverce a obdélníku a pravidelného mnohoúhelníku - užívat základní jednotky obsahu - řešit obsah čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě - určit vzájemnou polohu dvou přímek (rovnoběžky, různoběžky, kolmice) - narýsovat různoběžky, kolmice a rovnoběžky - rozpoznat a znázornit osově souměrné útvary a určit osu souměrnosti - určit osy souměrnosti čtverce, obdélníku a kruhu - narýsovat osu úsečky a střed úsečky - orientovat se v narýsovaném úkolu - dbát na přesnost a čistotu při rýsování
<p><u>NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy - číselné a obrázkové řady - magické čtverce - prostorová představivost 	<p>M-5-4-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyřešit slovní úlohy na více početních výkonů, s nadbytečnými nebo nedostatečnými údaji - řešit slovní úlohy na výpočet obvodu a obsahu složitějších obrazců - užít kapesní kalkulačtor při složitějších výpočtech - pracovat s číselnými a obrázkovými řadami, magickými čtverci - tvořit různé stavby z krychlí - seznámit se se sítěmi geometrických těles (kvádr, krychle, hranol, válec)

5.1.4 INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE - INFORMATIKA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti – získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní

techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou byla vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie zařazena jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoli a kdykoli“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího softwaru a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie, a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vyučovacího předmětu

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového softwaru ke zvýšení efektivity své učební činnosti a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání softwaru
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či v jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílového zaměření vyučovacího předmětu je dosahováno skrze konkretizované kompetence. Vzdělávací přístup, volba organizačních forem výuky a výukových metod musí být prováděny tak, aby vedly k naplňování konkretizovaných kompetencí.

Charakteristika, časové a organizační vymezení předmětu

Tato vzdělávací oblast umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - žáci získají dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky, orientují se ve světě informací, tvořivě pracují s informacemi a využívají je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti. Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat

a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Časová dotace

5. ročník – 1 hodina týdně

Organizační vymezení

Výuka probíhá v odborné učebně VT. Každý žák pracuje samostatně na přiděleném počítači. Vše se odehrává v rámci legálního SW s dodržением pravidel o duševním vlastnictví a zásadami autorského práva - pokud to příslušné normy svou srozumitelností dovolují.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru 1. stupeň

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM

Očekávané výstupy – 1. a 2. období

žák

ICT-5-1-01 využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie

ICT-5-1-02 respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady

ICT-5-1-03 chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ICT-5-1-01p ovládá základní obsluhu počítače

ICT-5-1-02p dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

Očekávané výstupy – 1. a 2. období

žák

ICT-5-2-01 při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty

ICT-5-2-02 vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích

ICT-5-2-03 komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ICT-5-2-03 komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

Očekávané výstupy – 1. a 2. období

žák

ICT-5-3-01 pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ICT-5-3-01p pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu

Ročník:
Časová dotace:
Portfolio:

5.
1 hodina týdně
Vytisknutá práce grafického nebo textového charakteru

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<p><u>ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy informační činnosti - informace, informační zdroje, informační instituce - struktura, popis a funkce počítače a přídatných zařízení - operační systémy a jejich základní funkce - seznámení s formáty souborů (doc, gif) - multimediální využití počítače - jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných potížích s hardwarem a softwarem - zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky 	<p>ICT-5-1-01 ICT-5-1-02 ICT-5-1-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objasnit pojem informace - jmenovat příklady informačních zdrojů - rozlišit hardware a software, vstupní a výstupní zařízení, jmenovat příklady jejich využití - správně používat významné klávesy alfanumerické i numerické klávesnice - orientovat se v prostředí Windows, používat ve správných souvislostech hlavní panel, nabídku start, ikony plochy - rozlišit soubor a složku - pracovat s okny: otevřít, zavřít, minimalizovat, přesunout, měnit tvar - pracovat s ikonami: vytvořit zástupce a výběr, přejmenovat, kopírovat, uspořádat plochu, odstranit - vysvětlit pojmy server, síť, sdílení - rozpoznat podle nejčastějších koncovek typ souboru grafického a textového - jmenovat příklady médií, masmédií a jejich význam na formování názorů společnosti - spouštět výukové programy a pracovat v nich - dodržovat pravidla bezpečného používání PC, internetu a pravidel učebny, použít základní IT zásady při řešení problémů s OS, software a hardware - dodržovat pravidla zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou
<p><u>VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - společenský tok informací - základní způsoby komunikace (e-mail, chat telefonování) - metody a nástroje vyhledávání informací - formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy 	<p>ICT-5-2-01 ICT-5-2-02 ICT-5-2-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> - popsat vznik informací, jejich přenos, transformaci, zpracování, distribuci - rozlišit informativní a reklamní sdělení - vyjmenovat rozdíly, výhody a nevýhody mezi různými způsoby komunikace - samostatně obsluhovat e-mailovou schránku (odeslat, přijmout, mazat, přikládat přílohu atd.) - pracovat s G-Suite - používat nejvýznamnější vyhledávače, portály, databáze - efektivně vyhledávat informace (tipy na výlet, ceny zboží a služeb, obrázky apod.) - rozlišit pravdivé a nepravdivé informace - vhodně formulovat požadavek do vyhledávače - odlišit normální text od hypertextu
<p><u>ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - základní funkce textového a grafického editoru 	<p>ICT-5-3-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznat podle nejčastějších koncovek typ souboru grafického (jpeg, gif, png, bmp) a textového (txt, rtf, doc, docx) - spustit jednoduchý grafický editor, kreslit v něm za pomoci

	kreslicích a geometrických nástrojů - spustit textový editor, napsat v něm krátký text, opravit chyby, upravovat formát písma textu pomocí výběru bloku - vkládat obrázky vč. klipartů do textu a upravovat jejich formát - na základě dílčích informací sestavit jednoduchou zprávu - formátovat stránku, vhodně uložit a tisknout svou práci
--	--

5.1.5 ČLOVĚK A JEHO SVĚT – ČLOVĚK A SVĚT, PŘÍRODOVĚDA, VLASTIVĚDA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společností nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se

život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru *Člověk a jeho svět* získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cílové zaměření vyučovacího předmětu

Vzdělávání v daném vyučovací předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co ho zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení

- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílového zaměření vyučovacího předmětu je dosahováno skrze konkretizované kompetence. Vzdělávací přístup, volba organizačních forem výuky a výukových metod musí být prováděny tak, aby vedly k naplňování kompetencí.

Charakteristika, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací oblast připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost, Člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů. Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu. V prvním období (1.–3. ročník) je realizován předmět Člověk a svět. V druhém období (4. a 5. ročník) jsou realizovány dva předměty: Vlastivěda (tematické okruhy 1, 2 a 3) a Přírodověda (tematické okruhy 4 a 5).

Člověk a jeho svět je vzdělávací oblast, ve které se propojuje učivo společenskovední s přírodovědným a s výchovou ke zdraví. Žáci získávají prvotní ucelený obraz světa a ujasňují si v něm základní vztahy. Učí se soustředěně vnímat i pozorovat a co nejvíce rozvíjet vědomé užívání smyslů. Propojení vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků pomáhá dětem na počátku školní docházky zvládat nové životní situace školáků, hledat jejich postavení mezi vrstevníky, upevňovat pracovní a režimové návyky, volní vlastnosti a přivykat na rytmus školního života.

Časová dotace

1. a 2. ročník - 2 hodiny týdně (Člověk a svět)
3. ročník - 3 hodiny týdně (Člověk a svět)
4. a 5. ročník - 4 hodiny týdně (Vlastivěda 2 a Přírodověda 2)

Organizační vymezení

Vyučování probíhá převážně v kmenových třídách, využíváme také počítačovou učebnu a knihovnu. Předmět je realizován v samostatných vyučovacích hodinách, při práci se používají různé metody a formy práce, jako jsou vycházky do okolí školy, exkurze, skupinová práce, projekty.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru - 1. stupeň

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí

ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)

ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy

ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy

ČJS-3-1-03p uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu

ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtly, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli

ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického

ČJS-5-1-05 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích

ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje

ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany

ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě

ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí

ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest

ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy

ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování

ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně

ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
- ČJS-5-2-02 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení
- ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
- ČJS-5-2-04 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy
- ČJS-5-2-05 poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
- ČJS-5-2-03p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- ČJS-5-2-03p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- ČJS-5-2-04p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
- ČJS-5-2-04p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- ČJS-5-2-04p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije
- ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
- ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností
- ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- ČJS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů

pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek

ČJS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik

ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik

ČJS-5-3-05 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJS-3-4-01 pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě

ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popisuje některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat

ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami

ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka

ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období

ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí

ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy

ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat

ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit

ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody

ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období

ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí

ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata

ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí

ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují

ČJS-5-4-06p reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech

ČJS-5-4-07p provádí jednoduché pokusy se známými látkami

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví

ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných

ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsahu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění

ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla

ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných

ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu

ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

ČJS-3-5-04p reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života

ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození

ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob

- ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
- ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
- ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
- ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
- ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
- ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky
- ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc
- ČJS-5-5-08p uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Předmět:

Člověk a svět

Ročník:

1.

Časová dotace:

2 hodiny týdně

Portfolio:

projekty dle výběru vyučujícího

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<p><u>MÍSTO, KDE ŽIJEME</u></p> <p>Domov</p> <ul style="list-style-type: none"> - prostředí domova - orientace v místě bydliště, adresa <p>Škola</p> <ul style="list-style-type: none"> - prostředí školy - činnosti ve škole - školní povinnosti - okolí školy 	<p>ČJS-3-1-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> - popsat části domu, bytu a vysvětlit jejich funkce - načrtnout jednoduchý plán svého bydliště, cestu na určené místo, rozlišit možná nebezpečí - vyhledat významná místa v obci - zjistit adresu svého bydliště - pojmenovat prostory školy, určit jejich funkci - poznat zaměstnance školy - nakreslit cestu do školy, rozlišit možná nebezpečí - vysvětlit školní povinnosti - chovat se vhodně ke spolužákům i dospělým - respektovat pravidla ve třídě - rozlišit vhodné a nevhodné chování ve třídě a ve škole
<p><u>LIDÉ KOLEM NÁS</u></p> <p>Rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> - postavení jedince v rodině - role členů rodiny - zaměstnání <p>Soužití lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy, komunikace <p>Chování lidí</p>	<p>ČJS-3-2-01 ČJS-3-2-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenovat jména členů rodiny - zjistit zaměstnání rodičů - seznámit se zájmy členů rodiny - objasnit role a vztahy v rodině - rozlišit blízké příbuzenské vztahy v rodině - pojmenovat pravidla rodinného života - respektovat ostatní členy rodiny - respektovat odlišné jedince

<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti lidí - pravidla slušného chování 		<ul style="list-style-type: none"> - dodržovat pravidla slušného chování
<p><u>LIDÉ A ČAS</u> Orientace v čase a časový řád <ul style="list-style-type: none"> - určování času – měsíce, týdny, dny, celé hodiny, půlhodiny, roční období - denní režim - zvyky (Vánoce, Velikonoce) </p>	<p>ČJS-3-3-01 ČJS-3-3-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> - popsat činnosti v průběhu dne - objasnit významná data v kalendáři (Vánoce, Velikonoce, ...) - vyjmenovat měsíce, dny, části dne - pracovat s papírovými hodinami - rozlišit roční období
<p><u>ROZMANITOST PŘÍRODY</u> Rostliny, houby, živočichové <ul style="list-style-type: none"> - znaky života, význam v přírodě pro člověka Životní podmínky <ul style="list-style-type: none"> - pozorování přírody - počasí Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody <ul style="list-style-type: none"> - třídění a likvidace odpadů </p>	<p>ČJS-3-4-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poznat některé druhy rostlin a živočichů v jednotlivých ročních dobách a vysvětlit jejich význam v přírodě a pro člověka - pozorovat a porovnávat viditelné proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích - zaznamenávat údaje do kalendáře přírody - třídit odpad ve třídě, ve škole, doma (dle možností)
<p><u>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</u> Lidské tělo <ul style="list-style-type: none"> - stavba lidského těla Péče o zdraví <ul style="list-style-type: none"> - zdravý životní styl - denní režim, správná výživa - pitný režim, - nemoc, úraz, prevence Partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy <ul style="list-style-type: none"> - rodina, vztahy v rodině Osobní bezpečí, krizové situace <ul style="list-style-type: none"> - vhodná a nevhodná místa pro hru - bezpečné chování v silničním provozu - předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích - dopravní značky - bezpečnostní prvky Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví <ul style="list-style-type: none"> - čísla tísňového volání </p>	<p>ČJS-3-5-01 ČJS-3-5-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> - popsat vnější části lidského těla - dodržovat hygienické návyky - pojmenovat části dne, dle možností dodržovat denní režim - dodržovat dle možností pitný a pohybový režim - pečovat o zdraví, dodržovat zdravou výživu - vysvětlit pojmy úraz, nemoc, drobná poranění - seznámit se s prevencí nemocí a úrazů - seznámit se s názvy členů rodiny a vztahy v rodině - rozpoznat bezpečné místo pro hru - dodržovat základní pravidla chodce - rozlišit základní dopravní značky - seznámit se s čísly tísňových linek

Předmět:	Člověk a svět
Ročník:	2.
Časová dotace:	2 hodiny týdně
Portfolio:	projekty dle výběru vyučujícího

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<p><u>MÍSTO, KDE ŽIJEME</u></p> <p>Domov</p> <ul style="list-style-type: none"> - prostředí domova - orientace v místě bydliště, adresa - vztahy v bydlišti (sousedé, kamarádi, hosté) <p>Škola</p> <ul style="list-style-type: none"> - prostředí školy - činnosti ve škole - školní povinnosti - okolí školy - bezpečná cesta do školy <p>Obec</p> <ul style="list-style-type: none"> - význačné budovy v obci - dopravní značky v obci <p>Regiony ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> - hlavní město Praha <p>Naše vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> - domov, národ, státní symboly 	<p>ČJS-3-1-01 ČJS-3-1-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> - popsat části domu, bytu a vysvětlit jejich funkce - orientovat se v místě svého bydliště - načrtnout jednoduchý plán svého bydliště, cestu na určené místo, rozlišit možná nebezpečí - orientovat se ve vztazích v místě bydliště - vyhledat významná místa v obci - zjistit a používat adresu svého bydliště - zjistit telefonní číslo rodičů - naučit se správně telefonovat - pojmenovat prostory školy, určit jejich funkci - poznat zaměstnance školy - nakreslit cestu do školy, orientovat se v okolí školy, rozlišit možná nebezpečí - vysvětlit školní povinnosti - seznámit se se zájmovými útvary ve své škole - chovat se vhodně ke spolužákům i dospělým, spolupráce ve skupině mezi vrstevníky - respektovat pravidla ve třídě a ve skupině - rozlišit vhodné a nevhodné chování ve třídě a ve škole - přistupovat aktivně k řešení problému - pojmenovat svou obec a určit její polohu v krajině - vyjmenovat nejdůležitější význačné budovy v obci - načrtnout plán své obce včetně dopravní sítě - pojmenovat nejčastější dopravní značky - seznámit se s historickými a kulturními památkami hlavního města (sídlo prezidenta a vlády, ...) - seznámit se s pojmy domov (vlast) a národ (Češi) - popsat státní symboly
<p><u>LIDÉ KOLEM NÁS</u></p> <p>Rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> - postavení jedince v rodině - role členů rodiny - příbuzenské a mezigenerační vztahy - zaměstnání <p>Soužití lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy, komunikace - pomoc nemocným a sociálně slabým <p>Chování lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti lidí - pravidla slušného chování - ohleduplnost, etické zásady - předcházení konfliktům <p>Právo a spravedlnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - práva a povinnosti žáků školy 	<p>ČJS-3-2-01 ČJS-3-2-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> - používat datum svého narození - orientovat se v příbuzenských a mezigeneračních vztazích - vysvětlit vztahy mezi členy rodiny (úcta, pomoc, ochrana, komunikace, ...) - seznámit se s potřebou různých povolání a pracovních činností - rozlišit základní rozdíly mezi jednotlivci (povaha, vzhled, zájmy, schopnosti, ...) - pomoci ostatním spolužákům v běžných školních situacích - užívat a dodržovat pravidla slušného chování - chovat se tolerantně k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům - řešit konflikty smírně a nenásilně - obhájit vhodně své názory, dokázat připustit svůj omyl

<p><u>LIDÉ A ČAS</u></p> <p>Orientace v čase a časový řád - určování času – měsíce, týdny, dny, hodiny, minuty, roční období - kalendářní a školní rok - denní režim - zvyky (Vánoce, Velikonoce)</p> <p>Současnost a minulost v našem životě - předměty denní potřeby - státní svátky a významné dny</p>	<p>ČJS-3-3-01 ČJS-3-3-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> - orientovat se podle hodin a kalendáře - rozlišit kalendářní a školní rok - objasnit rozdíly ročních období - odlišit události minulé, přítomné a budoucí
<p><u>ROZMANITOST PŘÍRODY</u></p> <p>Voda a vzduch - význam pro život</p> <p>Rostliny, houby, živočichové - znaky života, význam v přírodě pro člověka - stavba těla u některých druhů - životní potřeby a projevy</p> <p>Životní podmínky - pozorování přírody - počasí - rozmanitost podmínek života na Zemi</p> <p>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - třídění a likvidace odpadů - odpovědnost lidí - ochrana rostlin a živočichů</p> <p>Rizika v přírodě - rizika spojená s ročními obdobími</p>	<p>ČJS-3-4-01 ČJS-3-4-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poznat domácí a hospodářská zvířata a jejich mláďata, vysvětlit jejich význam pro člověka - určit stavbu těla vybraných živočichů - zdůvodnit péči o zvířata - pojmenovat některé druhy pokojových rostlin a naučit se o ně pečovat - rozpoznat vybrané druhy ovoce a zeleniny - určit některé ovocné stromy - zdůvodnit důležitost ovoce a zeleniny - pozorovat a porovnávat viditelné proměny přírody v jednotlivých ročních dobách - seznámit se s nutností ochrany přírody - umět třídit odpad - seznámit s možnými riziky v přírodě
<p><u>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</u></p> <p>Lidské tělo - stavba lidského těla - základní funkce a projevy - životní potřeby člověka - vývoj jedince</p> <p>Péče o zdraví - zdravý životní styl - denní režim, správná výživa - pitný režim - běžné nemoci a jejich příznaky - úraz, poranění, prevence - první pomoc při drobných poraněních</p> <p>Partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy - rodina, vztahy v rodině - partnerské vztahy, osobní vztahy</p> <p>Osobní bezpečí, krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru</p>	<p>ČJS-3-5-01 ČJS-3-5-02 ČJS-3-5-03 ČJS-3-5-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poznat a popsat části lidské těla - seznámit se základními funkcemi vybraných orgánů - vyjmenovat základní etapy lidského života - pečovat o zdraví, dodržovat hygienické návyky - dodržovat zásady bezpečnosti, neohrožovat zdraví své a zdraví jiných - odmítat komunikaci, která je nepřijemná - provést ošetření drobného poranění a zajistit lékařskou pomoc - pojmenovat členy rodiny a vztahy mezi nimi - poznat bezpečné místo pro hru - seznámit se s bezpečným chováním v rizikovém prostředí a na veřejně přístupných místech

<ul style="list-style-type: none"> - bezpečné chování v rizikovém prostředí, silničním provozu - předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích - dopravní značky - předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) <p>Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - čísla tísňového volání - správný způsob volání na tísňovou linku <p>Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená</p> <ul style="list-style-type: none"> - integrovaný záchranný systém - požáry, příčiny a prevence vzniku požáru 		<ul style="list-style-type: none"> - uplatňovat základní pravidla chodce - poznat dopravní značky - předcházet rizikovým situacím v dopravě <p>- seznámit se se službami odborné pomoci (linka bezpečí)</p> <p>- seznámit se s tel. čísly tísňového volání</p> <p>- seznámit se s integrovaným záchranným systémem</p>
---	--	---

Předmět:

Člověk a svět

Ročník:

3.

Časová dotace:

3 hodiny týdně

Portfolio:

písemné práce různého rozsahu po probrání tematického celku
projekty dle výběru vyučujícího

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<p><u>MÍSTO, KDE ŽIJEME</u></p> <p>Obec</p> <ul style="list-style-type: none"> - poloha v krajině - významná místa, významné budovy - dopravní síť – hromadná a osobní doprava - minulost a současnost obce <p>Okolní krajina</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámení s mapou, plán okolí - hlavní světové strany <p>Naše vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> - hlavní město - státní symboly <p>Evropa a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - sousední státy 	<p>ČJS-3-1-01 ČJS-3-1-02 ČJS-3-1-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> - začlenit svou obec a školu do příslušného kraje a obslužného centra ČR - vyhledat polohu své obce a školy na mapě, plánu - pozorovat a popsat změny v obci - seznámit se s významnými místy a významnými budovami obce - rozlišit přírodní a umělé prvky v obci - vyjádřit estetické hodnoty a rozmanitost obce - popsat dopravní síť v obci (hromadná i osobní doprava) - uvědomit si bezpečnost při cestování - zjistiť zajímavosti z minulosti a současnosti obce <ul style="list-style-type: none"> - rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině - seznámit se s mapou, plánem okolí - určit a vysvětlit polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - seznámit se s hlavními světovými stranami v přírodě podle mapy - orientovat se podle hlavních světových stran a řídit se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě <ul style="list-style-type: none"> - pojmenovat hl. město ČR - seznámit se s vybranými státními symboly <ul style="list-style-type: none"> - seznámit se se sousedními státy - vyhledá polohu ČR na mapě

<p><u>LIDÉ KOLEM NÁS</u></p> <p>Soužití lidí - mezilidské vztahy - principy demokracie</p> <p>Chování lidí - upevňování pravidel slušného chování v rodině, ve škole a ve společnosti - vlastnosti lidí – podobnost a odlišnost lidí, respektování rozdílů mezi jedinci - rizikové chování a situace - předcházení konfliktům</p>	<p>ČJS-3-2-01 ČJS-3-2-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyjádřit na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi - vyvodit a dodržovat pravidla pro soužití lidí - projevit toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům - rozlišit základní vlastnosti lidí – podobnosti a odlišnosti (např. původ, vzhled, věk, jazyk, schopnosti, zájmy, povolání, povaha, ...) - rozpoznat ve svém okolí jednání a chování, která již nelze tolerovat a která porušují základní lidská práva - obhájit při konkrétních činnostech své názory, popř. připustit svůj omyl, dohodnout se na společném postupu a řešení se spolužáky
<p><u>LIDÉ A ČAS</u></p> <p>Orientace v čase a časový řád - určování času - čas jako fyzikální veličina - denní režim</p> <p>Současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života - průběh lidského života - státní svátky a významné dny</p> <p>Regionální památky - péče o památky</p>	<p>ČJS-3-3-01 ČJS-3-3-02 ČJS-3-3-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uplatnit základní poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí - na příkladech porovnat minulost a současnost - poznat některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žijeme - popsat průběh lidského života - seznámit se s vybranými státními svátky a významnými dny - pojmenovat kulturní či historické památky regionu - uvědomit si důležitost péče o památky
<p><u>ROZMANITOST PŘÍRODY</u></p> <p>Látky a jejich vlastnosti - třídění látek, vlastnosti - porovnávání látek - měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek délky</p> <p>Voda a vzduch - výskyt, vlastnosti, vody - oběh vody v přírodě - význam pro život</p> <p>Rostliny, houby, živočichové - znaky života - životní potřeby a projevy - průběh a způsob života - výživa - stavba těla u neznámějších druhů - význam v přírodě a pro člověka</p> <p>Životní podmínky - význam ovzduší, vodstva, rostlinstva a živočišstva na zemi - počasí</p> <p>Ohleduplné chování v přírodě a ochrana přírody - ochrana životního prostředí</p>	<p>ČJS-3-4-01 ČJS-3-4-02 ČJS-3-4-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišit přírodninu a výrobek - roztrždit některé přírodniny podle nápadně určujících znaků - porovnat látky okolo nás (např. dřevo, plast, sklo, kov, papír, ...) - zjistit základní vlastnosti látek - umět změřit a zapsat délku s použitím vhodného měřidla délky - seznámit se s vlastnostmi vody a vzduchu a jejich významem pro život - seznámit se s koloběhem vody v přírodě - zvládnout jednoduchý pokus - poznat živočichy žijící ve volné přírodě, vysvětlit jejich význam v přírodě a pro člověka - seznámit se s některými druhy chráněných živočichů - objasnit způsob života vybraných živočichů - určit stavbu těla vybraných živočichů - pojmenovat některé kvetoucí, nekvetoucí rostliny - poznat některé užitkové, léčivé, jedovaté a chráněné rostliny - určit důležité části rostlin - rozlišit houby jedovaté, jedlé, nejedlé - pojmenovat některé druhy hub - seznámit se s podmínkami života na Zemi (ovzduší, voda, půda, počasí) - poznat proměnlivost počasí - zdůvodnit pomoc živočichům v nepříznivých situacích - seznámit se s chráněnými druhy - umět třídit odpad

<ul style="list-style-type: none"> - ochrana rostlin a živočichů - likvidace odpadů - živelné pohromy 		<ul style="list-style-type: none"> - seznámit se s chováním při některých živelných pohromách
<p><u>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</u></p> <p>Lidské tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba těla - základní funkce a projevy - životní potřeby člověka - vývoj jedince - pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou <p>Péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdravý životní styl - prevence nemocí a úrazů - první pomoc při drobných poranění - přenosné a nepřenosné nemoci <p>Partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy</p> <ul style="list-style-type: none"> - partnerské a osobní vztahy - etická stránka vztahů <p>Návykové látky, závislosti a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - nebezpečí návykových látek - hrací automaty, počítač - nebezpečí elektronických médií <p>Osobní bezpečí, krizové situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečné chování v rizikovém prostředí - bezpečné chování v silničním provozu - dopravní značky - předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích - šikana, týrání <p>Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - služby odborné pomoci - čísla tísňového volání <p>Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená</p> <ul style="list-style-type: none"> - postup v případě ohrožení - integrovaný záchranný systém 	<p>ČJS-3-5-01 ČJS-3-5-02 ČJS-3-5-03 ČJS-3-5-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišit jednotlivé etapy lidského života a orientovat se ve vývoji dítěte před a po narození - rozpoznat lidské smysly - využít poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí některých orgánů - poznat pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou - podpořit vlastní zdravý způsob života - umět poskytnout první pomoc při drobných poranění - podpořit dobré osobní a partnerské vztahy - předvést v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek, seznámit se s riziky závislosti - seznámit s nebezpečnou komunikací prostřednictvím elektronických médií - požádat (v případě potřeby) o pomoc pro sebe i pro jiné dítě - použít obezřetnost při setkání s neznámými jedinci - uplatnit základní pravidla účastníků silničního provozu - poznat vybrané dopravní značky - dokončit výchovu chodce - seznámit se s kontakty na dětská krizová centra a linky bezpečí - znát čísla tísňových linek - seznámit se s postupem v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) - znát integrovaný záchranný systém

Předmět:**Přírodověda****Ročník:****4.****Časová dotace:**

2 hodiny týdně

Portfolio:písemné práce různého rozsahu po probrání tematického celku
projekty dle výběru vyučujícího

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
ROZMANITOST PŘÍRODY		
Látky a jejich vlastnosti - skupenství látek, změny skupenství - vlastnosti látek - měření veličin s praktickým využitím základních jednotek (délka, hmotnost, teplota, čas)	ČJS-5-4-01 ČJS-5-4-04 ČJS-5-4-05 ČJS-5-4-07	- rozlišit skupenství látek - provést jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určit společné a rozdílné vlastnosti - zvládnout jednoduchý pokus, pokusit se naplánovat a zdůvodnit postup, vyhodnotit a vysvětlit výsledky - umět změřit a zapsat délku, hmotnost, teplotu a čas s použitím vhodného měřidla
Voda a vzduch - výskyt, vlastnosti a formy vody - oběh vody v přírodě - vlastnosti, složení a proudění vzduchu - význam vody a vzduchu pro život		- seznámit se s vlastnostmi a formami vody - popsat koloběh vody v přírodě - seznámit se s vlastnostmi, složením a prouděním vzduchu - uvědomit si význam vody a vzduchu pro život
Nerosty a horniny, půda - zvětrávání, vznik půdy - význam půdy pro život		- seznámit se se zvětráváním a vznikem půdy - vysvětlit význam půdy pro život
Rostliny, houby, živočichové - znaky života - životní potřeby a projevy - průběh a způsob života - výživa - stavba těla - význam v přírodě a pro člověka		- rozlišit obratlovce a bezobratlé - pojmenovat vybrané druhy živočichů - určit stavbu těla a poznat životní potřeby a projevy vybraných živočichů - vysvětlit význam živočichů v přírodě a pro člověka - rozlišit rostliny výtrusné a semenné - dřeviny a byliny; plané, užitkové a okrasné - rozlišit rostliny léčivé, jedovaté a chráněné - pojmenovat vybrané druhy rostlin - určit důležité části rostlin - vysvětlit význam rostlin v přírodě a pro člověka - určit části těla hub - rozlišit houby jedovaté, jedlé, nejedlé - pojmenovat vybrané druhy hub - vysvětlit význam hub v přírodě a pro člověka - využít jednoduché klíče a atlasy - uvést příklady výskytu organismů v naší lokalitě
Životní podmínky - význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi		- uvědomit si důležitost ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva - najít souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
Ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody - ochrana rostlin a živočichů - ochrana a tvorba životního prostředí - živelné pohromy a ekologické katastrofy		- poznat některé druhy chráněných rostlin a chráněných živočichů a vyhledat o nich zajímavé informace, pokusit se zjistit jejich výskyt v naší lokalitě - zhodnotit některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišit aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - seznámit se s vybranými živelnými pohromami a ekologickými katastrofami
Rizika v přírodě		- seznámit se se správným chováním během mimořádných událostí

<ul style="list-style-type: none"> - mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi 		
<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <p>Lidské tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba těla - základní funkce a projevy - pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou <p>Péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdravý životní styl - prevence nemocí a úrazů - první pomoc při drobných poraněních - přenosné a nepřenosné nemoci - osobní, intimní a duševní hygiena <p>Partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní vztahy - etická stránka vztahů <p>Návykové látky, závislosti a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - závislost, odmítání návykových látek - hrací automaty, počítač - nebezpečí elektronických médií <p>Osobní bezpečí, krizové situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečné chování v rizikovém prostředí - šikana, týrání - brutalita v médiích - bezpečné chování v silničním provozu - dopravní značky - předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích <p>Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - správný způsob volání na tísňovou linku <p>Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená</p> <ul style="list-style-type: none"> - postup v případě ohrožení - požáry - integrovaný záchranný systém 	<p>ČJS-5-5-01</p> <p>ČJS-5-5-02</p> <p>ČJS-5-5-03</p> <p>ČJS-5-5-04</p> <p>ČJS-5-5-05</p> <p>ČJS-5-5-06</p> <p>ČJS-5-5-07</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poznat stavbu lidského těla, povrch těla (kůže), oporu těla (kostra) a pohyb těla (svaly) - etapy lidského života - poznat pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou - využít poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života - ošetřit drobná poranění a zajistit lékařskou pomoc - seznámit se s přenosnými nemocemi a ochranou před nimi - postarat se o osobní, intimní a duševní hygiena - upevňovat dobré osobní vztahy - předvést v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek - poznat nebezpečí hracích automatů - orientovat se bezpečně v elektronickém prostředí - požádat o pomoc pro sebe i pro jiné - použít obezřetnost při setkání s neznámými jedinci - odmítnout nevhodné a nebezpečné chování - uplatnit základní pravidla účastníků silničního provozu (z pohledu cyklisty) - poznat vybrané dopravní značky - znát správný způsob volání na tísňovou linku - provést adekvátní reakci na pokyny dospělých při mimořádných událostech - uplatnit účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích stimulujících mimořádné události - poznat varovný signál, zkoušku sirén - poznat příčiny a prevenci vzniku požáru - seznámit se s ochranou a evakuací při požáru - znát integrovaný záchranný systém

Předmět:**Vlastivěda****Ročník:****4.****Časová dotace:**

2 hodiny týdně

Portfolio:písemné práce různého rozsahu po probrání tematického celku
projekty dle výběru vyučujícího

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<p><u>MÍSTO, KDE ŽIJEME</u></p> <p>Okolní krajina - světové strany (hlavní i vedlejší) - typ okolní krajiny - zajímavosti našeho okolí - rostlinstvo, živočišstvo, vodstvo, půdy - ochrana krajiny</p> <p>Regiony ČR - Praha - Středočeský kraj - nejvyšší pohoří, vodstvo, krajská města, chráněná území</p> <p>Naše vlast - státní symboly - základy státního zřízení a politického systému - státní správa a samospráva</p> <p>Evropa a svět - sousední státy ČR - EU, cestování</p> <p>Mapy obecně zeměpisné a tematické - práce s mapou - obsah, grafika, vysvětlivky</p>	<p>ČJS-5-1-01 ČJS-5-1-02 ČJS-5-1-04 ČJS-5-1-05 ČJS-5-1-06</p>	<p>- určit a vysvětlit polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu</p> <p>- určit hlavní i vedlejší světové strany v přírodě podle mapy i podle přírodních úkazů</p> <p>- rozlišit typy krajin (rovina, pahorkatina, vrchovina, hory)</p> <p>- uplatnit zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</p> <p>- rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádřit různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost</p> <p>- zjistit zajímavosti našeho okolí (rostlinstvo, živočišstvo, vodstvo, půdy)</p> <p>- uvědomit si nutnost ochrany přírody</p> <p>- seznámit se zajímavými informacemi o Praze</p> <p>- vyhledat typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury</p> <p>- seznámit se s vybranými, významnými místy ČR (pohoří, hory, vodstvo, chráněná území, krajská města)</p> <p>- poznat symboly našeho státu a vysvětlit jejich význam</p> <p>- rozlišit hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce</p> <p>- vyhledat jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapě naší republiky</p> <p>- poznat sousední státy ČR</p> <p>- zprostředkovat ostatním zážitky a zajímavosti z vlastních cest</p> <p>- rozlišit náčrty, plány a základní typy map</p> <p>- poznat při práci s mapou: barvy, hranice, základní map. značky</p> <p>- seznámit se s měřítkem mapy</p>
<p><u>LIDÉ KOLEM NÁS</u></p> <p>Právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte - práva a povinnosti žáků školy - protiprávní jednání, korupce - ochrana občanů a majetku, reklamace</p> <p>Vlastnictví - druhy vlastnictví, peníze, příjmy a výdaje, rozpočet, banka</p> <p>Kultura - podoby a projevy kultury - kulturní instituce</p>	<p>ČJS-5-2-01 ČJS-5-2-02 ČJS-5-2-03 ČJS-5-2-04</p>	<p>- rozpoznat ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy a korupční jednání</p> <p>- uvědomit si práva a povinnosti žáků ve škole</p> <p>- seznámit se s reklamací</p> <p>- rozlišit základní formy vlastnictví (soukromé, veřejné, osobní, společné)</p> <p>- seznámit se s rozpočtem domácností</p> <p>- služby banky, různé způsoby placení</p> <p>- seznámit se s různými podobami a projevy kultury</p> <p>- seznámit se s kulturními institucemi</p>
<p><u>LIDÉ A ČAS</u></p> <p>Orientace v čase a časový řád - určování času</p>	<p>ČJS-5-3-01 ČJS-5-3-02</p>	<p>- prohloubit si znalosti o čase (rok, století, tisíciletí)</p> <p>- rozlišit děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p>

<ul style="list-style-type: none"> - letopočet - dějiny naší vlasti jako časový sled událostí od pravěku do 16. století <p>Současnost a minulost v našem životě</p> <ul style="list-style-type: none"> - proměny způsobu života, bydlení a předmětů denní potřeby - státní svátky a významné dny <p>Regionální památky</p> <ul style="list-style-type: none"> - péče o památky <p>Báje, mýty, pověsti</p> <ul style="list-style-type: none"> - minulost, kraje a předků - domov, vlast, rodný kraj 	<p>ČJS-5-3-03 ČJS-5-3-04 ČJS-5-3-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poznat některé důležité časové údaje a využít zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy (pravěk - 16. století) - využít různých informačních zdrojů pro pochopení minulosti - poznat vybrané státní svátky a významné dny - uvědomit si význam chráněných částí přírody a kulturních památek - poznat některé pověsti a báje - poznat naši minulost
--	---	--

Předmět:

Přírodověda

Ročník:

5.

Časová dotace:

2 hodiny týdně

Portfolio:

písemné práce různého rozsahu po probrání tematického celku
projekty dle výběru vyučujícího

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <p>Látky a jejich vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti látek - měření veličin s praktickým využitím základních jednotek (objem a síla) <p>Nerosty a horniny, půda</p> <ul style="list-style-type: none"> - některé hospodářsky významné horniny a nerosty - vznik půdy a její význam - zvětrávání <p>Vesmír a Země</p> <ul style="list-style-type: none"> - sluneční soustava - střídání ročních období, dne a noci <p>Životní podmínky</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozmanitost podmínek života na Zemi - podnebí <p>Rovnováha v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam - vzájemné vztahy mezi organismy - základní společenstva <p>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - odpovědnost lidí 	<p>ČJS-5-4-01 ČJS-5-4-02 ČJS-5-4-03 ČJS-5-4-04 ČJS-5-4-05 ČJS-5-4-06</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišit vlastnosti látek - provést jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určit společné a rozdílné vlastnosti - sestavit jednoduchý elektrický obvod, dodržet bezpečnostní pokyny - poznat jednoduché stroje a jejich využití - změřit a zapsat objem a sílu - rozlišit některé hospodářsky významné horniny a nerosty - vysvětlit zvětrávání, vznik půdy a její význam - seznámit se sluneční soustavou - poznat Zemi jako součást vesmíru - objasnit střídání dne a noci a ročních období - seznámit se s podnebnými pásy - seznámit se s rozmanitostí podmínek života na Zemi v různých podnebných pásích - objasnit propojenost prvků živé a neživé přírody, význam přírodních společenstev pro člověka - uvědomit si princip rovnováhy přírody - najít shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí - prakticky rozřadit organismy do známých skupin, využít k tomu i jednoduché klíče a atlasy - uvědomit si odpovědnost lidí za ochranu a tvorbu životního prostředí, rostlin, živočichů

<ul style="list-style-type: none"> - ochrana a tvorba životního prostředí - živelné pohromy a ekologické katastrofy - likvidace a třídění odpadu <p>Rizika v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi 		<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotit některé konkrétní činnosti člověka v přírodě - rozlišit aktivity, které mohou prostředí a zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - najít souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka <ul style="list-style-type: none"> - umět se bezpečně chovat za mimořádných událostí - seznámit se s riziky a ochranou zdraví
<p><u>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</u></p> <p>Lidské tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba těla - základní funkce a projevy - pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou - biologické a psychické změny v dospívání - základy lidské reprodukce <p>Péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdravý životní styl - drobné úrazy a poranění - přenosné a nepřenosné nemoci - ochrana před infekcemi přenosnými krví - osobní, intimní a duševní hygiena <p>Partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní vztahy - etická stránka vztahů - etická stránka sexuality <p>Návykové látky, závislosti a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - závislost, odmítání návykových látek - hrací automaty, počítač - nebezpečí elektronických médií <p>Osobní bezpečí, krizové situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečné chování v rizikovém prostředí - šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání - brutalita a jiné formy násilí v médiích - bezpečné chování v silničním provozu - dopravní značky - předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích <p>Přivolání pomoci v případě</p>	<p>ČJS-5-5-01</p> <p>ČJS-5-5-02</p> <p>ČJS-5-5-03</p> <p>ČJS-5-5-04</p> <p>ČJS-5-5-05</p> <p>ČJS-5-5-06</p> <p>ČJS-5-5-07</p> <p>ČJS-5-5-08</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poznat základní ústrojí lidského těla, vnitřní a smyslové orgány - popsat životní potřeby a projevy, základní stavbu a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou - poznat základy lidské reprodukce, vývoj jedince - seznámit se s biologickými a psychologickými změnami v dospívání <ul style="list-style-type: none"> - účelně plánovat svůj čas podle vlastních potřeb - využít poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života - ošetřit drobná poranění a zajistit lékařskou pomoc - seznámit se se způsoby ochrany před nemocemi - seznámit se se způsoby ochrany před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) - postarat se o osobní, intimní a duševní hygiena - uplatňovat ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientovat se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty - upevňovat dobré osobní vztahy <ul style="list-style-type: none"> - seznámit se se základy sexuální výchovy (rodičovství, partnerství, manželství) - seznámit se s etickou stránkou sexuality <ul style="list-style-type: none"> - předvést v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek - poznat nebezpečí hracích automatů - orientovat se bezpečně v elektronickém prostředí - rozpoznat reklamní vlivy <ul style="list-style-type: none"> - požádat o pomoc pro sebe i pro jiné - použít obezřetnost při setkání s neznámými jedinci - odmítat nevhodné a nebezpečné chování - rozpoznat brutalitu a jiné formy násilí v médiích - použít služby odborné pomoci v krizových situacích (šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání) - uplatnit základní pravidla účastníků silničního provozu (z pohledu cyklisty) - poznat vybrané dopravní značky

<p>ohrožení fyzického a duševního zdraví - správný způsob volání na tísňovou linku</p> <p>Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení - požáry - integrovaný záchranný systém</p>		<p>- znát správný způsob volání na tísňovou linku</p> <p>- provést adekvátní reakci na pokyny dospělých při mimořádných událostech - uplatnit účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích stimulujících mimořádné události - znát integrovaný záchranný systém</p>
---	--	--

Předmět:

Vlastivěda

Ročník:

5.

Časová dotace:

2 hodiny týdně

Portfolio:

písemné práce různého rozsahu po probrání tematického celku
projekty dle výběru vyučujícího

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<p><u>MÍSTO, KDE ŽIJEME</u></p> <p>Regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR - surovinové zdroje, výroba, služby a obchod</p> <p>Naše vlast - základy státního zřízení a politického systému ČR - státní symboly - armáda ČR - principy demokracie - státní správa a samospráva</p> <p>Evropa a svět - kontinenty - evropské státy, EU - cestování</p> <p>Mapy obecně zeměpisné a tematické - práce s mapou - obsah, grafika, vysvětlivky</p>	<p>ČJS-5-1-01 ČJS-5-1-02 ČJS-5-1-04 ČJS-5-1-05 ČJS-5-1-06</p>	<p>- vyhledat typické regionální zvláštnosti přírody, hospodářství, osídlení a kultury - vyhledat jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky</p> <p>- rozlišit hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce - prohloubit znalosti o státních symbolech - seznámit se základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správou a samosprávou, armádou ČR a demokratickými principy</p> <p>- pojmenovat a vyhledat kontinenty - vyhledat jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách polokoulí a Evropy - seznámit s vybranými evropskými státy a vyhledat je na mapě - zprostředkovat ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest - porovnat způsob života a přírodu jiných zemí s naší vlastí</p> <p>- rozlišit náčrty, plány a základní typy map - rozlišit měřítko, poznat další mapové značky - rozlišit obsah, grafiku a vysvětlivky na mapách obecně zeměpisných a tematických</p>
<p><u>LIDÉ KOLEM NÁS</u></p> <p>Základní globální problémy - sociální problémy - problémy konzumní společnost - nesnášenlivost mezi lidmi - problémy životního prostředí</p> <p>Vlastnictví - rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti</p>	<p>ČJS-5-2-02 ČJS-5-2-03 ČJS-5-2-05</p>	<p>- seznámit se s problémy společnosti</p> <p>- sestavit rozpočet domácnosti</p>
<p><u>LIDÉ A ČAS</u></p> <p>Orientace v čase a časový řád - určování času - rok, století, tisíciletí - letopočet, generace</p>	<p>ČJS-5-3-01 ČJS-5-3-02 ČJS-5-3-03 ČJS-5-3-04</p>	<p>- určit rok, století, tisíciletí, letopočet - rozlišit generace - seznámit se s nejvýznamnějšími osobnostmi a událostmi v našich dějinách od 17. století do současnosti</p>

<p>- dějiny naší vlasti – nejvýznamnější osobnosti a události v našich dějinách od 17. století po současnost</p> <p>Současnost a minulost v našem životě - státní svátky a významné dny</p> <p>Regionální památky - regionální zajímavosti a péče o památky - lidé a obory zkoumající minulost</p> <p>Báje, mýty a pověsti - minulost kraje a předků - domov, vlast, rodný kraj</p>	<p>ČJS-5-3-05</p>	<p>- poznat některé důležité časové údaje a využít zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</p> <p>- objasnit historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů</p> <p>- zdůvodnit základní význam chráněných částí přírody a známých kulturních památek - využít různých informačních zdrojů pro pochopení minulosti (archiv, knihovna, muzeum, galerie)</p> <p>- srovnat a zhodnotit způsob života a práce předků v minulosti a současnosti na našem území</p>
--	-------------------	---

5.1.6 UMĚNÍ A KULTURA - HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu; kulturu jako procesy i výsledky duchovní činnosti umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce); umění jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory **Hudební výchova** a **Výtvarná výchova**. Vzdělávací oblast lze rozšířit o doplňující vzdělávací obor **Dramatická výchova**, který je na úrovni školního vzdělávacího programu možné realizovat formou samostatného vyučovacího předmětu, projektu, kurzu apod.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředky pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

Předmět **Hudební výchova** je postaven na činnostech vzájemně se propojujících, ovlivňujících a doplňujících, které rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými. Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém

i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem **Vokálních činností** je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem **Instrumentálních činností** je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem **Hudebně pohybových činností** je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem **Poslechových činností** je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Cílové zaměření vyučovacího předmětu

Vzdělávání v daném vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení hudby jako specifického způsobu poznání a užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání hudby a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání hudebních hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, tolerantní přístup k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; tvořivý přístup ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílového zaměření vyučovacího předmětu je dosahováno skrze konkretizované kompetence. Vzdělávací přístup, volba organizačních forem výuky a výukových metod musí být prováděny tak, aby vedly k naplňování konkretizovaných kompetencí.

Charakteristika, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět **Hudební výchova** dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání se s hudbou. Hudební výchova je předmětem uvolnění, radosti, citového prožitku, seberealizace, zábavy, týmové práce, při které se žáci učí rozpoznávat krásu umění, ctít schopnosti a výkony druhých lidí, vystupovat před spolužáky i dospělými, rozvíjet svou fantazii a tvůrčí schopnosti. Žáci se učí vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti.

Časová dotace

1. - 5. ročník - 1 hodina týdně

Organizační vymezení

Vyučování probíhá převážně v kmenových třídách, využíváme také tělocvičnu. Předmět je realizován v samostatných vyučovacích hodinách, uplatňujeme skupinové a projektové vyučování.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru 1. stupeň

Očekávané výstupy - 1. období

žák

HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase

HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem

HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře

HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby

HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty

HV-3-1-02p správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmitizaci říkadel i při zpěvu

HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny

HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku pozorně vnímá jednoduché skladby

Očekávané výstupy - 2. období

žák

HV-5-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti

HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not

HV-5-1-03 využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní

HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby

HV-5-1-05 vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace

HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny

HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem

HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou

HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje

HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy

pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb

správně hospodaří s dechem při interpretaci písní a frázování

Ročník:
Časová dotace:
Portfolio:

1. - 3.
1 hodina týdně
lidové písně

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<p><u>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</u> Pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost) - hlasová hygiena - nasazení a tvorba tónu Hudební rytmus - realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu Intonace - hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) Záznam vokální hudby - nota jako grafický znak pro tón - zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření</p>	<p>HV-3-1-01 HV-3-1-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zazpívat písničku z MŠ nebo z domova - zpívat písně lidové a umělé přiměřeného rozsahu - nadechovat se správně, zřetelně vyslovovat, otevírat ústa - zpívat uvolněně, vázaně, nasadit správně tón - rozezpívat se, účastnit se hlasových cvičení - dodržovat při zpěvu správné držení těla - opakovat melodii, rytmus - vymyslet vlastní rytmus, rytmizovat a melodizovat jednoduché texty - zachytit melodii pomocí jednoduchého grafického vyjádření (linka) - nacvičovat hlasový rozsah (c1 - a1) - rozvíjet hlavový tón - poznat a zazpívat klesající a stoupající melodii - zachytit melodii pomocí jednoduchého grafického vyjádření (linka) - zvládnout dynamicky odlišný zpěv - umět správně napsat houslový klíč a noty (celá, půlová, čtvrt'ová) - volit správnou sílu hlasu
<p><u>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</u> Hra na hudební nástroje - reprodukce motivu, témat jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře Rytmizace, hudební improvizace - hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu) - hudební hry (ozvěna, otázka-odpověď) - jednodílná písňová forma (a-b)</p>	<p>HV-3-1-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> - hrát na tělo (tleskání, dupání, klepání...) ve 2/4 a 3/4 taktu - doprovodit písničku na ozvučná dřívka, triangl, rolničky, tamburínu, bubínek (Orffův instrumentář) - pohybově vyjádřit první dobu v rytmickém doprovodu (tlesknout, dupnout...) - opakovat melodii, rytmus - hrát hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď)
<p><u>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</u> Taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý takt taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků Orientace v prostoru - utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách</p>	<p>HV-3-1-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> - taktovat dvoudobý a třídobý takt (první doba, metrum) - chodit a pochodovat v rytmu znějící hudby se správným držetím těla - zatančit, pohybově ztvárnit jednoduché taneční hry (poskok, polkový krok) - reagovat pohybem na hudbu a zpěv - vyjádřit metrum, tempo, dynamiku a směr melodie - pohybově vyjádřit emocionální zážitek, pantomima - reprodukovat naučené pohyby prováděné při pohybových hrách
<p><u>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</u> Kvality tónů - délka, síla, barva, výška Vztahy mezi tóny - souzvuk, akord</p>	<p>HV-3-1-05 HV-3-1-06</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišit zvuk, tón, mluvený a zpěvní hlas - rozlišovat tóny podle výšky, síly, barvy a délky - poznat melodii vzestupnou a sestupnou - rozlišit podle zvuku a tvaru některé hudební nástroje

<p>Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem</p> <ul style="list-style-type: none"> - rytmus, melodie, barva, kontrast, gradace, pohyb melodie <p>Hudba vokální a instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj</p> <p>Hudební styly a žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudba taneční, pochodová, ukolébavka <p>Hudební formy</p> <ul style="list-style-type: none"> - malá písňová forma, rondo <p>Interpretace hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní vyjádření 		<p>(klavír, varhany, housle, kytara, flétna, violoncello, kontrabas, trubka, buben)</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišit souzvuk dvou, tří tónů - rozlišit hudbu taneční, pochodovou, polku, ukolébavku - poznat hymnu ČR - graficky ztvárnit hudbu - vyjádřit slovy (o čem je píseň, proč je taková, prožitek) - vysvětlit svůj vztah k písni či hudebnímu žánru, popsat emoce, vyjádřit emoce hudbou - jmenovat vybrané skladby B. Smetany a A. Dvořáka - podporovat poslech různých českých a moravských skladatelů - vyjádřit názor na poslechovou skladbu
--	--	--

Ročník: 4. - 5.
Časová dotace: 1 hodina týdně
Portfolio: výběr hudebních her
projekty na téma hudební výchova

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<p><u>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</u></p> <p>Pěvecký a mluvní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, dynamicky odlišný zpěv) - rozšiřování hlasového rozsahu - hlasová hygiena <p>Hudební rytmus</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu <p>Dvojhlas a vícehlas - prodleva, - kánon, lidový dvojhlas apod.</p> <p>Intonace, vokální improvizaci</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) - diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.) <p>Záznam vokální hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - názvy not, notový zápis jako opora při realizaci písně - zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky) - zápis rytmu jednoduché písně - notový zápis jako opora při realizaci písně 	<p>HV-5-1-01 HV-5-1-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zpívat písně lidové a umělé přiměřeného rozsahu - zpívat podle svých možností intonačně čistě a rytmicky správně v jednohlase - využívat získané pěvecké dovednosti (vázání tónů, prodlužování výdechu, uvolněný zpěv, dvojhlas, vícehlas a kánon) - používat pěvecké dělení slov a rychlý nádech mezi frázemi - zesilovat (zeslabovat) intenzitu hlasu - rozezpívat se, účastnit se hlasových cvičení - dodržovat správné držení těla při zpěvu - opakovat melodii, rytmus - realizovat jednoduchou vlastní melodii spolu se záznamem melodie - vymyslet vlastní melodii, vlastní rytmus - hrát vlastním tělem (tleskání, dupání, pleskání do stehen...) - zachytit melodii pomocí jednoduchého grafického vyjádření (linka) - zpívat nově naučené písně v uvedených taktech - nacvičovat volný nástup (I., III. a V. stupeň) - opakovat notu celou, půlovou a čtvrtřovou - ovládat hudební abecedu (c-dur) - dodržovat rytmus - zpívat kánon
<p><u>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</u></p> <p>Hra na hudební nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova 	<p>HV-5-1-03 HV-5-1-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> - doprovodit písničku na ozvučná dřívka, triangel, rolničky, tamburínu, bubínek - zapojit k doprovodu hru na své tělo (tleskání, pleskání, podupávání) - pohybově vyjádřit první dobu v rytmickém doprovodu (tlesknout, dupnout...)

<p>instrumentáře - hudební doprovod Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - tvorba předeher, mezihry, doher s využitím tónového materiálu písně - hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, prodleva) - hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď) - jednodílná písňová forma (a-b) Záznam instrumentální melodie - čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivu či tématu instrumentální skladby - využití notačních programů</p>		<ul style="list-style-type: none"> - tvořit předeheru, mezihru a doheru s využitím tónového materiálu písně - rozpoznat jednodílné písňové formy (a-b) - realizovat melodii dle svých schopností a dovedností - reprodukovat hudbu na jednoduché nástroje - zapisovat jednoduchou melodii pomocí not - zahrát melodii na jednoduché nástroje - reprodukovat jednoduchou melodii ve skupině - rozpoznat různou hudební formu u písně či skladby - využívat dle možností a schopností složitější hudební nástroje - využívat hudební improvizaci při hudebním doprovodu na jednoduché nástroje (dle schopností a možností) - vyjádřit zadané téma danými jednoduchými nástroji - rozpoznat předeheru, mezihru, doheru - tvořit předeheru, mezihru a doheru s využitím tónového materiálu písně - využít notační programy
<p><u>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</u> Taktování, pohybový doprovod znějící hudby - takt dvoudobý, třídobý, čtyřdobý, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků Orientace v prostoru - utváření pohybové paměti a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách</p>	<p>HV-5-1-07</p>	<ul style="list-style-type: none"> - chodit a pochodovat v rytmu znějící hudby (2dobý, 3dobý pohyb) se správným držením těla - vyjádřit hudbu pohybem (i skupinové pohybové vyjádření hudby) - využít v pohybu poskok, výměnný, polkový, valčíkový krok - pohybově ztvárnit jednoduché taneční hry - reprodukovat naučné pohyby prováděné při pohybových hrách - taktovat při zpěvu třídy - doprovodit zpěv či hudbu jednoduchými pohyby - vytvářet dle schopností jednoduché taneční variace - rozpoznávat dle ukázek valčíkový či jiný krok - opakovat jednoduché taneční variace s další obměnou - aplikovat takty i na jiných než známých písnicích - využívat pohybové schopnosti s využitím tanečních kroků

<p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <p>Kvality tónů - délka, síla, barva, výška</p> <p>Vztahy mezi tóny - souzvuk, akord</p> <p>Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem - rytmus, melodie, kontrast, gradace, metrum, dynamika, barva, zvukomalba, harmonie, - pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná) - zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu</p> <p>Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj</p> <p>Hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, ukolébavka, lidová a umělá - poslech skladeb českých a zahraničních skladatelů</p> <p>Hudební formy - malá a velká písňová forma, rondo, variace</p> <p>Interpretace hudby - slovní vyjádření (jaká je to hudba, proč je taková)</p>	<p>HV-5-1-04 HV-5-1-06</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišit hudbu taneční, pochodovou, polku, ukolébavku - rozpoznat melodie vzestupnou a sestupnou - znát a zpívat hymnu ČR - rozpoznat podle zvuku a tvaru některé hudební nástroje (klavír, varhany, housle, kytara, flétna, violoncello, kontrabas, trubka, buben) - grafické ztvárnění hudby - rozlišit souzvuk tónů, akord - vyjádřit slovy o čem je píseň, proč je taková - vysvětlit svůj vztah k písni či hudebnímu žánru, popsat emoce, vyjádřit emoce hudbou - jmenovat vybrané skladby B. Smetany a A. Dvořáka - vytvářet pohybové improvizace - podporovat schopnosti a dovednosti s využitím tanečních kroků - poslouchat různé hudební styly a žánry
---	--------------------------------	---

5.1.7 UMĚNÍ A KULTURA - VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu; kulturu jako procesy i výsledky duchovní činnosti umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddelitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce); umění jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory **Hudební výchova** a **Výtvarná výchova**. Vzdělávací oblast lze rozšířit o doplňující vzdělávací obor

Dramatická výchova, který je na úrovni školního vzdělávacího programu možné realizovat formou samostatného vyučovacího předmětu, projektu, kurzu apod.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředky pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

Vzdělávací obsah předmětu Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace. Cílem je estetické osvojování přírody a světa kolem nás prostřednictvím výtvarných činností, vytváření citlivého vztahu ke kráse, kultivování estetického vkusu ve vztahu k sobě a okolí, rozvíjení schopností žáků, zvláště vnímání, senzibility, prostorového vidění, fantazie, vůle, intelektu a tvořivosti. Žáci se učí používat vhodné výtvarné techniky, základy výtvarných dovedností a vědomostí s přihlédnutím k individuálním schopnostem a možnostem. Vyučovací obor výtvarná výchova vede žáky k rozvoji kultury výtvarného a grafického projevu, rozvíjí vyjadřovací schopnosti v oblasti neverbální komunikace, posiluje myšlení, zrakové i sluchové vnímání a výrazně přispívá k rozvoji kultivované osobnosti žáka. Učí žáky vytvářet si tak představu o vývoji lidské společnosti, o kulturních památkách a duchovních hodnotách.

Obsahem **Rozvíjení smyslové citlivosti** jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem **Uplatňování subjektivity** jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem **Ověřování komunikačních účinků** jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vyučovacího předmětu

Vzdělávání v daném vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílové zaměření vyučovacího předmětu je dosahováno skrze konkretizované kompetence. Vzdělávací přístup, volba organizačních forem výuky a výukových metod musí být prováděny tak, aby vedly k naplňování kompetencí.

Charakteristika, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět **Výtvarná výchova** je postaven na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Časová dotace

- 1., 3., 5. ročník - 1 hodina týdně
- 2. - 4. ročník - 2 hodiny týdně

Organizační vymezení

Vyučování probíhá převážně v kmenových třídách, využíváme venkovní prostory v okolí školy. Předmět je realizován v samostatných vyučovacích hodinách, uplatňujeme skupinové a projektové vyučování.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru 1. stupeň

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ
- VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
- VV-3-1-03 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky
- VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností
- VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- VV-3-1-01 až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- VV-3-1-01p rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s pomocí učitele)
- VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)
- VV-5-1-02 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařské postupy; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model
- VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy
- VV-5-1-04 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
- VV-5-1-05 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)
- VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
- VV-5-1-07 nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- VV-5-1-01p až VV-5-1-07p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
- VV-5-1-01p, VV-5-1-02p rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- VV-5-1-03p, VV-5-1-04p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
- VV-5-1-06p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

Ročník:	1. – 3.
Časová dotace:	1. a 3. ročník 1 hodiny týdně 2. ročník 2 hodiny týdně
Portfolio:	výtvarné práce

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<u>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</u> - linie, tvary, objemy – geometrie v rovině, malba k písním - hra s barvou – rozpoznání základních barev, rozlišení vedlejších barev mícháním základních	VV-3-1-01 VV-3-1-02 VV-3-1-03 VV-3-1-04 VV-3-1-05	- rozeznat různý charakter lineární kresby - poznat různé druhy linií, využit přítlaku, odlehčení, rovnoběžnosti, křížení - využít základní klasifikaci barev, kontrast světla, chápat výrazové vlastnosti barvy - při hře s barvou poznat vlastnosti barev, barvy základní, husté, řídké, tmavé, světlé - komponovat plochy s použitím libovolných prvků

<ul style="list-style-type: none"> - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových a vyjádření podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly - rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, dřívko, nit, ...) 		<ul style="list-style-type: none"> - použít linii a barevnou plochu - využít podněty hmatové, sluchové, pohybové, čichové, chuťové - rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, dřívko, nit, ...) - vyjádření tance a hudby kresbou, malbou
<p>UPLATNOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <ul style="list-style-type: none"> - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - typy vizuálně obrazných vyjádření (jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, kresba k písni, volná malba, poslechové činnosti, vyprávění) - hledisko vnímání (vizuální, ...), hledisko motivace (fantazijní představy, smyslové vnímání) - hra s barvou – prstové barvy - dětští ilustrátoři 	<p>VV-3-1-01 VV-3-1-02 VV-3-1-03 VV-3-1-04 VV-3-1-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> - organizovat vlastní výtvarnou práci - pracovat aktivně s ilustrací - doporučení ilustrátoři: Josef Lada, Jiří Trnka, Josef Čapek, Zdeněk Smetana, Adolf Born - rozvíjet smysl pro výtvarný rytmus (rytmické řazení různých přírodních prvků) - rozvíjet cit pro prostor - vnímat vizuálně obrazné vyjádření z hlediska vnímání a motivace - rozlišit motivaci (fantazijní, založená na smyslovém vnímání)
<p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených i přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, jejich porovnání s vlastní interpretací - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu), - vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění 	<p>VV-3-1-03 VV-3-1-04 VV-3-1-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> - užívat důležité pojmy, týkající se výtvarné formy, výtvarných materiálů a technik, vyvozené na základě vlastních výtvarných činností - výtvarně vyjádřit vjemy a postoje ke skutečnosti na základě vlastního prožitku dítěte, případně podle četby, filmu, vyprávění - výtvarně vyprávět, od popisu děje k charakteristice postav, jejich vztahů, k vyjádření prostoru - uplatnit komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák - porovnat různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistoupit k nim jako ke zdroji inspirace

Ročník:
Časová dotace:
Portfolio:

4. – 5.
4. ročník 2 hodiny týdně
5. ročník 1 hodina týdně
projekty dle vlastního výběru

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
-------	----	----------------------

<p><u>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru - uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama 	<p>VV-5-1-01 VV-5-1-02 VV-5-1-03 VV-5-1-04 VV-5-1-05 VV-5-1-06 VV-5-1-07</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozeznat různý charakter lineární kresby - poznat různé druhy linií, využití přítlaku, odlehčení, rovnoběžnosti, křížení - využít základní klasifikaci barev, kontrast světla, chápat výrazové vlastnosti barvy - při hře s barvou poznat vlastnosti barev, barvy základní, husté, řídké, tmavé, světlé - komponovat plochy s použitím libovolných prvků - pojmenovat prvky vizuálně obrazného vyjádření - světelné a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus) - kombinovat v ploše, objemu a prostoru - užít grafický editor (malování) - uspořádat objekty do celků (na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření) - použít linii a barevnou plochu - využít podněty hmatové, sluchové, pohybové, čichové, chuťové - vyjádřit vizuální podněty prostředky vnímatelnými ostatními smysly - vyjádření tance a hudby malbou - seznámit se smyslovými účinky vizuálně obrazných vyjádření (umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama, animovaný film, comics, plastika, struktura) - vytvořit elektronický obraz (úprava obrázků, vkládání a úpravy) - využít grafický editor (malování) - rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, dřívko, nit,...)
<p><u>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby - typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) 	<p>VV-5-1-05 VV-5-1-06 VV-5-1-07</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uplatnit prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností (pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby – základní polohy, postoje) - rozlišit a vybrat vhodná vizuálně obrazná vyjádření (hračky, objekty, ilustrace textů, plastika, volná malba, socha, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama) - vnímat vizuálně obrazné vyjádření z hlediska vnímání a motivace - rozlišit motivaci (fantazijní, založená na smyslovém vnímání) - organizovat vlastní výtvarnou práci - aktivně pracovat s ilustrací - rozvíjet smysl pro výtvarný rytmus (rytmické řazení různých přírodních prvků) - rozvíjet cit pro prostor
<p><u>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací 	<p>VV-5-1-03 VV-5-1-06 VV-5-1-07</p>	<ul style="list-style-type: none"> - užívat důležité pojmy, týkající se výtvarné formy, výtvarných materiálů a technik, vyvozené na základě vlastních výtvarných činností - výtvarně vyjádřit vjemy a postoje ke skutečnosti na základě vlastního prožitku dítěte, případně podle četby, filmu, vyprávění - výtvarně vyprávět, od popisu děje k charakteristice postav, jejich vztahů, k vyjádření prostoru - užít osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování – osobní zóny - uplatnit komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření

<ul style="list-style-type: none"> - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu), vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření - proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění 		<ul style="list-style-type: none"> v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) - vysvětlit záměry tvorby podle vlastních schopností a zaměření - pokusit se vysvětlit proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění - porovnat různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistoupit k nim jako ke zdroji inspirace
--	--	--

5.1.8 ČLOVĚK A ZDRAVÍ - TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor **Tělesná výchova** jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je

v základním vzdělávání žáků prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Pro pohybové vzdělávání je charakteristické rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Cílové zaměření vyučovacího předmětu

Vzdělávání v daném vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílového zaměření vyučovacího předmětu je dosahováno skrze konkretizované kompetence. Vzdělávací přístup, volba organizačních forem výuky a výukových metod musí být prováděny tak, aby vedly k naplňování kompetencí.

Charakteristika, časové a organizační vymezení předmětu

V tělesné výchově se žáci postupně v jednotlivých ročnících seznamují s pohybovými aktivitami, se sportovními hrami a terminologií z oblasti sportu. Učí se dbát na správné držení těla a používat další zdravotně zaměřené činnosti. Rozvíjí své pohybové dovednosti, učí se cvičit s různými druhy náčiní a náradí. Snaží se pracovat individuálně i spolupracovat s kolektivem v rámci různých her. Dodržují pravidla bezpečnosti a spolupracují v duchu fair play.

Časová dotace

1. – 5. ročník - 2 hodiny týdně

Organizační vymezení

Výuka probíhá v tělocvičně. Za příznivého počasí venku na fotbalovém hřišti nebo v terénu.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru 1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

žák

TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti

TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení

TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích

TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy

TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost

TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách

TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti - projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám - zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

Očekávané výstupy – 2. období

žák

TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti

TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením

TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her

TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka

TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti

TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví

TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení

TV-5-1-08 organizuje nenáročnou pohybovou činnosti a soutěže na úrovni třídy

TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky

TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu

TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením

TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností

TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti

TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti

TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play - zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i zklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

Ročník:	1. – 3.
Časová dotace:	2 hodiny týdně
Portfolio:	záznamy sportovních výkonů žáků

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<u>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</u> Význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků - délka a intenzita pohybu Příprava organismu - příprava před pohybovou činností - uklidnění po zátěži - napínací a protahovací cvičení Zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže - průpravná kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu Hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity Bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru - bezpečnost v šatnách	TV-3-1-01 TV-3-1-04 TV-3-1-05	- spojovat každodenní pohybovou činnost se zdravím - zvládat jednoduché pohybové činnosti - seznámit se s cvičením pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti, cvičením dechovým, protahovacím a zahřívacím, dětskou jógou - seznámit se s cvičením kompenzačním, relaxačním, cvičením pro správné držení těla, cvičením vyrovnávacím a psychomotorickým - získat základy obratnosti a síly - získat základy vytrvalosti - rozvíjet rychlost, vytrvalost, sílu, pohyblivost a koordinaci pomocí různých typů cvičení a her - dodržovat pravidla bezpečného chování při TV - dodržovat hlavní pravidla hygieny při pohybových činnostech (převlékání do cvičebního úboru, umývání, ...) - používat při TV vhodný oděv a obutí vzhledem k činnostem - reagovat na základní pokyny, povely, signály a gesta učitele - uvědomit si možná nebezpečí při různých hrách a snažit se jim zabránit - dodržovat pravidla bezpečného chování při všech pohybových činnostech

<p>a umývárkách - bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek - první pomoc v podmínkách TV</p>		<ul style="list-style-type: none"> - seznámit se s organizací osvojované činnosti - seznámit se se základy první pomoci vzhledem k věku
<p><u>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</u> Pohybové hry - různě zaměřené - netradiční pohybové hry a aktivity - využití hraček a netradičního náčiní při cvičení - pohybová tvořivost</p> <p>Základy gymnastiky - průpravná cvičení - akrobacie (skoky, šplh, ...) - cvičení s náradím a náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti (švihadlo, kladinka, trampolína, koza ...)</p> <p>Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičným doprovodem - základy estetického pohybu - vyjádření melodie a rytmu pohybem - jednoduché tance</p> <p>Základy atletiky - rychlý a vytrvalostní motivovaný běh - skok do dálky - skok do výšky - hod míčkem z místa a z chůze</p> <p>Základy sportovních her - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti - herní činnosti jednotlivce - spolupráce ve hře - průpravné hry - utkání podle zjednodušených pravidel minisportů</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu - chůze v terénu</p>	<p>TV-3-1-01 TV-3-1-02 TV-3-1-03 TV-3-1-04 TV-3-1-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> - hrát s pocitem radosti - naučit se dodržovat základní organizační povely a pravidla her, dodržovat bezpečnostní pravidla - hrát pohybové hry pro osvojení různých způsobů lokomoce, pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů, pohybové hry soutěživé, kontaktní a bojové, pohybové hry pro rozvoj pohybové představivosti a tvořivosti a pohybové hry se specifickým účinkem (vyrovnávací, relaxační, motivační) - zvládat jednoduché gymnastické činnosti - osvojit si přípravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed a vzad - vyzkoušet kotoul vpřed a vzad - zvládnout skoky prosté odrazem snožmo - pokusit se zvládnout základní techniku šplhu - seznámit se se skokem přes švihadlo - zvládnout chůzi po kladině - seznámit se s průpravným cvičením pro nácvik gymnastického odrazu z trampolíny - vyzkoušet roznožku a skrčku přes kozu našir odrazem z trampolíny - spojovat pohyb s hudbou a se zdravím - soustředit se na hudební a rytmičným doprovod, vnímání a používání rytmu, tempa a melodie - zvládat jednoduché rytmičké činnosti, základní estetický pohyb těla a jeho části - tvořivě vyjádřit rytmus a melodii pohybem (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla,...) - seznámit se s tanci založenými na taneční chůzi a běhu (klusu) - zvládat jednoduché atletické činnosti a usilovat o jejich zlepšení - zvládnout základní techniku běhu, skoku a hodů - osvojit si fartlek (chůze střídaná s během) - zkusit si rychlý běh 20–60 m a vytrvalostní běh v terénu až do 10 minut - reagovat na startovní povely, osvojit si základy nízkého a polovysokého startu - zkusit si skok do dálky z rozběhu – odraz z pásu 30–50 cm - dopad na obě nohy - zkusit si skok do výšky - hodit míčkem z místa a z chůze - hrát s pocitem radosti - manipulovat s míčem odpovídající hmotnosti a velikosti - zvládnout základní přihrávky rukou i nohou (levá i pravá) - naučit se a dodržovat základní pravidla her - spolupracovat při jednoduchých sportovních hrách - spolupracovat při jednoduchých týmových činnostech - zvládat jednoduché činnosti prováděné ve skupině a usilovat o jejich zlepšení - zúčastnit se utkání v minisportech i sportovních hrách - dodržovat zásady slušného chování při přesunu v dopravních prostředcích - zvládnout chůzi v terénu - dodržovat pravidla bezpečného chování v terénu

<p>Plavání</p> <ul style="list-style-type: none"> - hygiena plavání - adaptace na vodní prostředí - základní plavecké dovednosti - prvky sebezáchrany a bezpečnosti <p>Bruslení</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní techniky pohybu na ledě 		<ul style="list-style-type: none"> - zvládnout základní techniky plavání - seznámit se s organizací na plaveckém bazénu - dodržovat pravidla bezpečného chování při plavání <ul style="list-style-type: none"> - seznámit se se základními technikami pohybu na ledě
<p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <p>Komunikace v TV</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností - smluvené povely a signály <p>Organizace při TV</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí <p>Zásady jednání a chování</p> <ul style="list-style-type: none"> - fair play 	<p>TV-3-1-04 TV-3-1-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenovat osvojené činnosti - používat základní pojmy týkající se osvojených činností (her, cvičení, běhu, skoků a hodů, názvy částí sportovišť) - dodržovat smluvené pokyny a signály <ul style="list-style-type: none"> - připravit si vhodné a bezpečné prostředí pro pohybovou činnost <ul style="list-style-type: none"> - jednat v duchu fair play

Ročník: 4. – 5.
Dotace: 2 hodiny týdně
Portfolio: záznamy sportovních výkonů žáků

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <p>Význam pohybu pro zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybový režim žáků - délka a intenzita pohybu <p>Příprava organismu</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava před pohybovou činností - uklidnění po zátěži - napínací a protahovací cvičení <p>Zdravotně zaměřené činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - správné držení těla, správné zvedání zátěže - průpravná kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití <p>Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu</p> <p>Hygiena při TV</p> <ul style="list-style-type: none"> - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity 	<p>TV-5-1-01 TV-5-1-02 TV-5-1-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> - spojovat každodenní pohybovou činnost se zdravím - osvojit si jednoduché pohybové činnosti - podílet se na realizaci pravidelného pohybového režimu <ul style="list-style-type: none"> - zvládnout cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti, cvičení dechová, protahovací, zahřívací a dětskou jógu - kontrolovat podstatu únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy <ul style="list-style-type: none"> - osvojit si cvičení kompenzační, relaxační, vyrovnávací, psychomotorická a cvičení pro správné držení těla - zařazovat korektivní cvičení především v souvislosti s jednostrannou zátěží a s vlastním svalovým oslabením <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjet svou obratnost, sílu a vytrvalost - rozvíjet rychlost, pohyblivost a koordinaci pomocí různých typů cvičení a her <ul style="list-style-type: none"> - dodržovat pravidla bezpečného chování při TV - dodržovat hlavní pravidla hygieny při pohybových činnostech (převlékání do cvičebního úboru, umývání, ...) - používat při TV vhodný oděv a obutí vzhledem k činnostem

<p>Bezpečnost při pohybových činnostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru - bezpečnost v šatnách a umývárkách - bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek - první pomoc v podmínkách TV 		<ul style="list-style-type: none"> - reagovat na základní pokyny, povely, signály a gesta učitele - uvědomit si možná nebezpečí při různých hrách a snažit se jim zabránit - dodržovat pravidla bezpečného chování při všech pohybových činnostech - seznámit se s organizací osvojované činnosti - seznámit se se základy první pomoci vzhledem k věku - adekvátně reagovat v situaci úrazu spolužáka
<p><u>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</u></p> <p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - různě zaměřené - netradiční pohybové hry a aktivity - využití hraček a netradičního náčiní při cvičení - pohybová tvořivost <p>Základy gymnastiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení - akrobacie (skoky, stoje, přemety stranou, ...) - cvičení s náradím a náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti (švihadlo, kladinka, trampolína, koza, švédská bedna ...) - šplh <p>Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti</p> <ul style="list-style-type: none"> - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičtým doprovodem - základy estetického pohybu - vyjádření melodie a rytmu pohybem - jednoduché tance - step aerobik - cvičení s náčiním (míč, obruč) <p>Průpravné úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - přetahy a přetlaky <p>Základy atletiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - rychlý a vytrvalostní motivovaný běh - skok do dálky - skok do výšky - hod míčkem 	<p>TV-5-1-01 TV-5-1-03 TV-5-1-04 TV-5-1-06 TV-5-1-11 TV-5-1-12</p>	<ul style="list-style-type: none"> - hrát s pocitem radosti - naučit se dodržovat základní organizační povely a pravidla her, dodržovat bezpečnostní pravidla - hrát pohybové hry pro osvojení různých způsobů lokomoce, pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů, pohybové hry soutěživé, kontaktní a bojové, pohybové hry pro rozvoj pohybové představitivosti a tvořivosti a pohybové hry se specifickým účinkem (vyrovňovací, relaxační, motivační) - vytvořit varianty osvojených pohybových her - zvládat jednoduché gymnastické činnosti - zvládnout kotoul vpřed a vzad a jeho modifikace - zvládnout průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou (s dopomocí) - vyzkoušet si stoj na lopatkách a přemet stranou - pokusit se o akrobatické kombinace - zvládnout průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku - pokusit se o přeskok 2 až 4 dílů švédské bedny - pokusit se o roznožku přes kozu naššíř odrazem z můstku či trampolíny - pokusit se o skrčku přes kozu naššíř odrazem z můstku či trampolíny - zvládnout skok přes švihadlo - osvojit si chůzi po kladince bez dopomoci vpřed a vzad a vyhýbání se dvojicí jdoucí proti sobě - pokusit se zvládnout základní techniku šplhu - spojovat pohyb s hudbou a se zdravím - soustředit se na hudební a rytmičtý doprovod, vnímání a používání rytmu, tempa a melodie - zvládnout jednoduché rytmičké činnosti, základní estetický pohyb těla a jeho části - tvořivě vyjádřit rytmus a melodii pohybem (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla, ...) - seznámit se s tanci založenými na taneční chůzi a běhu (klusy) - vyzkoušet si jednoduchý tanec - zkusit si step aerobik - seznámit se s přetahy a přetlaky - zvládat jednoduché atletické činnosti a usilovat o jejich zlepšení - získat zásady techniky běhu, skoků a hodů - osvojit si průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti - získat základy běžecké abecedy - zvládnout rychlý běh do 60 m, vytrvalostní běh do 1000 m na dráze a běh v terénu do 15 minut - reagovat na startovní povely, rozlišit nízký start, start z bloků, polovysoký start - pokusit se zvládnout skok do dálky z rozběhu – postupně odraz z břevna

<p>Základy sportovních her</p> <ul style="list-style-type: none"> - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti - herní činnosti jednotlivce - spolupráce ve hře - průpravné hry - utkání podle zjednodušených pravidel minisportů <p>Turistika a pobyt v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu - chůze v terénu - jízda na kole - ošetření poranění <p>Plavání</p> <p>Bruslení</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní techniky pohybu na ledě 		<ul style="list-style-type: none"> - vyzkoušet skok do výšky (skrčným, střížným) z krátkého rozběhu a rozměření rozběhu - zdokonalit se v hodů s míčkem z místa, z rozběhu a hodu na cíl - hrát s pocitem radosti - manipulovat s míčem odpovídající hmotnosti a velikosti (držení míče, přihrávky a tlumení míče rukama i nohama, chytání, střelba) - aplikovat zjednodušená pravidla ve hrách a základní spolupráci ve hře - spolupracovat při jednoduchých sportovních hrách a jednoduchých týmových činnostech - zvládat jednoduché činnosti prováděné ve skupině a usilovat o jejich zlepšení - osvojit si průpravné sportovní hry, minifotbal, minibasketbal, miniházená, miniflorbal, mini flag fotbal, vybíjená, modifikace vybíjené, minibasebal, přehazovaná... - dodržovat zásady slušného chování při přesunu v dopravních prostředcích - osvojit si chůzi v terénu - dodržovat pravidla bezpečného chování v terénu - jezdit na kole v přímém směru, zatáčet, odbočovat, brzdit, zastavit, nasedat, sesedat - ošetřit poranění, přivolat odbornou pomoc - plavecký výcvik je realizován v prvním období (2. a 3. třída) - seznámit se se základními technikami pohybu na ledě
<p><u>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</u></p> <p>Komunikace v TV</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností - smluvené povely a signály <p>Organizace při TV</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí <p>Zásady jednání a chování</p> <ul style="list-style-type: none"> - fair play - olympijské ideály a symboly <p>Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností</p> <ul style="list-style-type: none"> - her, závodů, soutěží <p>Měření a posuzování pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> - měření výkonů - základní pohybové testy <p>Zdroje informací o pohybových činnostech</p>	<p>TV-5-1-05 TV-5-1-06 TV-5-1-07 TV-5-1-08 TV-5-1-09 TV-5-1-10</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenovat osvojené činnosti - používat základní pojmy týkající se osvojených činností (her, cvičení, běhu, skoků a hodů, názvy částí sportovišť a jejich vybavení) - dodržovat smluvené pokyny a signály - používat tělocvičné názvosloví - připravit si vhodné a bezpečné prostředí pro pohybovou činnost - zorganizovat nenáročnou pohybovou činnost - rozcvička, soutěž, apod. - jednat v duchu fair play - seznámit se s olympijskou myšlenkou - dodržovat pravidla her a soutěží - zorganizovat jednoduchý závod (jednoduchou hru a soutěž) pro spolužáky - zhodnotit kvalitu provedení pohybové činnosti spolužáka - reagovat na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - změřit základní pohybový výkon a porovnat ho s předchozími výsledky - orientovat se v informačních zdrojích o sportovních akcích ve škole

5.1.9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRACOVNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast **Člověk a svět práce** postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je na 1. stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy, *Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů*, které jsou pro školu povinné. Na 2. stupni je rozdělen na osm tematických okruhů, *Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Práce s laboratorní technikou, Využití digitálních technologií, Svět práce*. Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž tematický okruh *Svět práce* je povinný a z ostatních školy vybírají podle svých podmínek a pedagogických záměrů minimálně jeden další okruh. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu.

Tematický okruh *Svět práce* je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a vzhledem k jeho zaměření na výběr budoucího povolání je vhodné jej zařadit do nejvyšších ročníků 2. stupně.

Vzdělávací obsah je realizován na 1. a 2. stupni vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vyučovacího předmětu

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílové zaměření vyučovacího předmětu je dosahováno skrze konkretizované kompetence. Vzdělávací přístup, volba organizačních forem výuky a výukových metod musí být prováděny tak, aby vedly k naplňování kompetencí.

Charakteristika, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací předmět Pracovní výchova se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Výuka zajišťuje zejména přípravu žáků na budoucí povolání. Charakter výuky je založen nejen na seznamování s pracovními materiály, nástroji, na získávání poznatků, vědomostí, ale hlavně na uplatňování těchto poznatků při práci na jednoduchých úkolech. Pracovní výchova patří svou podstatou k činnostnímu učení, žáci při nich uplatňují zručnost, své individuální dovednosti získané v rodině, mohou realizovat své nápady. Při výuce se zaměřujeme na získávání praktických pracovních dovedností a návyků. Úkolem vyučovacího předmětu je vytvářet u žáků kladný vztah k práci. Pracovní výchova systematicky ovlivňuje rozvoj motoriky a vytváření pracovních dovedností žáků.

Časová dotace

1. - 5. ročník - 1 hodina týdně

Organizační vymezení

Vyučování probíhá převážně v kmenových třídách, dílnách. Předmět Pracovní výchova je realizován v samostatných vyučovacích hodinách, uplatňujeme skupinové a projektové vyučování.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru 1. stupeň

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy 1. období

žák

ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu

ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu

ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii

ČSP-5-1-03p volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu - užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

Ročník: 1. – 3.
Časová dotace: 1 hodina týdně
Portfolio: projekty dle vlastního výběru

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<u>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</u> - vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil aj...) - pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla	ČSP-3-1-01 ČSP-3-1-02	- stříhat, ohýbat, spojovat, propichovat, navlékat, svazovat, slepovat, lisovat - určit vlastnosti materiálu: tvar, barva, povrch - poznat a pojmenovat základní nástroje a pomůcky (účel, způsob použití, vlastnosti) - pracovat s papírem – mačkání, trhání, lepení, stříhání, vystřihování, překládání, skládání - pracovat s kovem – tvarování a proplétání drátu, práce s alobalem - pracovat s přírodninami – sbírání, navlékání, aranžování, dotváření, opracovávání - pracovat s textílem – navlékání jehly, uzel, šití; stříhání, různé druhy stehů, přišívací knoflíků, našívání hadříků, lepení - pracovat se dřevem – konstruování ze špejlí, broušení brusným papírem, slepování, barvení - seznámit se a vyzkoušet si lidové zvyky a tradice
<u>KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI</u> - stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	ČSP-3-2-01	- seznámit se s návodem a předlohami stavebnice, s jednotlivými částmi, možnostmi užití - sestavit modely podle předlohy i podle představy z jednoduchých stavebnic - osvojit si správné pracovní návyky a dovednosti při organizaci

		- pracovat se stavebnicí – sestavování stavebnicových prvků, montáž a demontáž, kolektivní práce
<u>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</u> - základní podmínky pro pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) - pěstování pokojových rostlin - rostliny jedovaté, alergie	ČSP-3-3-01 ČSP-3-3-02	- pěstovat rostliny ze semen v místnosti - určit základní podmínky pro pěstování rostlin, výživa rostlin - vybrat vhodné pomůcky, materiál a nástroje - udržet pořádek a dodržet základy bezpečnosti a hygieny práce - hospodárně zacházet s materiálem - provést jednoduché pěstitelské činnosti - provést pozorování a pokusy v koutku přírody
<u>PŘÍPRAVA POKRMŮ</u> - základní vybavení kuchyně - výběr, nákup a skladování potravin - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	ČSP-3-4-01 ČSP-3-4-02	- připravit jednoduché pokrmy - kulturně stolovat a společensky se při stolování chovat - poskytnout první pomoc při úrazu v kuchyni - provést základní úklid pracovních ploch a nádobí - použít základní kuchyňské vybavení

Ročník: 4. – 5.
Časová dotace: 1 hodina týdně
Portfolio: projekty dle vlastního výběru

U č i v o	OV	Rámcové výukové cíle
<u>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</u> - vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil aj...) - pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla	ČSP-5-1-01 ČSP-5-1-02 ČSP-5-1-03 ČSP-5-1-04	- stříhat, ohýbat, spojovat, propichovat, navlékat, svazovat, slepovat, lisovat - určit vlastnosti materiálu: tvar, barva, povrch - poznat a pojmenovat základní nástroje a pomůcky (účel, způsob použití, vlastnosti) - pracovat s papírem – mačkání, trhání, lepení, stříhání, vystřihování, překládání, skládání - pracovat s kovem – tvarování a proplétání drátu, práce s alobalem - pracovat s přírodninami – sbírání, navlékání, aranžování, dotváření, opracovávání - pracovat s textilem – navlékání jehly, uzal, šití; stříhání, různé druhy stehů, přišívání knoflíků, našívání hadříků, lepení - pracovat se dřevem – konstruování ze špejlí, broušení brusným papírem, slepování, barvení - seznámit se a vyzkoušet si lidové zvyky a tradice, řemesla - zvolit vhodně pracovní pomůcky, nástroje a náčiní - udržovat pořádek na pracovním místě, zásady hygieny a bezpečnosti práce
<u>KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI</u> - stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	ČSP-5-2-01 ČSP-5-2-02 ČSP-5-2-03	- seznámit se s návodem a předlohami stavebnice, s jednotlivými částmi, možnostmi užití - sestavit modely podle předlohy i podle představy z jednoduchých stavebnic - osvojovat si správné pracovní návyky a dovednosti při organizaci - pracovat se stavebnicí – sestavování stavebnicových prvků, montáž a demontáž, kolektivní práce - zvolit vhodné pomůcky, nástroje a náčiní - udržovat pořádek na pracovním místě, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při úrazu - užít slovní návod, předlohu, jednoduchý náčrt
<u>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</u> - základní podmínky pro pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)	ČSP-5-3-01 ČSP-5-3-02 ČSP-5-3-03 ČSP-5-3-04	- pěstovat rostliny ze semen v místnosti - určit základní podmínky pro pěstování rostlin, výživa rostlin - vybrat vhodné pomůcky, materiál a nástroje - udržet pořádek a dodržet základy bezpečnosti a hygieny práce - hospodárně zacházet s materiálem

<ul style="list-style-type: none"> - půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo - pěstování pokojových rostlin - rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie 		<ul style="list-style-type: none"> - provést jednoduché pěstitelské činnosti - provést pozorování a pokusy v koutku přírody - rozlišit rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, rostliny vyvolávající alergie - vybrat vhodné pomůcky, materiál a nástroje - udržet pořádek a dodržet základy bezpečnosti a hygieny práce, poskytnout první pomoc při úrazu - hospodárně zacházet s materiálem - provést samostatně pěstitelské pokusy a pozorování
<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní vybavení kuchyně - výběr, nákup a skladování potravin - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování - technika v kuchyni - historie, význam 	<p>ČSP-5-4-01 ČSP-5-4-02 ČSP-5-4-03 ČSP-5-4-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> - připravit samostatně jednoduché pokrmy - kulturně stolovat a společensky se při stolování chovat - provést základní úklid pracovních ploch a nádobí - orientovat se v základním vybavení kuchyně - použít základní kuchyňské vybavení, spotřebiče - udržet pořádek a dodržet základy bezpečnosti a hygieny práce, poskytnout první pomoc při úrazu

5.2 Učební osnovy II. stupeň

5.2.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech **Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk**. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru **Český jazyk a literatura** jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci tohoto vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Český jazyk a literatura** má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti poznávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Cílové zaměření vyučovacího předmětu

Vzdělávání v daném vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

Komunikační výchova

- osvojení správné a trvalé techniky a kvality čtení a psaní
- vnímání a osvojování jazyka a jeho prostředků k získávání a předávání informací
- souvislé vyjadřování potřeb, prožitků a sdělování vlastních názorů
- správné a kultivované používání mateřského jazyka v běžných situacích
- získání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti
- ústní a písemné vyjadřování ve vztahu k odlišným adresátům

Jazyková výchova

- ovládnutí jazykových prostředků češtiny jako základních předpokladů úspěšného vzdělávání v dalších oblastech
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku
- chápání mateřského jazyka jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního a kulturního bohatství
- poznání bohatosti českého jazyka a jeho slovní zásoby, praktické používání elementárních pravidel stylistiky
- osvojení podstatných poznatků ze systému českého jazyka
- praktické zvládnutí základů českého jazyka

Literární výchova

- čtení s porozuměním přiměřeně svému věku a postupné vytváření základních čtenářských dovedností a návyků
- interpretace přečteného textu
- získání elementárních poznatků, které jsou důležité pro pochopení čteného textu, pro jeho rozbor a hodnocení
- seznámení s nejdůležitějšími literárními žánry a formami, rozlišení hodnotné literatury od literatury konzumní a manipulační
- na základě četby utváření čtenářského vkusu a trvalého zájmu o literaturu
- individuální prožívání slovesného uměleckého díla a sdílení čtenářských zážitků
- rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře a k dalším druhům umění založených na uměleckém textu, rozvoj emocionálního a estetického cítění
- chápání funkce divadla, filmu, televize a ostatních médií, orientace v jejich nabídce z hlediska kvality a významu pro vlastní život

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílového zaměření vyučovacího předmětu je dosahováno skrze konkretizované kompetence. Vzdělávací přístup, volba organizačních forem výuky a výukových metod musí být prováděny tak, aby vedly k naplňování kompetencí.

Charakteristika, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura na II. stupni je zaměřeno na rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu, na porozumění různým druhům psaných i mluvených

jazykových projevů, vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků a využívání různých zdrojů informací pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání. Žák se učí vnímat a adekvátně užívat český jazyk v konkrétních komunikačních situacích, učí se chápat jazyk jako prostředek k porozumění a naslouchání druhým i sobě samému a orientovat se v různých kontextech komunikace psané i mluvené, veřejné i soukromé. Důraz je kladen i na analýzu textů, která by měla žáky podněcovat k porozumění, vytváření souvislostí, k formování vlastních názorů a tvoření vlastních textů.

Časová dotace

6. - 9. ročník – 5 hodin týdně

Organizační vymezení

Vyučování probíhá převážně v kmenových třídách, využíváme také počítačovou učebnu a knihovnu. Předmět je realizován v samostatných vyučovacích hodinách, uplatňujeme skupinové a projektové vyučování.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru 2. stupeň

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák

- ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
- ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák

- ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémehch
- ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
- ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
- ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
- ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí
- ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami
- ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov
- ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák

- ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
- ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku

ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení

ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry

ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře

Ročník:	6.
Časová dotace:	5 hodin týdně
Portfolio:	pravopisná a doplňovací cvičení diktáty testy přiměřené náročnosti slohové útvary dle uvážení vyučujícího čtenářské dílny čtenářské deníky referáty přidělené učitelem a výběrově referáty aktivně připravené žáky

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
Čtení - praktické - věcné - kritické - prožitkové	ČJL-9-1-01 ČJL-9-1-02 ČJL-9-1-03 ČJL-9-1-04 ČJL-9-1-05 ČJL-9-1-06 ČJL-9-1-07 ČJL-9-1-08 ČJL-9-1-09 ČJL-9-1-10	- odlišovat ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů - číst plynule s porozuměním - reprodukovat text - využívat základy studijního čtení - vyhledávat klíčová slova - formulovat hlavní myšlenku - vytvořit otázky a stručné poznámky
Naslouchání - praktické - věcné - kritické - zážitkové		- rozlišovat subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - postupně rozpoznávat manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímat k ní kritický postoj
Mluvený projev - zásady dorozumívání - zásady kultivovaného projevu - komunikační žánry (připravený projekt na základě poznámek, referát, diskuse)		- dorozumívat se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišovat spisovný a nespisovný projev - využívat spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - v připraveném mluveném projevu vhodně užívat verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - zapojovat se do diskuse
Písemný projev - poznatky o jazyce a stylu - poznatky o základních slohových postupech a žánrech - vlastní tvořivé psaní		- uspořádat informace v textu s ohledem na jeho účel - využívat poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem - dokončit započatý text - napsat krátké vypravování (osnova, zápletka, vyvrcholení, rozuzlení, odstavce), vhodně využít přímou řeč, uvozovací věty, použít dějově výstižná slovesa - sestavit osnovu popisu, napsat krátký popis (popis předmětu, známé osobnosti, pracovního postupu), použít výstižná přídavná jména (označování) a podstatná jména (označování částí popisovaného předmětu) - napsat dopis (soukromý, úřední, pohlednice, adresát a odesílatel), dodržet jednotlivé části dopisu - napsat výpisky z daného textu

JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Zvuková podoba jazyka - zásady správné výslovnosti - modulace souvislé řeči - intonace - členění souvislé řeči	ČJL-9-2-01 ČJL-9-2-02 ČJL-9-2-03 ČJL-9-2-04 ČJL-9-2-05 ČJL-9-2-06	- spisovně vyslovovat česká i běžně užívaná cizí slova
Slovní zásoba a tvoření slov - slovní zásoba a její jednotky - slohové rozvrstvení slovní zásoby - význam slova - homonyma a synonyma - obohacování slovní zásoby - způsoby tvoření slov	ČJL-9-2-07 ČJL-9-2-08	- rozlišit nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - pracovat s Pravidly českého pravopisu a se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - určit ve slově kořen, předponu, příponu a koncovku - přiřadit k danému slovu slova příbuzná - nalézt k odvozenému slovu slovo základové - najít v textu slovo složené - rozlišit slovo odvozené a složené - určit věcný význam slova pomocí slovníku - definovat synonyma a antonyma – uvést příklady - nahradit ve větě slovo synonymem (antonymem) - určit slovo neutrální a citově zabarvené
Tvarosloví - slovní druhy - mluvnické významy a tvary slov		- správně třídit slovní druhy, tvořit spisovné tvary slov a používat je v komunikaci - využívat znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů - vyjmenovat 10 slovních druhů – ke každému příklady, určit jednotlivé slovní druhy ve větě - určit u podstatných jmen mluvnické kategorie a vzor - vyjmenovat druhy přídavných jmen, vzory, určit u přídavných jmen druh, vzor, stupeň a mluvnické kategorie, vytvořit 2. a 3. stupeň přídavného jména - vyjmenovat druhy zájmen, vyhledat je v textu, určit jejich druh, vyskloňovat osobní zájmena - vyjmenovat druhy číslovek, vyhledat je v textu, určit jejich druh, vyskloňovat číslovku dva, oba - rozlišit slovesné tvary jednoduché a složené, vyčasovat slovesa ve všech časech a způsobech, určit u slovesného tvaru osobu, číslo, čas a způsob - vyhledat v textu příslovce a určit druh, vytvořit 2. a 3. stupeň příslovce
Skladba - výpověď a věta - stavba věty - pořádek slov ve větě - rozvíjející větné členy - souvětí - přímá a nepřímá řeč - stavba textu		- rozlišovat významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - charakterizovat větu jednočlennou, dvojčlennou a větný ekvivalent - rozlišit větu jednoduchou a souvětí - určit ve větě větné členy - vyhledat ve větě skladební dvojice - zakreslit graficky stavbu věty - vytvořit větu podle daného schématu - rozlišit podmět vyjádřený, nevyjádřený a všeobecný - vyhledat v textu přísudek a rozpoznat přísudek slovesný a jmenný se sponou
Pravopis - lexikální - morfologický - syntaktický		- v písemném projevu zvládnout pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - napsat diktovaný text bez pravopisných chyb - správně doplnit do textu vynechaná písmena
Obecné poučení o jazyce - čeština - skupiny jazyků - rozvrstvení národního jazyka		- rozlišit spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu - správně napsat běžně užívaná slova přejatá (práce s PČP) - využít pro práci s textem slovníku cizích slov - vyjmenovat skupiny slovanských jazyků

- jazyk a komunikace		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA Tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - záznam a reprodukce hlavních myšlenek - interpretace literárního textu - dramatizace - vytváření vlastních textů - vlastní výtvarný doprovod k literárním textům	ČJL-9-3-01 ČJL-9-3-02 ČJL-9-3-03 ČJL-9-3-04 ČJL-9-3-05 ČJL-9-3-06 ČJL-9-3-07 ČJL-9-3-08 ČJL-9-3-09	- uceleně reprodukovat přečtený text - formulovat ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - vytvořit vlastní literární text podle svých schopností - vyhledat hlavní myšlenku textu - jednoduše charakterizovat hlavní postavy - přednášet hlasitě, plynule, se spisovnou výslovností - přednést vypracovaný referát z vlastní četby
Způsoby interpretace literárních a jiných děl		- porovnat různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - vyhledat informace v různých typech katalogů, v knihovně i dalších informačních zdrojích
Základy literární teorie a historie - struktura literárního díla - jazyk literárního díla - literatura umělecká a věcná		- jednoduše popsat strukturu a jazyk literárního díla - vlastními slovy interpretovat smysl díla - rozpoznat základní rysy stylu autora - rozlišit literaturu hodnotnou a konzumní
Literární druhy a žánry - poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času		- rozlišit základní literární druhy a žánry, porovnat je a uvést jejich výrazné představitele - vysvětlit rozdíl mezi poezií, prózou a dramatem - charakterizovat pohádku - uvést nejméně 3 autory pohádek - charakterizovat pověst (báji, mýtus) - odlišit pohádku a pověst - vyjádřit pocity a myšlenky při četbě básně - reprodukovat báseň nebo úryvek prózy

Ročník:
Časová dotace:
Portfolio:

7.
5 hodin týdně
pravopisná a doplňovací cvičení
diktáty
testy přiměřené náročnosti
slohové útvary dle uvážení vyučujícího
čtenářské dílny
čtenářské deníky
referáty přidělené učitelem a výběrově referáty aktivně připravené žáky

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Čtení - praktické - věcné - kritické - prožitkové	ČJL-9-1-01 ČJL-9-1-02 ČJL-9-1-03 ČJL-9-1-04 ČJL-9-1-05 ČJL-9-1-06 ČJL-9-1-07 ČJL-9-1-08 ČJL-9-1-09	- odlišovat ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů - číst plynule s porozuměním - reprodukovat text - využívat základy studijního čtení - vyhledávat klíčová slova - formulovat hlavní myšlenku - vytvořit otázky a stručné poznámky

<p>Naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické - věcné - kritické - zážitkové <p>Mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady dorozumívání - zásady kultivovaného projevu - komunikační žánry (připravený projekt na základě poznámek, referát, diskuse) <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznatky o jazyce a stylu - poznatky o základních slohových postupech a žánrech - vlastní tvořivé psaní 	<p>ČJL-9-1-10</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - postupně rozpoznávat manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímat k ní kritický postoj - dorozumívat se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišovat spisovný a nespisovný projev - využívat spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - v připraveném mluveném projevu vhodně užívat verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - zapojovat se do diskuse - uspořádat informace v textu s ohledem na jeho účel - využívat poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem - dokončit započatý text - napsat vypravování (osnova, zápletka, vyvrcholení, rozuzlení, odstavce), vhodně využít přímou řeč, uvozovací věty, použít dějově výstižná slovesa - sestavit osnovu popisu, napsat popis (popis osoby, místnosti, práce v domácnosti, návod, recept), použít výstižná přídavná jména (označování) a podstatná jména (označování částí popisovaného předmětu) - vytvořit vnější i vnitřní charakteristiku osoby - k dané události napsat oznámení a zprávu - rozlišit zprávu a oznámení (vyhledat v tisku zprávu a oznámení) - vytvořit výtah z odborného textu - vyhledat důležité informace - rozpoznat rozdíl mezi výtahem a výpisky
<p><u>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</u></p> <p>Zvuková podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady správné výslovnosti - modulace souvislé řeči - intonace - členění souvislé řeči <p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba a její jednotky - slohové rozvrstvení slovní zásoby - význam slova - homonyma a synonyma - obohacování slovní zásoby - způsoby tvoření slov <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy - mluvnické významy a tvary slov 	<p>ČJL-9-2-01 ČJL-9-2-02 ČJL-9-2-03 ČJL-9-2-04 ČJL-9-2-05 ČJL-9-2-06 ČJL-9-2-07 ČJL-9-2-08</p>	<ul style="list-style-type: none"> - spisovně vyslovovat česká i běžně užívaná cizí slova - přečíst daný text se správným slovním a větným přízvukem - přednést daný text se správným členěním (pauzy, frázování) - rozlišit nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - pracovat s Pravidly českého pravopisu a se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - určit u daného slova způsob, jakým jím byla obohacena slovní zásoba - rozlišit odvozování, skládání a zkracování - objasnit vytvoření různých zkratk, zkratkových slov a titulů - objasnit obsah pojmu homonymum, uvést příklady - rozlišit slova jednoznačná a mnohoznačná, určit u mnohoznačných slov základní význam a významy přenesené - správně třídit slovní druhy, tvořit spisovné tvary slov a používat je v komunikaci - využívat znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů - rozlišit jména obecná a vlastní - rozlišit jména hromadná, pomnožná a látková - rozlišit jména abstraktní a konkrétní - uvést příklady jednotlivých druhů podstatných jmen, vyhledat je v daném textu - seznámit se se skloňování zájmen (týž, tentýž, jenž) - užít ve větách správné tvary zájmen

<p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> - výpověď a věta - stavba věty - pořádek slov ve větě - rozvíjející větné členy - souvětí - přímá a nepřímá řeč - stavba textu <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> - lexikální - morfologický - syntaktický <p>Obecné poučení o jazyce</p> <ul style="list-style-type: none"> - čeština - skupiny jazyků - rozvrstvení národního jazyka - jazyk a komunikace 		<ul style="list-style-type: none"> - vyskloňovat číslovky - vyhledat v textu číslovky v různých tvarech a vytvořit tvary 1. pádu - určit slovesný rod a vid - převést slovesný tvar z rodu činného do trpného a naopak - převést slovesný tvar vidu dokonavého na nedokonavý a naopak - vyhledat v textu příslovce a příslovečné spřežky - vysvětlit tvoření příslovečných spřežek <ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - charakterizovat větu jednočlennou, dvojčlennou a větný ekvivalent - rozlišit větu jednoduchou a souvětí - vyhledat v textu předmět, příslovečné určení, přívlástek a doplněk - rozlišit tyto rozvíjející větné členy holé, rozvíté a několikanásobné - vyhledat v textu věty zvolací a práci - zakreslit graficky stavbu věty - vytvořit větu podle daného schématu <ul style="list-style-type: none"> - v písemném projevu zvládnout pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - napsat diktovaný text bez pravopisných chyb (kromě složitější interpunkce) se zaměřením na psaní velkých písmen, jmenných tvarů přídavných jmen, shodu přísudku s několikanásobným podmětem <ul style="list-style-type: none"> - rozlišit spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu - správně napsat běžně užívaná slova přejatá (práce s PČP) - využít pro práci s textem slovníku cizích slov - vyjmenovat skupiny slovanských jazyků
<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> - přednes vhodných literárních textů - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - záznam a reprodukce hlavních myšlenek - interpretace literárního textu - dramtizace - vytváření vlastních textů - vlastní výtvarný doprovod k literárním textům <p>Způsoby interpretace literárních a jiných děl</p> <p>Základy literární teorie a historie</p> <ul style="list-style-type: none"> - struktura literárního díla - jazyk literárního díla - literatura umělecká a věcná <p>Literární druhy a žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> - poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času 	<p>ČJL-9-3-01</p> <p>ČJL-9-3-02</p> <p>ČJL-9-3-03</p> <p>ČJL-9-3-04</p> <p>ČJL-9-3-05</p> <p>ČJL-9-3-06</p> <p>ČJL-9-3-07</p> <p>ČJL-9-3-08</p> <p>ČJL-9-3-09</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uceleně reprodukovat přečtený text - formulovat ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - vytvořit vlastní literární text podle svých schopností - vyhledat hlavní myšlenku textu - jednoduše charakterizovat hlavní postavy - přednášet hlasitě, plynule, se spisovnou výslovností - přednést vypracovaný referát z vlastní četby <ul style="list-style-type: none"> - porovnat různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - vyhledat informace v různých typech katalogů, v knihovně i dalších informačních zdrojích <ul style="list-style-type: none"> - jednoduše popsat strukturu a jazyk literárního díla - vlastními slovy interpretovat smysl díla - rozpoznat základní rysy stylu autora - rozlišit literaturu hodnotnou a konzumní <ul style="list-style-type: none"> - rozlišit základní literární druhy a žánry, porovnat je a uvést jejich výrazné představitele - vysvětlit rozdíl mezi poezií, prózou a dramatem - jednoduše a výstižně charakterizovat hlavní žánry literatury - definovat význam děl ústní lidové slovesnosti v minulosti

		i současnosti - uvést příklady ústní lidové slovesnosti - uvést základní díla antické literatury - uvést základní díla starověké literatury a jejich význam - posoudit význam bible - vyjmenovat základní představitele husitské literatury - charakterizovat význam osobnosti Mistra Jana Husa a jeho díla - orientovat se ve struktuře přečteného textu - definovat základní literární pojmy - posoudit literaturu hodnotovou a konzumní
--	--	---

Ročník: 8.
Časová dotace: 5 hodin týdně
Portfolio: pravopisná a doplňovací cvičení
 diktáty
 testy přiměřené náročnosti
 slohové útvary dle uvážení vyučujícího
 čtenářské dílny
 čtenářské deníky
 referáty přidělené učitelem a výběrově referáty aktivně připravené žáky

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Čtení - praktické - věcné - kritické - prožitkové Naslouchání - praktické - věcné - kritické - zážitkové Mluvený projev - zásady dorozumívání - zásady kultivovaného projevu - komunikační žánry (připravený projekt na základě poznámek, referát, diskuse)	ČJL-9-1-01 ČJL-9-1-02 ČJL-9-1-03 ČJL-9-1-04 ČJL-9-1-05 ČJL-9-1-06 ČJL-9-1-07 ČJL-9-1-08 ČJL-9-1-09 ČJL-9-1-10	- odlišovat ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů - ověřovat fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji - využívat základy studijního čtení - vyhledávat klíčová slova - formulovat hlavní myšlenku - vytvořit otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu - rozlišovat subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - rozpoznávat manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímat k ní kritický postoj - dorozumívat se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišovat spisovný a nespisovný projev - využívat spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - v připraveném i improvizovaném mluveném projevu vhodně užívat verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - zapojovat se do diskuse, řídit ji a využívat zásad komunikace a pravidel dialogu - vytvořit otázky a stručné poznámky, s oporou o text přednést referát
Písemný projev - poznatky o jazyce a stylu - poznatky o základních slohových postupech a žánrech - vlastní tvořivé psaní		- uspořádat informace v textu s ohledem na jeho účel - vytvořit koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívat poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - sestavit osnovu charakteristiky, napsat charakteristiku literární (filmové) postavy - sestavit výklad na libovolné téma, vyhledat klíčové myšlenky

		<p>textu, zvolit vhodné jazykové prostředky, vytvořit přehledný, prostorově i graficky členěný text, na základě vyhledávaných klíčových myšlenek zpracovat výtah</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestavit vlastní životopis, vyhledat potřebné informace k vytvoření životopisu rodinných příslušníků a známé osobnosti, sestavit v osnovu vlastního strukturovaného životopisu, napsat svůj v strukturovaný životopis - dodržovat formální úpravu dopis - charakterizovat žádost – její význam a výrazové prostředky, sepsat žádost - charakterizovat objednávku, napsat objednávku - vyhledat v tisku různé druhy inzerátů, rozřídít je a vysvětlit jejich účel, sestavit inzerát - charakterizovat pozvánku – její význam a výrazové prostředky, vytvořit přehlednou, prostorově i graficky utříděnou pozvánku - vytvořit plakát
<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <p>Zvuková podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady správné výslovnosti - modulace souvislé řeči - intonace - členění souvislé řeči <p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba a její jednotky - slohové rozvrstvení slovní zásoby - význam slova - homonyma a synonyma - obohacování slovní zásoby - způsoby tvoření slov <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy - mluvnické významy a tvary slov <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> - výpověď a věta - stavba věty - pořádek slov ve větě - rozvíjející větné členy - souvětí - přímá a nepřímá řeč - stavba textu <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> - lexikální - morfologický - syntaktický 	<p>ČJL-9-2-01 ČJL-9-2-02 ČJL-9-2-03 ČJL-9-2-04 ČJL-9-2-05 ČJL-9-2-06 ČJL-9-2-07 ČJL-9-2-08</p>	<ul style="list-style-type: none"> - spisovně vyslovovat česká i běžně užívaná cizí slova - rozlišit nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - rozpoznávat přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh - určit u daného slova způsob, jakým jím byla obohacena slovní zásoba - spisovně vyslovit běžně užívaná slova přejatá - pracovat s Pravidly českého pravopisu a se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - správně třídit slovní druhy, tvořit spisovné tvary slov a používat je v komunikaci - využívat znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů - vyskloňovat obecná jména přejatá - vyskloňovat cizí vlastní jména - vyskloňovat zájmena týž, tentýž jenž - využít správných tvarů zájmena jenž v souvětích - rozlišovat významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - charakterizovat větu jednočlennou, dvojčlennou a větný ekvivalent - rozlišit větu jednoduchou a souvětí - rozlišit větu hlavní a větu vedlejší - charakterizovat jednotlivé druhy vedlejších vět a vyhledat je - charakterizovat jednotlivé rozvíjející větné členy a vyhledat je v textu - změnit větný člen na vedlejší větu a naopak - rozlišit souvětí souřadné a podřadné - charakterizovat souřadné poměry mezi hlavními větami a vyhledat je v textu - zakreslit graficky stavbu souvětí - v písemném projevu zvládnout pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - napsat diktovaný text bez pravopisných chyb - správně doplnit do textu interpunkční znaménka - odůvodnit psaní čárky před a v textu - správně napsat běžně užívaná slova přejatá (práce s PČP)

<p>Obecné poučení o jazyce</p> <ul style="list-style-type: none"> - čeština - skupiny jazyků - rozvrstvení národního jazyka - jazyk a komunikace 		<ul style="list-style-type: none"> - využít pro práci s textem slovníku cizích slov - rozlišit spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodnit jejich užití - správně napsat běžně užívaná slova přejatá (práce s PČP) - využít pro práci s textem slovníku cizích slov - objasnit obsah pojmů jazyková norma a kodifikace - jmenovat osobnosti, které se zabývaly tvorbou kodifikace našeho národního jazyka - charakterizovat základy vývoje českého jazyka - pokusit se převést krátké úryvky jednotlivých děl starší literatury do současného spisovného jazyka
<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> - přednes vhodných literárních textů - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - záznam a reprodukce hlavních myšlenek - interpretace literárního textu - dramtizace - vytváření vlastních textů - vlastní výtvarný doprovod k literárním textům <p>Způsoby interpretace literárních a jiných děl</p> <p>Základy literární teorie a historie</p> <ul style="list-style-type: none"> - struktura literárního díla - jazyk literárního díla - literatura umělecká a věcná <p>Literární druhy a žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> - poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času 	<p>ČJL-9-3-01</p> <p>ČJL-9-3-02</p> <p>ČJL-9-3-03</p> <p>ČJL-9-3-04</p> <p>ČJL-9-3-05</p> <p>ČJL-9-3-06</p> <p>ČJL-9-3-07</p> <p>ČJL-9-3-08</p> <p>ČJL-9-3-09</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uceleně reprodukovat přečtený text - formulovat ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - vytvořit vlastní literární text podle svých schopností - vyhledat hlavní myšlenku textu - jednoduše charakterizovat hlavní postavy - přednášet hlasitě, plynule, se spisovnou výslovností - přednést vypracovaný referát z vlastní četby <ul style="list-style-type: none"> - porovnat různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - vyhledat informace v různých typech katalogů, v knihovně i dalších informačních zdrojích <ul style="list-style-type: none"> - jednoduše popsat strukturu a jazyk literárního díla - vlastními slovy interpretovat smysl díla - rozpoznat základní rysy stylu autora - rozlišit literaturu hodnotnou a konzumní, názor doložit argumenty <ul style="list-style-type: none"> - rozlišit základní literární druhy a žánry, porovnat je a uvést jejich výrazné představitele - objasnit pojmy humanismus a renesance - charakterizovat renesanční literaturu a uvést některé její představitele - objasnit pojmy novela a sonet - posoudit význam díla W. Shakespeara - charakterizovat barokní literaturu a uvést některé její představitele - vyjádřit vlastní názor na přečtený úryvek - charakterizovat literaturu klasicismu a uvést její představitele - uvést hlavní znaky romantické literatury - porovnat dílo klasicismu a romantismu - objasnit význam národního obrození - uvést hlavní osobnosti národního obrození a zhodnotit jejich význam - vyjmenovat hlavní znaky realistické literatury - porovnat romantické a realistické dílo - charakterizovat dílo J. Nerudy, A. Jiráska, J. Vrchlického a jejich přínos pro českou literaturu

Ročník:
Časová dotace:
Portfolio:

9.
 5 hodin týdně
 pravopisná a doplňovací cvičení
 diktáty
 testy přiměřené náročnosti
 slohové útvary dle uvážení vyučujícího
 čtenářské dílny
 čtenářské deníky
 referáty přidělené učitelem a výběrově referáty aktivně připravené žáky

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Čtení - praktické - věcné - kritické - prožitkové Naslouchání - praktické - věcné - kritické - zážitkové Mluvený projev - zásady dorozumívání - zásady kultivovaného projevu - komunikační žánry (připravený projekt na základě poznámek, referát, diskuse) Písemný projev - poznatky o jazyce a stylu - poznatky o základních slohových postupech a žánrech - vlastní tvořivé psaní	ČJL-9-1-01 ČJL-9-1-02 ČJL-9-1-03 ČJL-9-1-04 ČJL-9-1-05 ČJL-9-1-06 ČJL-9-1-07 ČJL-9-1-08 ČJL-9-1-09 ČJL-9-1-10	<ul style="list-style-type: none"> - odlišovat ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů - ověřovat fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji - využívat základy studijního čtení - vyhledávat klíčová slova - formulovat hlavní myšlenku - vytvořit otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu - rozlišovat subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - rozpoznávat manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímat k ní kritický postoj - dorozumívat se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišovat spisovný a nespisovný projev - využívat spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - v připraveném i improvizovaném mluveném projevu vhodně užívat verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - zapojovat se do diskuse, řídit ji a využívat zásad komunikace a pravidel dialogu - vytvořit otázky a stručné poznámky, s oporou o text přednést referát - uspořádat informace v textu s ohledem na jeho účel - vytvořit koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívat poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - sestavit osnovu subjektivně zbarveného popisu, napsat subjektivně zbarvený popis známého (oblíbeného) místa ve dvou ročních obdobích - rozlišit popis a charakteristiku - vypravovat v běžné komunikaci, zaměřovat se na živé vystižení události - v umělecké oblasti vypravovat složitější příběh - napsat úvahu na aktuální téma - vyhledat klíčové myšlenky textu - charakterizovat diskusi, výběr jazykových prostředků, řídit diskusi na aktuální téma, koordinovat jednotlivé diskusní příspěvky, napsat diskusní příspěvek na dané aktuální téma - rozpoznat fakta od názorů a hodnocení - rozpoznat manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujmout k ní kritický postoj

		<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná základní publicistické útvary, charakterizovat jednotlivé slohové útvary, užít správné jazykové prostředky - rozlišit jednotlivé funkční styly, najít a uvést příklady těchto funkčních stylů
<p><u>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</u></p> <p>Zvuková podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady správné výslovnosti - modulace souvislé řeči - intonace - členění souvislé řeči <p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba a její jednotky - slohové rozvrstvení slovní zásoby - význam slova - homonyma a synonyma - obohacování slovní zásoby - způsoby tvoření slov <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy - mluvnické významy a tvary slov <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> - výpověď a věta - stavba věty - pořádek slov ve větě - rozvíjející větné členy - souvětí - přímá a nepřímá řeč - stavba textu <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> - lexikální - morfologický - syntaktický <p>Obecné poučení o jazyce</p> <ul style="list-style-type: none"> - čeština - skupiny jazyků - rozvrstvení národního jazyka - jazyk a komunikace 	<p>ČJL-9-2-01</p> <p>ČJL-9-2-02</p> <p>ČJL-9-2-03</p> <p>ČJL-9-2-04</p> <p>ČJL-9-2-05</p> <p>ČJL-9-2-06</p> <p>ČJL-9-2-07</p> <p>ČJL-9-2-08</p>	<ul style="list-style-type: none"> - spisovně vyslovovat česká i běžně užívaná cizí slova - rozlišit nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - rozpoznávat přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh - určit u daného slova způsob, jakým jím byla obohacena slovní zásoba - spisovně vyslovit běžně užívaná slova přejatá - pracovat s Pravidly českého pravopisu a se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - správně třídít slovní druhy, tvořit spisovné tvary slov a používat je v komunikaci - využívat znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů - určit v daném textu slovní druhy; u ohebných slovních druhů určit příslušné mluvnické kategorie - charakterizovat jednotlivé druhy přívlastků (shodný, neshodný, několikanásobný, postupně rozvíjející, těsný, volný), vyhledat tyto přívlastky v daném textu - rozlišit přívlastek a přístavek - najít v textu vsuvku a vysvětlit její význam, rozlišit, zda ji tvoří slovo, věta nebo souvětí - najít v daném textu samostatný větný člen - vytvořit věty s různými samostatnými větnými členy (podmět, příslovecné určení, předmět, ...) - přečíst správně složité souvětí, doplnit interpunkci a odůvodnit ji - opravit nesprávnou interpunkci - v písemném projevu zvládnout pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - napsat diktovaný text bez pravopisných chyb - opravit chybný text, opravované jevy zdůvodnit a objasnit - správně doplnit do textu interpunkční znaménka - odůvodnit psaní čárky před a v textu - správně napsat běžně užívaná slova přejatá (práce s PČP) - využít pro práci s textem slovníku cizích slov - rozlišit spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodnit jejich užití - správně napsat běžně užívaná slova přejatá (práce s PČP) - využít pro práci s textem slovníku cizích slov - objasnit obsah pojmů jazyková norma a kodifikace - jmenovat osobnosti, které se zabývaly tvorbou kodifikace našeho národního jazyka - charakterizovat základy vývoje českého jazyka - pokusit se převést krátké úryvky jednotlivých děl starší literatury do současného spisovného jazyka
<p><u>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</u></p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> - přednes vhodných literárních 	<p>ČJL-9-3-01</p> <p>ČJL-9-3-02</p> <p>ČJL-9-3-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uceleně reprodukovat přečtený text - formulovat ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo

<p>textů</p> <ul style="list-style-type: none"> - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - záznam a reprodukce hlavních myšlenek - interpretace literárního textu - dramatizace - vytváření vlastních textů - vlastní výtvarný doprovod literárním textům <p>Způsoby interpretace literárních a jiných děl</p> <p>Základy literární teorie a historie</p> <ul style="list-style-type: none"> - struktura literárního díla - jazyk literárního díla - literatura umělecká a věcná <p>Literární druhy a žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> - poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času 	<p>ČJL-9-3-04 - vytvořit vlastní literární text podle svých schopností</p> <p>ČJL-9-3-05 - vyhledat hlavní myšlenku textu</p> <p>ČJL-9-3-06 - jednoduše charakterizovat hlavní postavy</p> <p>ČJL-9-3-07 - přednášet hlasitě, plynule, se spisovnou výslovností</p> <p>ČJL-9-3-08 - přednést vypracovaný referát z vlastní četby</p> <p>ČJL-9-3-09</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnat různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - vyhledat informace v různých typech katalogů, v knihovně i dalších informačních zdrojích - jednoduše popsat strukturu a jazyk literárního díla - vlastními slovy interpretovat smysl díla - rozpoznat základní rysy stylu autora - rozlišit literaturu hodnotnou a konzumní, názor doložit argumenty - rozlišit základní literární druhy a žánry, porovnat je a uvést jejich výrazné představitele - uvést několik světově proslulých spisovatelů a jejich děl z období renesance, baroka, klasicismu, romantismu a realismu - charakterizovat osobnost a dílo Jaroslava Haška, Vladislava Vančury, Karla Čapka, Bohumila Hrabala a Oty Pavla - vysvětlit pojmy pohádka, cestopis, muzikál, detektivní román, horor - vysvětlit pojmy samizdat a exilová literatura - vyjádřit pocity a myšlenky při četbě poezie a prózy - objevit záměr autora - zdůvodnit použití určitých literárních prostředků (v poezii, próze i dramatu) - formulovat hlavní téma a hlavní myšlenku - charakterizovat hlavní postavy - vyjádřit vlastní hodnotící postoj - uvést základní literární směry, významné české i světové literární představitele
--	---

5.2.2 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - CIZÍ JAZYK - ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech **Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk**. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry, a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Další cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v mateřském jazyce a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vyučovacího předmětu

Vzdělávání v daném vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního zdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založeným na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílového zaměření vyučovacího předmětu je dosahováno skrze konkretizované kompetence. Vzdělávací přístup, volba organizačních forem výuky a výukových metod musí být prováděny tak, aby vedly k naplňování kompetencí.

Charakteristika, časové a organizační vymezení předmětu

V 6. - 9. ročníku si žáci prohlubují, zdokonalují a shrnují faktické znalosti ve všech oblastech – receptivní řečové (poslech a čtení s porozuměním), produktivní řečové (ústní a písemný projev), interaktivní řečové (komunikace a tematické okruhy). Žáci se seznamují s reáliemi zemí, jež tímto jazykem hovoří. Výuka anglického jazyka je založena na modelu britské angličtiny, ale žáci jsou seznamováni také s výrazy z americké angličtiny.

Časová dotace

6. – 9. ročník - 3 hodiny týdně

Organizační vymezení

Výuka probíhá v kmenových třídách a v počítačové učebně.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru 2. stupeň

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy

žák

CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně

CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů

CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

MLUVENÍ

Očekávané výstupy

žák

CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích

CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech

CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy

žák

CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech

CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

Očekávané výstupy

žák

CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojujovaných témat

CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Ročník:	6.
Časová dotace:	3 hodiny týdně
Portfolio:	testy: prověřovací testy po ukončení tématu prověřovací testy z gramatiky testy slovní zásoby mluvnická cvičení: prověřování konverzačních schopností vyprávění na daná témata projekty: rozsáhlá zpracování vybraných témat

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<u>POSLECH</u> <u>S POROZUMĚNÍM</u> <u>MLUVENÍ</u> <u>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</u> <u>PSANÍ</u> Přítomný čas prostý - mluvnice - slovní zásoba - zvuková a grafická podoba jazyka	CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-3-02 CJ-9-4-01 CJ-9-4-02	- použít přítomný čas prostý ve větách - popsat každodenní aktivity - popsat členy rodiny a jejich zájmy - seznámit se příslovci četnosti a jejich použití ve větách - používat ukazovací zájmena this, that, these, those ve větách - používat slovní zásobu - země, národnosti - porozumět danému textu - tvořit podstatná jména ze sloves - rozumět informacím v jednoduchých textech - rozumět obsahu konverzace na probírané téma - zeptat se na základní informace - mluvit o své rodině, kamarádech, škole, volném čase - rozumět krátkým čteným textům a vyhledat v nich informace - vyplnit základní údaje o sobě v jednoduchém formuláři - napsat jednoduchý text o něm samotném, rodině, škole, volném čase
<u>MLUVENÍ</u> <u>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</u> Vytvoření řadových číslovek - mluvnice - slovní zásoba - zvuková a grafická podoba jazyka - tematické okruhy	CJ-9-2-01 CJ-9-3-01	- vysvětlit nepravdivosti v používání řadových číslovek - rozeznat rozdíly v českých a anglických datech - stanovit datum - používat řadové číslovky v konverzaci - zeptat se na základní informace - vyhledat požadované informace v autentických materiálech
<u>POSLECH</u> <u>S POROZUMĚNÍM</u> <u>MLUVENÍ</u> <u>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</u> <u>PSANÍ</u> Přítomný čas průběhový - mluvnice - slovní zásoba - zvuková a grafická podoba jazyka	CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02	- tvořit kladnou větu, zápornou větu, otázku - použít přítomný čas průběhový ve větách - poznat rozdíl mezi přítomným časem prostým a průběhovým - popsat oblíbené a neoblíbené činnosti - likes and dislikes - použít zájmena osobní, přivlastňovací - popsat svoje zájmy a volnočasové aktivity - rozumět informacím v jednoduchých textech - rozumět obsahu konverzace na probírané téma - zeptat se na základní informace a adekvátně reagovat na otázky

- tematické okruhy		- rozumět krátkým čteným textům a vyhledat v nich informace - napsat jednoduchý text o volném čase
Minulý čas prostý - sloveso to be (oznamovací věta, otázka, zápor) - pravidelná slovesa - nepravidelná slovesa - mluvnické - slovní zásoba - zvuková a grafická podoba jazyka - tematické okruhy	CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02	- užívat minulý čas prostý ve větách - sestavit větu v minulém čase prostém - rozlišit zápor, otázku, a oznamovací větu - vyhledat nepravidelná slovesa - rozumět informacím v jednoduchých textech - rozumět obsahu konverzace na probírané téma - zeptat se na základní informace a adekvátně reagovat na otázky - mluvit o sobě, škole a volném čase - rozumět krátkým čteným textům a vyhledat v nich informace - napsat jednoduchý text
POSLECH S POROZUMĚNÍM MLUVENÍ ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Způsobové sloveso can - kladné sloveso can - záporné sloveso can't - mluvnické - slovní zásoba - zvuková a grafická podoba jazyka - tematické okruhy	CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-3-02	- použít slovesa can / can't ve větách - vytvořit kladnou větu, zápornou větu a otázku - použít slovesa can + sloveso s koncovkou -ing - použít can v přítomných časech - rozumět obsahu jednoduché promluvy či konverzace na osvojované téma - zeptat se na základní informace a adekvátně reagovat v neformálních situacích - mluvit o svých schopnostech - rozumět krátkým čteným textům a vyhledat v nich požadované informace
POSLECH S POROZUMĚNÍM MLUVENÍ ČTENÍ S POROZUMĚNÍM PSANÍ Stupňování přídavných jmen - krátká přídavná jména - dlouhá přídavná jména - nepravidelná přídavná jména - mluvnické - slovní zásoba - zvuková a grafická podoba jazyka - tematické okruhy	CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03 CJ-9-3-01 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02	- rozpoznat daná přídavná jména - objasnit rozdíly ve stupňování přídavných jmen - užívat správně danou gramatiku - aplikovat přítomný čas prostý - aplikovat přítomný čas průběhový - poznat tázací zájmena a jejich použití ve větách - vyjádřit svůj názor a zeptat se na názor jiného - rozumět informacím v jednoduchých textech - rozumět obsahu konverzace na probírané téma - mluvit o své rodině, kamarádech a dalších osvojovaných tématech - popsat osobu, místo a věc ze svého každodenního života - vyhledat požadované informace v autentických materiálech - rozumět krátkým čteným textům a vyhledat v nich požadované informace - napsat jednoduchý text týkající se osvojovaných témat
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Zvuková a grafická podoba jazyka - rozvíjení slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům - práce se slovníkem	CJ-9-3-01 CJ-9-3-02	- vyhledat jednoduché informace v jednoduchých materiálech - porozumět krátkým a jednoduchým textům - rozumět slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - číst s porozuměním - pracovat s různými druhy textů na probíraná témata (cartoon, krátký text, e-mail, dialog, článek)
MLUVENÍ Zvuková a grafická podoba jazyka - slovní a větný přízvuk, intonace - tematické okruhy	CJ-9-2-01 CJ-9-2-02	- zapojit se do jednoduchých rozhovorů na daná témata, zeptat se na základní informace - mluvit o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - konverzovat ve dvojicích a skupinách - prezentovat projekty - popsat sebe, rodinu, situaci
MLUVENÍ PSANÍ TEMATICKÉ OKRUHY Slovní zásoba - zvuková a grafická podoba	CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-4-01 CJ-9-4-02	- zeptat se na základní informace - jednoduše mluvit o své rodině, kamarádech, škole, volném čase - vyplnit základní údaje o sobě v jednoduchém formuláři - napsat jednoduché texty týkající se osvojovaných témat

jazyka - základní výslovnostní návyky - slovní zásoba - práce se slovníkem		- jednoduše vyprávět o přírodě - používat slovní zásobu z témat: sport a aktivity; cestování; potraviny
---	--	--

Ročník:	7.
Časová dotace:	3 hodiny týdně
Portfolio:	testy: prověřovací testy po ukončení tématu prověřovací testy z gramatiky testy slovní zásoby mluvnická cvičení: prověřování konverzačních schopností vyprávění na daná témata projekty: rozsáhlá zpracování vybraných témat

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
POSLECH S POROZUMĚNÍM MLUVENÍ ČTENÍ S POROZUMĚNÍM PSANÍ Přítomný čas prostý a průběhový - mluvnice - slovní zásoba - zvuková a grafická podoba jazyka - tematické okruhy	CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02	- použít fráze have got ve větách - použít spojení like + ing ve větách - použít modální sloveso can ve větách - použít přivlastňovací zájmena - použít přítomné časy ve větách - pořadí přídavných jmen ve větě - rozumět informacím v poslechových textech - rozumět obsahu konverzace na probírané téma - zeptat se na základní informace a adekvátně reagovat v běžných neformálních situacích - mluvit o své rodině, kamarádech a dalších osvojovaných tématech - rozumět krátkým jednoduchým textům a vyhledat v nich požadované informace - napsat jednoduchý text týkající se osvojovaných témat
POSLECH S POROZUMĚNÍM MLUVENÍ ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Vytvoření příslovčí příponou – ly - mluvnice - slovní zásoba - zvuková a grafická podoba jazyka - tematické okruhy	CJ-9-1-01 CJ-9-2-02 CJ-9-3-01	- ovládat stupňování přídavných jmen - vytvořit příslovce příponou -ly - použít příslovce ve větách - rozumět informacím v poslechových textech - mluvit o své rodině, kamarádech a dalších osvojovaných tématech - vyhledat požadované informace v jednoduchých každodenních materiálech
POSLECH S POROZUMĚNÍM MLUVENÍ ČTENÍ S POROZUMĚNÍM PSANÍ Minulý čas prostý - mluvnice - slovní zásoba - zvuková a grafická podoba jazyka - tematické okruhy	CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02	- použít minulý čas slovesa být - použít frázi “někde něco je” there is/are v minulém čase - seznámit se s minulým časem pravidelných a nepravidelných sloves - tvořit kladné a záporné věty a otázky - použít tázací zájmena - rozumět informacím v poslechových textech - rozumět obsahu konverzace na probírané téma - zeptat se na základní informace a adekvátně reagovat v běžných neformálních situacích - mluvit o své rodině, kamarádech a dalších osvojovaných tématech - rozumět krátkým jednoduchým textům a vyhledat v nich požadované informace - napsat jednoduchý text týkající se osvojovaných témat
POSLECH S POROZUMĚNÍM MLUVENÍ ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-01	- poznat počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - použít výrazy some a any v kladné a záporné větě a v otázce - použít výrazy how much a how many ve větě - použít množstevní

<p>Počítatelná a nepočítatelná podstatná jména</p> <ul style="list-style-type: none"> - mluvnice - some, any, how much, how many, a lot of, not much, not many - slovní zásoba - zvuková a grafická podoba jazyka - tematické okruhy 	CJ-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> výrazy a lot of, not much / many - použít slovní zásobu spojenou s potravinami, nápoji, menu - rozumět informacím v poslechových textech - rozumět obsahu konverzace na probírané téma - zeptat se na základní informace a adekvátně reagovat v běžných neformálních situacích - vyhledat požadované informace v jednoduchých každodenních materiálech
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM MLUVENÍ ČTENÍ S POROZUMĚNÍM PSANÍ Budoucí čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - mluvnice - will, be going to - slovní zásoba - zvuková a grafická podoba jazyka - tematické okruhy 	CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> - použít pomocné sloves will ve větách - vytvořit kladnou a zápornou větu a otázku v budoucím čase - použít výraz be going to pro blízkou budoucnost - vyjádřit rozhodnutí a předpověď do budoucnosti - rozumět informacím v poslechových textech - rozumět obsahu konverzace na probírané téma - zeptat se na základní informace a adekvátně reagovat v běžných neformálních situacích - mluvit o své rodině, kamarádech a dalších osvojovaných tématech - rozumět krátkým jednoduchým textům a vyhledat v nich požadované informace - napsat jednoduchý text týkající se osvojovaných témat
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM MLUVENÍ ČTENÍ S POROZUMĚNÍM PSANÍ Stupňování přídavných jmen</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnávání pomocí přídavných jmen - mluvnice - slovní zásoba - zvuková a grafická podoba jazyka - tematické okruhy 	CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03 CJ-9-3-01 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> - použít fráze as...as a not as as s 1. stupněm přídavných jmen - použít frázi than s 2. stupněm přídavných jmen - porovnat osoby, předměty - rozumět informacím v poslechových textech - rozumět obsahu konverzace na probírané téma - mluvit o své rodině, kamarádech a dalších osvojovaných tématech - vyprávět jednoduchý příběh či událost, popsat osoby, místa a věci ze svého každodenního života - vyhledat požadované informace v jednoduchých každodenních materiálech - rozumět krátkým jednoduchým textům a vyhledat v nich požadované informace - napsat jednoduchý text týkající se osvojovaných témat
<p>MLUVENÍ ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Podmiňovací způsob</p> <ul style="list-style-type: none"> - mluvnice - should, must, have to - slovní zásoba - zvuková a grafická podoba jazyka - tematické okruhy 	CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> - použít pomocné sloveso should a shouldn't ve větách - použít slovesa must a mustn't ve větách - použít slovesa have to a don't have to ve větách - vyjádřit radu, návrh, doporučení a příkaz - použít vybraná slovesa v kladné a záporné větě a v otázce - zeptat se na základní informace a adekvátně reagovat v běžných neformálních situacích - mluvit o své rodině, kamarádech a dalších osvojovaných tématech - vyhledat požadované informace v jednoduchých každodenních materiálech
<p>MLUVENÍ ČTENÍ S POROZUMĚNÍM PSANÍ Členy určité a neurčité a, an, the</p> <ul style="list-style-type: none"> - mluvnice - slovní zásoba - zvuková a grafická podoba jazyka - tematické okruhy 	CJ-9-2-03 CJ-9-3-01 CJ-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> - použít členy určité a neurčité s podstatnými jmény - rozpoznat rozdíly mezi užitím určitého a neurčitého členu - popsat osoby, místa a věci ze svého každodenního života - vyhledat požadované informace v jednoduchých každodenních materiálech - napsat jednoduchý text týkající se osvojovaných témat
<p>MLUVENÍ ČTENÍ S POROZUMĚNÍM PSANÍ Předložky místa a času</p> <ul style="list-style-type: none"> - mluvnice 	CJ-9-2-03 CJ-9-3-01 CJ-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> - správně použít základní předložky místa a času ve větách - popsat osoby, místa a věci ze svého každodenního života - vyhledat požadované informace v jednoduchých každodenních materiálech

		<ul style="list-style-type: none"> - zeptat se na základní informace a adekvátně reagovat v běžných formálních i neformálních situacích - seznámit se se slovním a větným přízvukem a intonací vět - mluvit o osvojovaných tématech - rozumět krátkým a jednoduchým textům a vyhledat v nich požadované informace - napsat jednoduchý text týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat
Minulý čas průběhový <ul style="list-style-type: none"> - mluvnice - slovní zásoba - zvuková a grafická podoba jazyka - tematické okruhy 	CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> - tvořit kladné věty, záporné věty, otázky - tvořit minulý čas slovesa být - tvořit slovesa s příponou - ing - poznat rozdíl mezi minulým časem prostým a průběhovým - rozumět informacím v jednoduchých poslechových textech - rozumět obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace týkající se osvojovaných témat - zeptat se na základní informace a adekvátně reagovat v běžných formálních i neformálních situacích - seznámit se se slovním a větným přízvukem a intonací vět - mluvit o osvojovaných tématech - rozumět krátkým a jednoduchým textům a vyhledat v nich požadované informace - napsat jednoduchý text týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat
Předpřítomný čas <ul style="list-style-type: none"> - mluvnice - slovní zásoba - zvuková a grafická podoba jazyka - tematické okruhy 	CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> - seznámit se s tvary nepravidelných sloves - tvořit kladné věty, záporné věty, otázky - použít výrazy already, yet, for, since - poznat rozdíly mezi použitím minulého času a předpřítomného času - rozumět informacím v jednoduchých poslechových textech - rozumět obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace týkající se osvojovaných témat - zeptat se na základní informace a adekvátně reagovat v běžných formálních i neformálních situacích - seznámit se se slovním a větným přízvukem a intonací vět - mluvit o osvojovaných tématech - rozumět krátkým a jednoduchým textům a vyhledat v nich požadované informace - napsat jednoduchý text týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat
<u>MLUVENÍ</u> <u>PSANÍ</u> Can, could, will be able to <ul style="list-style-type: none"> - výrazy myself, yourself... - mluvnice - slovní zásoba - zvuková a grafická podoba jazyka 	CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03 CJ-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> - použít vybrané výrazy ve větách - tvořit kladné věty, záporné věty, otázky - popsat schopností a možnosti v minulém, přítomném a budoucím čase - seznámit se s výrazy myself, yourself... a jejich použitím ve všech časech - zeptat se na základní informace a adekvátně reagovat v běžných formálních i neformálních situacích - seznámit se se slovním a větným přízvukem a intonací vět - mluvit o osvojovaných tématech - popsat osoby ze svého každodenního života - napsat jednoduchý text týkající se jeho samotného, rodiny, volného času
Vztažné věty <ul style="list-style-type: none"> - who, that - which, that - mluvnice - slovní zásoba - zvuková a grafická podoba jazyka 	CJ-9-2-01 CJ-9-2-03 CJ-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> - použít výrazy who a that pro osoby - použít výrazy which a that pro neživé věci - použít vztažné výrazy v kladné a záporné větě a v otázce - zeptat se na základní informace a adekvátně reagovat v běžných formálních i neformálních situacích - popsat osoby ze svého každodenního života

		- napsat jednoduchý text týkající se jeho samotného, rodiny, volného času
<u>POSLECH</u> <u>S POROZUMĚNÍM</u> <u>MLUVENÍ</u> <u>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</u> Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - a few, a little - neurčitá zájmena - some, any - much, many - mluvnické - slovní zásoba - tematické okruhy	CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-3-01	- poznat počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - použít výrazy some a any ve větách - pochopit rozdíl mezi neurčitými zájmeny a jejich použití ve větách - použít výrazy a few, a little, much, many ve větách - rozumět informacím v jednoduchých poslechových textech - rozumět obsahu jednoduché konverzace týkající se osvojovaných témat - zeptat se na základní informace a adekvátně reagovat v běžných neformálních situacích - vyhledat požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
<u>POSLECH</u> <u>S POROZUMĚNÍM</u> <u>MLUVENÍ</u> <u>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</u> <u>PSANÍ</u> Stupňování přídavných jmen - both, either, neither, all, none - příslovce - přídavná jména s koncovkou -ed/-ing - mluvnické - slovní zásoba - zvuková a grafická podoba jazyka - tematické okruhy	CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03 CJ-9-3-01 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02	- stupňovat a porovnávat osoby, místa, předměty - použít vybrané výrazy ve větách - použít příslovce - správně určit použití přídavných jmen s koncovkami -ed a -ing - rozumět informacím v jednoduchých poslechových textech - rozumět obsahu jednoduché konverzace týkající se osvojovaných témat - mluvit o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vyprávět jednoduchý příběh či událost, popsat osoby, místa a věci ze svého každodenního života - vyhledat požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumět krátkým a jednoduchým textům, vyhledat v nich požadované informace - napsat jednoduchý text týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat
<u>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</u> Zvuková a grafická podoba jazyka - rozvíjení slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům - práce se slovníkem	CJ-9-3-01 CJ-9-3-02	- číst s porozuměním - pracovat s různými druhy textů na různá témata (interview, dialog, krátký text, obrázkový příběh, dotazník) - vyhledat požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumět krátkým a jednoduchým textům, vyhledat v nich požadované informace
<u>MLUVENÍ</u> Zvuková a grafická podoba jazyka - slovní a větný přízvuk, intonace - tematické okruhy	CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03	- konverzovat na daná témata - konverzovat ve dvojicích a skupinách - prezentovat projekty - mluvit o historii, budoucnosti, plánech a snech - zeptat se na základní informace a adekvátně reagovat v běžných formálních i neformálních situacích - mluvit o osvojovaných tématech - vyprávět jednoduchý příběh či událost, popsat osoby, místa a věci ze svého každodenního života
<u>MLUVENÍ</u> <u>PSANÍ</u> <u>TEMATICKE OKRUHY</u> Slovní zásoba - zvuková a grafická podoba jazyka - základní výslovnostní návyky - slovní zásoba - práce se slovníkem	CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03 CJ-9-4-01 CJ-9-4-02 CJ-9-4-03	- používat slovní zásobu z témat: lidské tělo, návštěva lékaře; rodina; přátelství; vesmír; filmy, knihy, kultura - zeptat se na základní informace a adekvátně reagovat v běžných formálních i neformálních situacích - mluvit o osvojovaných tématech - vyprávět jednoduchý příběh či událost, popsat osoby, místa a věci ze svého každodenního života - vyplnit základní údaje o sobě ve formuláři - napsat jednoduchý text týkající se osvojovaných témat - reagovat na jednoduché písemné sdělení

Ročník:
Časová dotace:
Portfolio:

9.
3 hodiny týdně

testy: prověřovací testy po ukončení tématu
prověřovací testy z gramatiky
testy slovní zásoby

mluvnická cvičení: prověřování konverzačních schopností
vyprávění na daná témata

projekty: rozsáhlá zpracování vybraných témat

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM MLUVENÍ ČTENÍ S POROZUMĚNÍM PSANÍ Procvičování mluvnických časů - přítomný čas prostý/průběhový minulý čas prostý/průběhový - zvuková a grafická podoba jazyka - slovní zásoba - mluvnice - tematické okruhy</p>	<p>CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02</p>	<p>- použít všechny dané časy ve větách - tvořit kladné věty, záporné věty, otázky - použít přivlastňovací zájmena - rozumět informacím v jednoduchých poslechových textech - rozumět obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace týkajících se osvojovaných témat - zeptat se na základní informace a adekvátně reagovat v běžných formálních i neformálních situacích - mluvit o osvojovaných tématech - rozumět krátkým a jednoduchým textům a vyhledat v nich požadované informace - napsat jednoduchý text týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat</p>
<p>Předpřítomný čas prostý - how long, for, since, ever, never, just - zvuková a grafická podoba jazyka - slovní zásoba - mluvnice - tematické okruhy</p>	<p>CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02</p>	<p>- použít předpřítomný čas ve větách - použít správné příslovce ve větách - použít větu Have you ever...? - rozumět informacím v jednoduchých poslechových textech - rozumět obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace týkajících se osvojovaných témat - zeptat se na základní informace a adekvátně reagovat v běžných formálních i neformálních situacích - mluvit o osvojovaných tématech - rozumět krátkým a jednoduchým textům a vyhledat v nich požadované informace - napsat jednoduchý text týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat</p>
<p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM PSANÍ Spojky a spojovací výrazy - although, until, because, while, but, so - slovní zásoba - mluvnice</p>	<p>CJ-9-3-01 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02</p>	<p>- použít spojky v souvětích - poznat rozdíly mezi jednotlivými spojkami a jejich použití - vyhledat požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumět krátkým a jednoduchým textům a vyhledat v nich požadované informace - napsat jednoduchý text týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat</p>
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM MLUVENÍ ČTENÍ S POROZUMĚNÍM PSANÍ Budoucí čas - will - going to - zvuková a grafická podoba jazyka - slovní zásoba - mluvnice - tematické okruhy</p>	<p>CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02</p>	<p>- použít budoucí čas - tvořit kladné věty, záporné věty, otázky - použít přítomný čas průběhový pro plány do budoucna - rozumět informacím v jednoduchých poslechových textech - rozumět obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace týkajících se osvojovaných témat - zeptat se na základní informace a adekvátně reagovat v běžných formálních i neformálních situacích - mluvit o osvojovaných tématech - rozumět krátkým a jednoduchým textům a vyhledat v nich požadované informace - napsat jednoduchý text týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat</p>

<p><u>MLUVENÍ</u> <u>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</u> Podmínkové věty - if, unless - 2.sloveso ve větě - zvuková a grafická podoba jazyka - slovní zásoba - mluvnice - tematické okruhy</p>	<p>CJ-9-2-02 CJ-9-3-02</p>	<p>- tvořit kladné věty, záporné věty, otázky - použít výrazy if a unless - poznat rozdíl mezi použitím různých druhů podmínkových vět - pochopit rozdíly mezi jednotlivými druhy podmínkových vět - použít ve větě dvě slovesa - mluvit o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - rozumět krátkým a jednoduchým textům a vyhledat v nich požadované informace</p>
<p><u>MLUVENÍ</u> <u>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</u> <u>PSANÍ</u> Modální slovesa - can / could - be allowed to - may - must / mustn't - should - have to / don't have to - zvuková a grafická podoba jazyka - slovní zásoba - mluvnice - tematické okruhy</p>	<p>CJ-9-2-02 CJ-9-3-02 CJ-9-4-03</p>	<p>- poznat rozdíly mezi použitím modálních sloves - tvořit kladné věty, záporné věty, otázky - dávat radu, svolení - popsat možnosti, schopnost - mluvit o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - rozumět krátkým a jednoduchým textům a vyhledat v nich požadované informace - reagovat na jednoduché písemné sdělení</p>
<p><u>MLUVENÍ</u> <u>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</u> Příslovce - too, enough - stupňování přídavných jmen - zvuková a grafická podoba jazyka - slovní zásoba - mluvnice - tematické okruhy</p>	<p>CJ-9-2-02 CJ-9-3-02</p>	<p>- seznámit se s příslovci četnosti, způsobu, místa a času - použít příslovce ve větách - použít první, druhý a třetí stupeň přídavných jmen - mluvit o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - rozumět krátkým a jednoduchým textům a vyhledat v nich požadované informace</p>
<p><u>MLUVENÍ</u> <u>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</u> Trpný rod - zvuková a grafická podoba jazyka - slovní zásoba - mluvnice - tematické okruhy</p>	<p>CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-3-02</p>	<p>- tvořit kladné věty, záporné věty, otázky - použití trpného rodu s časem přítomným, minulým a budoucím prostým - zeptat se na základní informace a adekvátně reagovat v běžných formálních i neformálních situacích - mluvit o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - rozumět krátkým a jednoduchým textům a vyhledat v nich požadované informace</p>
<p><u>MLUVENÍ</u> <u>PSANÍ</u> Vztažná zájmena - zvuková a grafická podoba jazyka - slovní zásoba - mluvnice - tematické okruhy</p>	<p>CJ-9-2-01 CJ-9-4-02</p>	<p>- použít vztažná zájmena ve větách - who, whose, where, which - zeptat se na základní informace a adekvátně reagovat v běžných formálních i neformálních situacích - napsat jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, volného času</p>
<p><u>POSLECH</u> <u>S POROZUMĚNÍM</u> <u>MLUVENÍ</u> <u>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</u> Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - zvuková a grafická podoba jazyka - slovní zásoba</p>	<p>CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-3-01</p>	<p>- použití determinujících výrazů s počitatelnými a nepočitatelnými podstatnými jmény (some, every, each, no, most...) - rozumět informacím v jednoduchých poslechových textech - rozumět obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, které se týkají osvojovaných témat - zeptat se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - vyhledat požadované informace v jednoduchých každodenních</p>

- mluvnice - tematické okruhy		autentických materiálech
<u>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</u> Zvuková a grafická podoba jazyka - rozvíjení slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům - práce se slovníkem	CJ-9-3-01 CJ-9-3-02	- číst s porozuměním - pracovat s různými druhy textů na různá témata (interview, dialog, krátký text, leták, dotazník, sociální sítě, kvíz, podcast) - vyhledat požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumět krátkým a jednoduchým textům, vyhledat v nich požadované informace
<u>MLUVENÍ</u> Zvuková a grafická podoba jazyka - slovní a větný přízvuk, intonace - tematické okruhy	CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03	- konverzovat na daná témata - konverzovat ve dvojicích a skupinách - prezentovat projekty - mluvit na téma sociální sítě, cestování, svět - zeptat se na základní informace a adekvátně reagovat v běžných formálních i neformálních situacích - mluvit o osvojovaných tématech - vyprávět jednoduchý příběh či událost, popsat osoby, místa a věci ze svého každodenního života
<u>MLUVENÍ</u> <u>PSANÍ</u> <u>TEMATICKÉ OKRUHY</u> Slovní zásoba - zvuková a grafická podoba jazyka - základní výslovnostní návyky - slovní zásoba - práce se slovníkem	CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03 CJ-9-4-01 CJ-9-4-02 CJ-9-4-03	- používat slovní zásobu z témat: škola a přátelství; popis místa; frázová slovesa; cestování; globalizace; nakupování a móda - zeptat se na základní informace a adekvátně reagovat v běžných formálních i neformálních situacích - mluvit o osvojovaných tématech - vyprávět jednoduchý příběh či událost, popsat osoby, místa a věci ze svého každodenního života - vyplnit základní údaje o sobě ve formuláři - napsat jednoduchý text týkající se osvojovaných témat - reagovat na jednoduché písemné sdělení

5.2.3 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - CIZÍ JAZYK - KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** se realizuje ve vzdělávacích oborech **Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk**. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevení skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry, a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v mateřském jazyce a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vyučovacího předmětu

Vzdělávání v daném vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založeným na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílového zaměření vyučovacího předmětu je dosahováno skrze konkretizované kompetence. Vzdělávací přístup, volba organizačních forem výuky a výukových metod musí být prováděny tak, aby vedly k naplňování kompetencí.

Charakteristika, časové a organizační vymezení předmětu

V 8. - 9. ročníku si žáci prohlubují, zdokonalují a shrnují faktické znalosti ve všech oblastech: receptivní řečové (poslech a čtení s porozuměním), produktivní řečové (ústní a písemný projev), interaktivní řečové (komunikace a tematické okruhy). Žáci se seznamují s reáliemi zemí, jež tímto jazykem hovoří. Výuka anglického jazyka je založena na modelu britské angličtiny, ale žáci jsou seznamováni také s výrazy z americké angličtiny.

Časová dotace

8. – 9. ročník - 1 hodina týdně

Organizační vymezení

Výuka probíhá v kmenových třídách a v počítačové učebně.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru 2. stupeň

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy

žák

CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně

CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů

CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

MLUVENÍ

Očekávané výstupy

žák

CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích

CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech

CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy

žák

CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech

CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

Očekávané výstupy

žák

CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Ročník:	8.
Časová dotace:	1 hodina týdně
Portfolio:	cvičení: prověřování konverzačních schopností vyprávění na daná témata projekty: zpracování vybraných témat

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
POSLECH S POROZUMĚNÍM MLUVENÍ ČTENÍ S POROZUMĚNÍM PSANÍ Já a moje rodina - slovní zásoba - zvuková a grafická podoba jazyka - tematické okruhy	CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03 CJ-9-3-02 CJ-9-4-01 CJ-9-4-02	- vyprávět o sobě a členech své rodiny - popsat, jak někdo vypadá - popsat vlastnosti, koníčky, zájmy svoje a členů své rodiny - správně pojmenovat členy rodiny - popsat svůj dům / byt - rozumět obsahu jednoduché a zřetelně vyslovené promluvy či konverzace i delšímu souvislému projevu - zeptat se na základní informace a adekvátně reagovat na otázky - číst s porozuměním krátké texty na dané téma - vyhledat, shromáždit, zpracovat specifické informace - napsat krátký text o sobě a své rodině - rozumět krátkým a jednoduchým textům a vyhledat v nich požadované informace - vyplnit základní údaje o sobě ve formuláři - napsat jednoduchý text týkající se jeho samotného, rodiny
Média - slovní zásoba - zvuková a grafická podoba jazyka - tematické okruhy	CJ-9-1-01 CJ-9-2-02 CJ-9-3-02 CJ-9-4-03	- porozumět hlavním myšlenkám autentického textu - číst s porozuměním krátké texty za účelem sdělení obsahu nebo informace - vyhledat a shromáždit specifické informace - odhadnout význam neznámých výrazů - rozumět autentickému mediálnímu sdělení (píseň, film, video, kniha) - rozumět informacím v jednoduchých poslechových textech - mluvit o osvojovaných tématech - rozumět krátkým a jednoduchým textům a vyhledat v nich požadované informace - reagovat na jednoduché písemné sdělení
Volný čas - slovní zásoba - zvuková a grafická podoba jazyka - tematické okruhy	CJ-9-0-02 CJ-9-3-02 CJ-9-4-01 CJ-9-4-02	- vést rozhovor o svých zálibách - vytvořit rozvrh volnočasových aktivit a vysvětlit ho - mluvit o volném čase - rozumět krátkým a jednoduchým textům a vyhledat v nich informace - napsat jednoduchý text týkající se volného času
Cestování - slovní zásoba - zvuková a grafická podoba jazyka - tematické okruhy	CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-3-01 CJ-9-4-01	- zeptat se na cestu ve městě - domluvit se v hotelu, na letišti, na nádraží - objednat si jídlo v restauraci - rozumět informacím v jednoduchých poslechových textech - rozumět obsahu jednoduché a zřetelně vyslovené konverzace - zeptat se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných situacích - vyhledat požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - vyplnit základní údaje o sobě ve formuláři

Co nás zajímá - slovní zásoba - zvuková a grafická podoba jazyka - tematické okruhy	CJ-9-1-02 CJ-9-2-03 CJ-9-3-01 CJ-9-4-02	- konverzovat na vybraná témata - rozumět obsahu jednoduché a zřetelné vyslovované promluvy či konverzace - vyprávět jednoduchý příběh či událost - vyhledat požadované informace v jednoduchých autentických materiálech - napsat jednoduchý text na osvojované téma
---	--	---

Ročník: 9.
Časová dotace: 1 hodina týdně
Portfolio: mluvnická cvičení: prověřování konverzačních schopností
vyprávění na daná témata
projekty: zpracování vybraných témat

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<u>POSLECH S POROZUMĚNÍM</u> <u>MLUVENÍ</u> <u>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</u> <u>PSANÍ</u> Já a můj život - slovní zásoba - zvuková a grafická podoba jazyka - tematické okruhy	CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02	- vyprávět o sobě a svém životě - popsat své vlastnosti, koníčky, zájmy - rozumět obsahu jednoduché a zřetelné vyslovované promluvy či konverzace i delšímu souvislému projevu - vyjádřit své názory a stanoviska - zeptat se na základní informace a adekvátně reagovat na otázky - číst s porozuměním krátké texty na dané téma - vyhledat, shromáždit, zpracovat specifické informace - napsat krátký text o sobě a své rodině - rozumět krátkým a jednoduchým textům a vyhledat v nich požadované informace - napsat jednoduchý text týkající se jeho samotného
Média - slovní zásoba - zvuková a grafická podoba jazyka - tematické okruhy	CJ-9-1-01 CJ-9-2-02 CJ-9-3-02 CJ-9-4-03	- porozumět hlavním myšlenkám autentického textu - číst s porozuměním krátké texty za účelem sdělení obsahu nebo informace - vyhledat a shromáždit specifické informace - odhadnout význam neznámých výrazů - rozumět autentickému mediálnímu sdělení (píseň, film, video, kniha) - rozumět informacím v jednoduchých poslechových textech - mluvit o osvojovaných tématech - rozumět krátkým a jednoduchým textům a vyhledat v nich požadované informace - reagovat na jednoduché písemné sdělení
Plány do budoucna - slovní zásoba - zvuková a grafická podoba jazyka - tematické okruhy	CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-3-01 CJ-9-4-01 CJ-9-4-02	- vyprávět o svých plánech do budoucna - mluvit o povolání, snech, životních cílech - rozumět obsahu jednoduché a zřetelné vyslovované promluvy či konverzace - zeptat se na základní informace a adekvátně reagovat na běžné formální či neformální situace - mluvit o osvojovaných tématech - vyhledat požadované informace v jednoduchých autentických materiálech - vyplnit základní informace o sobě ve formuláři - napsat jednoduchý text týkající se osvojovaných témat
Cestování - slovní zásoba - zvuková a grafická podoba jazyka - tematické okruhy	CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-3-01 CJ-9-4-01	- orientovat se ve městě - objednat si hotel, letenku, jídlo - naplánovat zahraniční cestu, dovolenou - rozumět informacím v jednoduchých poslechových textech - rozumět obsahu jednoduché a zřetelné vyslovované konverzace

		- zeptat se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných situacích - vyhledat požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - vyplnit základní údaje o sobě ve formuláři
Co nás zajímá - slovní zásoba - zvuková a grafická podoba jazyka - tematické okruhy	CJ-9-1-02 CJ-9-2-03 CJ-9-3-01 CJ-9-4-02	- konverzovat na vybraná témata - rozumět obsahu jednoduché a zřetelné vyslovované promluvy či konverzace - vyprávět jednoduchý příběh či událost - vyhledat požadované informace v jednoduchých autentických materiálech - napsat jednoduchý text na osvojované téma

5.2.4 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - DALŠÍ CIZÍ JAZYK - RUSKÝ JAZYK

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech **Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk**. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry, a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v mateřském jazyce a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vyučovacího předmětu

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství

- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založeným na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílového zaměření vyučovacího předmětu je dosahováno skrze konkretizované kompetence. Vzdělávací přístup, volba organizačních forem výuky a výukových metod musí být prováděny tak, aby vedly k naplňování kompetencí.

Charakteristika, časové a organizační vymezení předmětu

V 7. - 9. ročníku si žáci prohlubují, zdokonalují a shrnují faktické znalosti ve všech oblastech: receptivní řečové (poslech a čtení s porozuměním), produktivní řečové (ústní a písemný projev), interaktivní řečové (komunikace a tematické okruhy). Žáci se seznamují s realitami zemí, jež tímto jazykem hovoří.

Časová dotace

7.– 9. ročník - 2 hodiny týdně

Organizační vymezení

Výuka probíhá v kmenových třídách a v počítačové učebně.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru 2. stupeň

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy

žák

DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně

DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) - rozumí jednoduchým pokynům učitele

MLUVENÍ

Očekávané výstupy

žák

DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů

DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas

DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy

žák

DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům

DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům

DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

Očekávané výstupy

žák

DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Ročník:	7.	
Časová dotace:	2 hodiny týdně	
Portfolio:	testy:	prověřovací testy po ukončení tématu prověřovací testy z gramatiky testy slovní zásoby
	mluvnická cvičení:	prověřování konverzačních schopností vyprávění na vybrané téma
	projekty:	rozsáhlé zpracování vybraného tématu

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
POSLECH S POROZUMĚNÍM	DCJ-9-1-01	- přečíst a napsat všechna písmena azbuky

<p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM PSANÍ Azbuka - zvuková a grafická podoba jazyka</p>	<p>DCJ-9-3-01 DCJ-9-4-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poznat rozdíl mezi psací a tiskací azbukou - spojit písmena do slov - napsat základní údaje o sobě - porozumět jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností - porozumět jednoduchým orientačním pokynům - napsat základní údaje o sobě do jednoduchého formuláře
<p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM PSANÍ MLUVENÍ Číslovky - zvuková a grafická podoba jazyka - slovní zásoba - mluvnice - tematické okruhy</p>	<p>DCJ-9-1-01 DCJ-9-1-03 DCJ-9-3-01 DCJ-9-3-02 DCJ-9-4-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> - přečíst, napsat a vyjmenovat číslovky 1-100 - napsat a přečíst číslovky - poznat a říct hodiny - stanovit datum - porozumět jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností - rozumět základním informacím v krátkém poslechovém textu - porozumět jednoduchým orientačním pokynům - rozumět slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k tématům - napsat základní údaje o sobě do jednoduchého formuláře
<p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM PSANÍ MLUVENÍ POSLECH S POROZUMĚNÍM Podstatná jména - zvuková a grafická podoba jazyka - základní výslovnostní návyky - slovní zásoba - práce se slovníkem - mluvnice - tematické okruhy</p>	<p>DCJ-9-1-01 DCJ-9-1-02 DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-02 DCJ-9-4-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> - určit rod mužský, ženský a střední - pochopit základní rozdíly mezi češtinou a ruštinou - rozumět skloňování podstatných jmen - poznat rozdíl mezi tvrdou a měkkou souhláskou - rozumět jednoduchým pokynům a reagovat na ně - rozumět slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně - rozumět základním informacím v krátkých poslechových textech - zapojit se do jednoduchého rozhovoru - sdělit jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného - odpovědět na jednoduché otázky týkající se jeho samotného - rozumět slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k probíraným tématům - stručně reagovat na jednoduché písemné sdělení - dokázat vyhledávat informace ve slovníku
<p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM PSANÍ MLUVENÍ POSLECH S POROZUMĚNÍM Slovesa - zvuková a grafická podoba jazyka - základní výslovnostní návyky - slovní zásoba - práce se slovníkem - mluvnice - tematické okruhy</p>	<p>DCJ-9-1-01 DCJ-9-1-02 DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-02 DCJ-9-4-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pochopit základní časování sloves - umět rozlišit mezi jednotlivými osobami - používat slovesa ve větách - poznat rozdíl mezi tvrdou a měkkou souhláskou - rozumět jednoduchým pokynům a reagovat na ně - rozumět slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně - rozumět základním informacím v krátkých poslechových textech - zapojit se do jednoduchého rozhovoru - sdělit jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného - odpovědět na jednoduché otázky týkající se jeho samotného - rozumět slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k probíraným tématům - stručně reagovat na jednoduché písemné sdělení - dokázat vyhledávat informace ve slovníku
<p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM PSANÍ MLUVENÍ POSLECH S POROZUMĚNÍM Přivlastňovací zájmena - zvuková a grafická podoba jazyka - základní výslovnostní návyky</p>	<p>DCJ-9-1-01 DCJ-9-1-02 DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-02 DCJ-9-4-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> - určit přivlastňovací zájmena mužský, ženský, střední rod a množné číslo - používat přivlastňovací zájmena ve větách - určit a používat přivlastňovací zájmena můj, tvůj, náš, váš - rozumět jednoduchým pokynům a reagovat na ně - rozumět slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně - rozumět základním informacím v krátkých poslechových textech

<ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba - práce se slovníkem - mluvnice - tematické okruhy 		<ul style="list-style-type: none"> - zapojit se do jednoduchého rozhovoru - sdělit jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného - odpovědět na jednoduché otázky týkající se jeho samotného - rozumět slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k probíraným tématům - stručně reagovat na jednoduché písemné sdělení - dokázat vyhledávat informace ve slovníku
<p><u>TEMATICKÉ OKRUHY</u></p> <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvuková a grafická podoba jazyka - základní výslovnostní návyky - slovní zásoba - práce se slovníkem 	DCJ-9-1-02 DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-02 DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-02 DCJ-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> - seznámit se se slovní zásobou v těchto tématech: pozdravy; základní osobní informace; ve městě; potraviny a pokrmy; na návštěvě; obchody a nakupování; oblečení; domov a bydlení; rodina; cestování - rozumět slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně - zapojit se do jednoduchých rozhovorů - sdělit jednoduchým způsobem základní informace týkající se osvojovaných témat - odpovídat na jednoduché otázky a podobné otázky pokládá - rozumět slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k probíraným tématům - rozumět krátkému jednoduchému textu a vyhledat v něm požadovanou informaci - napsat jednoduchý text týkající se jeho samotného - stručně reagovat na jednoduché písemné sdělení

Ročník:
Časová dotace:
Portfolio:

8.
2 hodiny týdně

testy: prověřovací testy po ukončení tématu
 prověřovací testy z gramatiky
 testy slovní zásoby

mluvnická cvičení: prověřování konverzačních schopností
 vyprávění na vybraná témata

projekty: rozsáhlá zpracování vybraných témat

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<p><u>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</u></p> <p><u>PSANÍ</u></p> <p><u>MLUVENÍ</u></p> <p><u>POSLECH</u></p> <p><u>S POROZUMĚNÍM</u></p> <p>Přídavná jména</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvuková a grafická podoba jazyka - základní výslovnostní návyky - slovní zásoba - práce se slovníkem - mluvnice - tematické okruhy 	DCJ-9-1-01 DCJ-9-1-02 DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-02 DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> - poznat koncovky přídavných jmen podle rodu - poznat jednotné a množné číslo přídavných jmen - použít přídavná jména ve větách - poznat rody přídavných jmen v textu - rozumět jednoduchým pokynům učitele a reagovat na ně - rozumět slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně - rozumět základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se probíraných témat - zapojit se do jednoduchých rozhovorů - sdělit jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného - odpovědět na jednoduché otázky týkající se jeho samotného a podobné otázky pokládat - rozumět slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k probíraným tématům - rozumět krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - vyhledat v textu požadovanou informaci - stručně reagovat na jednoduché písemné sdělení - dokázat vyhledávat informace ve slovníku
<p>Otázka</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvuková a grafická podoba jazyka 	DCJ-9-1-01 DCJ-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> - určit a použít tázací zájmena - položit otázku se správným tázacím zájmenem

<ul style="list-style-type: none"> - základní výslovnostní návyky - slovní zásoba - mluvnice - tematické okruhy 	DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-02 DCJ-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> - vytvořit jednoduchou otázku a odpověď - rozumět jednoduchým pokynům učitele a reagovat na ně - rozumět jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně - zapojit se do jednoduchých rozhovorů - odpovídat na jednoduché otázky týkající se jeho samotného a podobné otázky pokládat - rozumět slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k probíraným tématům - vyhledat v textu požadovanou informaci - stručně reagovat na jednoduché písemné sdělení
Slovesa <ul style="list-style-type: none"> - zvuková a grafická podoba jazyka - základní výslovnostní návyky - slovní zásoba - práce se slovníkem - mluvnice - tematické okruhy 	DCJ-9-1-01 DCJ-9-1-02 DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-02 DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> - použít slovesa se 4. pádem - poznat rozdíl mezi hraji co a hraji na co a umět použít ve větách - použít sloveso milovat / mít rád co, koho ve větách - použít sloveso smí se / nesmí se ve větách - rozumět jednoduchým pokynům učitele a reagovat na ně - rozumět slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně - rozumět základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se probíraných témat - zapojit se do jednoduchých rozhovorů - sdělit jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat - odpovídat na jednoduché otázky týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládat - rozumět slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k probíraným tématům - rozumět krátkému jednoduchému textu, zejména pokud je k dispozici vizuální opora - vyhledat v textu požadovanou informaci - stručně reagovat na jednoduché písemné sdělení - dokázat vyhledávat informace ve slovníku
TEMATICKÉ OKRUHY Slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> - zvuková a grafická podoba jazyka - základní výslovnostní návyky - slovní zásoba - práce se slovníkem 	DCJ-9-1-02 DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-02 DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-02 DCJ-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> - seznámit se se slovní zásobou v těchto tématech: příroda; cestování a památky; volný čas a kultura; sport; ruské svátky; ruské kostely; umění; literatura - rozumět slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně - zapojit se do jednoduchých rozhovorů - sdělit jednoduchým způsobem základní informace týkající se osvojovaných témat - odpovídat na jednoduché otázky a podobné otázky pokládá - rozumět slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k probíraným tématům - rozumět krátkému jednoduchému textu a vyhledat v něm požadovanou informaci - napsat jednoduchý text týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat - stručně reagovat na jednoduché písemné sdělení

Ročník:
Časová dotace:
Portfolio:

9.
2 hodiny týdně
testy: prověřovací testy po ukončení tématu
 prověřovací testy z gramatiky
 testy slovní zásoby
mluvnická cvičení: prověřování konverzačních schopností
 vyprávění na daná témata
projekty: rozsáhlá zpracování probíraných témat

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		

<p>PSANÍ MLUVENÍ POSLECH S POROZUMĚNÍM Podstatná jména - zvuková a grafická podoba jazyka - základní výslovnostní návyky - slovní zásoba - práce se slovníkem - mluvnice - tematické okruhy</p>	<p>DCJ-9-1-01 DCJ-9-1-02 DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-01 DCJ-9-3-02 DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-01 DCJ-9-4-02 DCJ-9-4-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> - použít skloňování podstatných jmen - použít podstatná jména po číslovkách - použít podstatná jména ve správném pádu ve větách - rozumět jednoduchým pokynům a otázkám učitele a reaguje na ně - rozumět slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojovaných témat - rozumět základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - zapojit se do jednoduchých rozhovorů - sdělit jednoduchým způsobem základní informace týkající se osvojovaných témat - odpovídat na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládat - rozumět jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumět slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumět krátkému jednoduchému textu a vyhledat v něm požadovanou informaci - vyplnit základní údaje o sobě ve formuláři - napsat jednoduché texty týkající se osvojovaných témat - stručně reagovat na jednoduché písemné sdělení
<p>Slovesa - zvuková a grafická podoba jazyka - základní výslovnostní návyky - slovní zásoba - mluvnice - tematické okruhy</p>	<p>DCJ-9-1-01 DCJ-9-1-02 DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-01 DCJ-9-3-02 DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-01 DCJ-9-4-02 DCJ-9-4-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> - časovat slovesa v přítomném čase - poznat rozdíl mezi I. a II. časováním podle vzorů - určit zvrtná slovesa - použít slovesa se změnou kmenových souhlásek - použít základní slovesné vazby ve větách - seznámit se s minulým časem - rozumět jednoduchým pokynům a otázkám učitele a reaguje na ně - rozumět slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojovaných témat - rozumět základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - zapojit se do jednoduchých rozhovorů - sdělit jednoduchým způsobem základní informace týkající se osvojovaných témat - odpovídat na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládat - rozumět jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumět slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumět krátkému jednoduchému textu a vyhledat v něm požadovanou informaci - vyplnit základní údaje o sobě ve formuláři - napsat jednoduché texty týkající se osvojovaných témat - stručně reagovat na jednoduché písemné sdělení
<p>Zájmena - zvuková a grafická podoba jazyka - základní výslovnostní návyky - slovní zásoba - mluvnice - tematické okruhy</p>	<p>DCJ-9-1-01 DCJ-9-1-02 DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-01 DCJ-9-3-02 DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-01 DCJ-9-4-02 DCJ-9-4-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> - určit osobní zájmena ve všech pádech - použít přivlastňovací zájmena ve všech pádech v jednotném a množném čísle - použít osobní a přivlastňovací zájmena ve větách - rozumět jednoduchým pokynům a otázkám učitele a reaguje na ně - rozumět slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojovaných témat - rozumět základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - zapojit se do jednoduchých rozhovorů - sdělit jednoduchým způsobem základní informace týkající se osvojovaných témat - odpovídat na jednoduché otázky týkající se jeho samotného,

		<ul style="list-style-type: none"> rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládat - rozumět jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumět slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumět krátkému jednoduchému textu a vyhledat v něm požadovanou informaci - vyplnit základní údaje o sobě ve formuláři - napsat jednoduché texty týkající se osvojovaných témat - stručně reagovat na jednoduché písemné sdělení
Číslovky <ul style="list-style-type: none"> - zvuková a grafická podoba jazyka - základní výslovnostní návyky - slovní zásoba - mluvnice - tematické okruhy 	DCJ-9-1-01 DCJ-9-1-02 DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-01 DCJ-9-3-02 DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-01 DCJ-9-4-02 DCJ-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> - určit číslovky 1-1000 - přečíst a napsat řadové číslovky - poznat a použít dny v týdnu a měsíce - určit a napsat datum - poznat a použít hodiny - rozumět jednoduchým pokynům a otázkám učitele a reaguje na ně - rozumět slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojovaných témat - rozumět základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - zapojit se do jednoduchých rozhovorů - sdělit jednoduchým způsobem základní informace týkající se osvojovaných témat - odpovídat na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládat - rozumět jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumět slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumět krátkému jednoduchému textu a vyhledat v něm požadovanou informaci - vyplnit základní údaje o sobě ve formuláři - napsat jednoduché texty týkající se osvojovaných témat - stručně reagovat na jednoduché písemné sdělení
TEMATICKÉ OKRUHY Slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> - zvuková a grafická podoba jazyka - základní výslovnostní návyky - slovní zásoba - práce se slovníkem 	DCJ-9-1-02 DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-02 DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-02 DCJ-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> - seznámit se se slovní zásobou v těchto tématech: základní osobní informace; rodina a přátelé; země a národnosti; telefonování; na návštěvě; povolání; volný čas; seznamování; škola, vyučování, rozvrh hodin; město a doprava po městě - rozumět slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně - zapojit se do jednoduchých rozhovorů - sdělit jednoduchým způsobem základní informace týkající se osvojovaných témat - odpovídat na jednoduché otázky a podobné otázky pokládat - rozumět slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k probíraným tématům - rozumět krátkému jednoduchému textu a vyhledat v něm požadovanou informaci - napsat jednoduchý text týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat - stručně reagovat na jednoduché písemné sdělení

5.2.5 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - MATEMATIKA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití

matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Čísla a početní operace na prvním stupni, na který na druhém stupni navazuje a dále ho prohlubuje tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového softwaru nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Cílové zaměření vyučovacího předmětu

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojování si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů

- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvrácení pomocí protipříkladů

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílového zaměření vyučovacího předmětu je dosahováno skrze konkretizované kompetence. Vzdělávací přístup, volba organizačních forem výuky a výukových metod musí být prováděny tak, aby vedly k naplňování konkretizovaných kompetencí.

Charakteristika, časové a organizační vymezení předmětu

Matematika poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití. Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách.

Časová dotace

6. - 9. ročník – 5 hodin týdně

Organizační vymezení

Matematika je realizována formou vyučovací hodiny převážně v kmenových třídách, v počítačové učebně nebo u interaktivní tabule.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru 2. stupeň

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Očekávané výstupy

žák

M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu

M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor

M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel

M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)

- M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
- M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
- M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
- M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-9-1-01p píše sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem
- M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)
- M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
- M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
- M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000
- M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu
- M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta - zvládá orientaci na číselné ose

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy

žák

- M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- M-9-2-02 porovnává soubory dat M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
- M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
- M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-9-2-01p vyhledává a třídí data
- M-9-2-02p porovnává data
- M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku - užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu - zvládá početní úkony s penězi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy

žák

- M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary
- M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
- M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově

a středově souměrný útvar

M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti

M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles

M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles

M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině

M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce

M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu

M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary

M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti

M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce

M-9-3-11p sestrojí síť základních těles

M-9-3-12p načrtne základní tělesa

M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa - odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky počítá a odčítá úsečky - umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami - používá technické písmo - čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy

žák

M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací

M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy

M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací

M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

Ročník: 6.

Časová dotace: 5 hodin týdně

Portfolio: písemné práce různého rozsahu po probrání tematického celku

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<u>ČÍSLO A PROMĚNNÁ</u> Desetinná čísla	M-9-1-01 M-9-1-02 M-9-1-03	- zařadit daná čísla na číselnou osu - užít zaokrouhlování čísel podle daných pravidel - vysvětlit postup při zaokrouhlování čísel a jejich zobrazování na číselné ose - písemně počítat, odčítat, dělit, násobit desetinná čísla - odhadnout pomocí zaokrouhlování výsledek početní operace před provedením písemného výpočtu - použít kalkulačtor ke kontrole provedených výpočtů a k provádění výpočtu složitějších úloh - rozeznat výhodnost využití distributivního zákona při složitějších výpočtech - najít vhodné řešení pro aplikované úlohy ze života

<p>Dělitelnost čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - prvočíslo, číslo složené - násobek, dělitel - nejmenší společný násobek, největší společný dělitel - kritéria dělitelnosti <p>Zlomky</p> <ul style="list-style-type: none"> - zlomek jako část celku - jednoduché úpravy zlomku 		<ul style="list-style-type: none"> - užít znaků dělitelnosti k rozkladu složených čísel - odlišit pojmy násobek čísel a dělitel čísel, nejmenší společný násobek a největší společný dělitel - užít další metody pro vyhledání nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele čísel <ul style="list-style-type: none"> - seznámit se s dalším možným vyjádřením čísla - vysvětlit význam čitatele, zlomkové čáry a jmenovatele zlomku
<p><u>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</u> Závislosti a data</p>	M-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> - vypracovat jednoduchou tabulku s daty - ovládat převody jednotek délky, hmotnosti a obsahu
<p><u>GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU</u> Rovinné útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> - přímka, polopřímka, úsečka - úhel - vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů) - trojúhelník <p>Metrické vlastnosti v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy úhlů - vzdálenost bodu od přímky - trojúhelníková nerovnost <p>Konstrukční úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> - osová souměrnost <p>Prostorové útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> - krychle - kvádr 	M-9-3-01 M-9-3-02 M-9-3-03 M-9-3-08 M-9-3-09 M-9-3-10 M-9-3-11 M-9-3-12 M-9-3-13	<ul style="list-style-type: none"> - provést výpočty s úhly vzhledem k jejich nedešítkové soustavě - navrhnout způsoby řešení úloh podle vlastností osy úhlu - odlišit vlastnosti úhlů souhlasných a střídavých a jejich význam při výpočtech - poznat zásady při popisu trojúhelníku a jeho prvků - využít vlastnosti vnitřních a vnějších úhlů trojúhelníku - přesně narysovat osy stran trojúhelníku, výšky a těžnice - porovnat trojúhelníky podle stran a úhlů <ul style="list-style-type: none"> - zdůvodnit při rýsování ostré, pravé a tupé úhly - odhadnout a změřit velikosti úhlů - vysvětlit význam výšky - popsat vlastnosti trojúhelníku, vysvětlit podmínky sestrojitelnosti <ul style="list-style-type: none"> - rozeznat osově souměrné a nesouměrné útvary - aplikovat zásady osově souměrných bodů na rovinné útvary - posoudit osovou souměrnost daných rovinných útvarů - znázornit náčrtem osově souměrné útvary <ul style="list-style-type: none"> - odlišit rovinné útvary a tělesa - znázornit plášť krychle a kvádrů rýsováním i náčrtem - stanovit povrch krychle a kvádrů podle obsahu jejich sítě - aplikovat správný postup při výpočtu povrchu a objemu krychle a kvádrů při řešení složitějších úloh - užít odpovídající jednotky obsahu a objemu včetně jejich převádění
<p><u>NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy 	M-9-4-01 M-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> - aplikovat aplikační úlohy v tématech desetinná čísla a osová souměrnost

Ročník:

7.

Časová dotace:

5 hodin týdně

Portfolio:

písemné práce různého rozsahu po probrání tematického celku

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<p><u>ČÍSLO A PROMĚNNÁ</u> Zlomky</p> <ul style="list-style-type: none"> - převrácené číslo - smíšené číslo - složený zlomek 	M-9-1-01 M-9-1-04 M-9-1-05 M-9-1-06 M-9-1-09	<ul style="list-style-type: none"> - zvládnout krácení a rozšiřování zlomků - využít těchto poznatků při násobení a dělení zlomků - zvládnout sčítání, odčítání, násobení a dělení zlomků - využít poznatků při řešení úloh z praxe

<p>Celá čísla - čísla navzájem opačná - číselná osa</p> <p>Racionální čísla</p> <p>Poměr - měřítko - úměra - trojčlenka</p> <p>Procenta - procento - promile - základ - procentová část - počet procent - jednoduché úrokování</p>		<ul style="list-style-type: none"> - zvládnout sčítání, odčítání, násobení a dělení celých čísel - zvládnout práci s celými čísly užít ve slovních úlohách - porovnat celá čísla, znázornit je na číselné ose (pojem absolutní hodnota) - zvládnout sčítání, odčítání, násobení a dělení racionálních čísel - užít těchto operací ve slovních úlohách - využít vlastností početních výkonů s racionálními čísly - zvládnout poměr jako způsob porovnání - rozlišit jednoduchý a složený poměr - provést změny v daném poměru - použít poměr při řešení měřítka plánu a mapy - pochopit užití poměrů v trojčlence - vypočítat hodnotu veličiny ve slovní úloze trojčlenkou - určit 1% z daného celku - vyjádřit počet procent jako část celku a naopak - rozlišit základ, procentovou část a počet procent - vypočítat procentovou část přechodem přes 1% - vypočítat procentovou část vyjádřením části základu (i pro případ, kdy procentová část je větší než základ) - vypočítat základ a počet procent - určit základ, procentovou část a počet procent ve slovních úlohách - vypočítat úrok v úlohách z praxe - pochopit pojem promile a umět s ním pracovat - vypočítat hodnotu veličiny ve slovní úloze trojčlenkou
<p><u>ZÁVISLOSTI, VZTAHY</u> <u>A PRÁCE S DATY</u> Závislosti a data - příklady závislostí z praktického života a jejich vlastností - grafy, tabulky</p> <p>Funkce - pravoúhlá soustava souřadnic - přímá úměrnost - nepřímá úměrnost</p>	<p>M-9-2-01 M-9-2-02 M-9-2-03 M-9-2-04 M-9-2-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poznat přímou a nepřímou úměrnost ve vztahu veličin - vypočítat hodnotu veličiny - vypočítat hodnotu veličiny ve slovní úloze trojčlenkou - vytvořit tabulku se vztahy veličin - zakreslit hodnoty do pravoúhlé soustavy souřadnic - zvládnout vyčíst hodnoty závislosti z grafu přímé a nepřímé úměrnosti
<p><u>GEOMETRIE V ROVINĚ</u> <u>A PROSTORU</u> Rovinné útvary - trojúhelník - věty o shodnosti trojúhelníků</p> <p>- čtyřúhelník - rovnoběžník, lichoběžník</p>	<p>M-9-3-01 M-9-3-02 M-9-3-04 M-9-3-06 M-9-3-07 M-9-3-08 M-9-3-09 M-9-3-10 M-9-3-11 M-9-3-12 M-9-3-13</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objasnit pojem shodnost - určit shodnost dvou geometrických útvarů překrýváním (využití průsvítky) - vysvětlit věty o shodnosti trojúhelníků - využít vět o shodnosti trojúhelníků k určení jejich shodnosti - určit shodnost trojúhelníků v úlohách z praxe - zopakovat vlastnosti trojúhelníku - procvičit popis trojúhelníku, zobrazení trojúhelníku - v náčrtu, rýsování a měření výšek trojúhelníku, středních příček a těžnic - vysvětlit a odvodit dle názorné předlohy vzorce pro výpočet obvodu a obsahu trojúhelníku - užít vzorců pro výpočet obvodu a obsahu trojúhelníku - vypočítat obvod a obsah trojúhelníku v úlohách z praxe - zopakovat pojem čtyřúhelník - objasnit na základě názorné představy pojem rovnoběžník včetně jeho vlastností - zobrazit rovnoběžník v náčrtu - narýsovat a určit výšku a úhlopříčku rovnoběžníku - narýsovat různé druhy rovnoběžníků včetně provedení rozboru a zápisu konstrukce (užít vět sss, sus, usu)

<p>Prostorové útvary - kolmý hranol</p> <p>Konstrukční úlohy - středová souměrnost</p> <p>Metrické vlastnosti v rovině - trojúhelníková nerovnost</p>		<ul style="list-style-type: none"> - zopakovat jednotky délky a obsahu a jejich převody - vysvětlit výpočet obvodu a obsahu rovnoběžníku - užít vzorců pro výpočet obvodu a obsahu rovnoběžníku - objasnit na základě názorné představy pojem lichoběžník včetně jeho vlastností - zobrazit lichoběžník v náčrtu - narýsovat a určit výšku a úhlopříčku lichoběžníku - narýsovat různé druhy lichoběžníků včetně provedení rozboru a zápisu konstrukce (užít vět sss, sus, usu) - vysvětlit výpočet obvodu a obsahu lichoběžníku - užít vzorců pro výpočet obvodu a obsahu lichoběžníku - třídit různé druhy rovnoběžníků a lichoběžníků dle jejich vlastností - vypočítat obvod a obsah rovnoběžníku nebo lichoběžníku v úlohách z praxe <ul style="list-style-type: none"> - objasnit dle názorné předlohy pojmy těleso a hranol - vysvětlit dle názorné předlohy vlastnosti hranolu - zobrazit hranol v náčrtu včetně jeho popisování - třídit a pojmenovat různé druhy hranolů dle jeho podstavy - zopakovat jednotky objemu a jejich převody - rýsovat síť hranolu - objasnit a odvodit vzorce pro výpočet povrchu a objemu hranolu - užít vzorce pro výpočet povrchu a objemu hranolu <ul style="list-style-type: none"> - načrtnout a sestrojít obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti - určit středově souměrný útvar <ul style="list-style-type: none"> - sestrojít trojúhelníky podle vět o sestrojitelnosti
<p><u>NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY</u> - číselné a logické řady - logické a netradiční geometrické úlohy</p>	<p>M-9-4-01 M-9-4-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyřešit nestandardní úlohy za použití matematických znalostí - vyřešit netypické úlohy z geometrie pomocí poznatků a dovedností z matematiky a jiných vzdělávacích oblastí

Ročník:
Časová dotace:
Portfolio:

8.
5 hodin týdně
písemné práce různého rozsahu po probrání tematického celku

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<p><u>ČÍSLO A PROMĚNNÁ</u> Desetinná čísla a zlomky - zápis čísla v desítkové soustavě</p> <p>Mocniny a odmocniny - druhá mocnina a odmocnina</p> <p>Výrazy - číselný výraz a jeho hodnota - proměnná</p>	<p>M-9-1-01 M-9-1-02 M-9-1-07 M-9-1-08 M-9-1-09</p>	<ul style="list-style-type: none"> - využít znalosti mocnin k zápisu čísla v desítkové soustavě - vypočítat druhou mocninu jednociferných čísel z paměti - vypočítat druhou mocninu víceciferných čísel písemným násobením - odhadnout druhou mocninu pomocí mezí - určit druhou odmocninu čtvercových čísel pro hodnoty odmocnin do 10 - odhadnout druhou odmocninu čísel pomocí mezí - určit druhou mocninu a odmocninu čísla pomocí tabulek a pomocí kalkulátoru - využít výpočtů druhé mocniny a odmocniny ve slovních úlohách z praxe - určit hodnotu číselného výrazu - upravit a zjednodušit výraz s proměnnou podle pravidel práce s proměnnými a mocninami proměnných

<ul style="list-style-type: none"> - výrazy s proměnnými - mnohočleny <p>Rovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - lineární rovnice 		<ul style="list-style-type: none"> - užít zákony pro sčítání, odčítání a násobení mnohočlenů - vypočítat jednotlivé členy druhé mocniny dvojčlenu - užít výpočet druhé mocniny dvojčlenu jako vzorec - vyjádřit rozdíl druhých mocnin jako součin dvou dvojčlenů - vytknout z mnohočlenu číslo, proměnnou nebo mnohočlen <ul style="list-style-type: none"> - vypočítat kořen rovnice s užitím ekvivalentních úprav - vyjádřit neznámou ze vzorce a vypočítat její hodnotu - řešit slovní úlohy z praxe pomocí řešení lineární rovnice
<p><u>ZÁVISLOSTI, VZTAHY</u> <u>A PRÁCE S DATY</u> Závislosti a data</p> <ul style="list-style-type: none"> - nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky - četnost znaku - aritmetický průměr 	<p>M-9-2-01 M-9-2-02 M-9-2-04 M-9-2-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlit základní statistické pojmy - sestrojít graf či diagram - vytvořit tabulku - vyčíst z grafu hodnotu zkoumaného znaku
<p><u>GEOMETRIE V ROVINĚ</u> <u>A PROSTORU</u> Rovinné útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> - kružnice, kruh - pravidelné mnohoúhelníky <p>Metrické vlastnosti v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pythagorova věta <p>Prostorové útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> - rotační válec <p>Konstrukční úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> - množiny bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice) 	<p>M-9-3-01 M-9-3-02 M-9-3-04 M-9-3-05 M-9-3-06 M-9-3-09 M-9-3-10 M-9-3-11 M-9-3-12 M-9-3-13</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenovat vzájemnou polohu kružnice a přímky - využít Thaletovu větu pro řešení úloh - vypočítat délku kružnice - vypočítat obsah kruhu - řešit úlohy z praxe s využitím výpočtů délky kružnice a obsahu kruhu - sestrojít pravidelné mnohoúhelníky pomocí dělení kružnice <ul style="list-style-type: none"> - pojmenovat strany pravoúhlého trojúhelníku - vypočítat délku přepony a odvěsen - zjistit, zda trojúhelník se zadanými stranami je pravoúhlý - řešit úlohy z praxe užitím Pythagorovy věty a obrácené věty <ul style="list-style-type: none"> - popsat válec a jeho části - vypočítat povrch válce - vypočítat objem válce - řešit náročnější úlohy z praxe s využitím výpočtů povrchu a objemu válce a jeho částí <ul style="list-style-type: none"> - sestrojít geometrické obrazce s provedením náčrtu, rozboru, předpisu (zápisu) pro konstrukci, grafické provedení (konstrukce) a diskuse - pojmenovat množiny bodů daných vlastností - sestrojít trojúhelník a čtyřúhelník ze zadaných prvků
<p><u>NESTANDARDNÍ</u> <u>APLIKAČNÍ ÚLOHY</u> <u>A PROBLÉMY</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - číselné a logické řady - logické a netradiční geometrické úlohy 	<p>M-9-4-01 M-9-4-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> - užívat logickou úvahu a kombinační úsudek napříč probíranými tématy

Ročník:
Časová dotace:
Portfolio:

9.
5 hodin týdně
písemné práce různého rozsahu po probrání tematického celku

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<p><u>ČÍSLO A PROMĚNNÁ</u> Procenta</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché úrokování (finanční matematika) <p>Výrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> - lomený výraz 	<p>M-9-1-05 M-9-1-07 M-9-1-08 M-9-1-09</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlit pojmy finanční matematiky - vypočítat úrok a úrok po zdanění - vypočítat částku s úrokem po zdanění - řešit slovní úlohy z praxe <ul style="list-style-type: none"> - upravit výraz s užitím pravidel pro počítání s proměnnými a jejich mocninami

Rovnice - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými		- zapsat podmínky, za kterých má výraz smysl - vypočítat hodnotu výrazu - rozšířit či zkrátit výraz číslem či výrazem - užít ekvivalentní úpravy rovnic - vyřešit soustavu rovnic pomocí metody dosazovací, sčítací, komparační - vyřešit slovní úlohu pomocí soustavy rovnic (slovní úlohy o pohybu, o společné práci, směsi)
<u>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</u> Funkce - pravoúhlá soustava souřadnic - lineární funkce	M-9-2-01 M-9-2-02 M-9-2-04 M-9-2-05	- definovat funkci, poznat nezávisle a závisle proměnnou - číst v soustavě souřadnic souřadnice bodů - vyznačit bod se zadanými souřadnicemi - vyjádřit funkci vztahem proměnných (vzorcem), zaznamenat do tabulky, sestrojít graf - poznat lineární funkci a přímou úměrnost - dopočítat souřadnice bodů v přímé úměrnosti a lineární funkci - dopočítat souřadnice bodů v nepřímé úměrnosti - sestrojít graf nepřímé úměrnosti - vyřešit slovní úlohu s funkcemi
<u>GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU</u> Rovinné útvary - podobnost Prostorové útvary - jehlan - rotační kužel - koule	M-9-3-01 M-9-3-02 M-9-3-04 M-9-3-07 M-9-3-09 M-9-3-10 M-9-3-11 M-9-3-12 M-9-3-13	- určit poměr podobnosti geometrických útvarů - užít věty o podobnosti trojúhelníků - vypočítat podle měřítko mapy či plánu skutečnou vzdálenost nebo vzdálenost v mapě (plánu) - vytvořit plán podle zadaných podmínek - vypočítat povrch (objem) jehlanu a kuželu - stanovit poměr mezi objemem kuželu a válce - popsat vztah mezi vlastnostmi jehlanu a kuželu - vypočítat povrch a objem koule - využít dovedností ve výpočtech povrchů a objemů pro řešení úloh z praxe
<u>NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY</u> - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy	M-9-4-01 M-9-4-02	- užívat logickou úvahu a kombinační úsudek napříč probíranými tématy

5.2.6 INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE - INFORMATIKA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Informační a komunikační technologie** umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti – získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou byla vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie zařazena jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoli a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího softwaru a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie, a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vyučovacího předmětu

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového softwaru ke zvýšení efektivity své učební činnosti a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání softwaru
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či v jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílového zaměření vyučovacího předmětu je dosahováno skrze konkretizované kompetence. Vzdělávací přístup, volba organizačních forem výuky a výukových metod musí být prováděny tak, aby vedly k naplnění konkretizovaných kompetencí.

Charakteristika, časové a organizační vymezení předmětu

Tento předmět umožňuje všem žákům dosáhnout základní úroveň informační gramotnosti – žáci získají dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky, orientují se ve světě informací, tvořivě pracují s informacemi a využívají je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti. Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Časová dotace

6. – 8. ročník – 1 hodina týdně

Organizační vymezení

Výuka probíhá v odborné učebně VT. Každý žák pracuje samostatně na přiděleném počítači. Vše se odehrává v rámci legálního SW s dodržением pravidel o duševním vlastnictví a zásadami autorského práva - pokud to příslušné normy svou srozumitelností dovolují.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru 2. stupeň

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

Očekávané výstupy

žák

ICT-9-1-01 ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ICT-9-1-01p vyhledává potřebné informace na internetu; dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou; osvojí si základy elektronické komunikace

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

Očekávané výstupy

žák

ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací

ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem

ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví

ICT-9-2-04 používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji

ICT-9-2-05 zpracovává a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ICT-9-2-01p, ICT-9-2-02p ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy

ICT-9-2-03p, ICT-9-2-04p, ICT-9-2-05p vyhledává potřebné informace na internetu - dodržuje pravidla bezpečného zacházení s výpočetní technikou

Ročník:
Časová dotace:
Portfolio:

6.
1 hodina týdně
pracovní listy

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<u>VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE</u> Internet Hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověření	ICT-9-1-01	- vhodně formulovat požadavek do vyhledávače (přesně, stručně, ale úplně) - využívat internet k vyhledávání informací k výuce - orientovat se ve vyhledávačích, portálech, encyklopediích, databázích - ověřovat informace z více zdrojů
<u>ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ</u> Prezentace informací - textové editory	ICT-9-2-01 ICT-9-2-02 ICT-9-2-04 ICT-9-2-05	- spustit textový editor, napsat v něm text nebo upravit zkopírovaný text za využití schránky, opravit chyby, označit blok a provádět v něm úpravy, otevřít textový soubor - upravovat formát písma, odstavce, sloupce a směr textu - použít a měnit odrážky a číslování, používat tabulátory - vkládat obrázky vč. klipartů do textu a upravovat jejich formát - použít a upravit textové pole

- prezentační editory	<ul style="list-style-type: none"> - vložit automatické tvary a ozdobné písmo - napsat dopis, pozvánku, vizitku podle zadání - formátovat stránku a upravit ji před tiskem - vhodně uložit a tisknout svou práci <ul style="list-style-type: none"> - připravit pdf soubor například z dokumentu MS Office - prohlížet a kopírovat z pdf souboru - prohlížet a nastavit prezentaci, hodnotit ji po estetické, formální i faktické stránce - připravit prezentaci podle zadání: rozvržení snímků, pozadí, pořadí snímků, společné zápatí, formát textu, vkládání a úprava polí, obrázků, přechod snímků - vytvořit vlastní prezentaci na zadané téma s ohledem na faktickou správnost i estetickou stránku
-----------------------	--

Ročník: 7.
Časová dotace: 1 hodina týdně
Portfolio: pracovní listy

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<u>VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE</u> Vývojové trendy informačních technologií	ICT-9-1-01	- poznat současné technologie užívané ke komunikaci
<u>ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ</u> Tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce	ICT-9-2-01 ICT-9-2-02 ICT-9-2-03 ICT-9-2-04 ICT-9-2-05	<ul style="list-style-type: none"> - vytvořit tabulku, správně pracovat s buňkami - vyplnit buňku správně daty, editovat ji, formátovat ji - vytvořit jednoduchý vzorec vázaný na data v buňkách, kopírovat jej pro ostatní buňky, data řadit - vytvořit z dat vhodné grafy s popisky - upravit formát tabulky, kopírovat graf i tabulku do textového editoru, upravit dokument pro tisk a tisknout - řadit data a vytvářet číselné řady - využívat logické funkce - vytvářet na závislost dat jednoduché vzorce, vzorce s absolutním odkazem - formátovat tabulky a grafy - formátovat tabulky za pomoci podmíněného formátování
Počítačová grafika, rastrové a vektorové programy		<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlit rozdíly, výhody a nevýhody rastrové a vektorové grafiky - vytvořit obrázek v bitmapovém editoru malování přesně podle zadání a v určité velikosti, uložit ho, upravovat ho - upravit obrázek v alternativním bitmapovém editoru - upravit obrázek ve vektorovém grafickém editoru, případně vytvořit v něm jednoduchý vlastní obrázek - stahovat, ukládat a upravovat fotografie jednotlivě i dávkově - uložit obrázek v různých formátech, porovnat tyto formáty - dodržovat a vyhledat základní typografická pravidla - vyjádřit názor na estetické zpracování dokumentu - objasnit příčiny nezaručitelnosti pravdivých a eticky nezávadných informací
Ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika		

Ročník: 8.
Časová dotace: 1 hodina týdně
Portfolio: pracovní listy

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<u>VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE</u> Internet	ICT-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> - jmenovat prohlížeče a nastavit je - jmenovat vyhledávače a nastavit si podmínky vyhledávání na Google

Hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje, jejich ověření		<ul style="list-style-type: none"> - hodnotit spolehlivost zdroje informací, rozpoznávat relevanci a závažnost informace - využívat bezpečně a účelně internet k dalšímu vzdělávání - napsat formálně i obsahově správně žádost, životopis apod. - nastavit emailovou schránku – přeposlání obsahu, filtrování, skupiny - jmenovat další možnosti komunikace po internetu a multimediálního využití internetu
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ Prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimedia) - textové editory - webové stránky - tabulkové editory - prezentační editory	ICT-9-2-01 ICT-9-2-02 ICT-9-2-03 ICT-9-2-04 ICT-9-2-05	<ul style="list-style-type: none"> - vkládat a upravovat diagramy - využívat a vkládat hypertextové odkazy při práci s delšími texty - vytvářet kompilovanou práci podle zadání - pracovat s alternativními textovými editory - znát základní způsoby tvorby webových stránek (šablony, HTML jazyk) - filtrovat data a vytvářet tematické souhrny - používat kotvení tabulky - statisticky zpracovat data - vytvořit posuvník - pracovat s alternativním tabulkovým editorem - vytvořit tematickou prezentaci - přispívat na školní web, nástěnku, časopis nebo založit příp. editovat tematický web - účastnit se vědomostních soutěží, soutěží zaměřených nebo na vyhledávání informací apod.

5.2.7 ČLOVĚK A SPOLEČNOST - DĚJEPIS

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je budována současná demokratická Evropa, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných i rizikových situacích a při mimořádných událostech.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory **Dějepis** a **Výchova k občanství**. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovědní část vzdělávacího oboru *Zeměpis*, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Vzdělávací obor **Dějepis** přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Cílové zaměření vyučovacího předmětu

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promyšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovědního charakteru

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílového zaměření vyučovacího předmětu je dosahováno skrze konkretizované kompetence. Vzdělávací přístup, volba organizačních forem výuky a výukových metod musí být prováděny tak, aby vedly k naplňování konkretizovaných kompetencí.

Charakteristika, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávání směřuje k rozvíjení vlastního historického vědomí. Vede žáky ke vnímání obrazu hlavních vývojových linií historie. Učí je orientovat se v historickém čase, poznávat postupné změny ve způsobu života lidí v různých epochách vývoje. Směřuje je k pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů. Učí je získávat vědomosti o minulosti a současnosti naší země v kontextu se světovými dějinami. Umožňuje žákům vnímat kulturní rozmanitost světa a rozvíjet svou národní hrdost.

Časová dotace

6. – 9. třída - 2 hodiny týdně

Organizační vymezení

Tento předmět je vyučován v kmenových třídách a v odborné učebně VT.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru 2. stupeň

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Očekávané výstupy

žák

D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků

D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány

D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák

D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu

D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost

D-9-2-03 uvede příklady archeologických kultur na našem území

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

D-9-2-01p rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí

D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

Očekávané výstupy

žák

D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací

D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví

D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem

D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států

D-9-3-03p, D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

Očekávané výstupy

žák

D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států

D-9-4-02 porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti

- D-9-4-03 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech
- D-9-4-04 vymezení úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám
- D-9-4-05 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- D-9-4-03p uvede první státní útvary na našem území
- D-9-4-03p uvede základní informace z období počátků českého státu
- D-9-4-04p popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti
- D-9-4-04p charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí
- D-9-4-05p rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské
- D-9-4-05p uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY

Očekávané výstupy

žák

- D-9-5-01 vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky
- D-9-5-02 vymezení význam husitské tradice pro český politický a kulturní život
- D-9-5-03 popíše a demonstrovuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky
- D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie
- D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky
- D-9-5-06 na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus
- D-9-5-07 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- D-9-5-03p popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
- D-9-5-04p, D-9-5-05p uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období
- D-9-5-04p, D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
- D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé
- D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
- D-9-6-04 charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích
- D-9-6-05 na vybraných příkladech demonstrovuje základní politické proudy
- D-9-6-06 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých

částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla;
charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

D-9-6-03p uvede základní historické události v naší zemi v 19. století

D-9-6-03p vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století

D-9-6-04p rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap

MODERNÍ DOBA

Očekávané výstupy

žák

D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky

D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů

D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu

D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv

D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války

D-9-7-01p, D-9-7-05p uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky

ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SE SVĚT

Očekávané výstupy

žák

D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků

D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce

D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí

D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

D-9-8-01p, D-9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě

D-9-8-04p chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

Ročník:

6.

Časová dotace:

2 hodiny týdně

Portfolio:

testy: prověřovací testy po ukončení tématu
projekty: komplexní zpracování vybraných témat

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
ČLOVĚK V DĚJINÁCH		

<ul style="list-style-type: none"> - historické prameny - archeologie a historie - archivy, muzea, knihovny, galerie - historická mapa a časová přímka - význam zkoumání dějin 	<p>D-9-1-01 D-9-1-02 D-9-1-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvést konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků - uvést příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenovat instituce, kde jsou tyto zdroje - orientovat se na časové ose a v historické mapě, řadit hlavní historické epochy v chronologickém sledu - vysvětlit pojmy dějepis, minulost, historie - odlišit prameny hmotné a písemné a uvést jejich příklady - popsat činnost archivů a muzeí - zaznamenat daný časový údaj na časovou osu
<p><u>POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI</u> Pravěk</p> <ul style="list-style-type: none"> - výklady vzniku světa a člověka - doba kamenná, bronzová, železná - lovci a sběrači - řemeslo a obchod - vesnice a první města - archeologické kultury na našem území - vysvětlit význam pravěkých národů (Keltové, Germáni, Slované) 	<p>D-9-2-01 D-9-2-02 D-9-2-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizovat život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - objasnit význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost - uvést příklady archeologických kultur na našem území - rozdělit pravěk na tři hlavní epochy - popsat způsob obživy pravěkého člověka a pravěké zbraně a nástroje - vyjmenovat první pěstované plodiny a chovaná zvířata a označit na mapě místa prvního využití - označit na časové přímce počátky zemědělství, hrnčířství a výroby kovových nástrojů, objasnit význam zemědělství - zdůvodnit změnu vztahů mezi lidmi vlivem rozvoje řemesla a obchodu
<p><u>NEJSTARŠÍ CIVILIZACE KŘEŤENSKÉ KULTURY</u> Starověk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína 	<p>D-9-3-01 D-9-3-02 D-9-3-03 D-9-3-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznat a vysvětlit souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací - uvést nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví - vyjmenovat jednotlivé skupiny obyvatelstva prvních států a určit jejich postavení - ukázat na mapě místa vzniku prvních států a nejvýznamnějších měst a označit na časové přímce dobu vzniku - uvést u každé civilizace přínos pro světovou kulturu - objasnit vznik nejstarších náboženství
<p>Antické Řecko</p> <ul style="list-style-type: none"> - městské státy - Mykény a Troja, trojská válka - Sparta a Athény - kulturní přínos - Alexandr Veliký - helénistická kultura 	<p>D-9-3-02 D-9-3-03 D-9-3-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvést nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví - demonstrovat na konkrétních příkladech přínos řecké kultury a uvést osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci - porovnat formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlit podstatu antické demokracie - objasnit obsah pojmů aristokracie a demokracie - ukázat na mapě polohu starověkých států
<p>Antický Řím</p> <ul style="list-style-type: none"> - římské království - římská republika - římské císařství - střední Evropa a její styky s antickým středomořím - křesťanství - antická kultura 	<p>D-9-3-02 D-9-3-03 D-9-3-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> - porovnat formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech - vysvětlit podstatu antické demokracie - uvést nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví - demonstrovat na konkrétních příkladech přínos římské kultury a uvést osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci - zdůvodnit postupný růst římské říše - označit na časové přímce jednotlivá období Říma - charakterizovat osobnosti Caesara a Augusta - uvést jména některých císařů a jejich historický význam - ukázat na mapě rozsah jednotlivých období Říma - uvést hlavní znaky křesťanství a souvislost s judaismem

Ročník:	7.
Časová dotace:	2 hodiny týdně
Portfolio:	testy: prověřovací testy po ukončení tématu projekty: komplexní zpracování vybraných témat

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<u>KŘESŤANSTVÍ</u> <u>A STŘEDOVĚKÁ EVROPA</u> Společnost - panovník a šlechta - církev - poddaní - města a vesnice - nový etnický obraz Evropy	D-9-4-01 D-9-4-04 D-9-4-05	- charakterizovat postavení a život jednotlivých společenských vrstev (poddaní, šlechta nižší a vyšší, panovník, církev, měšťané) - popsat změny v obdělávání půdy a ukázat jejich význam - vysvětlit rozdíly mezi životem na vesnici a ve městě a popsat jednotlivé vrstvy středověké společnosti - objasnit pojem rytířství - posoudit soupeření mezi světskou a církevní mocí - popsat podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik
Dějiny významných států a národů v Evropě - stěhování národů - Franká říše – Karel Veliký - Německo – Svatá říše římská - Byzantská říše – propojení s Evropou, islám, Arabové a Turci, křížové výpravy - Francie, Anglie, slovanská území - křesťanství, papežství, císařství	D-9-4-01 D-9-4-02 D-9-4-04	- uvést okolnosti vzniku evropských států - ukázat na mapě místa vzniku států ve Francii, Anglii, Polsku, Německu a porovnat základní rysy v kulturních oblastech - označit na časové přímce dobu vzniku těchto států - objasnit okolnosti křížových výprav - vysvětlit příčiny vzniku islámu a jeho rozmach - popsat konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám
Dějiny českých zemí - Sámova říše - Velkomoravská říše - vznik českého státu a jeho postavení v Evropě - svatý Václav - přemyslovská knížata a králové - Lucemburkové - Karel IV. - kultura v českých zemích, románský a gotický sloh	D-9-4-03 D-9-4-04 D-9-4-05	- popsat vznik a charakter Sámovy říše - objasnit vznik a význam Velkomoravské říše v evropských souvislostech - charakterizovat vládu knížat Rostislava a Svatopluka - zdůvodnit význam příchodu Konstantina a Metoděje v evropských souvislostech - ukázat na mapě rozsah všech státních útvarů na českém území - označit na časové přímce důležité etapy českého území - objasnit vznik českého státu a roli křesťanství v procesu sjednocování a začleňování do Evropy - charakterizovat vládu vybraných přemyslovských a lucemburských panovníků - charakterizovat osobnost Karla IV. - poznat hlavní prvky románského a gotického slohu
<u>OBJEVY A DOBÝVÁNÍ.</u> <u>POČÁTKY NOVÉ DOBY</u> Doba husitská - M. Jan Hus - husité a husitské války - význam husitství	D-9-5-01 D-9-5-02	- vysvětlit důvody pro kritiku církve - charakterizovat osobnost Jana Husa a Jana Žižky a posoudit jejich význam - vymezit význam husitské tradice pro český politický a kulturní život - popsat průběh husitských válek a nalézt příčiny vítězství - objasnit význam 4 pražských artikulů - uvést důsledky husitství a význam husitské tradice pro český politický a kulturní život - označit na časové přímce počátek a konec husitských válek

Dějiny významných států ve vrcholném a pozdním středověku - Svatá říše římská - Francie - Anglie - Východní a střední Evropa - ostatní státy (Rusko, Nizozemí, Osmanská říše) - objevné plavby a kolonie	D-9-5-01 D-9-5-03	- objasnit propojení evropských mocností s Českým královstvím - označit na časové přímce stoletou válku - vysvětlit problémy papežství a církve a reformu - popsat průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky - posoudit chování Evropanů v objevených zemích - ukázat na mapě místa nových objevů a rozsah španělské a portugalské říše - objasnit význam kolonií
Reformace a protireformace - reformace v Německu - reformace ve Francii - reformace v Anglii - důsledky reformace	D-9-5-01	- objasnit vznik anglikánské církve - zdůvodnit nástup protireformace - popsat náboženské války v Německu a ve Francii a jejich výsledky - vysvětlit význam reformace pro evropské myšlení
Český stát v 15. a 16. století - český stát po husitské revoluci - Jiří z Poděbrad - Jagellonci - Habsburkové - Rudolf II. - rudolfínská Praha, židovská Praha	D-9-5-04	- popsat poměry v českém státě po husitské revoluci - charakterizovat osobnost a vládu Jiřího z Poděbrad - charakterizovat vládu jagellonských a habsburských panovníků - popsat začlenění českého státu do habsburské monarchie - vysvětlit příčiny začínajícího úpadku měst - označit na časové přímce vládu Jagellonců a Habsburků - objasnit význam Rudolfova majestátu - popsat život v rudolfínské a v židovské Praze
Renesance a humanismus - renesance a humanismus v českých zemích - renesance a humanismus v Evropě - knihtisk a jeho význam	D-9-5-01 D-9-5-07	- objasnit pojmy renesance a humanismus - posoudit vliv vynálezu knihtisku na rozvoj vzdělanosti - rozpoznat vliv antického ideálu člověka na renesanci a humanismus - uvést některé významné renesanční stavby - rozpoznat základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvést jednotlivé představitele a příklady kulturních památek - rozlišit na obrazech románskou, gotickou a renesanční stavbu
Třicetiletá válka - české stavovské povstání - třicetiletá válka - důsledky války pro české země - Jan Amos Komenský	D-9-5-04 D-9-5-05	- objasnit příčiny stavovského povstání v Čechách - popsat průběh českého stavovského povstání a jeho důsledky - vyjmenovat hlavní účastníky třicetileté války a objasnit jejich zájmy - popsat výsledky a důsledky třicetileté války - charakterizovat osobnost Albrechta z Valdštejna - posoudit vliv války na život tehdejších lidí - ukázat na mapě účastnické státy - označit na časové přímce počátek a konec třicetileté války - charakterizovat osobnost a dílo J. A. Komenského

Ročník:
Časová dotace:
Portfolio:

8.
2 hodiny týdně
testy: prověřovací testy po ukončení tématu
projekty: komplexní zpracování vybraných témat

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY Absolutismus a parlamentarismus - Anglie a Velká Británie - kolonie - Francie - Rusko	D-9-5-06	- charakterizovat absolutistickou formu vlády - vysvětlit pojmy absolutistická a konstituční monarchie - charakterizovat osobnosti absolutismu a parlamentarismu jednotlivých zemí - zhodnotit pozitivní a negativní stránky absolutismu - vysvětlit střetnutí amerických osad s anglickou vládou - popsat důvod vzniku USA
Habsburská monarchie po		

třicetileté válce - české země po třicetileté válce - Marie Terezie a Josef II. - rekatolizace - osvícenství	D-9-5-04 D-9-5-06	- popsat stav českých zemí po třicetileté válce - charakterizovat osobnosti Marie Terezie a Josefa II. - objasnit obsah a význam nejdůležitějších reforem - vysvětlit příčiny selských povstání a jejich význam - popsat projevy rekatolizace - označit na časové přímce vybrané historické události
Kultura v 17. a 18. století - baroko - rokoko - klasicismus	D-9-5-07	- charakterizovat umělecké slohy baroko, rokoko a klasicismus - uvést charakteristické znaky architektury z těchto období a příklady nejvýznamnějších staveb a představitelů - označit na časové přímce jednotlivá umělecká období
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI Velká francouzská revoluce a napoleonské války - příčiny revoluce - průběh revoluce - Napoleon Bonaparte - císařství - Vídeňský kongres	D-9-6-01 D-9-6-02	- vysvětlit podstatné ekonomické, sociální a politické změny - uvést příčiny VFR - popsat průběh VFR - posoudit význam VFR - vysvětlit souvislost a vliv VFR na ostatní evropské země - popsat osobnost a vládu Napoleona Bonaparta - popsat dobovačné napoleonské války a jejich výsledky - ukázat na mapě některá z tažení Napoleona Bonaparta a místa rozhodujících bojů - označit na časové přímce důležité události - popsat změny v Evropě po Vídeňském kongresu
Mezi Vídeňským kongresem a revolucí 1848 - průmyslová revoluce - dějiny významných států v Evropě - společenské změny - nové společenské vrstvy - dějiny významných států v Evropě	D-9-6-01 D-9-6-06	- vysvětlit proces průmyslové revoluce - definovat pojmy manufaktura a továrna - vysvětlit vliv průmyslové revoluce na změny ve společnosti - uvést příklady rozvoje vědeckého poznání v 18. stol. a na počátku 19. stol., včetně jmen významných vědců a objevů - zdůvodnit význam parního stroje pro průmyslový rozvoj - popsat vliv průmyslové revoluce na společenské změny - porovnat postavení jednotlivých společenských vrstev
České národní obrození - Metternichovský absolutismus - národní obrození - utváření novodobého českého národa	D-9-6-01 D-9-6-03	- vysvětlit pojem absolutismus a zasadit ho do souvislostí - uvést příčiny, které vedly k národnímu obrození - vyjmenovat významné osobnosti národního obrození
Kultura první poloviny 19. století - romantismus - biedermeier	D-9-6-01	- vysvětlit podstatné kulturní změny ve vybraných zemích a u nás - charakterizovat umělecké slohy romantismus, biedermeier - uvést charakteristické znaky architektury a příklady nejvýznamnějších staveb - uvést významné umělecké osobnosti a příklady jejich děl
Revoluce 1848 - revoluce v evropských zemích - revoluce v habsburské monarchii (české země) - národní hnutí velkých a malých národů - utváření novodobého českého národa	D-9-6-01 D-9-6-03 D-9-6-04	- vysvětlit podstatné ekonomické, sociální a politické změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti - porovnat jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů - uvést požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích - popsat průběh a důsledky revolucí v habsburské monarchii
Společnost druhé poloviny 19. století - emancipace žen, sociální otázka - industrializace a její důsledky pro společnost	D-9-6-01 D-9-6-04	- vysvětlit podstatné ekonomické a sociální změny ve vybraných zemích a u nás - charakterizovat emancipační úsilí významných sociálních skupin
Dějiny významných států v Evropě i ve světě - konflikty mezi velmocemi - kolonialismus - politické proudy, politické strany, občanská práva	D-9-6-01 D-9-6-05 D-9-6-06	- na vybraných příkladech demonstrovat základní politické proudy - vysvětlit rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla - charakterizovat soupeření mezi velmocemi

- sjednocovací procesy v Evropě - významné státy v Evropě a ve světě		- vymežit význam kolonií - popsat proces sjednocení Německa a Itálie
Dějiny českých zemí a habsburské monarchie - Bachův absolutismus - vznik Rakouska-Uherska	D-9-6-01 D-9-6-03 D-9-6-05	- na vybraných příkladech demonstrovat základní politické proudy - vysvětlit Bachův absolutismus - popsat proces vzniku Rakouska-Uherska - odlišit postavení různých národů v Rakousku-Uhersku
Kultura druhé poloviny 19. a počátku 20.století - kulturní rozrůzněnost doby - secese, novogotika, novorenesance	D-9-6-01	- vysvětlit kulturní změny ve vybraných zemích a u nás - charakterizovat vybrané umělecké slohy - uvést základní díla a představitele
MODERNÍ DOBA První světová válka - první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky - nové politické uspořádání Evropy - vznik Československa	D-9-7-01	- demonstrovat zneužití techniky v první světové válce - seznámit se se vznikem Trojspolku a Trojdohody - popsat atentát v Sarajevu - popsat průběh první světové války - definovat události související s vyhlášením Československa

Ročník:	9.
Časová dotace:	2 hodiny týdně
Portfolio:	testy: prověřovací testy po ukončení tématu projekty: komplexní zpracování vybraných témat

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
MODERNÍ DOBA Mezi světovými válkami - Pařížská mírová konference - úloha USA ve světě - totalitní režimy – důsledky pro Československo a svět - mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech - kultura a věda	D-9-7-02 D-9-7-03	- vyjmenovat nástupnické státy po rozpadu Rakouska-Uherska - popsat výsledky Pařížské mírové konference - rozpoznat klady a nedostatky demokratických systémů - charakterizovat totalitní režimy a rozdíly mezi nimi - popsat příčiny nastolení totalitních režimů v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět - rozpoznat destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu - charakterizovat hlavní prvky výtvarného umění a architektury - popsat způsob tvorby v oblasti filmu, literatury a hudby
Československá republika mezi válkami - formování republiky - hospodářsko-politický vývoj - sociální a národnostní problémy - situace před druhou světovou válkou	D-9-7-05	- popsat průběh událostí souvisejících s vyhlášením Československé republiky - porovnat národnostní složení v republice - zhodnotit postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí - popsat zahraniční politiku státu - analyzovat příčiny růstu nacionalismu v pohraničí - popsat hlavní události předcházející Mnichovské dohodě - charakterizovat společenské a politické změny po Mnichovské dohodě
Druhá světová válka - průběh druhé světové války - zločiny proti lidskosti - politické, mocenské a ekonomické důsledky války	D-9-7-01 D-9-7-04	- popsat průběh hlavních bojů a způsobu vedení války - na příkladech demonstrovat zneužití techniky ve druhé světové válce a jeho důsledky - charakterizovat důsledky druhé světové války - definovat holocaust a popsat jeho projevy - vyložit na příkladech antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - popsat druhy zločinů proti lidskosti během druhé světové války

Československo za druhé světové války - protektorát Čechy a Morava - domácí a zahraniční odboj - osvobození území ČSR	D-9-7-04 D-9-7-05	- charakterizovat společenskou a politickou situaci v protektorátu Čechy a Morava - popsat formování domácího a zahraničního odboje a posoudit jeho vliv na průběh války - popsat hlavní události druhé světové války v Československu
ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT Poválečné dějiny ve světě - postupimská konference - studená válka - rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi - politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření - vnitřní situace v zemích východního bloku - rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět - kultura a věda v poválečném období	D-9-8-01 D-9-8-02 D-9-8-03 D-9-8-04	- vysvětlit příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa - uvést příklady střetávání obou bloků - vysvětlit a na příkladech doložit mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce - vysvětlit pojem studená válka a popsat její fáze - vysvětlit organizaci východního bloku - analyzovat hospodářskou a politickou situaci ve východním bloku - posoudit postavení rozvojových zemí - charakterizovat umělecké směry tohoto období - uvést hlavní objevy a vynálezy v jednotlivých odvětvích - prezentovat základní orientaci v problémech současného světa
Československo po druhé světové válce - Československo v letech 1945-1948 - Československo v letech 1948-1989 - život v komunistickém Československu - pokus o změnu v roce 1968 - Sametová revoluce - vznik České republiky - věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje - sport a zábava - problémy současnosti	D-9-8-01 D-9-8-02 D-9-8-04	- analyzovat politický vývoj v letech 1945-1948 - posoudit příčiny nástupu komunistů k moci v roce 1948 - analyzovat komunistický režim v padesátých letech – politické procesy - popsat období 2. poloviny 60. let - posoudit projevy procesu normalizace a důsledky v životě společnosti - objasnit význam Charty 77 a dalších občanských aktivit - popsat průběh pádu režimu v ČSSR – Sametová revoluce - charakterizovat společenské a politické změny v Československu a ČR v 90. letech

5.2.8 ČLOVĚK A SPOLEČNOST - VÝCHOVA OSOBNOSTI

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležetosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je budována současná demokratická Evropa, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných i rizikových situacích a při mimořádných událostech.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a

zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory **Dějepis** a **Výchova k občanství**. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovední část vzdělávacího oboru *Zeměpis*, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Vzdělávací obor **Výchova k občanství** se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Cílové zaměření vyučovacího předmětu

Vzdělávání v daném vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílového zaměření vyučovacího předmětu je dosahováno skrze konkretizované kompetence. Vzdělávací přístup, volba organizačních forem výuky a výukových metod musí být prováděny tak, aby vedly k naplňování konkretizovaných kompetencí. Svým vzdělávacím obsahem zabezpečuje předmět též naplňování konkretizovaných kompetencí.

Charakteristika, časové a organizační vymezení předmětu

Cílem předmětu je vybavit žáky základními vědomostmi o podstatě a fungování demokratické společnosti a o právech a povinnostech jejích občanů. Poskytuje žákům základní orientaci v právních předpisech a normách potřebných v běžném životě a vytváří u nich základy právního vědomí a občanské odpovědnosti. Vedle vzdělávací složky se v tomto předmětu výrazně uplatňuje i složka výchovná, žáci si vytváří humánních vztahy mezi sebou, v rodině, na pracovišti, ale i v širších společenských kontextech vzájemné lidské sounáležitosti, úcty a odpovědnosti.

Časová dotace

6. – 9. ročník - 1 hodina týdně

Organizační vymezení

Vyučování probíhá převážně v kmenových třídách, využíváme také počítačovou učebnu a knihovnu. Předmět je realizován v samostatných vyučovacích hodinách, uplatňujeme skupinové a projektové vyučování.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru 2. stupeň

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák

VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání

VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu

VO-9-1-03 zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje

VO-9-1-04 zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají

VO-9-1-05 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí

VO-9-1-06 zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu

VO-9-1-07 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem

VO-9-1-08 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám

VO-9-1-09 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti

VO-9-1-10 posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VO-9-1-03p přistupuje kriticky k projevům vandalismu

VO-9-1-06p v modelové situaci uplatní dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí

VO-9-1-07p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití

VO-9-1-07p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem

VO-9-1-08p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům

VO-9-1-09p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie

VO-9-1-08p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Očekávané výstupy

žák

- VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života
- VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek
- VO-9-2-03 rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání
- VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním
- VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Očekávané výstupy

žák

- VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví a způsoby jejich ochrany, uvede příklady
- VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi
- VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení
- VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhně, kdy je využít
- VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
- VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
- VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané
- VO-9-3-08 rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- VO-9-3-02p stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi
- VO-9-3-03p ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního

placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
VO-9-3-04p uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům
VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

Očekávané výstupy

žák

- VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky
- VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
- VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
- VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
- VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu
- VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství
- VO-9-4-07 provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci
- VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování
- VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů
- VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
- VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti
- VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy
- VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
- VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů
- VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu
- VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
- VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
- VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu
- VO-9-4-10p rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
- VO-9-4-10p v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Očekávané výstupy

žák

- VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování

- VO 9-5-02 uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích
- VO-9-5-03 uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory
- VO-9-5-04 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva
- VO-9-5-05 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu
- VO-9-5-06 uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- VO-9-5-01p uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování
- VO-9-5-01p, VO-9-5-02p uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy
- VO-9-5-06p uvede příklady mezinárodního terorismu

Ročník:	6.
Časová dotace:	1 hodina týdně
Portfolio:	testy: prověřovací testy po ukončení tématu projekty: komplexní zpracování vybraných témat

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<u>ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI</u> <u>ČLOVĚK JAKO JEDINEC</u> <u>Rodinný život</u> - vztahy mezi lidmi - zásady lidského soužití - osobní rozvoj	VO-9-1-10 VO-9-2-03	- posoudit a na příkladech doložit přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině - rozpoznat projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí - vysvětlit pojem manželství - dokázat vysvětlit význam rodiny pro vývoj člověka - uvědomit si postavení rodiny ve společnosti - rozeznat typy rodiny - jmenovat a vysvětlit funkce rodiny
<u>Život ve škole</u> - naše škola - práva a povinnosti žáků - vklad vzdělání pro život	VO-9-1-07 VO-9-1-10	- uplatnit vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - uvědomit si význam vzdělání, společných pravidel a norem ve školním kolektivu - vysvětlit význam tolerance a spolupráce - znát zásady efektivního učení - uvědomit si význam volnočasových aktivit pro zdraví člověka - uvést klady a zápory při využívání multimediálních zařízení v životě člověka
<u>Má vlast</u> - naše obec, region, kraj - instituce, místa, památky, rodáci, tradice - naše vlast - státní symboly, státní svátky, významné dny - významné osobnosti naší historie	VO-9-1-01 VO-9-1-03	- objasnit účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - porozumět základním pojmům - popsat základní funkce složek státní moci - charakterizovat demokratický systém - uvědomit si význam úcty ke kulturním památkám - zdůvodnit nepřijatelnost vandalského chování - vyjmenovat významné osobnosti naší historie
<u>ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO</u> <u>Miniúvod do lidských práv</u> - základní lidská práva	VO-9-4-08	- dodržovat právní ustanovení, která se na něj vztahují - uvědomit si rizika porušování základních lidských práv

		- rozlišit práva a povinnosti - uvědomit si povinnosti vyplývající z rolí člověka
Domov - obec a obecní zřízení - místo, kde žijeme	VO-9-4-02	- uvést příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí
ČLOVĚK JAKO JEDINEC Osobní bezpečí - krizové situace - systém osobních hodnot - šikana	VO-9-2-03	- rozpoznat projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí - kriticky hodnotit a vhodně korigovat své chování a jednání - diskutovat nad posouzením možných následků krizových situací, navrhnout konstruktivní řešení - znát možnosti spolupráce a překonání strachu při odhalování příčin a původců šikany, vyhledávání pomoci
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ Finanční gramotnost - rodinný rozpočet - hospodaření	VO-9-3-02	- seznámit se s rodinným rozpočtem - sestavit jednoduchý rozpočet domácnosti

Ročník:
Časová dotace:
Portfolio:

7.
1 hodina týdně
testy: prověřovací testy po ukončení tématu
projekty: komplexní zpracování vybraných témat

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Život mezi lidmi - lidská setkání - vztahy mezi lidmi - společenské skupiny - naše škola	VO-9-1-05 VO-9-1-07 VO-9-1-08 VO-9-1-10	- objasnit potřebu tolerance ve společnosti - respektovat odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí - posoudit a na příkladech doložit přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole - uplatňovat vhodné způsoby chování v různých životních situacích - řešit nenásilným způsobem případné konflikty - volit vhodný způsob komunikace - přistupovat kriticky k mediálním informacím - vyjádřit svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí
Člověk a kultura - kulturní život - náboženství - slušnost - zásady lidského soužití	VO-9-1-04 VO-9-1-08 VO-9-1-09	- zhodnotit nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybrat akce, které jsou zajímavé - rozpoznat netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí - zaujímat aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti - porozumět základním pojmům v kulturní oblasti - snažit se poznat jiné kultury a porozumět odlišnostem - respektovat kulturní zvláštnosti, odlišné názory, způsoby chování a myšlení
Přírodní a kulturní bohatství - naše vlast - architektura - ochrana přírodního a kulturního bohatství	VO-9-1-03 VO-9-1-10	- zdůvodnit nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupovat - přistupovat aktivně k ochraně životního prostředí - uvědomovat si nutnost ochrany přírodního a kulturního bohatství
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ Finanční gramotnost - hospodaření - peníze - banky a jejich služby	VO-9-3-02 VO-9-3-03 VO-9-3-04	- uvést hlavní příjmy a výdaje - rozlišit pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje - ukázat na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení - uvést příklady použití debetní a kreditní platební karty a vysvětlit jejich omezení - vysvětlit, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí
Majetek v našem životě		

- majetek, vlastnictví	VO-9-3-01	- rozlišit a porovnat různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví a způsoby jejich ochrany - uvést příklady forem vlastnictví
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO Rízení společnosti - právní základy státu - principy demokracie	VO-9-4-01 VO-9-4-03 VO-9-4-04	- rozlišit nejčastější typy a formy států - porovnat na příkladech jejich znaky - objasnit výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - vyložit smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech
Lidská práva - lidská práva - morálka a mravnost	VO-9-4-05	- znát základní lidská práva - posoudit význam ochrany lidských práv - vysvětlit základní pojmy - seznámit se se Všeobecnou deklarací lidských práv
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT Svět kolem nás - evropská integrace - globalizace - mezinárodní spolupráce	VO-9-5-01 VO-9-5-02 VO-9-5-03	- seznámit se s vlivem EU na ČR - uvést některé významné mezinárodní organizace, k nimž má ČR vztah - uvědomit si potřebu vzájemné spolupráce mezi zeměmi - vnímat rozdíly mezi obyvateli jednotlivých zemí - uvést příklady některých projevů globalizace

Ročník:
Časová dotace:
Portfolio:

8.
1 hodina týdně
testy: prověřovací testy po ukončení tématu
projekty: komplexní zpracování vybraných témat

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
ČLOVĚK JAKO JEDINEC Osobnost - podobnost a odlišnost lidí - vnitřní svět člověka - osobní rozvoj - poznání osobnosti	VO-9-2-01 VO-9-2-02 VO-9-2-03 VO-9-2-04	- objasnit, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - posoudit vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů - objasnit význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - rozpoznat projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých, kriticky hodnotit a vhodně korigovat své chování a jednání - popsat, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru
Psychické procesy a stavy - osobní rozvoj	VO-9-2-04	- vysvětlit základní pojmy - uvědomovat si chybné tendence při vnímání druhých lidí a snažit se je minimalizovat - využívat získaných poznatků při vlastním učení
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI ČLOVĚK JAKO JEDINEC Člověk v sociálních vztazích - sebehodnocení - stres a konfliktní situace	VO-9-1-06 VO-9-2-04	- vyjádřit své možnosti, jak v případě potřeby pomoci lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení - pěstovat zdravou sebedůvěru - dokázat se vyjádřit a prosazovat formou přiměřenou situaci - dokázat asertivně vyjadřovat pochvalu a objektivní kritiku a umět je přijmout - zvládat stresové situace - pojmenovat základní emoce
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ Hospodaření - finanční gramotnost - banky a jejich služby	VO-9-3-05 VO-9-3-06 VO-9-3-08	- vysvětlit základní pojmy z bankovníctví a trhu - uvést a porovnat nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu - rozlišit a porovnat úlohu výroby, obchodu a služeb, uvést příklady

- principy tržního hospodářství - peníze		jejich součinnosti - vyložit podstatu fungování trhu na příkladu chování kupujících a prodávajících - uvědomit si propojenost firem a domácností
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO Právní minimum - principy demokracie - význam právních vztahů	VO-9-4-05	- vysvětlit základní pojmy - vysvětlit rozdíl mezi právními a morálními normami - posoudit význam ochrany lidských práv a svobod - přiměřeně uplatnit svá práva a respektovat práva a oprávněné zájmy druhých
Základy práva v ČR - právní základy státu - právní řád České republiky - státní správa a samospráva - protiprávní jednání - Listina základních práv a svobod - politika - EU a právo	VO-9-4-09 VO-9-4-10	- rozlišit a porovnat úkoly orgánů právní ochrany občanů a uvést příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů - rozpoznat protiprávní jednání, rozlišit přestupek a trestný čin a uvést jejich příklady - vyhledat příslušné právní normy - rozlišit moc zákonodárnou, výkonnou a soudní - znát státní orgány a jejich pravomoci - orientovat se v politickém spektru - znát orgány EU a jejich funkce

Ročník:
Časová dotace:
Portfolio:

9.
1 hodina týdně
testy: prověřovací testy po ukončení tématu
projekty: komplexní zpracování vybraných témat

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT Občanství - státní občanství ČR - státní správa a samospráva - principy demokracie - právo v každodenním životě	VO-9-1-02 VO-9-4-02 VO-9-4-03 VO-9-4-04 VO-9-4-05 VO-9-5-01	- rozlišit projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - uvést příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a států - objasnit výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - uvést příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - rozumět povinnostem občana při zajišťování obrany státu - popsat vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů - uvést příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO Občan a právo - právní řád ČR - právo v každodenním životě - majetek a vlastnictví	VO-9-3-01 VO-9-4-06 VO-9-4-07 VO-9-4-08	- rozlišit a porovnat různé formy vlastnictví a způsoby jejich ochrany - objasnit význam právní úpravy důležitých vztahů - provádět jednoduché právní úkony a chápat jejich důsledky - uvést příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - dodržovat právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomit si rizika jejich porušování
Právní ochrana - protiprávní jednání - právo v každodenním životě - právní řád ČR - trestní právo	VO-9-4-08 VO-9-4-09 VO-9-4-10 VO-9-4-11	- dodržovat právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomit si rizika jejich porušování - uvést příklady činnosti orgánů právní ochrany občanů a spolupráce při postihování trestných činů - rozpoznat protiprávní jednání, rozlišit přestupek a trestný čin, uvést jejich příklady - diskutovat o příčinách a důsledcích korupčního jednání
ČLOVĚK JAKO JEDINEC ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO Volba povolání - osobní rozvoj	VO-9-2-02 VO-9-4-06 VO-9-4-08	- posoudit své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - prokázat v modelových situacích schopnost prezentace své osoby

- právo v každodenním životě		při vstupu na trh práce - objasnit význam právní úpravy důležitých vztahů – pracovní poměr - dodržovat právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomovat si rizika jejich porušování
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ Hospodaření - finanční gramotnost - státní rozpočet - banky a bankovníctví - podnikání	VO-9-3-04 VO-9-3-06 VO-9-3-07	- rozlišit, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje - uvést příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané - vysvětlit, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí - na příkladu ukázat tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH - popsat vliv inflace na hodnotu peněz
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO Rodina a zákony - zásady lidského soužití - vztahy mezi lidmi - manželství a rozvod	VO-9-1-07 VO-9-1-08 VO-9-4-06	- uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - objasnit potřebu tolerance ve společnosti - zaujmout tolerantní postoje k menšinám - objasnit význam právní úpravy manželství - rozlišit typy domácího násilí - posoudit vztahy mezi rodiči a dětmi, včetně otázek lásky a porozumění
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT Globální svět - mezinárodní spolupráce - globalizace - globální problémy, terorismus	VO-9-5-03 VO-9-5-04 VO-9-5-05 VO-9-5-06	- uvést příklady některých projevů globalizace, porovnat jejich klady a zápory - uvést některé globální problémy současnosti, vyjádřit na ně svůj osobní názor - popsat hlavní příčiny globálních problémů a možné důsledky pro život lidstva - objasnit souvislosti globálních a lokálních problémů, uvést příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - uvést příklady mezinárodního terorismu - zajímat se o dění doma i ve světě

5.2.9 ČLOVĚK A PŘÍRODA - FYZIKA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou **Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis**, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je to, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat

na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vyučovacího předmětu

Vzdělávání v daném vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- osvojení si důležitých poznatků z vybraných okruhů učiva a na základě jejich osvojování možnost poznávat význam a přínos fyziky pro vytváření vědeckého obrazu světa a pro rozvoj moderních technologií
- osvojení základních metod práce (pozorování, měření, vytváření experimentů, zpracování získaných údajů, jejich hodnocení, vyvozování závěrů)
- řešení fyzikálních problémů a úloh při objasňování podstaty fyzikálních jevů vyskytujících se v přírodě, denním životě i technické a technologické praxi
- provádění jednoduchých pokusů
- rozvíjení logického uvažování a myšlení
- osvojování základních pravidel bezpečné práce při provádění fyzikálních pozorování, měření a experimentů

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílového zaměření vyučovacího předmětu je dosahováno skrze konkretizované kompetence. Vzdělávací přístup, volba organizačních forem výuky a výukových metod musí být prováděny tak, aby vedly k naplňování kompetencí.

Charakteristika, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávání v předmětu fyzika směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí. Vede k rozvíjení a upevňování dovednosti objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy, vede k vytváření a ověřování hypotéz. Učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi. Směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie. Podporuje logické myšlení žáků.

Časová dotace

6., 8., 9. ročník – 2 hodiny týdně

7. ročník – 1 hodina týdně

Organizační vymezení

Vyučování probíhá převážně v odborné přírodovědné učebně, využíváme také počítačovou učebnu. Předmět je realizován v samostatných vyučovacích hodinách, uplatňujeme skupinové a projektové vyučování.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru 2. stupeň

LÁTKY A TĚLESA

Očekávané výstupy

žák

F-9-1-01 změní vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa

F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují

- .. a vzájemně na sebe působí
F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- F-9-1-01p změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas

POHYB TĚLES; SÍLA

Očekávané výstupy

žák

- F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
F-9-2-03 změří velikost působící síly
F-9-2-04 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici
F-9-2-05 využívá Newtonovy zákony pro objasnění či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích
F-9-2-06 aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- F-9-2-01p rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu
F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
F-9-2-04p rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla
F-9-2-05p předvídá změnu pohybu těles při působení síly
F-9-2-06p aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

Očekávané výstupy

žák

- F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů
F-9-3-02 předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů

ENERGIE

Očekávané výstupy

žák

- F-9-4-01 určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa

- F-9-4-02 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem
- F-9-4-03 využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh
- F-9-4-04 určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem
- F-9-4-05 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- F-9-4-02p uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)
- F-9-4-03p rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití
- F-9-4-04p rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem
- F-9-4-05p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

ZVUKOVÉ DĚJE

Očekávané výstupy

žák

- F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku
- F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz
- F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

Očekávané výstupy

žák

- F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu
- F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
- F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
- F-9-6-04 využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů
- F-9-6-05 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní
- F-9-6-06 zapojí správně polovodičovou diodu
- F-9-6-07 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh
- F-9-6-08 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod
- F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu
- F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci

s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla

F-9-6-07p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití

VESMÍR

Očekávané výstupy

žák

F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet

F-9-7-02 odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země

F-9-7-02 odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností – zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci – osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

Ročník:

6.

Časová dotace:

2 hodiny týdně

Portfolio:

testy po skončení tématu

laboratorní práce a projekty dle zadání učitele

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
LÁTKY A TĚLESA Skupenství látek - skupenství látek a jejich vlastnosti - částicová stavba látek	F-9-1-02	- uvést konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek pohybují a vzájemně na sebe působí - uvést příklady různých těles a látek - rozhodnout u běžných věcí ze svého okolí, zda jsou (při pokojové teplotě) z látky pevné, kapalně nebo plynné - popsat stavbu atomu a molekuly - vyjmenovat druhy pohybů částic - porovnat vlastnosti dvou látek rozdílného skupenství - najít souvislosti mezi konkrétní vlastností určité látky a praktickým využitím
Měřené veličiny - délka - hmotnost - objem - obsah - hustota - teplota a její změna - čas	F-9-1-01 F-9-1-03 F-9-1-04	- změřit vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa - vyjádřit hodnotu veličiny její značkou, hodnotou a jednotkou - vyjmenovat jednotky hmotnosti, jejich zkratky a uvést číselný vztah mezi nimi - objasnit pojem hmotnost a vážení - určit vážením hmotnost pevného tělesa - určit vážením hmotnost kapalného tělesa - definovat pojem objem - převádět duté a metrické jednotky objemu mezi sebou - změřit objem kapalného tělesa, změřit objem pevného tělesa - definovat pojem obsah - určovat obsah výpočtem - objasnit pojem hustota látky, porovnat hustoty různých látek podle tabulek - využívat s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů - objasnit pojem teplota - uvést důsledky roztažnosti látek v praxi - předpovědět, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně

		jeho teploty - měřit teplotu v určitém časovém intervalu, průběh změny zapsat formou tabulky a graficky - vypočítat průměrnou teplotu jako aritmetický průměr z více naměřených - objasnit princip měření času - převádět jednotky času (využívat šedesátkovou soustavu), vyjadřovat části jednotek desetinným číslem
--	--	---

Ročník: 7.
Časová dotace: 1 hodina týdně
Portfolio: testy po skončení tématu
 laboratorní práce a projekty dle zadání učitele

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<u>POHYB TĚLES, SÍLY</u> Pohyby těles - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný - pohyb přímočarý a křivočarý	F-9-2-01 F-9-2-02	- rozhodnout, jaký druh těleso koná vzhledem k jinému tělesu - popsat různé druhy pohybů a uvést příklady - využívat s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles - vyjadřovat rychlost tělesa v různých jednotkách - určit průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu
Gravitační pole a gravitační síla - přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů Třecí síla - smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi Newtonovy pohybové zákony 1. pohybový zákon 2. pohybový zákon 3. pohybový zákon Rovnováha na páce a pevné kladce Tlaková síla a tlak - vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na níž síla působí	F-9-2-03 F-9-2-04 F-9-2-05 F-9-2-06	- změřit velikost působící síly - určit v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici - určit výpočtem velikost gravitační síly ze vztahu $F_g = m \cdot g$ - znázornit sílu odpovídající úsečkou - určit graficky i výpočtem velikost a směr výslednice dvou sil stejných nebo opačných směrů - uvést a objasnit příklady tření užitečného a nežádoucího - užívat s porozuměním poznatek, že třecí síla je přímo úměrná tlakové síle a závisí pouze na kvalitě povrchu styčných ploch - využívat Newtonovy zákony pro objasňování či předvídaní změn pohybů při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích - určit pokusně přibližnou polohu těžiště tělesa - posoudit vliv rozložení hmotnosti tělesa na polohu jeho těžiště - předpovědět stabilitu tělesa v závislosti na poloze těžiště - aplikovat poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů
<u>MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN</u> Pascalův zákon - hydraulická zařízení Hydrostatický tlak a atmosférický tlak - souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny, souvislost atmosférického tlaku s některými procesy	F-9-3-01 F-9-3-02	- využívat poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů - objasnit vhodnost vlastností kapalin pro přenos tlaku - vysvětlit využití Pascalova zákona v hydraulických zařízeních - popsat a vysvětlit funkci některých hydraulických zařízení - předpovědět z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní - objasnit (kvalitativně) vznik hydrostatického a atmosférického tlaku - vysvětlit důsledky existence atmosférického tlaku pro praxi - použít s porozuměním vztah pro výpočet hydrostatického tlaku

v atmosféře Archimédův zákon - vztlková síla, potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách	při řešení úloh - uvést praktické příklady spojených nádob - objasnit (kvalitativně) vznik vztlkové síly - řešit úlohy na výpočet velikosti vztlkové síly - objasnit plování těles jako důsledek Archimédova zákona - objasnit vznášení balonů jako důsledek Archimédova zákona
--	--

Ročník: 8.
Časová dotace: 2 hodiny týdně
Portfolio: testy po skončení tématu
laboratorní práce a projekty dle zadání učitele

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<u>ENERGIE</u> Formy energie - pohybová a polohová energie - vnitřní energie - elektrická energie - výkon - práce - jaderná energie - štěpná reakce - jaderný reaktor - jaderné elektrárna - ochrana lidí před radioaktivním zářením - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	F-9-1-01 F-9-1-02 F-9-1-03 F-9-1-04 F-9-1-05	- využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem pro výpočet výkonu při řešení úloh - určit v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určit změnu energie tělesa - používat poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh - určit v jednoduchých případech, zda změna vnitřní energie tělesa nastala tepelnou výměnou nebo konáním práce - objasnit řetězovou reakci a její užití v jaderném reaktoru - objasnit štěpení atomového jádra - vysvětlit princip výroby el. energie v jaderné elektrárně a možné dopady na životní prostředí - rozlišit obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - zdůvodnit potřebu ochrany před radioaktivním a ultrafialovým zářením - zhodnotit výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
Přeměny skupenství - tání tuhnutí - skupenské teplo tání - vypařování a kapalnění - hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny - meteorologie - tepelné stroje (motory)	F-9-1-04	- určit v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem - rozpoznat různé formy tepelné výměny (vedení, proudění, záření) v praktickém životě - vyhledat v tabulkách měrnou tepelnou kapacitu látky a objasnit její fyzikální význam - určit přijaté či odevzdané teplo tělesem (při stálém skupenství) ze znalosti měrné tepelné kapacity, hmotnosti a změny teploty tělesa - rozlišit jednotlivé skupenské přeměny látek a z energetického hlediska je objasnit - objasnit pojem meteorologie - popsat základní meteorologické prvky (teplota, proudění, vlhkost, tlak vzduchu, oblačnost, srážky) - vysvětlit na příkladech tepelných strojů využití vnitřní energie těles ke konání práce
<u>ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ JEVY</u> Vlastnosti světla - zdroje světla - rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích - stín - zatmění Slunce a Měsíce - zobrazení odrazem na rovinném a dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně) - zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou	F-9-6-07 F-9-6-08	- využívat zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh - rozhodnout ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využít této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami - objasnit vznik stínu a zatmění Slunce a Měsíce - vyhledat v tabulkách hodnoty rychlosti světla ve vakuu a různých optických prostředích - objasnit chod paprsků světla při odrazu na zrcadlové ploše - vysvětlit způsoby využití různých zrcadel v praxi - popsat lom světla na rozhraní dvou libovolných optických prostředí

(kvalitativně) - rozklad bílého světla hranolem		- rozlišit pokusně spojku a rozptylku
VESMÍR Sluneční soustava Hvězdy	F-9-7-01 F-9-7-02	- objasnit (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet - odlišit hvězdu od planety na základě jejich vlastností

Ročník: 9.
Časová dotace: 2 hodiny týdně
Portfolio: testy po skončení tématu
laboratorní práce a projekty dle zadání učitele

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<u>ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY</u> Formy energie - elektrická energie - výroby a přenos elektrické energie - elektrické napětí a proud, Ohmův zákon, odpor vodiče - vedení elektrického proudu v kovech, kapalinách, plynech a polovodičích - el. práce a výkon	F-9-4-03 F-9-4-05	- užít poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh - rozhodnout ze znalosti počtu protonů a elektronů v částici, zda jde o atom nebo kladný či záporný iont - rozpoznat zapojení spotřebičů sériové, resp. paralelní a kvalitativně objasnit hodnotu celkového el. odporu - objasnit odlišný mechanismus vedení el. proudu v kovech, kapalinách, plynech a polovodičích - ověřit tepelné účinky el. proudu - zhodnotit výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů - stanovit nezbytné podmínky vzniku el. proudu v obvodu - charakterizovat základní zdroje el. napětí, jejich použitelnost, nebezpečnost hlediska vlivu na životní prostředí
<u>ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE</u> Elektrický obvod - zdroj napětí, spínač, spotřebič - elektrické napětí a proud, Ohmův zákon, odpor vodiče	F-9-6-01	- sestavit správně podle schématu elektrický obvod a analyzovat správně schéma reálného obvodu - správně sestavit jednoduchý a rozvětvený el. obvod podle schématu a zakreslit schéma reálného obvodu - rozpoznat zapojení spotřebičů sériové, resp. paralelní a kvalitativně objasnit hodnotu celkového el. odporu - vysvětlit na příkladech možnost využití cívky s proudem - objasnit jev elektromagnetické indukce - popsat podmínky vzniku střídavého proudu - využívat s porozuměním vztah $W = U \cdot I \cdot t$ pro el. práci či vztah $P = U \cdot I$ pro el. výkon - objasnit odlišný mechanismus vedení el. proudu v kovech, kapalinách, plynech a polovodičích - určit výkon el. proudu při řešení úloh - určit periodu střídavého proudu z jeho kmitočtu a naopak - dodržovat pravidla bezpečné práce s elektrickými zařízeními - poskytnout první pomoc při úrazu elektrickým proudem
<u>ZVUKOVÉ DĚJE</u> Vlastnosti zvuku - látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku - odraz zvuku na překážce - ozvěna - pohlcování zvuku - výška zvukového tónu	F-9-5-01 F-9-5-02	- rozpoznat ve svém okolí zdroje zvuku a kvantitativně analyzovat příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku - rozlišit tón, výšku a barvu zvuku - zvuk a hudba - posoudit možnost zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí
VESMÍR Sluneční soustava - její hlavní složky - měsíční fáze Hvězdy	F-9-7-01 F-9-7-02	- objasnit (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet - charakterizovat hlavní složky sluneční soustavy a její strukturu - odlišit hvězdu od planety na základě jejich vlastností - objasnit vznik měsíčních fází - významově odlišit a charakterizovat planetu, hvězdu a galaxii

5.2.10 ČLOVĚK A PŘÍRODA - CHEMIE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou **Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis**, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je to, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přírodně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vyučovacího předmětu:

Vzdělávání v daném vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání vybraných chemických látek a reakcí, které jsou součástí přírody a každodenního života
- využívání různých chemických empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod a racionálního uvažování (zdůvodňovat vyvozené závěry)
- získávání základních poznatků z oboru chemie a jejím mnohostranným využitím v různých oblastech lidské činnosti, např. ve zdravotnictví, zemědělství, potravinářství, průmyslu a energetice
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodě, k vlastnímu zdraví a zdraví ostatních lidí
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí
- seznámení se zásadami bezpečné práce s chemikáliemi, především běžně dostupnými, a poskytnutí první pomoci při úrazech způsobených těmito látkami

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílového zaměření vyučovacího předmětu je dosahováno skrze konkretizované kompetence. Vzdělávací přístup, volba organizačních forem výuky a výukových metod musí být prováděny tak, aby vedly k naplňování kompetencí.

Charakteristika, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávání v předmětu Chemie na II. stupni, tak jako u ostatních přírodovědných předmětů, významně přispívá k rozvoji poznávacích schopností žáků. Učí je hledat příčinné souvislosti a řešit problémy související s poznáváním přírody a s praktickým životem. Výuka je cílevědomě vedena tak, aby žáci postupně bezpečně pracovali s chemickými látkami, osvojovali si dovednosti spojené s pozorováním vlastností látek a chemických reakcí, s prováděním jednoduchých chemických pokusů, učili se nacházet vysvětlení chemických jevů, zdůvodňovat vyvozené závěry a uvádět je do širších souvislostí s praktickým využitím, osvojili si základní poznatky z různých oborů chemie, byli seznámeni se stále rostoucím využíváním chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti (ve zdravotnictví, potravinářství, průmyslu, zemědělství, energetice).

Časová dotace

8. - 9. ročník – 2 hodiny týdně

Organizační vymezení

Výuka chemie probíhá převážně v odborné přírodovědné učebně. Využíváme také počítačovou učebnu. Předmět je realizován v samostatných vyučovacích hodinách, uplatňujeme skupinové a projektové vyučování.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru 2. stupeň

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

Očekávané výstupy

žák

CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek

CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí

CH-9-1-03 objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek

CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami

CH-9-1-03p reaguje na případy úniku nebezpečných látek - rozpozná přeměny skupenství látek

SMĚSI

Očekávané výstupy

žák

CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky

CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení

CH-9-2-03 vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek

CH-9-2-04 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi

- CH-9-2-05 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití
CH-9-2-06 uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky
CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě
CH-9-2-05p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití
CH-9-2-06p uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

Očekávané výstupy

žák

- CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech
CH-9-3-02 rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech
CH-9-3-03 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- CH-9-3-02p uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky
CH-9-3-03p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti

CHEMICKÉ REAKCE

Očekávané výstupy

žák

- CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání
CH-9-4-02 přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu
CH-9-4-03 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy

žák

- CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
CH-9-5-02 vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet
CH-9-5-03 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí

CH-9-5-03p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem – poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

ORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy

žák

CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití

CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy

CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití

CH-9-6-04 orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovinách, tucích, sacharidech

CH-9-6-05 určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu

CH-9-6-06 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie

CH-9-6-02p vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy

CH-9-6-06p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy

CHEMIE A SPOLEČNOST

Očekávané výstupy

žák

CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi

CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe

CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-7-01p uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin

CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

Ročník: 8.
Časová dotace: 2 hodiny týdně
Portfolio: testy po skončení tématu
laboratorní práce a projekty dle zadání učitele

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<u>POZOROVÁNÍ, POKUS</u> <u>A BEZPEČNOST PRÁCE</u> Vlastnosti látek	CH-9-1-01 CH-9-1-02	- určit společné a rozdílné vlastnosti látek - hodnotit nebezpečnost látek

<p>- hustota, rozpustnost, vodivost Zásady bezpečné práce - ve školní pracovně i v běžném životě Nebezpečné látky a přípravky - H – věty, P – věty, piktogramy a jejich význam Mimořádné události - havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek</p>	CH-9-1-03	<p>- pracovat bezpečně s vybranými látkami - objasnit nejefektivnější jednání v modelových situacích znečištění a úniku chemických látek</p>
<p>SMĚSI Směsi - různorodé a stejnorodé roztoky, koncentrace, hmotnostní zlomek, nasycený nenasyčený roztok, oddělování složek směsí Voda - druhy vody, čistota vody Vzduch - složení, čistota ovzduší</p>	CH-9-2-01 CH-9-2-02 CH-9-2-03 CH-9-2-04 CH-9-2-05 CH-9-2-06	<p>- rozlišit látku od směsi, směs stejnorodou a různorodou, roztok nasycený a nenasyčený - vysvětlit faktory ovlivňující rozpouštění, vyhledat v MCHF tabulkách údaje o rozpustnosti - navrhnout správný postup oddělení složek známých směsí - provést prakticky oddělení složek ze směsi o známém složení - vypočítat hmotnostní zlomek, složení roztoků - připravit prakticky roztok daného složení - rozlišit druhy vod, uvést příklady výskytu a využití - jmenovat složky vzduchu - uvést příklady znečištění vody a vzduchu v prostředí pracovním a domácím, navrhnout preventivní opatření a způsoby likvidace</p>
<p>ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY Částicové složení látek - atomy, molekuly, stavba atomu Prvky - názvy, značky, vlastnosti a použití, periodická soustava prvků, protonové číslo Chemické sloučeniny - chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorg. a org. sloučenin</p>	CH-9-3-01 CH-9-3-02 CH-9-3-03	<p>- používat pojmy atom a molekula - rozlišovat chemické prvky a sloučeniny ve správných souvislostech - zapsat a přečíst ch. zápis - objasnit princip ch. vazby - orientovat se a objasnit rozřídění prvků v periodické tabulce prvků - rozpoznat vybrané kovy a nekovy, uvést jejich charakteristické vlastnosti a využití</p>
<p>CHEMICKÉ REAKCE Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí - katalyzátory</p>	CH-9-4-03	<p>- aplikovat poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí na praktických příkladech - předcházet jejich nebezpečnému průběhu</p>
<p>ANORGANICKÉ SLOUČENINY Oxidy - názvosloví, významní zástupci Kyseliny a hydroxidy - názvosloví, významní zástupci a jejich použití, kyselost a zásaditost roztoků, kyselá dešť Soli kyslíkaté - názvosloví, významní zástupci a jejich použití, získávání solí Soli nekyslíkaté - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů</p>	CH-9-5-01 CH-9-5-02 CH-9-5-03	<p>- porovnat vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin hydroxidů a solí - posoudit vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí - vysvětlit vznik kyselých dešťů, uvést jejich vliv na životní prostředí, uvést opatření, kterými jim lze předcházet - orientovat se na stupnici pH - změřit reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - uvést příklady uplatňování neutralizace v praxi</p>

Ročník:
Časová dotace:
Portfolio:

9.
2 hodiny týdně
testy po skončení tématu
laboratorní práce a projekty dle zadání učitele

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
CHEMICKÉ REAKCE Chemické reakce - zákon zachování hmotnosti - chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost Klasifikace chemických reakcí - slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní Chemie a elektřina - výroba elektrického proudu chemickou cestou	CH-9-4-01 CH-9-4-02	- rozlišit výchozí látky a produkty chemických reakcí - provést jejich klasifikaci a zhodnotit jejich využívání - přečíst chemické rovnice a s užitím zákona o zachování hmotnosti vypočítat hmotnost výchozí látky a produktu - vypočítat hmotnost reaktantu nebo produktu z poměru jejich látkového množství v chemické rovnici - definovat elektrolýzu, jmenovat příklady hospodářsky významného využití - jmenovat příklady využití galvanického článku a akumulátoru
ORGANICKÉ SLOUČENINY Uhlovodíky - příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků Paliva - ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva Deriváty uhlovodíků - příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin Přírodní látky - zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů, vitamínů v lidském těle	CH-9-6-01 CH-9-6-02 CH-9-6-03 CH-9-6-04 CH-9-6-05 CH-9-6-06	- rozlišit nejjednodušší uhlovodíky - uvést jejich zdroje, vlastnosti a použití - zhodnotit užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie - uvést příklady produktů průmyslového zpracování ropy - rozlišit vybrané deriváty uhlovodíků, uvést jejich zdroje, vlastnosti a použití - orientovat se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především v bílkovinách, tucích, sacharidech - určit podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu - uvést příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů
CHEMIE A SPOLEČNOST Chemický průmysl v ČR - výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze Průmyslová hnojiva Tepelně zpracovávané materiály - cement, vápno, sádra, keramika Plasty a syntetická vlákna - vlastnosti, použití, likvidace Detergenty, pesticidy a insekticidy hořlaviny - význam tříd nebezpečnosti Léčiva a návykové látky	CH-9-7-01 CH-9-7-02 CH-9-7-03	- zhodnotit využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi - aplikovat znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe - orientovat se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivu na životní prostředí a zdraví člověka

5.2.11 ČLOVĚK A PŘÍRODA - PŘÍRODOPIS

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody.

Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**, jimiž jsou **Fyzika**, **Chemie**, **Přírodopis** a **Zeměpis**, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je to, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří – spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním – také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** navazuje na vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět**, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi **Matematika a její aplikace**, **Člověk a společnost**, **Člověk a zdraví** a **Člověk a svět práce** a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vyučovacího předmětu

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, který vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech nezávislejšími způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílového zaměření vyučovacího předmětu je dosahováno skrze konkretizované kompetence. Vzdělávací přístup, volba organizačních forem výuky a výukových metod musí být prováděny tak, aby vedly k naplňování kompetencí.

Charakteristika, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět **Přírodopis** umožňuje žákovi poznávání živé i neživé přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení sebe sama a člověka jako součásti přírody. Vede k rozumnému využívání přírodních zdrojů ve smyslu trvale udržitelného rozvoje.

Časová dotace

- 6. - 8. ročník - 2 hodiny týdně
- 9. ročník - 1 hodina týdně

Organizační vymezení

Předmět je vyučován v kmenových třídách, v počítačové učebně a v učebně přírodních věd.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru 2. stupeň

OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

Očekávané výstupy

žák

- P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
- P-9-1-02 popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel
- P-9-1-03 rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů
- P-9-1-04 třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek
- P-9-1-05 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
- P-9-1-06 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů
- P-9-1-07 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života
- P-9-1-03p zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů
- P-9-1-04p rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy
- P-9-1-07p uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka - má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích - pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka

BIOLOGIE HUB

Očekávané výstupy

žák

- P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků
- P-9-2-02 vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích
- P-9-2-03 objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- P-9-2-01p rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků
- P-9-2-03p pozná lišejníky

BIOLOGIE ROSTLIN

Očekávané výstupy

žák

- P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- P-9-3-02 porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku
- P-9-3-03 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
- P-9-3-04 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů
- P-9-3-05 odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- P-9-3-02p porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin
- P-9-3-03p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití
- P-9-3-03p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
- P-9-3-04p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce
- P-9-3-05p popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

Očekávané výstupy

žák

- P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů

P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce

P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí

P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - využívá zkušenosti s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb

BIOLOGIE ČLOVĚKA

Očekávané výstupy

žák

P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy

P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka

P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří

P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života

P-9-5-05 aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce

P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka

P-9-5-03p popíše vznik a vývin jedince

P-9-5-04p rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

P-9-5-05p zná zásady poskytování první pomoci při poranění

NEŽIVÁ PŘÍRODA

Očekávané výstupy

žák

P-9-6-01 objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života

P-9-6-02 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek

P-9-6-03 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody

P-9-6-04 porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě

P-9-6-05 rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků

P-9-6-06 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

P-9-6-01p popíše jednotlivé vrstvy Země

P-9-6-02p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny

P-9-6-03p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů

P-9-6-04p rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik

P-9-6-06p na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

ZÁKLADY EKOLOGIE

Očekávané výstupy

žák

P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi

P-9-7-02 rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy; na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému

P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam

P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi

P-9-7-02p rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému

P-9-7-03p vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech

P-9-7-04p popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky

P-9-7-04p pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Očekávané výstupy

žák

P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody

P-9-8-02 dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

P-9-8-02p dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody

Ročník:

6.

Časová dotace:

2 hodiny týdně

Portfolio:

testy po skončení tématu

laboratorní práce a projekty dle zadání učitele

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty, názvosloví Základní struktura života - buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné Význam a zásady třídění organismů – dědičnost a proměnlivost organismů	P-9-1-01 P-9-1-02 P-9-1-04 P-9-1-05 P-9-1-06 P-9-1-07	- rozlišit základní projevy a podmínky života - orientovat se v daném přehledu vývoje organismů - popsat základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií - objasnit funkci základních organel - třídit organismy a zařadit vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek - vysvětlit podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvést příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů - uvést na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka

<p>- podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení</p> <p>Viry a bakterie</p>		
<p><u>BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ</u></p> <p>Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla</p> <p>- živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování</p> <p>Vývoj, vývin a systém živočichů</p> <p>- významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci)</p> <p>Rozšíření, význam a ochrana živočichů</p> <p>- epidemiologicky významné druhy, živočišná společenstva</p> <p>Projevy chování živočichů</p>	<p>P-9-4-01 P-9-4-02 P-9-4-03 P-9-4-04</p>	<p>- porovnat základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů</p> <p>- vysvětlit funkci jednotlivých orgánů</p> <p>- rozlišit a porovnat jednotlivé skupiny živočichů</p> <p>- určit vybrané živočichy a zařadit je do hlavních taxonomických skupin</p> <p>- odvodit na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě</p> <p>- objasnit na příkladech jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p> <p>- zhodnotit význam živočichů v přírodě i pro člověka</p> <p>- uplatňovat zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p>
<p><u>BIOLOGIE ROSTLIN</u></p> <p>Anatomie a morfologie rostlin</p> <p>- stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list)</p> <p>Fyziologie rostlin</p> <p>- základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování</p> <p>Systém rostlin</p> <p>- poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných rostlin, jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců</p> <p>Význam rostlin a jejich ochrana</p>	<p>P-9-3-01 P-9-3-02 P-9-3-03 P-9-3-04 P-9-3-05</p>	<p>- odvodit na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům</p> <p>- porovnat vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvést praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku</p> <p>- vysvětlit princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin</p> <p>- rozlišit základní systematické skupiny rostlin a určit jejich významné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p> <p>- odvodit na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí</p>
<p><u>BIOLOGIE HUB</u></p> <p>Houby bez plodnic</p> <p>- základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy</p> <p>Houby s plodnicemi</p> <p>- stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami</p> <p>Lišejníky</p> <p>- stavba, symbióza, výskyt a význam</p>	<p>P-9-2-01 P-9-2-02 P-9-2-03</p>	<p>- rozpoznat naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovnat je podle charakteristických znaků</p> <p>- vysvětlit různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích</p> <p>- objasnit funkci dvou organismů ve stélce lišejníků</p>

<p><u>PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY</u> Praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů Významní biologové a jejich objevy</p>	P-9-8-01 P-9-8-02	- aplikovat praktické metody poznávání přírody - dodržovat základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody
--	----------------------	---

Ročník: 7.
Časová dotace: 2 hodiny týdně
Portfolio: testy po skončení tématu
laboratorní práce a projekty dle zadání učitele

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<p><u>BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ</u> Vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) Rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva Projevy chování živočichů</p>	P-9-4-01 P-9-4-02 P-9-4-03 P-9-4-04	- porovnat základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů - vysvětlit funkci jednotlivých orgánů - rozlišit a porovnat jednotlivé skupiny živočichů - určit vybrané živočichy a zařadit je do hlavních taxonomických skupin - odvodit na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě - objasnit na příkladech jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotit význam živočichů v přírodě i pro člověka - uplatňovat zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
<p><u>BIOLOGIE ROSTLIN</u> Anatomie a morfologie rostlin - stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) Fyziologie rostlin - základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování Systém rostlin - poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců Význam rostlin a jejich ochrana</p>	P-9-3-01 P-9-3-02 P-9-3-03 P-9-3-04 P-9-3-05	- odvodit na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům - porovnat vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvést praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku - vysvětlit princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin - rozlišit základní systematické skupiny rostlin a určit jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů - odvodit na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí
<p><u>PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY</u> Praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení</p>	P-9-8-01 P-9-8-02	- aplikovat praktické metody poznávání přírody - dodržovat základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody

herbáře a sbírek, ukázky odchyty některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů Významní biologové a jejich objevy		
--	--	--

Ročník: 8.
Časová dotace: 2 hodiny týdně
Portfolio: testy po skončení témat
laboratorní cvičení a projekty dle zadání učitele

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<u>BIOLOGIE ČLOVĚKA</u> Anatomie a fyziologie - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány a orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti Fylogeneze a ontogeneze člověka - rozmnožování člověka Nemoci, úrazy a prevence - příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí, závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie Životní styl - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka	P-9-5-01 P-9-5-02 P-9-5-03 P-9-5-04 P-9-5-05	- určit polohu a objasnit stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlit jejich vztahy - orientovat se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka - objasnit vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří - rozlišovat příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňovat zásady jejich a léčby - objasnit význam zdravého způsobu života - aplikovat první pomoc při poranění a jiném poškození těla
<u>PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY</u> Praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchyty některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů Významní biologové a jejich objevy	P-9-8-01 P-9-8-02	- aplikovat praktické metody poznávání přírody - dodržovat základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody

Ročník: 9.
Časová dotace: 1 hodina týdně
Portfolio: testy po skončení tématu
laboratorní práce a projekty dle zadání učitele

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<u>NEŽIVÁ PŘÍRODA</u> Země - vznik a stavba Země Nerosty a horniny - vznik, vlastnosti, kvalitativní	P-9-6-01 P-9-6-02 P-9-6-03 P-9-6-04	- objasnit vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - rozpoznat podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek - rozlišit důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně

<p>třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků, principy krystalografie</p> <p>Vnější a vnitřní geologické procesy</p> <p>- příčiny a důsledky</p> <p>Půdy</p> <p>- složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady její rekultivace</p> <p>Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi</p> <p>- geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí</p> <p>Geologický vývoj a stavba území ČR</p> <p>- Český masiv, Karpaty</p> <p>Podnebí a počasí ve vztahu k životu</p> <p>- význam vody a teplota prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka</p> <p>Mimořádné události způsobené přírodními vlivy</p> <p>- příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi</p>	<p>P-9-6-05 P-9-6-06</p>	<p>geologického oběhu hornin i oběhu vody</p> <p>- porovnat význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišovat hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě</p> <p>- rozlišit jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků</p> <p>- uvést význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizovat mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi</p>
<p><u>ZÁKLADY EKOLOGIE</u></p> <p>Organismy a prostředí</p> <p>- vzájemné vztahy mezi organismy a prostředím, populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému</p> <p>Ochrana přírody a životního prostředí</p> <p>- globální problémy a jejich řešení, chráněná území</p>	<p>P-9-7-01 P-9-7-02 P-9-7-03 P-9-7-04</p>	<p>- uvést příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p> <p>- rozlišovat a uvést příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy, na příkladu objasnit základní princip existence živých a neživých složek ekosystému</p> <p>- vysvětlit podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotit jejich význam</p> <p>- uvést příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</p>
<p><u>PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY</u></p> <p>Praktické metody poznávání přírody</p> <p>- pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení</p>	<p>P-9-8-01 P-9-8-02</p>	<p>- aplikovat praktické metody poznávání přírody</p> <p>- dodržovat základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</p>

herbáře a sbírek, ukázky odchyty některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů Významní biologové a jejich objevy		
--	--	--

5.2.12 ČLOVĚK A PŘÍRODA - ZEMĚPIS

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**, jimiž jsou **Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis**, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je to, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří – spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním – také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Zeměpis**, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti.

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** navazuje na vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět**, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi **Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce** a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vyučovacího předmětu

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, který vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech nezávislejšími způsoby
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí
- zhodnocení postavení Země a vesmíru, rozlišení a porovnání složek a prvků přírodní sféry, jejich vzájemné souvislosti a podmíněnosti
- orientace v zeměpise světadílů, ve zvláštích života jejich obyvatelstva, získávání informací o významných státech a makroregionech a také o jejich politickém, hospodářském a kulturním významu
- posuzování a srovnávání sociálních a hospodářských jevů, chápání kulturních i mentálních zvláštností různých lidských ras, národů a kultur
- získání uceleného obrazu o přírodních, hospodářských a sociálních poměrech v České republice, v jednotlivých jejích oblastech a v místním regionu, uvědomění postavení České republiky v Evropě a ve světě
- používání základní geografické, topografické a kartografické terminologie

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílového zaměření vyučovacího předmětu je dosahováno skrze konkretizované kompetence. Vzdělávací přístup, volba organizačních forem výuky a výukových metod musí být prováděny tak, aby vedly k naplňování kompetencí.

Charakteristika, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Zeměpis**, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Žáci dostávají příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. Vzdělávací obor také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Zeměpis svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Žáci se učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy

lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Zeměpisné vzdělání umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v ČR, v Evropě i ve světě.

Prostřednictvím zeměpisu si žáci osvojují dovednosti samostatně pracovat s různými druhy map, grafy, statistickými materiály, vysvětlovat údaje v nich obsažené, orientovat se v současném dění u nás i ve světě, spojovat poznatky z výuky s dalšími informacemi, získanými v tisku, rozhlasových a televizních relacích, na internetu, v populárně naučných časopisech a zároveň i používat získané vědomosti v praktických situacích.

Časová dotace

6. a 8. ročník - 1 hodina týdně,

7. a 9. ročník - 2 hodiny týdně

Organizační vymezení

Předmět je vyučován v kmenových třídách, je však využívána i počítačová učebna.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

Očekávané výstupy

žák

Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů

Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii

Z-9-1-03 přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině

Z-9-1-04 vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii

Z-9-1-04p získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Očekávané výstupy

žák

Z-9-2-01 zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy

Z-9-2-02 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů

Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu

Z-9-2-04 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

Z-9-2-02p objasní důsledky pohybů Země

Z-9-2-04p uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost

Z-9-2-04p uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu

REGIONY SVĚTA

Očekávané výstupy

žák

Z-9-3-01 rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa

Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny

Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států

Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

Z-9-3-02p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány

Z-9-3-03p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů

Z-9-3-03p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy

žák

Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa

Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel

Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje

Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit

Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků

Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

Z-9-4-02p uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel – vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy

žák

- Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny
- Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)
- Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny
- Z-9-5-02p uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek
- Z-9-5-03p uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

ČESKÁ REPUBLIKA

Očekávané výstupy

žák

- Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy
- Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům
- Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu
- Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit
- Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- Z-9-6-01p vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy
- Z-9-6-02p charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
- Z-9-6-03p určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy
- Z-9-6-03p rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost
- Z-9-6-03p uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva
- Z-9-6-04p vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Očekávané výstupy

žák

- Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
- Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

Z-9-7-01p ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu

Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

Ročník:	6.
Časová dotace:	1 hodina týdně
Portfolio:	testy: prověřovací testy po ukončení tématu projekty: komplexní zpracování vybraných témat

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<p><u>GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE</u> <u>PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ</u> <u>Vstupte na planetu Zemi</u> Země jako vesmírné těleso - tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice Vesmír - hvězdy, sluneční soustava Geografická kartografie a topografie - glóbus, měřítko, zeměpisná síť, měřítko a obsah plánů a map Komunikační geografický a kartografický jazyk - hlavní kartografické produkty: plán a mapa</p>	<p>Z-9-1-02 Z-9-1-03 Z-9-1-04 Z-9-2-01 Z-9-2-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotit postavení Země ve vesmíru - srovnat podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy - prokázat na konkrétních příkladech tvar planety Země - zhodnotit důsledky pohybů Země na život lidí a organismů - vyjmenovat planety sluneční soustavy - vysvětlit vzájemné působení Měsíce a Země - používat s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - přiměřeně hodnotit geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost - rozeznávat hranice mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině - vytvářet a využívat osobní myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst - vysvětlit rozdíl mezi globusem a mapou - rozlišit poledníky a rovnoběžky - rozlišit mapu podle měřítka a obsahu
<p><u>TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE</u> Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny - orientační body, jevy, pomůcky a přístroje, stanoviště - určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu - jednoduché panoramatické náčrtky podle krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů</p>	<p>Z-9-7-01 Z-9-7-02 Z-9-7-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ovládat základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikovat v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině - vytvořit jednoduchý náčrtek geografického prvku

Ročník:	7.
Časová dotace:	2 hodiny týdně
Portfolio:	testy: prověřovací testy po ukončení tématu projekty: komplexní zpracování vybraných témat

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<u>PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ</u>		

<p><u>ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ</u> Krajinná sféra - přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry Systém přírodní sféry na planetární úrovni - geografické pásy, geografická pásma, výškové stupně Systém přírodní sféry na regionální úrovni - přírodní oblasti Krajina - přírodní a společenské prostředí Vztah přírody a společnosti - principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, globální ekologické a environmentální problémy lidstva Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života - živelné pohromy, opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom v modelových situacích</p>	<p>Z-9-2-03 Z-9-2-04 Z-9-5-01 Z-9-5-02 Z-9-5-03 Z-9-7-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišit a porovnat složky a přírodní složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost - rozeznat, pojmenovat a klasifikovat tvary zemského povrchu - porovnat působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost - porovnat různé krajiny jako součást pevninské krajinné sféry - rozlišit na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín - uvést konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů - uvést na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí - uplatnit v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech
<p><u>REGIONY SVĚTA</u> <u>SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ</u> <u>ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ</u> Regiony světa: Amerika, Afrika Světadíly, oceány, makroregiony světa - určující a porovnávací kritéria, jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti Modelové regiony světa - vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení Obyvatelstvo světa - základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy - aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace Světové hospodářství - sektorová a odvětvová</p>	<p>Z-9-3-01 Z-9-3-02 Z-9-3-03 Z-9-3-04 Z-9-4-01 Z-9-4-02 Z-9-4-03 Z-9-4-04 Z-9-4-05 Z-9-4-06 Z-9-5-01 Z-9-5-02 Z-9-5-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišit zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - lokalizovat na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnat jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnat a přiměřeně hodnotit polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - uvážít, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají a mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich - posoudit na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů - zhodnotit na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa - posoudit, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenovat obecné základní geografické znaky sídel - zhodnotit přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizovat na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - porovnávat předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit - porovnat státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků - lokalizovat na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech - porovnat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry - rozlišit na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín - uvést konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů - uvést na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

<p>struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně</p> <p>Regionální společenské, politické a hospodářské útvary</p> <p>- porovnávací kritéria</p> <p>Krajina</p> <p>- přírodní a společenské prostředí, typy krajín</p> <p>Vztah přírody a společnosti</p> <p>- chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva</p>		
--	--	--

Ročník: 8.
Časová dotace: 1 hodina týdně
Portfolio: testy: prověřovací testy po ukončení tématu
projekty: komplexní zpracování vybraných témat

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<p><u>REGIONY SVĚTA</u></p> <p><u>SPOLEČENSKÉ</u></p> <p><u>A HOSPODÁŘSKÉ</u></p> <p><u>PROSTŘEDÍ</u></p> <p><u>ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ</u></p> <p>Regiony světa: Asie, Austrálie, Oceánie, polární oblasti</p> <p>Světadíly, oceány, makroregiony světa</p> <p>- určující a porovnávací kritéria, jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti</p> <p>Modelové regiony světa</p> <p>- vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení</p> <p>Obyvatelstvo světa</p> <p>- základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky</p> <p>Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy</p> <p>- aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace</p> <p>Světové hospodářství</p> <p>- sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně</p> <p>Regionální společenské,</p>	<p>Z-9-3-01</p> <p>Z-9-3-02</p> <p>Z-9-3-03</p> <p>Z-9-3-04</p> <p>Z-9-4-01</p> <p>Z-9-4-02</p> <p>Z-9-4-03</p> <p>Z-9-4-04</p> <p>Z-9-4-05</p> <p>Z-9-4-06</p> <p>Z-9-5-01</p> <p>Z-9-5-02</p> <p>Z-9-5-03</p>	<p>- rozlišit zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa</p> <p>- lokalizovat na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnat jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</p> <p>- porovnat a přiměřeně hodnotit polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</p> <p>- uvážit, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají a mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p> <p>- posoudit na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů</p> <p>- zhodnotit na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa</p> <p>- posoudit, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenovat obecné základní geografické znaky sídel</p> <p>- zhodnotit přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizovat na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje</p> <p>- porovnávat předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit</p> <p>- porovnat státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků</p> <p>- lokalizovat na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech</p> <p>- porovnat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry</p> <p>- rozlišit na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín</p> <p>- uvést konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů</p> <p>- uvést na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p>

<p>politické a hospodářské útvary - porovnávací kritéria</p> <p>Krajina - přírodní a společenské prostředí, typy krajín</p> <p>Vztah přírody a společnosti - chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva</p>		
<p>REGIONY SVĚTA SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ Region světa: Evropa Světadíly, oceány, makroregiony světa - určující a porovnávací kritéria, jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti</p> <p>Modelové regiony světa - vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení</p> <p>Obyvatelstvo světa - základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky</p> <p>Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy - aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace</p> <p>Světové hospodářství - sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úroveň</p> <p>Regionální společenské, politické a hospodářské útvary - porovnávací kritéria</p> <p>Krajina - přírodní a společenské prostředí, typy krajín</p> <p>Vztah přírody a společnosti - chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva</p>	<p>Z-9-3-01 Z-9-3-02 Z-9-3-03 Z-9-3-04 Z-9-4-01 Z-9-4-02 Z-9-4-03 Z-9-4-04 Z-9-4-05 Z-9-4-06 Z-9-5-01 Z-9-5-02 Z-9-5-03</p>	<p>- rozlišit zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa</p> <p>- lokalizovat na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnat jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</p> <p>- porovnat a přiměřeně hodnotit polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</p> <p>- uvážit, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají a mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p> <p>- posoudit na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů</p> <p>- zhodnotit na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa</p> <p>- posoudit, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenovat obecné základní geografické znaky sídel</p> <p>- zhodnotit přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizovat na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje</p> <p>- porovnávat předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit</p> <p>- porovnat státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků</p> <p>- lokalizovat na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech</p> <p>- porovnat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry</p> <p>- rozlišit na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín</p> <p>- uvést konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů</p> <p>- uvést na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p>

Ročník:
Časová dotace:
Portfolio:

9.
2 hodiny týdně
testy: prověřovací testy po ukončení tématu
projekty: komplexní zpracování vybraných témat

U č i v o	OV	Rámcové výukové cíle
<p>ČESKÁ REPUBLIKA Česká republika - zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje - obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry - rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství - transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady - hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení mezinárodní dělby práce a obchodu Regiony České republiky - územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech</p>	<p>Z-9-6-03 Z-9-6-04 Z-9-6-05</p>	<p>- hodnotit a porovnat na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu - lokalizovat na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit - uvést příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států</p>
<p>Místní region - zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj</p>	<p>Z-9-6-01 Z-9-6-02</p>	<p>- vymežit a lokalizovat místní oblast (region) podle bydliště nebo školy - hodnotit na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje - přiměřeně analyzovat vazby místního regionu k vyšším územním celkům</p>
<p>ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ Vztah přírody a společnosti - trvale udržitelný rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva</p>	<p>Z-9-5-03</p>	<p>- uvést na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p>
<p>TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny - orientační body, jevy, pomůcky a přístroje, stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu,</p>	<p>Z-9-7-01 Z-9-7-02 Z-9-7-03</p>	<p>- ovládat základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikovat v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině - vytvořit jednoduchý náčrtek geografického prvku</p>

jednoduché panoramatické náčrtky podle krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů		
--	--	--

5.2.13 UMĚNÍ A KULTURA - HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu; kulturu jako procesy i výsledky duchovní činnosti umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce); umění jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory **Hudební výchova a Výtvarná výchova**.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také literární a dramatická díla (divadlo, film), multimediální tvorba i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů, a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Předmět **Hudební výchova** vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem **Vokálních činností** je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem **Instrumentálních činností** je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem **Hudebně pohybových činností** je ztvárnění hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem **Poslechových činností** je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Cílové zaměření vyučovacího předmětu

Vzdělávání v daném vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení hudby jako specifického způsobu poznání a užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání hudby a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence; učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání hudebních hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, tolerantní přístup k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; tvořivý přístup ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílového zaměření vyučovacího předmětu je dosahováno skrze konkretizované kompetence. Vzdělávací přístup, volba organizačních forem výuky a výukových metod musí být prováděny tak, aby vedly k naplňování konkretizovaných kompetencí.

Charakteristika, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět **Hudební výchova** dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání se s hudbou. Hudební výchova je předmětem uvolnění, radosti, citového prožitku, seberealizace, zábavy, týmové práce, při které se žáci učí rozpoznávat krásu umění, ctít schopnosti a výkony druhých lidí, vystupovat před spolužáky i dospělými, rozvíjet svou fantazii a tvůrčí schopnosti. Žáci se učí vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti.

Časová dotace

6. - 9. ročník - 1 hodina týdně

Organizační vymezení

Vyučování probíhá převážně v kmenových třídách, využíváme také tělocvičnu. Předmět je realizován v samostatných vyučovacích hodinách, uplatňujeme skupinové a projektové vyučování.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru 2. stupeň

Očekávané výstupy 2. stupeň

žák

HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách

HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně

- v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého
- HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
- HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů
- HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu
- HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami
- HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata

HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně

HV-9-1-04p rozeznává různé hudební žánry

pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu

rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru

uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

Ročník: 6. – 7.

Časová dotace: 1 hodina týdně

Portfolio: referáty dle výběru učitele

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<p><u>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</u></p> <p>Pěvecký a mluvní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, mutace - jednohlasý a vícehlasý zpěv - deklamace <p>Intonace a vokální improvizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - diatonické postupy v durových tóninách - improvizace jednoduchých hudebních forem <p>Hudební rytmus</p> <ul style="list-style-type: none"> - odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby <p>Orientace v notovém záznamu vokální skladby</p> <ul style="list-style-type: none"> - notový zápis jako opora při realizaci písně <p>Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprodukce tónů <p>Reflexe vokálního projevu</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastní vokální projev a vokální projev ostatních 	<p>HV-9-1-01</p> <p>HV-9-1-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dbát na hlasovou hygienu, rozezpívat se, správně artikulovat, frázovat - zpívat v jednohlase, případně vícehlase vybrané písně - zpívat dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně - využít své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - dokázat ocenit kvalitní vokální projev druhého - používat získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i mluveném projevu v běžném životě - rozeznat základní lidské hlasy (soprán, alt, bas, tenor) - orientovat se v notovém zápisu (délka not a pomlka, takt, opakovací znaménka) - odhadnout správnou hlasitost zpěvu - provádět jednoduché rytmické improvizace - zpívat koledy, orientovat se v historické kontinuitě a tradicích - vnímat odlišné znaky v moravských a českých písních - vnímat hudbu jako umění a účtyhodnou činnost

<p><u>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</u></p> <p>Hra na hudební nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - nástrojová reprodukce melodií (motivů, témat, písní, jednoduchých skladeb) - hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře <p>Záznam hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - noty a další způsoby záznamu hudby <p>Vyjádřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - představy rytmické, melodické, tempové, dynamické 	<p>HV-9-1-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zvládat jednoduché doprovody na Orffovy nástroje - vhodně rytmicky improvizovat - vytvořit podle písně jednoduchou předeheru, mezihru či dohru (zopakováním části melodie písně) - rozeznat moderní hudební nástroje - využít hry žáků, kteří se učí hrát na nástroje mimo školu - vyjmenovat dynamické značky (p,mf,f,ff) - seznámit se s původem hudby
<p><u>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</u></p> <p>Pohybový doprovod znějící hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - taktování, jednoduché taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění <p>Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla</p> <ul style="list-style-type: none"> - pantomima, improvizace <p>Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - tempové, dynamické <p>Orientace v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj pohybové paměti - reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách 	<p>HV-9-1-04 HV-9-1-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pochodovat v rytmu - rozeznat základní takt (2/4, 3/4, 4/4), tempo, dynamiku - zvládnout taneční krok polky a valčíku - předvést jednoduchou pantomimu ke zvolené písni - ztvárnit hudbu pomocí pohybu, tance a gest - pozorovat odlišnosti v tancích různých stylových období (lidové tance, společenské tance, moderní tance) - vyjádřit charakter hudby a emocionální zážitek z ní pohybem - uvědomit si náročnost práce dirigenta - relaxovat s hudbou
<p><u>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</u></p> <p>Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby</p> <ul style="list-style-type: none"> - postihování hudebně výrazových prostředků - významné sémantické prvky užitě ve skladbě (zvukomalba, dušmalba, pohyb melodie) a jejich význam pro pochopení hudebního díla <p>Hudební dílo a jeho autor</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspiratione) <p>Hudební styly a žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům <p>Interpretace znějící hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní charakterizování hudebního díla (slohové, 	<p>HV-9-1-06 HV-9-1-07 HV-9-1-08</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišit sluchem zvuk vybraných hudebn. nástrojů a pojmenovat je - rozlišit sólový a doprovodný nástroj - rozlišit dur a moll tóninu - seznámit se s historií hudby: gotika, renesance, baroko, klasicismus - seznámit se s životem a dílem skladatelů: J. S. Bach, W. A. Mozart, L. van Beethoven, G. Verdi, B. Smetana, A. Dvořák, J. Suk, L. Janáček, J. Mysliveček, B. Martinů, J. Ježek. ... - vyjmenovat vybraná díla skladatelů - vysvětlit, co je opera; seznámit se s dějem oper Rusalka, Prodaná nevěsta - vyjmenovat některé skladatele oper - zapamatovat si základní údaje o skladatelích Smetanovi a Dvořákovi; vyjmenovat jejich hlavní díla - rozlišit a vysvětlit co je symfonický orchestr, komorní hudba, koncert - rozdělit hudební nástroje symfonického orchestru - zařadit a vysvětlit co je sonáta, fuga, rondo a melodram - k filmu, hudební klip, internet - muzikál: West Side Story, Jesus Christ Superstar, Dracula - učit se rozeznat jazz, pop, rock, folk, trampská hudba, country

stylové zařazení apod.) - vytváření vlastních soudů a preferencí		
---	--	--

Ročník:
Časová dotace:
Portfolio:

8. – 9.
1 hodina týdně
testy: notový zápis s pomlkami
notový zápis s notami v tóninách durových stupnic
referáty – hudební skladatelé a interpreti 20. a 21. století

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <p>Pěvecký a mluvní projev - rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, mutace - jednohlasý a vícehlasý zpěv - deklamace - techniky vokálního projevu (falzet apod.), jejich využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách</p> <p>Intonace a vokální improvizace - diatonické postupy v durových a mollových tóninách, - improvizace jednoduchých hudebních forem</p> <p>Hudební rytmus - odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby - využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu</p> <p>Orientace v notovém záznamu vokální skladby - notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby</p> <p>Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti - reprodukce tónů - převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy - zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané či hrané písně pomocí grafického (notového) záznamu</p> <p>Reflexe vokálního projevu - vlastní vokální projev a vokální projev ostatních - hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)</p>	<p>HV-9-1-01 HV-9-1-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dbát na hlasovou hygienu, rozezpívat se, správně artikulovat, frázovat - zpívat v jednohlase, případně vícehlase (držet určený hlas při současném znění druhého) - zazpívat tón či krátkou melodii zahranou na nástroj - rozšiřovat hlasový rozsah - zpívat dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně - využít své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - dokázat ocenit kvalitní vokální projev druhého - používat získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i mluveném projevu v běžném životě - rozeznat a určit základní lidské hlasy (soprán, alt, bas, tenor) - orientovat se v notovém zápisu (délka not a pomlka, takt, opakovací znaménka) - odhadnout správnou hlasitost zpěvu - provádět jednoduché rytmické improvizace (vytukat či vytleskat rytmus) - zpívat koledy, orientovat se v historické kontinuitě a tradicích - vnímat odlišné znaky v moravských a českých písních - opravit zpěv tónu a najít správný tón (popř. možnost najít tón na klávesách)

<p><u>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</u></p> <p>Hra na hudební nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - nástrojová reprodukce melodií (motivů, témat, písní, jednoduchých skladeb) - hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře - nástrojová improvizace <p>Záznam hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - noty a další způsoby záznamu hudby <p>Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, rytmicko - metrické 	<p>HV-9-1-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zvládat jednoduché doprovody na Orffovy nástroje - vhodně rytmicky improvizovat - vytvořit podle písně jednoduchou předeheru, mezihru či dohru (zopakováním části melodie písně) - rozeznat moderní hudební nástroje - využít hry žáků, kteří se učí hrát na nástroje mimo školu
<p><u>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</u></p> <p>Pohybový doprovod znějící hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - taktování, jednoduché taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění <p>Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla</p> <ul style="list-style-type: none"> - pantomima, improvizace <p>Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - tempové, dynamické <p>Orientace v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj pohybové paměti - reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách 	<p>HV-9-1-04 HV-9-1-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pochodovat v rytmu - rozeznat základní takt, tempo, dynamiku - zvládnout taneční krok polky a valčíku - předvést jednoduchou pantomimu ke zvolené písni - ztvárnit hudbu pomocí pohybu, tance a gest - vyjádřit charakter hudby a emocionální zážitek z ní pohybem - uvědomit si náročnost práce dirigenta - relaxovat s hudbou - vyjádřit pohybem obsah hudebního díla
<p><u>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</u></p> <p>Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby</p> <ul style="list-style-type: none"> - postihování hudebně výrazových prostředků - významné sémantické prvky užití ve skladbě (zvukomalba, dušmalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla <p>Hudební dílo a jeho autor</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kých, módnost a modernost, stylová provázanost) <p>Hudební styly a žánry</p>	<p>HV-9-1-06 HV-9-1-07 HV-9-1-08</p>	<ul style="list-style-type: none"> - popsat nebo vyprávět obsah či myšlenku hudebního díla - vyložit kontext hudebního díla a života skladatele - popsat funkci hudebního žánru v životě člověka - popsat roli hudebních žánrů a stylů v životě společnosti a ve vývoji kultury národa (hudba 20. a 21. století); vybraní skladatelé: L. van Beethoven, F. Liszt, P. I. Čajkovskij, B. Smetana, A. Dvořák, L. Janáček, J. Suk, B. Martinů, O. Nedbal, K. Hašler, K. Svoboda, P. Hapka, P. Malásek... - rozlišit a ve znějící hudbě pojmenovat vybrané výrazové prostředky hudby (tempo, rytmus, melodie, barva, dynamika) - pojmenovat základní hudební styly - rozpoznat na vybraných hudebních ukázkách operu, operetu, muzikál, píseň, sborovou tvorbu, komorní a symfonickou hudbu - vyložit svůj vztah k hudebnímu žánru či hudebnímu dílu - hodnotit poslechové skladby a vytvářet soudy o kvalitě, argumentovat, obhajovat své stanovisko - uvědomovat si společenský význam stěžejních hudebních děl jako součástí kulturní vzdělanosti - muzikál: Dracula, Golem, ... - orientovat se a rozeznat jazz, pop, rock and roll, punk, rap, folk, tramská hudba, country

<p>- chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům</p> <p>Interpretace znějící hudby</p> <p>- slovní charakterizování hudebního díla (slohové, stylové zařazení apod.)</p> <p>- vytváření vlastních soudů a preferencí</p>		
--	--	--

5.2.14 UMĚNÍ A KULTURA - VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu; kulturu jako procesy i výsledky duchovní činnosti umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddelitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce); umění jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory **Hudební výchova a Výtvarná výchova**. Vzdělávací oblast lze rozšířit o doplňující vzdělávací obor Dramatická výchova, který je na úrovni školního vzdělávacího programu možné realizovat formou samostatného vyučovacího předmětu, projektu, kurzu apod.

Vzdělávací obsah předmětu Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace. Cílem je estetické osvojování přírody a světa kolem nás prostřednictvím výtvarných činností, vytváření citlivého vztahu ke kráse, kultivování estetického vkusu ve vztahu k sobě a okolí, rozvíjení schopností žáků, zvláště vnímání, senzibility, prostorového vidění, fantazie, vůle, intelektu a tvořivosti. Žáci se učí používat vhodné výtvarné techniky, základy výtvarných dovedností a vědomostí s přihlédnutím k individuálním schopnostem a možnostem. Vyučovací obor výtvarná výchova vede žáky k rozvoji kultury výtvarného a grafického projevu, rozvíjí vyjadřovací schopnosti v oblasti neverbální komunikace, posiluje myšlení, zrakové i sluchové vnímání a výrazně přispívá k rozvoji kultivované osobnosti žáka. Učí žáky vytvářet si tak představu o vývoji lidské společnosti, o kulturních památkách a duchovních hodnotách.

Obsahem **Rozvíjení smyslové citlivosti** jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem **Uplatňování subjektivity** jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem **Ověřování komunikačních účinků** jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Charakteristika, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávání v předmětu Výtvarná výchova na II. stupni je zaměřeno na poznání a osvojení různých prostředků výtvarného jazyka a všestranné prohlubování citlivosti žáků ke vnímání sebe sama i okolního prostředí. Důraz klademe u všech žáků především na rozvoj uplatňování prostředků neverbální komunikace – sdělování prožívání prostřednictvím výtvarných činností. Náměty výtvarných činností vycházejí především z celoročního projektu na určité téma a z aktuálního života školy. Současně jsou zařazovány i náměty cvičné – sloužící k ovládnutí vybraných postupů.

Časová dotace

6. - 7. ročník - 2 hodiny týdně

8. - 9. ročník - 1 hodina týdně

Organizační vymezení

Vyučování probíhá převážně v kmenových třídách, využíváme také počítačovou učebnu a venkovní prostory. Předmět je realizován v samostatných vyučovacích hodinách, formou samostatné práce, kolektivní práce, krátkodobých projektů.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru 2. stupeň

Očekávané výstupy

žák

VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků

- VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie
- VV-9-1-03 užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
- VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření
- VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu
- VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
- VV-9-1-07 porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů
- VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- VV-9-1-01 až VV-9-1-08p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
- VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
- VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních
- VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

Ročník: 6. - 7.
Časová dotace: 2 hodiny týdně
Portfolio: výtvarné práce

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření</p> <p>- linie, tvary, objemy, barvy, textury</p> <p>Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu</p> <p>- vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty ve statickém i dynamickém vyjádření</p> <p>Reflexe a vztahy zrakového</p>	<p>VV-9-1-01</p> <p>VV-9-1-02</p> <p>VV-9-1-03</p> <p>VV-9-1-05</p>	<p>- vybírat, vytvářet a pojmenovávat co nejširší škálu vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů</p> <p>- rozeznávat základní tvary lineárního a kresleného písma a jeho řazení v krátkých nápisech a užívat hotového písma</p> <p>- správně užívat techniku malby, míchat a vrstvit barvy</p> <p>- využívat teorie barev – barevné spektrum</p> <p>- užívat prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích</p> <p>- vyjadřovat situaci, děj a prostorové vztahy obrazových prvků</p> <p>- orientovat se v prostorových a barevných vztazích</p> <p>- vyjádřit morfologii pohybu při kresbě a malbě s možností dotvářet na základě fantazie</p> <p>- užívat vizuálně obrazných vyjádření k zachycení zkušeností</p>

<p>vnímání ke vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě</p>		<p>získaných pohybem, hmatem a sluchem - znázorňovat pohyb - zpracovat tvorbu na základě vlastních představ a myšlenek, zvolit vhodné prostředky - rozlišit obrazné vyjádření v rovině smyslového a subjektivního účinku</p>
<p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty - pohyb těla a jeho umístění v prostoru</p> <p>Typy vizuálně obrazných vyjádření - hračky, objekty, komiks, fotografie – rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry</p> <p>Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické) - hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní) - reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech</p>	<p>VV-9-1-02 VV-9-1-03 VV-9-1-04 VV-9-1-06</p>	<p>- zaznamenat podněty z představ a fantazie při vlastních tvůrčích činnostech - rozvíjet prostorové vidění i citění a vyjadřovat na základě pozorování prostorových jevů a vztahů - řešit barevné vztahy objektu a prostředí - užívat prostředky pro zachycení jevů a procesů pohybu</p> <p>- poznat výtvarnou úpravu knihy, ilustrátoři dětských knih a učebnic, druhy ilustrace - vybírat, kombinovat a vytvářet prostředky pro vlastní osobité vyjádření – fotografie, animace, video atd.</p> <p>- poznat druhy volného výtvarného umění - poznat různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti – figura, portrét, krajina, zátiší aj. - uplatnit při vlastních tvůrčích činnostech znalosti počátků výtvarného umění - interpretovat umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti - poznat sochařství – tvar přírodní a tvar opracovaný člověkem – socha, plastika, sousoší, busta, reliéf aj. - poznat výtvarnou úpravu knihy, ilustrátoři dětských knih a učebnic, druhy ilustrace</p>
<p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování - důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně tvořených a přejetých)</p> <p>Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu - vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora</p>	<p>VV-9-1-07 VV-9-1-08</p>	<p>- porovnat a popsat na konkrétních příkladech různé interpretace a rozdíly mezi výtvarnými díly, zdůvodnit jejich odlišnosti - vysvětlit svůj postoj, své pocity a postřehy - poznat různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě, v sochařství, ve volné grafice, různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů hmoty, tvaru, struktury, světla, barvy)</p> <p>- uplatnit komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření v komunikaci se spolužáky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) - vysvětlit záměry tvorby podle vlastních schopností a zaměření - ověřit komunikační účinky vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích</p>

Ročník: 8. - 9.
Časová dotace: 1 hodina týdně
Portfolio: výtvarné práce
projekty k daným tématům

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	VV-9-1-01	- vybírat, vytvářet a pojmenovávat co nejširší škálu vizuálně

<p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> - linie, tvary, objemy, barvy, textury - vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu <p>Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty ve statickém i dynamickém vyjádření <p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly</p> <ul style="list-style-type: none"> - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě - reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) <p>Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> - výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama - kombinace a variace ve vlastní tvorbě 	<p>VV-9-1-02 VV-9-1-03 VV-9-1-05</p>	<p>obrazných vyjádření a jejich vztahů</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozeznávat základní tvary lineárního a kresleného písma a jeho řazení v krátkých nápisech a užívat hotového písma - správně užívat techniku malby, míchat a vrstvit barvy - využívat teorie barev – barevné spektrum <ul style="list-style-type: none"> - užívat prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích - vyjadřovat situaci, děj a prostorové vztahy obrazových prvků - orientovat se v prostorových a barevných vztazích - vyjádřit morfologii pohybu při kresbě a malbě s možností dotvářet na základě fantazie <ul style="list-style-type: none"> - užívat vizuálně obrazných vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem - znázorňovat pohyb <ul style="list-style-type: none"> - poznat estetickou úroveň reklamy - aktivně se seznámit s počítačovou technikou
<p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <p>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</p> <ul style="list-style-type: none"> - manipulace s objekty - pohyb těla a jeho umístění v prostoru - akční tvar malby a kresby - vyjádření proměn obrazných vyjádření <p>Typy vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> - hračky, objekty, komiks, fotografie – rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry <p>Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením</p> <ul style="list-style-type: none"> - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické) - hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně 	<p>VV-9-1-02 VV-9-1-03 VV-9-1-04 VV-9-1-06</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zaznamenat podněty z představ a fantazie při vlastních tvůrčích činnostech - rozvíjet prostorové vidění i citění a vyjadřovat na základě pozorování prostorových jevů a vztahů - řešit barevné vztahy objektu a prostředí - užívat prostředky pro zachycení jevů a procesů pohybu - vyjádřit morfologii růstu při kresbě a malbě rostlin a dotvářet přírodní formy na základě fantazie - vyjádřit velké prostorové útvary a krajinné motivy, na základě pozorování, prožitků a poznatků - rozlišit statické a dynamické vizuálně obrazné vyjádření <ul style="list-style-type: none"> - poznat výtvarnou úpravu knihy, ilustrátoři dětských knih a učebnic, druhy ilustrace - vybírat, kombinovat a vytvářet prostředky pro vlastní osobité vyjádření – fotografie, animace, video atd. <ul style="list-style-type: none"> - poznat druhy volného výtvarného umění - poznat různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti – figura, portrét, krajina, zátiší aj. - uplatnit při vlastních tvůrčích činnostech znalosti počátků výtvarného umění - interpretovat umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti - poznat sochařství – tvar přírodní a tvar opracovaný člověkem – socha, plastika, sousoší, busta, reliéf aj.

konstruktivní, expresivní) - reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech		
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování - důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně tvořených a přejetých - kritéria jejich porovnávání a jejich zdůvodňování Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu - vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora - prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace Proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění - historické, sociální a kulturní souvislosti	VV-9-1-06 VV-9-1-07 VV-9-1-08	- porovnat a popsat na konkrétních příkladech různé interpretace a rozdíly mezi výtvarnými díly, zdůvodnit jejich odlišnosti - vysvětlit svůj postoj, své pocity a postřehy - poznat různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě, v sochařství, ve volné grafice, různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů hmoty, tvaru, struktury, světla, barvy) - navštívit výtvarnou galerii, výstavu, ateliéry, regionální památky a zajímavosti - využít témat této oblasti k besedám - uplatnit komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření v komunikaci se spolužáky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) - vysvětlit záměry tvorby podle vlastních schopností a zaměření - ověřit komunikační účinky vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích - nalézt vhodnou formu pro prezentaci vizuálně obrazných vyjádření - seznámit se s historickými, sociálními a kulturními souvislostmi (věda, technika a kultura v 2. pol. 19. stol.)

5.2.15 ČLOVĚK A ZDRAVÍ - VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby

celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví se prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná se do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví obsahuje vzdělávací obor Výchova ke zdraví výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě, o vztazích mezi lidmi, vrstevníky a partnery, o manželství, rodině a škole.

Cílové zaměření vyučovacího předmětu

Vzdělávání v daném vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílového zaměření vyučovacího předmětu je dosahováno skrze konkretizované kompetence. Vzdělávací přístup, volba organizačních forem výuky a výukových metod musí být prováděny tak, aby vedly k naplňování kompetencí.

Charakteristika, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět **Výchova ke zdraví** poskytuje žákům základní informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Vede ke správnému způsobu života, aby žáci poznávali sami sebe, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdraví, prevenci a hloubku problémů spojených s nemocí

či jiným poškozením zdraví. Motivuje ke správnému způsobu života, k péči o zdraví, jeho zlepšení a posílení. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní a jiné zdravotně preventivní návyky. Rozvíjí sociální dovednosti, komunikaci, dovednosti odmítat škodlivé látky neslučitelné se zdravím a sportem, učí se předcházet úrazům a upevňují si svoji tělesnou kondici. Učí se správně chovat v mimořádných situacích a poskytnout první pomoc.

Časová dotace

8. - 9. ročník - 1 hodina týdně

Organizační vymezení

Výchova ke zdraví je realizována ve třídách, v odborné učebně, na hřišti nebo v přírodě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru 2. stupeň

Očekávané výstupy

žák

- VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě
- VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví
- VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví
- VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
- VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví
- VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším
- VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky
- VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
- VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce
- VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím
- VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví
- VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování
- VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým
- VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi
- VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby

poskytne adekvátní první pomoc
 VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
- VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
- VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
- VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
- VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
- VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem
- VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
- VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
- VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
- VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
- VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

Ročník: 8.
Časová dotace: 1 hodina týdně
Portfolio: testy: prověřovací testy po ukončení tématu
 projekty: komplexní zpracování vybraných témat

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<u>VZTAHY MEZI LIDMI</u> <u>A FORMY SOUŽITÍ</u> Můj domov, moje rodina - rodinné soužití - manželství a rodičovství - náhradní rodinná péče - rodokmen naší rodiny - rodinné svátky a tradice	VZ-9-1-02 VZ-9-1-06	- vysvětlit role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvést příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví - vyjádřit vlastní názor k problematice zdraví a diskutovat o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším
<u>ZMĚNY V ŽIVOTĚ</u> <u>ČLOVĚKA A JEJICH</u> <u>REFLEXE</u> Období velkých proměn - měnící se city - dospívání začíná - hledáme sami sebe	VZ-9-1-03 VZ-9-1-04 VZ-9-1-05 VZ-9-1-08 VZ-9-1-09 VZ-9-1-11 VZ-9-1-12	- vysvětlit na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - vysvětlit vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvodit z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - usilovat v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - uplatňovat osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami - umět se svěřit se zdravotním problémem a v případě potřeby

		<p>vyhledat odbornou pomoc</p> <ul style="list-style-type: none"> - projevovat odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu - respektovat změny v období dospívání, vhodně na ně reagovat, kultivovaně se chovat k opačnému pohlaví - respektovat význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápat význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování
<p><u>ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ, HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ</u> Zdravý životní styl a jak pečovat o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - přizpůsobujeme se životním podmínkám - civilizační choroby - infekční nemoci a ochrana před nimi - HIV/AIDS se týká každého z nás - poradíme si se stresem - celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci - podpora zdraví a její formy - první pomoc 	<p>VZ-9-1-03 VZ-9-1-04 VZ-9-1-05 VZ-9-1-06 VZ-9-1-07 VZ-9-1-08 VZ-9-1-09 VZ-9-1-10 VZ-9-1-15 VZ-9-1-16</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlit na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - vysvětlit vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvodit z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - usilovat v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádřit vlastní názor k problematice zdraví a diskutovat o něm v kruhu vrstevníků, rodiny a nejbližších - dávat do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňovat zdravé stravovací návyky - uplatňovat osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami - umět se svěřit se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledat odbornou pomoc - projevovat odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu - samostatně využívat osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy - aktivně předcházet situacím ohrožujícím zdraví a osobního bezpečí a v případě potřeby poskytnout adekvátní první pomoc - uplatňovat adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích zaměřených na ohrožení, nebezpečí a mimořádné události
<p>Životní prostředí a zdraví člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovzduší - voda v přírodě - sluneční záření - vliv hluku na naše zdraví 	<p>VZ-9-1-03 VZ-9-1-04 VZ-9-1-05 VZ-9-1-06 VZ-9-1-08 VZ-9-1-09</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlit na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - vysvětlit vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvodit z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - usilovat v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádřit vlastní názor k problematice zdraví a diskutovat o něm v kruhu vrstevníků, rodiny a nejbližších - uplatňovat osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami spojenými s pobytem v přírodě - umět se svěřit se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledat odbornou pomoc - projevovat odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a k pravidlům zdravého životního stylu
<p>Talíř pod lupou</p> <ul style="list-style-type: none"> - výživová hodnota potravy - výživa a zdraví - zpracování a přeměna potravy 	<p>VZ-9-1-03 VZ-9-1-04 VZ-9-1-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlit na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - vysvětlit vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb

<ul style="list-style-type: none"> - cesta ke zdravé výživě - potravinový koš 	<p>VZ-9-1-06 VZ-9-1-07 VZ-9-1-09</p>	<p>a hodnotou zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvodit z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - usilovat v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádřit vlastní názor k problematice zdraví a diskutovat o něm v kruhu vrstevníků, rodiny a nejbližších - dávat do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňovat zdravé stravovací návyky - projevovat odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu
<p>Zdravé bydlení</p> <ul style="list-style-type: none"> - nároky rodiny na bydlení - provoz v bytě nebo domě - finanční gramotnost - Co si dáme do bytu? - květiny a pokojové rostliny - vliv obytného prostředí na zdraví - provoz domácnosti a životní prostředí 	<p>VZ-9-1-03 VZ-9-1-04 VZ-9-1-05 VZ-9-1-06 VZ-9-1-09</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlit na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - vysvětlit vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvodit z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - usilovat v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádřit vlastní názor k problematice zdraví a diskutovat o něm v kruhu vrstevníků, rodiny a nejbližších - projevovat odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu
<p><u>RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE</u> Umíme žít bez drog?</p> <ul style="list-style-type: none"> - tabák - alkohol a další drogy - lepší možnosti - když je droga nebezpečně blízko - návykové látky a reklama 	<p>VZ-9-1-04 VZ-9-1-05 VZ-9-1-06 VZ-9-1-09 VZ-9-1-13 VZ-9-1-15 VZ-9-1-16</p>	<ul style="list-style-type: none"> - posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvodit z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - usilovat v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádřit vlastní názor k problematice zdraví a diskutovat o něm v kruhu vrstevníků, rodiny a nejbližších - projevovat odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu - uvést do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka - uplatňovat osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni - umět vyhledat odbornou pomoc sobě nebo druhým - aktivně předcházet situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí a v případě potřeby poskytnout adekvátní první pomoc - uplatňovat adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích zaměřených na ohrožení, nebezpečí a mimořádné události
<p>Nenechat si ublížit</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dáváte přednost zdraví a životu? - co dělat v případě úrazu - máme právo na bezpečí - neubližujeme si navzájem 	<p>VZ-9-1-02 VZ-9-1-04 VZ-9-1-05 VZ-9-1-06 VZ-9-1-09 VZ-9-1-14 VZ-9-1-15 VZ-9-1-16</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlit role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvést příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví - posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvodit z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - usilovat v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádřit vlastní názor k problematice zdraví a diskutovat o něm v kruhu vrstevníků, rodiny a nejbližších - projevovat odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu - vyhodnotit na základě svých znalostí a zkušeností možný

		<ul style="list-style-type: none"> manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt - uplatňovat osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi - aktivně předcházet situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí a v případě potřeby poskytnout adekvátní první pomoc - uplatňovat adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích zaměřených na ohrožení, nebezpečí a mimořádné události
<p><u>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ</u> Komunikace a společenské chování</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznáváme sebe i druhé (sebezpoznání a sebepečení) - Jak se dorozumíváme? - mezilidské vztahy, komunikace a kooperace - společenské chování - seberegulace a sebeorganizace činností a chování - psychohygiena 	<p>VZ-9-1-01 VZ-9-1-02 VZ-9-1-06 VZ-9-1-09 VZ-9-1-10 VZ-9-1-14 VZ-9-1-16</p>	<ul style="list-style-type: none"> - respektovat přijata pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívat k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě - vysvětlit role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvést příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví - vyjádřit vlastní názor k problematice zdraví a diskutovat o něm v kruhu vrstevníků, rodiny a nejbližších - projevovat odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu - samostatně využívat osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím - vyhodnotit na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt - uplatňovat osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi - uplatňovat adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích zaměřených na ohrožení, nebezpečí a mimořádné události

Ročník:
Časová dotace:
Portfolio:

9.
1 hodina týdně
testy: prověřovací testy po ukončení tématu
projekty: komplexní zpracování vybraných témat

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<p><u>VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ</u> <u>Tvoříme svůj domov</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - co nám dává domov - domov a bydlení - pohoda pro každý den - barvy v bytě - ekonomem vždy a všude (finanční gramotnost) 	<p>VZ-9-1-02 VZ-9-1-06</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlit role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvést příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví - vyjádřit vlastní názor k problematice zdraví a diskutovat o něm v kruhu vrstevníků, rodiny a nejbližších
<p><u>ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE</u> <u>Na prahu dospělosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - abychom si lépe rozuměli - změny v dospívání - reprodukční zdraví - nemoci přenosné pohlavním stykem - podoby lásky - sexuální deviace - plánované rodičovství - pro pocit bezpečí 	<p>VZ-9-1-03 VZ-9-1-04 VZ-9-1-05 VZ-9-1-08 VZ-9-1-09 VZ-9-1-11 VZ-9-1-12 VZ-9-1-15 VZ-9-1-16</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlit na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - vysvětlit vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvodit z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - usilovat v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - uplatňovat osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami - umět se světit se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledat odbornou pomoc - projevovat odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu

		<p>dospívání a pravidlům zdravého životního stylu</p> <ul style="list-style-type: none"> - respektovat změny v období dospívání, vhodně na ně reagovat, kultivovaně se chovat k opačnému pohlaví - respektovat význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápat význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování - aktivně předcházet situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí a v případě potřeby poskytnout adekvátní první pomoc - uplatňovat adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích zaměřených na ohrožení, nebezpečí a mimořádné události
<p><u>ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ</u> <u>HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ</u> <u>Zdraví na talíři</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Řekni mi, co jíš? - historické proměny stravy - rozhodování nad talířem - souhrn doporučení pro zdravou výživu - poruchy příjmu potravy - výživové směry a výživová doporučení - pronikání cizorodých látek do potravního řetězce - celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci - podpora zdraví a její formy 	<p>VZ-9-1-03 VZ-9-1-04 VZ-9-1-05 VZ-9-1-06 VZ-9-1-07 VZ-9-1-08 VZ-9-1-09 VZ-9-1-10</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlit na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - vysvětlit vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvodit z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - usilovat v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádřit vlastní názor k problematice zdraví a diskutovat o něm v kruhu vrstevníků, rodiny a nejbližších - dávat do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňovat zdravé stravovací návyky - projevovat odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu - samostatně využívat osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím
<p><u>RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE</u> <u>Život bez závislostí</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pozor na drogy - Kouřit nebo nekouřit? - drogy problémy nevyřeší - zvědavost se nevyplácí - v zajetí nástrah a reklamních triků - o drogách a jejich účincích - drogy a zákon - Náš kamarád bere drogy, co dělat? - buďte sami sebou, neztraťte svobodu 	<p>VZ-9-1-04 VZ-9-1-05 VZ-9-1-06 VZ-9-1-09 VZ-9-1-13 VZ-9-1-15 VZ-9-1-16</p>	<ul style="list-style-type: none"> - posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvodit z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - usilovat v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádřit vlastní názor k problematice zdraví a diskutovat o něm v kruhu vrstevníků, rodiny a nejbližších - projevovat odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu - uvést do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka - uplatňovat osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni - umět vyhledat odbornou pomoc sobě nebo druhým - aktivně předcházet situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí a v případě potřeby poskytnout adekvátní první pomoc - uplatňovat adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích zaměřených na ohrožení, nebezpečí a mimořádné události
<p><u>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ</u> <u>Já a lidé kolem mne</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumíme sami sobě (sebezpoznání a sebezpojetí) - asertivita (mezilidské vztahy, komunikace a kooperace) - temperament – seberegulace a sebeorganizace činností a chování - kultura odívání - psychohygiena 	<p>VZ-9-1-01 VZ-9-1-02 VZ-9-1-05 VZ-9-1-06 VZ-9-1-09 VZ-9-1-10 VZ-9-1-14 VZ-9-1-16</p>	<ul style="list-style-type: none"> - respektovat přijata pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívat k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě - usilovat v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádřit vlastní názor k problematice zdraví a diskutovat o něm v kruhu vrstevníků, rodiny a nejbližších - projevovat odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu - samostatně využívat osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy

		a předcházení stresovým situacím - vyhodnotit na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt - uplatňovat osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi - uplatňovat adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích zaměřených na ohrožení, nebezpečí a mimořádné události
--	--	---

5.2.16 ČLOVĚK A ZDRAVÍ - TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor **Tělesná výchova** jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žáků prožitky z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Pro pohybové vzdělávání je charakteristické rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Cílové zaměření vyučovacího předmětu

Vzdělávání v daném vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílového zaměření vyučovacího předmětu je dosahováno skrze konkretizované kompetence. Vzdělávací přístup, volba organizačních forem výuky a výukových metod musí být prováděny tak, aby vedly k naplňování kompetencí.

Charakteristika, časové a organizační vymezení předmětu

V tělesné výchově se žáci postupně v jednotlivých ročnících seznamují s pohybovými aktivitami, se sportovními hrami a terminologií z oblasti sportu. Učí se dbát na správné držení těla a používat další zdravotně zaměřené činnosti. Rozvíjí své pohybové dovednosti, učí se cvičit s různými druhy náčiní a náradí. Snaží se pracovat individuálně i spolupracovat s kolektivem v rámci různých her. Dodržují pravidla bezpečnosti a spolupracují v duchu fair play.

Časová dotace

6. - 9. ročník - 2 hodiny týdně

Organizační vymezení

Výuka probíhá v tělocvičně, za příznivého počasí venku na fotbalovém hřišti nebo v terénu.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru 2. stupeň

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Očekávané výstupy

žák

- TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
- TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
- TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
- TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
- TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
- TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
- TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného
- TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Očekávané výstupy

žák

- TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Očekávané výstupy

žák

- TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
- TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji

TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora

TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí

TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka

TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu

TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji

TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka

TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je

TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

Ročník:	6. – 7.
Časová dotace:	2 hodiny týdně
Portfolio:	záznamy sportovních výkonů žáků diplomy z turnajů a soutěží

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		
Význam pohybu pro zdraví - sport dívek a chlapců	TV-9-1-01 TV-9-1-02 TV-9-1-03 TV-9-1-04	- popsat vlastními slovy rozdíl mezi TV různých kategorií (pohlaví, věk, ...)
Příprava organismu - příprava před pohybovou činností - uklidnění po zátěži - napínací a protahovací cvičení	TV-9-1-05	- aktivně vstupovat do organizace pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazovat pravidelně a s konkrétním účelem - samostatně se připravit před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení		- usilovat o zlepšení své tělesné zdatnosti – z nabídky zvolit vhodný rozvojový program - zjistit konkrétní účinky jednotlivých druhů cvičení - zvládat základní techniku jednotlivých cviků - rozvíjet kondiční a koordinační předpoklady - kontrolovat podstatu únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy - cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti, kompenzační, posilovací, psychomotorická - uvolňovací cvičení – jóga
Zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj zdravotně orientované zdatnosti - kondiční programy - manipulace se zatížením		- testování zdravotně orientované zdatnosti – testy na sílu, flexibilitu a kondici - seznámit se se složením těla
Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí - první pomoc při TV a sportu		- dodržovat pravidla bezpečného chování při TV - dodržovat hlavní pravidla hygieny při pohybových činnostech (převlékání do cvičebního úboru, umývání, ...) - používat při TV vhodný oděv a obutí vzhledem k činnostem

<p>v různém prostředí a klimatických podmínkách</p> <ul style="list-style-type: none"> - improvizované ošetření poranění a odsun raněného 		<ul style="list-style-type: none"> - znát základní pravidla laické první pomoci - odmítat drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - upravit pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
<p><u>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</u></p> <p>Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - různě zaměřené - netradiční pohybové hry a aktivity <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - akrobacie - přeskoky - cvičení s náčiním a na nářadí <p>Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy rytmické gymnastiky - cvičení s náčiním - tance - step aerobik <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - rychlý běh - vytrvalý běh na dráze a v terénu - základy překážkového běhu - skok do dálky nebo do výšky - hod míčkem nebo granátem - vrh koulí <p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy sebeobrany <p>Sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy)</p> <ul style="list-style-type: none"> - herní činnosti jednotlivce - herní kombinace - herní systémy 	<p>TV-9-2-01 TV-9-2-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikovat ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - posoudit provedení osvojované pohybové činnosti, označit zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - uvědomit si základní pojmy související s funkcemi her, pravidly a používání náčiní - využívat přírodní prostředí pro pohybové hry - využívat netradiční náčiní a náměty na přípravu vlastního náčiní - vyzkoušet si pohybové hry pro rozvoj různých druhů lokomoce, pohybové hry s různým náčiním - vyzkoušet si pohybové hry pro rozvoj a pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů - vyzkoušet pohybové hry soutěživé a bojové, pohybové hry kontaktní, pohybové hry se specifickým účinkem - provést správně kotoul vpřed a vzad, stoj na lopatkách, přemet stranou, chůze na kladině, roznožku přes kozu - využít zvládnutých cviků při překonávání překážkové dráhy - předvést šplh s přírazem - provést jednoduché skoky (trampolína, švihadla, můstek) - pokusit se o roznožku přes kozu našít, nadél a s oddáleným odrazem - zvládnout různé druhy chůze na kladince s doprovodnými pohyby paží a seskoky - zapojit se aktivně do pohybových her rozvíjející představivost, kreativitu - spojovat pohyb s hudbou a se zdravím - soustředit se na hudební a rytmický doprovod, vnímání a používání rytmu, tempa a melodie - zvládat jednoduché rytmické činnosti, základní estetický pohyb těla a jeho části - tvořivě vyjádřit rytmus a melodii pohybem (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla,...) - seznámit se s tanci založenými na taneční chůzi a běhu (klusy) - osvojit si techniku základních atletických disciplín (běh, skok, hod) - zvládnout průpravné cvičení pro jednotlivé atletické činnosti - zúčastnit se testu: rychlý běh 60 m, běh na dráze do 600 m (dívky) a 800 m (chlapci), vytrvalostní běh do 1500 m, běh v terénu do 20 min - seznámit se se štafetovou předávkou - osvojit si techniku skoku do dálky z optimálního rozběhu, skoku do výšky – flopem - osvojit si techniku koulařské gymnastiky, vrhu koulí z místa, sunu (chlapci do 3 kg, dívky do 2 kg) - osvojit si techniku přetahů, přetlaků a základů sebeobrany - rozeznávat základní pole ve hře a základní označení a vybavení hřišť - aplikovat pravidla ve hrách a základní spolupráci ve hře - osvojit si základní organizaci utkání od losování po ukončení - osvojit si průpravné sportovní hry: fotbal, basketbal, házená,

<p>- utkání podle pravidel žákovské kategorie</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava turistické akce - přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty - chůze se zátěží i v mírně náročném terénu <p>Lyžování, bruslení</p> <ul style="list-style-type: none"> - běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu - bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; (popř. další zimní sporty podle podmínek školy) <p>Plavání</p>		<p>florbal, flag fotbal, vybíjená, modifikace vybíjené, baseball, přehazovaná...</p> <ul style="list-style-type: none"> - udržet míč pod kontrolou družstva - dopravit míč z obranné části na útočnou, zakončit střelbou, řešit situaci jeden proti jednomu - naučit se přihrávku jednoruč a obouruč (vrchní, točením), přihrávku vnitřním nártem (po zemi, obloukem) - zvládnout pohyb s míčem, bez míče, zastavení - zvládnout chytání míče jednoruč i obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy, vedení míče (driblinkem, nohou), pokusit se o střelbu jednoruč i obouruč na koš, střelbu ze země na házenkářskou branku, střelbu nohou z místa i za pohybu nártem - seznámit se s odbitím obouruč vrchem, spodem, jednoruč, lobem ve volejbalu - seznámit se s podáním spodním, vrchním ve volejbalu <p>- dodržovat zásady slušného chování při přesunu v dopravních prostředcích</p> <p>- zvládnout chůzi v terénu</p> <p>- dodržovat pravidla bezpečného chování v terénu</p> <p>- zvládnout jízdu na kole, jízdu v přímém směru, zatáčet, odbočovat, brzdit, zastavit</p> <p>- seznámit se se základními technikami pohybu na ledě</p> <p>- zvládnout zásady pohybu na bruslích</p> <p>- rozlišit druhy lyží</p> <p>- seznámit se s 10 pravidly FIS pro chování na sjezdových tratích</p> <p>- popsat a ukázat druhy pohybu na lyžích</p> <p>- plavecký výcvik je realizován v prvním období (2. a 3. třída)</p>
<p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ</p> <p>POHYBOVÉ UČENÍ</p> <p>Komunikace v TV</p> <ul style="list-style-type: none"> - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností - smluvené povely, signály, gesta, značky - základy grafického zápisu pohybu - vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech <p>Organizace prostoru a pohybových činností</p> <ul style="list-style-type: none"> - v nestandardních podmínkách - sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování <p>Historie a současnost sportu</p> <ul style="list-style-type: none"> - významné soutěže a sportovci - olympismus – olympijská charta <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností</p> <ul style="list-style-type: none"> - her, závodů, soutěží 	<p>TV-9-3-01</p> <p>TV-9-3-02</p> <p>TV-9-3-03</p> <p>TV-9-3-04</p> <p>TV-9-3-05</p> <p>TV-9-3-06</p> <p>TV-9-3-07</p>	<ul style="list-style-type: none"> - správně používat sportovní terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - používat základní pojmy týkající se osvojených činností (her, cvičení, běhu, skoků a hodů, názvy částí sportovišť) - dodržovat smluvené pokyny a signály - dohodnout se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržovat ji <p>- připravit si vhodné a bezpečné prostředí pro pohybovou činnost</p> <p>- zorganizovat samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody na úrovni školy</p> <p>- uvést významné sportovce současnosti a minulosti</p> <p>- naplňovat ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky-čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <p>- sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony, evidovat je a vyhodnotit</p> <p>- dodržovat pravidla her a soutěží</p>

<p>Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</p> <p>Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování</p>	<p>- rozlišovat a uplatňovat práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka i organizátora</p> <p>- zpracovat naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílet se na jejich prezentaci</p>
---	--

Ročník: 8. – 9.
Časová dotace: 2 hodiny týdně
Portfolio: záznamy sportovních výkonů žáků
diplomy z turnajů a soutěží

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<p><u>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</u></p> <p>Význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport - sport dívek a chlapců</p> <p>Příprava organismu - příprava před pohybovou činností - uklidnění po zátěži - napínací a protahovací cvičení</p> <p>Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení</p> <p>Zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj zdravotně orientované zdatnosti - kondiční programy - manipulace se zatížením</p> <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí - první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách - improvizované ošetření poranění a odsun raněného</p>	<p>TV-9-1-01 TV-9-1-02 TV-9-1-03 TV-9-1-04 TV-9-1-05</p>	<p>- popsat vlastními slovy rozdíl mezi TV různých kategorií (pohlaví, věk, ...)</p> <p>- popsat rozdíly mezi rekreačním, výkonnostním a vrcholovým sportem</p> <p>- odmítat drogy a jiné škodliviny</p> <p>- aktivně vstupovat do organizace pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazovat pravidelně a s konkrétním účelem</p> <p>- samostatně se připravit před pohybovou činností a ukončit ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</p> <p>- usilovat o zlepšení své tělesné zdatnosti – z nabídky zvolit vhodný rozvojový program</p> <p>- zjistit konkrétní účinky jednotlivých druhů cvičení</p> <p>- zvládat základní techniku jednotlivých cviků</p> <p>- rozvíjet kondiční a koordinační předpoklady</p> <p>- kontrolovat podstatu únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy</p> <p>- cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti, kompenzační, posilovací, psychomotorická</p> <p>- uvolňovací cvičení – jóga</p> <p>- testování zdravotně orientované zdatnosti – testy na sílu, flexibilitu a kondici</p> <p>- naučit se složení těla</p> <p>- dodržovat pravidla bezpečného chování při TV</p> <p>- dodržovat hlavní pravidla hygieny při pohybových činnostech (převlékání do cvičebního úboru, umývání, ...)</p> <p>- používat při TV vhodný oděv a obutí vzhledem k činnostem</p> <p>- znát základní pravidla laické první pomoci</p> <p>- odmítat drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím</p> <p>- upravit pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</p>
<p><u>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</u></p> <p>Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti - různě zaměřené</p>	<p>TV-9-2-01 TV-9-2-02</p>	<p>- zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikovat ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>- posoudit provedení osvojované pohybové činnosti, označit zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p>

<p>- netradiční pohybové hry a aktivity</p> <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - akrobacie - přeskoky - cvičení s náčiním a na nářadí <p>Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy rytmické gymnastiky - cvičení s náčiním - tance - step aerobik <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - rychlý běh - vytrvalý běh na dráze a v terénu - základy překážkového běhu - skok do dálky nebo do výšky - vrh koulí <p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy sebeobrany - základy judo a karate <p>Sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy)</p> <ul style="list-style-type: none"> - herní činnosti jednotlivce - herní kombinace - herní systémy - utkání podle pravidel žákovské kategorie 	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomit si základní pojmy související s funkcemi her, pravidly a používání náčiní - využívat přírodní prostředí pro pohybové hry - využívat netradiční náčiní a náměty na přípravu vlastního náčiní - rozvíjet pohybové hry pro rozvoj různých druhů lokomoce, pohybové hry s různým náčiním - rozvíjet pohybové hry pro rozvoj a pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů - rozvíjet pohybové hry soutěživé a bojové, pohybové hry kontaktní, pohybové hry se specifickým účinkem <ul style="list-style-type: none"> - provést akrobacie: správně kotoul vpřed a vzad, kotoul letmo, přemet stranou (vlevo, vpravo), rovnovážné polohy v postojích, akrobatická cvičení ve dvojicích či skupinách - využít zvládnutých cviků při překonávání překážkové dráhy - předvést šplh s přírazem i bez přírazu - provést jednoduché skoky (trampolína, švihadla, můstek) - pokusit se o roznožku přes kozu našíř, naděl a s oddáleným odrazem a skrčku přes bednu našíř i s oddáleným odrazem - zvládnout různé druhy chůze na kladince s doprovodnými pohyby paží, obraty a seskoky, rovnovážné polohy, náskoky, seskoky (na vhodnou podložku) <ul style="list-style-type: none"> - zapojit se aktivně do pohybových her rozvíjející představivost, kreativitu - spojovat pohyb s hudbou a se zdravím - soustředit se na hudební a rytmický doprovod, vnímání a používání rytmu, tempa a melodie - zvládat jednoduché rytmické činnosti, základní estetický pohyb těla a jeho části - tvořivě vyjádřit rytmus a melodii pohybem (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla, ...) - seznámit se s tanci založenými na taneční chůzi a běhu (klusu) <ul style="list-style-type: none"> - nadále si osvojovat techniku základních atletických disciplín (běh, skok, hod) - zvládnout průpravné cvičení pro jednotlivé atletické činnosti - zúčastnit se testu: rychlý běh do 100 m, běh na dráze do 1000 m (dívky) a 1500 m (chlapci), běh v terénu do 20 min - zdokonalovat běh se štafetovou předávkou - zdokonalovat techniku skoku do dálky z optimálního rozběhu, skoku do výšky – flopem - zdokonalovat techniku koulařské gymnastiky, vrhu koulí z místa, sunu (chlapci do 5 kg, dívky do 3 kg) <ul style="list-style-type: none"> - zdokonalovat techniku přetahů, přetlaků a základů sebeobrany <ul style="list-style-type: none"> - rozeznávat základní pole ve hře a základní označení a vybavení hřišť - aplikovat pravidla ve hrách a základní spolupráci ve hře - osvojit si základní organizaci utkání od losování po ukončení - osvojit si průpravné sportovní hry: fotbal, basketbal, házená, florbal, flag fotbal, vybíjená, modifikace vybíjené, baseball, přehazovaná, ... - udržet míč pod kontrolou družstva - dopravit míč z obranné části na útočnou, zakončit střelbou, řešit situaci jeden proti jednomu - zdokonalovat přihrávku jednoruč a obouruč (vrchním, točením), přihrávku vnitřním nártem (po zemi, obloukem), přihrávku po zemi na krátkou a střední vzdálenost, střelbu z místa a po vedení míče
---	---

<p>Turistika a pobyt v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava turistické akce - přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty - chůze se zátěží i v mírně náročném terénu - základy orientačního běhu <p>Lyžování, bruslení</p> <ul style="list-style-type: none"> - běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu - bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; (popř. další zimní sporty podle podmínek školy) <p>Plavání</p>		<ul style="list-style-type: none"> - zvládnout pohyb s míčem, bez míče, zastavení - zvládnout chytání míče jednoruč i obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy, vedení míče (driblinkem, nohou), pokusit se o střelbu jednoruč i obouruč na koš, střelbu ze země na házenkářskou branku, střelbu nohou z místa i za pohybu nártem - zdokonalovat odbití obouruč vrchem, spodem, jednoruč, lobem ve volejbalu - zdokonalovat podání spodem, vrchem ve volejbalu - seznámit se obrannou kombinací: osobní – jeden na jednoho, zónovou - seznámit se s útočnou kombinací založenou na přihrávání a přebíhání, „přihraj a běž“, kombinací založenou na početní převaze útočníků - zkusit ve volejbalu utkání na zmenšeném hřišti – 2 proti 2, 3 proti 3, 6 proti 6 - dodržovat zásady slušného chování při přesunu v dopravních prostředcích - zvládnout chůzi v náročnějším terénu - dodržovat pravidla bezpečného chování v terénu - zvládnout jízdu na kole, jízdu v přímém směru, zatáčet, odbočovat, brzdit, zastavit - seznámit se se základy orientačního běhu - seznámit se se základními technikami pohybu na ledě - zvládnout zásady pohybu na bruslích - rozlišit druhy lyží - seznámit se s 10 pravidly FIS pro chování na sjezdových tratích - popsat a ukázat druhy pohybu na lyžích <p>- plavecký výcvik je realizován v prvním období (2. a 3. třída)</p>
<p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <p>Komunikace v TV</p> <ul style="list-style-type: none"> - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností - smluvené povely, signály, gesta, značky - základy grafického zápisu pohybu - vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech <p>Organizace prostoru a pohybových činností</p> <ul style="list-style-type: none"> - v nestandardních podmínkách - sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování <p>Historie a současnost sportu</p> <ul style="list-style-type: none"> - významné soutěže a sportovci - olympismus – olympijská charta <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností</p> <ul style="list-style-type: none"> - her, závodů, soutěží 	<p>TV-9-3-01 TV-9-3-02 TV-9-3-03 TV-9-3-04 TV-9-3-05 TV-9-3-06 TV-9-3-07</p>	<ul style="list-style-type: none"> - správně používat sportovní terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - používat základní pojmy týkající se osvojených činností (her, cvičení, běhu, skoků a hodů, názvy částí sportovišť) - dodržovat smluvené pokyny a signály - dohodnout se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržovat ji - připravit si vhodné a bezpečné prostředí pro pohybovou činnost - zorganizovat samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy - uvést významné sportovce současnosti a minulosti - naplňovat ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony, evidovat je a vyhodnotit - dodržovat pravidla her a soutěží

Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech		- rozlišovat a uplatňovat práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka i organizátora
Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování		- zpracovat naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílet se na jejich prezentaci

5.2.17 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRACOVNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast **Člověk a svět práce** postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce** vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast **Člověk a svět práce** se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spolupráci žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce** je na 2. stupni rozdělen na osm tematických okruhů, Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Práce s laboratorní technikou, Využití digitálních technologií a Svět práce.

Tematický okruh *Svět práce* je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a vzhledem k jeho zaměření na výběr budoucího povolání je vhodné jej zařadit do nejvyšších ročníků 2. stupně.

Vzdělávací obsah je realizován na obou stupních vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vyučovacího předmětu

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí

- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílové zaměření vyučovacího předmětu je dosahováno skrze konkretizované kompetence. Vzdělávací přístup, volba organizačních forem výuky a výukových metod musí být prováděny tak, aby vedly k naplňování kompetencí.

Svým vzdělávacím obsahem zabezpečuje předmět též naplňování konkretizovaných kompetencí.

Charakteristika, časové a organizační vymezení předmětu

Výuka zajišťuje zejména přípravu žáků na budoucí povolání. Charakter výuky je založen nejen na seznamování s pracovními materiály, nástroji, na získávání poznatků, vědomostí, ale hlavně na uplatňování těchto poznatků při práci na jednoduchých úkolech. Pracovní výchova patří svou podstatou k činnostnímu učení, žáci při nich uplatňují zručnost, své individuální dovednosti získané v rodině, mohou realizovat své nápady. Při výuce se zaměřujeme na získávání praktických pracovních dovedností a návyků.

Úkolem vyučovacího předmětu je vytvářet u žáků kladný vztah k práci. Pracovní činnosti systematicky ovlivňují rozvoj motoriky a vytváření pracovních dovedností žáků.

Časová dotace

6.,7. a 9. ročník - 1 hodina týdně

Organizační vymezení

Předmět je vyučován v kmenových třídách, v dílně, v cvičné kuchyni a na venkovních pozemcích školy.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru 2. stupeň

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Očekávané výstupy

žák

ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň

ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí

ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost

ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku

ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň

ČSP-9-1-02p řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí

ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost

ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a

návodech

ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu – rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti – zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu – správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky – dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku – dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

Očekávané výstupy

žák

ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model

ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.

ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení

ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model

ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení

ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

Očekávané výstupy

žák

ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin

ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu

ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu

ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty

ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin

ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě

ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu

ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty

ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

Očekávané výstupy

žák

ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví

ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů

ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu

ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9-4-01p provádí jednoduché operace platebního styku

ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů

ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti

ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy

žák

ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče

ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy

ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti

ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče

ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy

ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu

ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU

Očekávané výstupy

žák

ČSP-9-6-01 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů

ČSP-9-6-02 zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl

ČSP-9-6-03 vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci

ČSP-9-6-04 dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci

ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9-6-01p vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu

ČSP-9-6-04p dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech

ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

Očekávané výstupy

žák

ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky

ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení

ČSP-9-7-03 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava

ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením

ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9-7-01p ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu

ČSP-9-7-02p propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení

ČSP-9-7-03p pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb

ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením

ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

SVĚT PRÁCE

Očekávané výstupy

žák

ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí

ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy

ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání

ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách

ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlednutím k potřebám běžného života

ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího

vzdělávání

ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání – byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů – byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

Ročník: 6.
Časová dotace: 1 hodina týdně
Portfolio: zhotovené výrobky, modely, experimentální práce a podobně dle výběru učitele

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<u>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY</u> - vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) - pracovní pomůcky, nářadí, nástroje pro ruční opracování	ČSP-9-1-01 ČSP-9-1-02 ČSP-9-1-05	- provádět jednoduché práce s technickými materiály a dodržovat technologickou kázeň - řešit jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytnout první pomoc při úrazu
<u>DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ</u> - stavebnice (konstrukční), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž, demontáž - návod, předloha, náčrt	ČSP-9-2-01 ČSP-9-2-04	- sestavit podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model - přečíst z výkresu správné základní rozměry tělesa - dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy, poskytnout první pomoc při úrazu
<u>PĚSTITELSKÉ PRÁCE,</u> Základní podmínky pro pěstování - půda a její zpracování, výživa rostlin Zelenina - osivo, sadba, výpěstky Okrasné rostliny - základy ošetřování Chovatelství - chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost	ČSP-9-3-01 ČSP-9-3-02 ČSP-9-3-03	- volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - pěstovat a využívat květiny pro výzdobu - používat vhodné pracovní pomůcky a provádět jejich údržbu - dodržovat technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty
<u>PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI</u> Finance, provoz a údržba domácností - rozpočet rodiny, příjmy a výdaje, platby, údržba oděvů, úklid domácnosti, odpad a jeho ekologická likvidace Elektrotechnika v domácnosti - elektrické spotřebiče, bezpečnost	ČSP-9-4-01 ČSP-9-4-02 ČSP-9-4-04	- provádět jednoduché operace platebního styku - ovládat jednoduché pracovní postupy - dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla předpisy a poskytnout první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem
<u>PŘÍPRAVA POKRMŮ</u> Kuchyně - základní vybavení, udržování pořádku, bezpečnost Potraviny - výběr, nákup, skladování Příprava pokrmů - úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy Úprava stolu, stolování - jednoduché prostírání, obsluha	ČSP-9-5-01 ČSP-9-5-02 ČSP-9-5-04	- používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - připravit jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při úrazech v kuchyni

a chování u stolu		
PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU - základní laboratorní postupy a metody - základní laboratorní přístroje, zařízení, pomůcky	ČSP-9-6-01 ČSP-9-6-04 ČSP-9-6-05	- vybrat a prakticky využívat vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů - dodržovat pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci - poskytnout první pomoc při úrazu v laboratoři
VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ Digitální technika - počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, CD a DVD přehrávače, mobilní telefony Mobilní služby - operátoři, tarify	ČSP-9-7-01 ČSP-9-7-02 ČSP-9-7-04 ČSP-9-7-05	- ovládat základní funkce digitální techniky, - propojovat vzájemně jednotlivá digitální zařízení - pracovat uživatelským způsobem s mobilními technologiemi - dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytnout první pomoc při úrazu

Ročník:

7.

Časová dotace:

1 hodina týdně

Portfolio:

zhotovené výrobky, modely, experimentální práce a podobně dle výběru učitele

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY - pracovní pomůcky, nářadí, nástroje pro ruční opracování - jednoduché pracovní operace postupy - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	ČSP-9-1-02 ČSP-9-1-03 ČSP-9-1-05	- řešit jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - osvojit si jednoduchý pracovní postup při výrobě jednoduchých výrobků - organizovat a plánovat svoji pracovní činnost - dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytnout první pomoc při úrazu
DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ - stavebnice (konstrukční), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž, demontáž - návod, předloha, plán, schéma	ČSP-9-2-02 ČSP-9-2-04	- navrhnout a sestavit jednoduché konstrukční prvky a ověřit a porovnat jejich funkčnost, nosnost, stabilitu - rozlišit a popsat vlastnosti nejběžnějších materiálů používaných v praxi (dřevo, plasty, kovy) - dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy, poskytnout první pomoc při úrazu
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, Základní podmínky pro pěstování - ochrana rostlin a půdy Zelenina - podmínky pro pěstování, pěstování vybraných druhů zeleniny Okrasné rostliny - pěstování vybraných okrasných dřevin a květin Ovocné rostliny - druhy a způsoby pěstování Léčivé rostliny, koření - léčivé účinky, jedovaté rostliny Chovatelství - podmínky chovu, bezpečnost a hygiena chovu	ČSP-9-3-02 ČSP-9-3-03 ČSP-9-3-04 ČSP-9-3-05	- pěstovat a využívat květiny pro výzdobu - seznámit se se zásadami správného pěstování vybraných plodin - používat vhodné pracovní pomůcky a provádět jejich údržbu - prokázat základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu s nimi - dodržovat technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty

<p>PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI Finance, provoz a údržba domácnosti - úspory, hotovostní a bezhotovostní styk, ekonomika domácnosti, postupy úklidu domácnosti, přípravky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace, spotřebiče v domácnosti Elektrotechnika v domácnosti - sdělovací technika, funkce, ovládání, užití, ochrana a údržba, bezpečnost</p>	<p>ČSP-9-4-01 ČSP-9-4-02 ČSP-9-4-04</p>	<p>- provádět jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientovat se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů - dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla předpisy a poskytnout první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem</p>
<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ Kuchyně - bezpečnost a hygiena provozu Potraviny - skupiny potravin, sestavování jídelníčku Příprava pokrmů - základní způsoby tepelné úpravy Úprava stolu, stolování - obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování</p>	<p>ČSP-9-5-02 ČSP-9-5-03 ČSP-9-5-04</p>	<p>- připravit jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - dodržovat základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti - dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při úrazech v kuchyni</p>
<p>PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU - základní laboratorní postupy a metody - základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky</p>	<p>ČSP-9-6-02 ČSP-9-6-04 ČSP-9-6-05</p>	<p>- zpracovat protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformulovat v něm závěry, k nimž dospěl - dodržovat pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci - poskytnout první pomoc při úrazu v laboratoři</p>
<p>VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ Digitální technika - videokamera, e-kniha Digitální technologie - bezdrátové technologie (USB, Wi-Fi) Počítačové programy pro zpracování hlasových a grafických informací - úpravy, archivace Mobilní služby</p>	<p>ČSP-9-7-01 ČSP-9-7-02 ČSP-9-7-05</p>	<p>- diagnostikovat a odstraňovat základní problémy při provozu digitální techniky - propojovat vzájemně jednotlivá digitální zařízení - dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytnout první pomoc při úrazu</p>

Ročník:
Časová dotace:
Portfolio:

9.
1 hodina týdně
zhotovené výrobky, modely, experimentální práce a podobně dle výběru učitele

Učivo	OV	Rámcové výukové cíle
<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY - organizace práce, důležité technologické postupy - technické náčrtky a výkresy, technické informace, návody - úloha techniky v životě</p>	<p>ČSP-9-1-03 ČSP-9-1-04 ČSP-9-1-05</p>	<p>- organizovat a plánovat svoji pracovní činnost - užívat technickou dokumentaci, připravit si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - užívat technickou dokumentaci jako podklad pro výrobu, okótovat správně výrobek - dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady</p>

člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla		bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím, poskytnout první pomoc při úrazu
DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ - stavebnice (elektronické), tvorba konstrukčních prvků, montáž, demontáž - návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program	ČSP-9-2-03 ČSP-9-2-04	- provádět montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - využívat zásady zobrazování jednoduchých i složitějších rovinných útvarů - dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy, poskytnout první pomoc při úrazu
PĚSTITELSKÉ PRÁCE Zelenina - pěstování vybraných druhů Okrasné rostliny - květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin	ČSP-9-3-02 ČSP-9-3-03 ČSP-9-3-04 ČSP-9-3-05	- využívat zásady správného pěstování vybraných plodin - používat vhodné pracovní pomůcky a provádět jejich údržbu - dodržovat technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty
PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI Finance, provoz a údržba domácnosti - úspory, platební styk, spotřebiče v domácnosti, odpad jeho ekologická likvidace, spotřebiče v domácnosti	ČSP-9-4-02 ČSP-9-4-03 ČSP-9-3-04	- zacházet správně s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby, provádět drobnou domácí údržbu - orientovat se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů - dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla předpisy a poskytnout první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem
PŘÍPRAVA POKRMŮ Potraviny - sestavování jídelníčku Příprava pokrmů - základní postupy při přípravě pokrmů Úprava stolu a stolování - ozdobné prvky při stolování	ČSP-9-5-03 ČSP-9-5-04	- dodržovat základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti - dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při úrazech v kuchyni
PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU - základní laboratorní postupy a metody - základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	ČSP-9-6-03 ČSP-9-6-04 ČSP-9-6-05	- vyhledávat v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci - dodržovat pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci - poskytnout první pomoc při úrazu v laboratoři
VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ Digitální technika - videokamera, e-kniha Digitální technologie - bezdrátové technologie, navigační technologie, multiplexování Počítačové programy pro zpracování hlasových a grafických informací - úpravy, archivace, střih, operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC) Mobilní služby	ČSP-9-7-03 ČSP-9-7-04 ČSP-9-7-05	- pracovat uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava - ošetřovat digitální techniku a chránit ji před poškozením - dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytnout první pomoc při úrazu
SVĚT PRÁCE Trh práce - povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter	ČSP-9-8-01 ČSP-9-8-02 ČSP-9-8-03 ČSP-9-8-04	- orientovat se v pracovních činnostech vybraných profesí - posoudit své možnosti při rozhodování a volbě vhodného povolání a profesní přípravy - využít profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného

<p>a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost příležitostí na trhu práce</p> <p>Volba profesní orientace</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní principy, sebepoznávání, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace, informační základna, využívání poradenských služeb <p>Možnosti vzdělávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - náplň studijních a učebních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby <p>Zaměstnání</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, ÚP, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů <p>Podnikání</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání 	<p>vzdělávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - prokázat v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce
--	--

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi **zpětnou vazbu**, aby věděl, co se naučil, zvládl, v čem se zlepšil, v čem chybuje a jak má postupovat při přetrvávajících nedostacích.

Každému hodnocení musí předcházet srozumitelné seznámení žáka s **cíli vzdělávání** a s **kritérii hodnocení**. Žák má právo vědět, v čem a proč bude vzděláván, kdy a jakým způsobem a podle jakých pravidel bude v určité fázi vzdělávacího procesu hodnocen.

Při formativním hodnocení klademe důraz na vhodnou formulaci, přednost dáváme pozitivnímu vyjádření. Hodnocení by mělo být pro žáky motivující. Při hodnocení nehodnotíme osobu žáka, ale konkrétní ověřovaný problém, činnost. Uplatňujeme přiměřenou náročnost a pedagogický takt. Soustředíme se na individuální pokrok žáka (nesmí vést ke srovnávání se spolužáky, rozdělování na úspěšné a neúspěšné, snižování sebedůvěry a důstojnosti žáků). Pro celkové sumativní hodnocení používáme zpravidla klasifikaci. Na žádost rodičů a doporučení PPP u žáků se speciální poruchou učení používáme hodnocení slovní.

U průběžného formativního hodnocení používáme **různé formy** – klasifikace, slovní hodnocení, sebehodnocení žáků. Nedílnou součástí procesu hodnocení je sebehodnocení. Žáci jsou cíleně vedeni k sebehodnocení a sebekontrolě, s chybou či s nedostatkem dále pracujeme.

Učitel promítá do klasifikace a hodnocení: vědomosti, dovednosti, práci s informacemi, úroveň komunikace, tvořivost žáka a aktivitu při vyučování. Významným prvkem procesu učení je práce s chybou. Žáci mají právo dělat chyby – uvědomění si chyby je příležitostí naučit se látku lépe.

Pracujeme s **portfolii**, do kterých si žáci průběžně ukládají ukázky zvládnutého učiva (písemné práce, srovnávací testy, slohové práce, evaluační listy, relační mapy, výstupy projektů, apod.)

KRITÉRIA PRO HODNOCENÍ

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností žáka
- schopnost řešit problémové situace
- úroveň komunikačních dovedností
- schopnost vykonávat činnosti smysluplně a řešit předpokládané problémy tvůrčím způsobem
- změny v chování, postojích a dovednostech
- míra zodpovědnosti a tolerance, kterou žák pociťuje

NÁSTROJE OVĚŘOVÁNÍ VĚDOMOSTÍ A DOVEDNOSTÍ

- písemné práce, slohové práce, testy, diktáty, cvičení, apod.
- ústní zkoušení a mluvený projev
- zpracování referátů a prací k danému tématu
- úprava sešitů, samostatné aktivity, domácí úkoly
- modelové a problémové úkoly
- zhotovení výrobků, modelů, experimentální a laboratorní práce, apod.
- projektové a skupinové práce
- vědomostní a dovednostní srovnávací testy
- soustavné diagnostické pozorování žáka
- další nástroje volí vyučující dle aktuálních potřeb žáků, dle forem výuky a požadovaných výstupů

Známka z hodnocení vědomostí nezahrnuje hodnocení chování žáka. Do klasifikace se promítá hodnocení úrovně dosažených vědomostí, dovedností, postup a práce s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka.

Hodnocení probíhá průběžně v celém časovém období a výsledná známka je stanovena na základě dostatečného množství podkladů. V případě zhoršení prospěchu ihned písemně informujeme rodiče a konzultujeme s nimi daný problém. Klasifikujeme vždy jen dostatečně probrané a procvičené učivo. Rozsáhlejší písemné práce, testy, diktáty, apod. jsou vždy včas předem oznámeny žákům. Žák má právo si své případné neúspěšné hodnocení opravit (po dohodě s vyučujícím).

SEBEHODNOCENÍ

Žáci jsou k sebehodnocení vedeni od 1. ročníku. V prvním ročníku probíhá nejčastěji ústně, od 2. ročníku se učí žáci hodnotit formou emotikonů v rámci týdenních plánů. Na druhém stupni ve všech ročnících probíhá sebehodnocení v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů.

HODNOCENÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Při hodnocení a klasifikaci vychází učitel z doporučení a závěrů poradenského zařízení a hodnocení je vždy zcela individuální. Žák je hodnocen s ohledem na své možnosti, je posuzován jeho individuální pokrok. Žáci integrovaní na základě doporučení jsou vzděláváni a hodnoceni na základě Individuálních vzdělávacích plánů. Na žádost rodičů a při doporučení poradenského zařízení mohou být hodnoceni slovně.

HODNOCENÍ A KLASIFIKACE NA I. STUPNI

Pro hodnocení žáků všech ročníků prvního stupně se používá zejména klasifikace pěti stupni. V průběhu vyučovacího procesu uplatňujeme slovní hodnocení (převážně ústní formou), v prvním ročníku využíváme k motivaci razítka s obrázky. Žáci provádějí přiměřeně věku sebehodnocení a vzájemné hodnocení.

Zpravidla používáme tyto způsoby sebehodnocení:

- **denní sebehodnocení** (žáci si připomenou, co se dnes ve škole naučili, co se jim povedlo, nepovedlo, co se jim ve škole líbilo, co by chtěli zlepšit atd.)
- **týdenní plány** (obsahují stručný výčet učiva pro daný týden, zahrnují i plánované akce, sdělení pro děti a rodiče, slouží i jako forma komunikace mezi učitelem a rodiči, část v těchto plánech je věnovaná **sebehodnocení žáků**, kdy žáci ohodnotí uplynulý týden a připomenou si, co se v daném týdnu v jednotlivých předmětech naučili, co se jim podařilo, popřípadě co musí ještě zlepšit)

Učitelé vedou žáky k sebehodnocení nejrůznějšími metodami např.: komunikativními kruhy, řízenými rozhovory, hrami a cvičeními pro rozvoj sebehodnocení.

HODNOCENÍ A KLASIFIKACE NA II. STUPNI

Na druhém stupni se pro hodnocení žáků především na konci pololetí používají známky. Žáci provádějí **sebehodnocení a vzájemné hodnocení**. Ve všech ročnících probíhá sebehodnocení v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů průběžně ústně nebo písemně vždy po ukončení tematického celku a při čtvrtletním hodnocení.

Pro sebehodnocení žáků a pravidelné poskytování písemné zpětné vazby je doporučeno používat evaluační listy nebo myšlenkové mapy. Listy obsahují stručný výčet učiva pro daný tematický celek, místo pro hodnocení výstupů a dovedností žákem a komentář učitele k témuž. Učitel promítá do klasifikace a hodnocení: vědomosti, dovednosti, práci s informacemi, úroveň komunikace, tvořivost žáka a aktivitu při vyučování.

Významným prvkem procesu učení je práce s chybou. Žáci mají právo dělat chyby – uvědomění si chyby je příležitostí naučit se látku lépe.

KRITÉRIA HODNOCENÍ

V rámci všech vyučovacích předmětů budou žáci hodnoceni podle čtyř základních kritérií, která vycházejí z daných osnov a klíčových kompetencí:

- očekávané výstupy dle osnov každého předmětu
- osobní přístup žáka k předmětu
- aktivní práce žáka v hodinách
- práce podle pokynů učitele

VÁHA ZNÁMEK (orientační hodnotící stupnice)

1	do 90%
2	do 75%
3	do 45%
4	do 25%

Závěrečné hodnocení	Očekávané výstupy	Osobní přístup žáka k předmětu	Aktivní práce žáka v hodinách	Práce podle pokynů učitele
1 - výborný	Plní s velmi drobnými nedostatky.	Zahrnuje velmi pečlivou a pravidelnou přípravu na vyučování (ústní, písemnou i praktickou) a její odpovídající projev (až na výjimku vždy přesný, estetický a tvořivý). Žák jeví pravidelně zájem o předmět.	Je velmi aktivní, samostatný, velmi dobře spolupracuje s vyučujícími i ostatními spolužáky.	Pracuje samostatně a tvořivě podle pokynů učitele, pouze výjimečně s jeho podporou.
2 - chvalitebný	Plní s pouze drobnými nedostatky a chybami.	Zahrnuje pečlivou a většinou pravidelnou přípravu na vyučování (ústní, písemnou i praktickou) a její odpovídající projev (v převážné většině přesný, estetický a tvořivý). Žák jeví zájem o předmět.	Je většinou aktivní, samostatný, dobře spolupracuje s vyučujícími i ostatními spolužáky.	Pracuje samostatně a tvořivě podle pokynů učitele za jeho občasné podpory.
3 - dobrý	Plní s chybami a nedostatky.	Zahrnuje neúplnou přípravu na vyučování (ústní, písemnou i praktickou) a její odpovídající projev (ne příliš přesný, estetický a tvořivý). Žák občas jeví zájem o předmět.	Je jen občas aktivní, méně samostatný, ale spolupracuje s vyučujícími i ostatními spolužáky	Pracuje s podporou učitele, většinou se řídí jeho pokyny.
4 - dostatečný	Plní se závažnějšími chybami a nedostatky.	Zahrnuje nepečlivou a nepravidelnou přípravu na vyučování (ústní, písemnou i praktickou) a její odpovídající projev	Je převážně pasivní, nesamostatný, špatně spolupracuje s vyučujícími i ostatními spolužáky.	Žák pracuje jen s trvalou podporou a pomocí učitele, často se neřídí jeho pokyny.

		(nepřesný, neestetický). Žák jen ojediněle jeví zájem o předmět.		
5 - nedostatečný	Neplní.	Chybějící příprava na vyučování. Nejeví zájem o předmět.	Samostatně nepracuje, s ostatními nespolupracuje.	Není schopen pracovat ani s trvalou podporou a pomocí učitele, neřídí se jeho pokyny.